
3 1761 06629748 2

G87

INTERIØRER

FRA

DET DANSKE HOF

AF EN HOFMANDS ERINDRINGER

VED

DR. ALEX THORSØE

KJØBENHAVN
EMIL BERGMANNS FORLAG
FR. BAGGES BOGTRYKKERI
1897

Fra Schwerin til Kjøbenhavn

I.

Sommeren 1805 havde for Kjøbenhavn og Omegn været en ren Idyl. Ingensinde havde Skov og Eng, Marker og Haver straalet i en frodigere og farverigere Dragt. Stille og varmt vare de lange, lyse Dage gaaede hen. Havde end af og til Skyerne trukket sig sammen til et Uveir med stærke Lyn, saa bevirkede dog selve Naturen ved Opførelsen af slige Skuespil, at man følte sig dobbelt behagelig stemt, naar den forfrisket igjen lagde sit Aasyn i blide Folder. Hvor fyldigt havde ikke Livet rørt sig overalt! Lærkesang, Spurvekvidder, Gjøgens Kukken, Droslernes og Svalernes Kor havde daglig været det store Orkester, hvis Slutningsnumer indtil St. Hansdag Nattergalens Triller havde dannet. Naar Dagens fredelige, landlige Færd var endt, naar Solen var sunken ned bag de purpurbræmmede Skyer i Vesten, da havde Himlen, ren og klar, spændt sit stjernebesatte Telt over Jorden. Aldrig havde man seet skjønnere, mere høitidsfulde Maaneskinsnætter end i Løbet af denne Sommer. Under Indvirkningen af dette herlige Veirlig bølgede et tæt, spraglet Blomsterflor i Haverne. Markerne bugnede af Sæd, som Bønderne i Midten af August havde begyndt at høste. For Landmanden stillede Udsigterne sig saa lyse som nogensinde, og Tidsforholdene tilsmilede ogsaa Hovedstadens rige Handelsstand, der i sine Lyststeder i Hovedstadens Omegn og langs Strandveien havde nydt Sommerlivets Glæder, som bestod i Udflugter til det nordøstlige Sjællands deilige Skove og til Øresundets Bred.

Havde man i den venlige Sommertid begivet sig ind i Villaerne, særlig i dem, hvori den „gyldne Handelsperiodes“ Koryfæer havde deres Residens, og havde man lyttet til Samtalerne, hvad vilde man da have hørt? De Ældre drøftede de mærkelige politiske Begivenheder i Udlandet. Grossererne vare optagne af de Forberedelser, Frankrigs Keiser, den beundrede Napoleon, ved Boulogne traf til en Landgang i England. Man diskuterede ivrigt de fremtidige Udsigter for Kjøbenhavns Handel, hvis hans Foretagende lykkedes og han som Triumfator holdt sit Indtog i London.

For slige „Konjunkturer“ havde de unge Piger og Herrer ikke Sans. Deres Tanker vare delte mellem Theatret og Skjønliteraturen. Foraarssæsonens Perle havde især Danserinden Jomfru Lauerwald været. Hendes Optræden i „Den forladte Datter“ havde været en Førsterangs Sukces. Ved sin fine sylfeagtige Skikkelse, sine skjønne Ansigtstræk og sin yndefulde Plastik i Bevægelser og Stillinger havde hun henrevet Publikum til et begejstret Bifald og gjort et uudsletteligt Indtryk paa den unge Generation: i ubevogtede Øjeblikke øvede de unge Damer sig foran Spejlet i Attituder à la Lauerwald. Det var imidlertid Mimens forgængelige Kunst, men hvor begejstret var Ungdommen ikke af det Væld af Poesi, der aabnede sig i Oehlenschlägers „St. Hans Aftenspil“ og „Aladdin“! Det skønne, billedrige Sprog udøvede en betagende Virkning paa den yngre Slægt. Hvor dannede Samfundskredse samledes til selskabelige Sammenkomster, var Fremsigelsen af oehlenschlägerske Digte stedse et af Aftenens Glansnumre.

Efter Høstens Afslutning havde Bønderne som sædvanlig givet det Himmelske og det Jordiske hver sin Part. De vare gaaede i Kirke for at høre Høstprædikenen. Med Andagt havde de lyttet til de velærværdige Pastorer, som i deres Taler forstode at forbinde det Religiøse med det Nyttige og derfor særlig havde lagt Menigheden Gavnligheden af Jordens Dyrkning paa Sinde. Derefter havde baade Ældre

og Yngre hengivet sig til Høstgildernes Glæder. Hine samledes, rygende deres „Blaamand“, om Punschebollerne, medens Karlene og Pigerne til Fiolernes og Klarinetternes skingrende Toner svang sig i Reel, Vals eller Sextur. Aldrig havde der været større Lystighed i Brønshøj, Gladsaxe og i Gjentofte.

Det var lige ved September Maaneds Udgang. Landliggerne begyndte at vende tilbage til Hovedstaden. Bonden havde just tilendebragt Vintersædens Saaning og var nu i Færd med at tage Efterslæt paa Engene. Alt tydede paa, at Efteraarets fredelige Sysler skulde uforstyrrede til at begynde i Staden og paa Landet, da gik der pludselig ligesom en krigersk Luftning hen over Danmark. Med Et gav Kronprins-Regenten Befaling til, at der skulde samles en Militærstyrke paa over en Snes tusind Mand i det østlige Holsten. I de Byer, hvor de opbudte Regimenter laa, blev man nu Vidne til et livligt Røre. Fra Sjælland og Fyn overførtes i Orlogsskibe Tropper til Kiel, fra Jylland og Slesvig marscherede Regimenterne Syd paa. Det vrimlede af Kavalleri og ridende Artilleri paa Landevejen mellem København og Korsør, hvorfra det om Bord i Smakker gik til Nyborg og derfra videre over Land til Middelfart, hvor Fartøjer holdtes rede til Overskibning til Halvøen. De mange Regimenter med deres forskelligt farvede Uniformer afgav et broget Skue, der overalt, hvor de drog igennem, vakte den tililende Befolknings Nysgjerrighed. Vaabnenes Klirren, Kommandoraabene, Fodslagene, Bagage- og Ammunitionsvognenes Rummel og Støvskyerne dannede Trækkene i det Billede, der oplod sig for den studsende Mængdes Blikke. Stadig foer Bønderne ligesom skræmmede op, naar Trompeterne blæstes i de Landsbyer, hvor der rastedes, hvad enten det nu var til Tappenstreg eller til Reveille. Det var en Forsmag paa Krigerlivets Uro og Strenghed, de skikkelige Mænd og Kvinder her fik, men blide Følelser kom dog ogsaa med i Laget. De Taarer, hvormed mangen en ung Bondepige rakte den bortdragende Soldat Haanden til Afsked, vare Vidnesbyrd om, at Hjertets

Sprog ogsaa var blevet talt under de faa Timers Rast. Henimod Midten af Oktober var Troppesamlingen tilendebragt. Det Hele var sket med anerkendelsesværdig Hurtighed og Punktlighed. Kronprins Frederik indtraf til Kiel, i hvis Slot han opslog sin Residens og tog Overkommandoen.

II.

Paa Kjøbenhahns Indrerhed laa Linieskibet „Prinsesse Sofie Frederikke" under Kommando af Kommandørkaptajn Cornelius Krieger, der havde Befaling til at tage Prins Frederiks Regiment om Bord og overføre det til Kiel. Regimentets Chef, Prins Kristian Frederik, vilde selv følge med. I flere Dage havde Matroserne havt travlt med at indrette Skibet til dets Bestemmelse. For at vinde Plads vare det mellemste Batteris Kanoner blevne fjernede, og Chefens Kahyt var bleven saaledes udstyret, at den kunde være et komfortabelt Opholdssted for Hs. Højhed. Efterhaanden som Regimentets Delinger stillede paa Toldboden, sattes de i store Baade ud til Linieskibet. En tæt Folkestrøm, der bevægede sig frem og tilbage paa Langelinie, overværede Troppernes Indskibning, hvilken desuden havde hidkaldt en Sværm af Sælgekoner og Joder, der falbød de forskjelligste Sager. Hele Dagen over lød der paa nordre Toldbod en Summen og Larmen af Hundreder af raabende eller skrigende Stemmer. De adstadige Borgere, der betragtede hele dette Skuespil, vidste nok, at Kiel var Regimentets Bestemmelsessted; men hvad det egenlig skulde der, og hvad Meningen med Troppeafsendelserne overhovedet var, havde de ingen Forestilling om. Og man vogtede sig for offenlig at udtale Formodninger eller drøfte Rygter. Thi nogle Maaneder forinden havde Regjeringen udstedt en Forordning, ifølge hvilken Kolportorer af Rygter om almindelige Foranstaltninger straffedes med Bøde og Fængsel.

Da Aftenen faldt paa og Larmen stilnede af, hørte man Sang og Hurraraab fra „Brokkensbod" ved Indgangen til

Toldboden. Denne Matroskneipe udmærkede sig baade ved sin folkelige Navnkundighed og ved sin Simpelhed. Det var en lille, graa enetages Bygning med højt Teglstenstag og Midtgavl. Under denne var en Dør, der førte ind til en kort Gang, fra hvilken man til begge Sider traadte ind til en to Fags Stue med lavtliggende Loft og Stenfliser til Gulv. Vægge og Loft vare kalkede, men Røgen fra osende Talgpraase, Tranlamper og Kridtpiber havde i Aarenes Løb farvet dem temmelig sorte. Midt paa Gulvet stod i hver af de to Stuer et smalt, firkantet Bord med Stole omkring, og ved hvert Vindue et lille Bord med en Stol ved hver Side. Møblementets Kulør var mørkebrun, men Farven havde vanskelig kunnet holde sig overfor de Strømme af Øl, Brændevin og Punsch, der under de hyppige Slagsmaal havde udgydt sig over den. Billedgalleriet paa Væggene indskrænkede sig til Silhouetter af Kongen og Kronprinsen og til nogle simple Træsnit, der forestillede Træfninger mellem engelske og franske Krigsskibe. I Stuen til Venstre for Indgangen fandtes Skjænken, bag hvilken Værten, Mester Hannibal, som Matroserne kaldte ham, havde sit Stade. Det var en velvoxen, før Mand med rødt Skjæg og Haar, graa, svinepoliske Øjne og et bredt Ansigt, hvis Skrammer og Lød vidnede om, at han havde bestaaet mangen en Dyst, hvor det gik løs enten med Tollekniven eller med Flasken. Han havde i sin Tid været Kok i et af de asiatiske Kompagnis Skibe, og han havde som Saadan indvundet de Erfaringer, der rigtig kom ham til Pas i hans nuværende Stilling. Som Mester Hannibal stod der med sit hvide Forklæde og sin mørkeblaa runde Hue paa Hovedet, følte man, at han var Manden for at klare Situationen i „Brokkensbod“, hvis den under Dunsternes Virkning undertiden udartede til babylonisk Forvirring. Omkring i Lokalet haltede en lille, halvgammel Opvarter, hvis ene Fod var bleven beskadiget i Slaget paa Rheden. Der var i dette Øjeblik kun faa Gjæster, som sad samtalende ved Smaabordene og røg paa deres Kridt-

pibe til et Glas Øl og en Snaps. Fra Kjøkkenet trængte Lugten af stegt Flæsk ind i Stuen.

Med et kraftigt Tag gik Døren til Gangen op. Peter Stjert og Ole Pli, begge Matroser om Bord i „Prinsesse Sofie Frederikke“, traadte ind; hver af dem bar en Pakke, som de lagde fra sig. „Husk paa den, Mester Hannibal, hvis vi mulig skulde komme til at glemme den,“ sagde Peter Stjert til Værten. De havde besørget Ærinder for Proviantforvalteren og vare nu paa Tilbagevejen. Næppe havde de tvende Matroser taget Sæde og forlangt „To og en halv“, før Døren igen gik op, og tre Musketerer af Prins Frederiks Regiment viste sig. De havde af Løjtnanterne faaet Tilladelse til at fjerne sig en lille Time fra Kompagniet paa Toldboden, da der vilde hengaa mindst den dobbelte Tid, inden dettes Tur til Indskibning kom. „Tre Glas Grog,“ raabte de til Opvarteren. Mester Hannibals Ansigt lyste af Tilfredshed over, at Søgningen saaledes tog til.

„Det er dog en himmelsk Lugt, det Flæsk har,“ sagde Ole Pli.

„Ja, Tænderne løber ordenligt i Vand,“ svarede Peter Stjert. „Lad os faa en stor Portion til Deling.“

Opvarteren bragte Flæsket. Matroserne begyndte at spise med en storartet Appetit. „To Snapse til,“ udbrød Ole, „og lad Flasken staa her paa Bordet!“

Opvarteren skottede hen til Mester Hannibal, der med fast Stemme sagde: „Nej, den Taktik bruger vi inte her.“

„Nej, Kammerater, her gaar den paa Tælling,“ raabte en af Musketererne. „Skaal!“

„Skaal!“ var Svaret. Soldaterne og Matroserne satte sig derpaa sammen om det firkantede Bord midt i Stuen. De bestilte i Forening en Bolle Punsch for at klinke paa det forestaaende Togts Velgaaende. Da det mørknedes, tændtes to Bliklampetter paa Væggen.

Den dampende Bolle var lige sat paa Bordet, og Peter Stjert var i Færd med at fylde Glassene, da der lød kvinde-

lige Hvin fra Gangen. Mester Hannibal gik hurtig hen og aabnede Døren.

„Aa, lad os slippe her ind,“ raabte to Piger paa een Gang. „Vi forfølges af Hosekræmmer Hørrings to Svende; De veed nok ham i Store Kongensgade.“

„Ja, kom I kuns ind til mig, mine smaa Snepper,“ sagde Hannibal, „her finder I godt Selskab.“

To Sypiger, Lene og Nora, lange og ranglede, i Slutningen af Tyverne, mørkøjede og brunhaarede, foer ind ad Døren, som Mester Hannibal slog i med Eftertryk. Musketererne og Matroserne betragtede dem med nysgjerrige Blikke. Det samlede Mandskab fandt, at de i deres grønne Sirtses Kjoler, med det sorte, uldne Shawl og Kapothatten, toge sig ganske dejlige ud.

„Maaske Jomfruerne vil tage Plads og hvile lidt ud; I er saa forpustede,“ sagde Peter Stjert. „Hvad var det for Sejlere, der var i Jeres Kjølvand?“

„Jeg skal sige Jer, vi var til Dands i „de tre Ruller“ i Gaar Aftes, og der . . . .“

„Var de paatrængende Svende fra Hørring ogsaa,“ afbrød Nora Lene. „Men vi kan inte med dem; de er saa gruelig kalleknæede.“

„Det kan jeg li'e. Jomfruerne har Smag,“ sagde Ole Pli. „Sæt Jer nu ned!“ lød det fra hele Selskabet. De to Piger tog Plads ved Bordenden nærmest ved Matroserne, efter at Opvarteren havde skilt dem af med Shawl og Hat. Deres bare Hals, som den nedringede Kjole lod til Syne i hele dens Glorie, vakte almindelig Beundring. Peter Stjert fandt, at nogle brune Skjolder i Huden vare sande Skjønhedspletter, og Alle tiltraadte hans Mening.

„Holder Jomfruerne af stegt Flæsk?“ spurgte en af Musketererne.

„Det er netop vor Livret!“ raabte Nora og Lene i Munden paa hinanden.

„Vel," faldt Ole Pli ind, „to Portioner, Mester Hannibal."

Da Maaltidet var endt, fyldte Peter Stjert Pigernes Punscheglas. „En Skaal for vore Gratsier, Kammerater!" udbrød han.

„Hør vil de inte benævne os anstændig," sagde Lene.

„Ja, vi taaler ingen Ukvemsord," ytrede Nora.

„Hvad Fanden er Grasier?" spurgte Musketererne.

„Jeg veed det Fanden forhyre mig inte," svarede Peter. „Men saadan plejede Kaptajnen paa „den store Bjørn" at sige, naar han i lystige Lag drak Pigernes Skaal. . . . Naa væk med alle Nykker; lad os drikke!"

„Ja, drikke!" lød det fra hele Kompagniet. Stemningen kom op. Af og til listede de to Matroser Armen om Livet paa Pigerne og klinkede med dem.

Op gik Døren, og ind traadte Palle Spillemand, en forsoren Karl, der om Sommeren havde fast Station paa Dyrehavsbakken og var det der søgende Publikum vel bekendt. Han tog Violinen, der var skjult indenfor Kjolen, frem og gjorde et Par Buestrøg, saa det hvinede i Strengene. Paa dette Tidspunkt rejste Musketererne sig, da de nu skulde stille igjen. De betalte, tog til Chakot'en for Pigerne og gik.

„Tre Mand i Stedet!" raabte Ole Pli og saa hen mod Smaabordene ved Vinduerne. „Ja, nok!" lød Svaret, og tre Matroser indtoge straks den ledige Plads.

„Drik et Glas og spil en Vals!" raabte Peter til Palle, „saa skal vi ha'e os en Svingom men Pigerne her." Spillemanden tømte Glasset og stemte Violinen. Peter Stjert, der nu under Punschens Indvirkning var kommen i Perlehumor, sang af fuld Hals:

„Frisk, Fatter Mikkel, stem dine Strenge,
Tøsen i Kina jeg glemmer saa længe,
Glemmer endog Cap de bonne Esperanz,
Der, hvor den yndige halvbrune Tøjte,
Spillede skjælmsk paa sin Hyldetræsfløjte
Og bød mig op til en Hottentotdans!"

„Det var en ækel Vise,“ raabte de to Piger.

„Never mind, min Glut,“ svarede Matroserne, „kom saa!“

Peter Stjert valsede ud med Lene, Ole Pli med Nora, og rundt om Bordet gik det under Matrosernes Klinken og lydelige Bifald.

„Stop Manne,“ raabte pludselig Mester Hannibal og pegede paa det bornholmske Stueuhr; „nu maa I ta'e Kursen herfra. Glem ikke Bagagen.“

„Den danske Matros parerer Orlogsordre,“ udbrød Peter og Ole uvilkaarlig paa een Gang. De førte Lene og Nora til deres Plads, betalte Opvarteren og drak et Glas med Selskabet. „Farvel, min Engel,“ sagde de Begge, vendende sig til Pigerne; „et Kys med ved Falderebet!“

„Næste Gang skreg Lene og Nora og tyede om bag Skjænken under Mester Hannibals Beskyttelse.

„Adjøs, min Skat,“ vare Peters og Oles Afskedsord, idet de kyssende paa Fingeren gik ud af Døren.

III.

Den følgende Morgen var Orlogsskibet „Sofie Frederikke“ klar til Afgang. Himlen var skyfri, en frisk nordlig Vind blæste. Alt tydede paa den heldigste Overfart. Kammerlakaien havde bragt Prinsens Toiletrekvisiter og Lekture om Bord i Kahytten. Hs. Højhed delte for Øjeblikket, naar han ikke var tvungen til at varetage Militærsager, sin Tid mellem Naturvidenskab og Æsthetik. Det sidst udkomne Hefte af „Flora Danica“ var lagt paa hans Bord tilligemed hans Herbarium, hvori han vilde indføie nogle Efteraarsblomster, han et Par Dage før havde plukket i Sorgenfri Slotshave. Skjønliteraturen repræsenteredes af Oehlenschlägers „Poetiske Skrifter“ og Goethes „Hermann und Dorothea“. Da Prinsen ogsaa ønskede at følge med Dagsbegivenhederne, havde Lakaien medbragt de „Kjøbenhavnske Tidender“ og „Dagen“. Klokken 9 laa Chaluppen ved Toldbodtrappen. Kort efter kom

Prins Kristian kjørende fra Amalienborg, ledsaget af Kammerjunker V. H. v. Harbou, fra hvem han skiltes, efter at han smilende havde rakt ham en lille lyserød Billet til videre Besørgelse. Prinsen gik derefter hurtig i Chaluppen og blev roet ud til Orlogsskibet. Han betraadte dette som General og Regimentschef. Ved Faldrebstrappen modtoges han af Kommandørkaptain Krieger og Søofficererne. Til den modsatte Side stod Landofficererne. Grenaderkompagniet paraderede paa Dækket. Prinsen hilste særlig paa Krieger og de to Bataillonskommandører, ytrede et Par Ord til Kaptajn, Grev Bentheim-Steinfurth, og gik ned i Kahytten. Lakaien modtog hans trekantede Hat og Sablen, hvorefter Hs. Højhed satte sig i en magelig Lænestol og greb nysgjerrig efter „Dagen“. Imidlertid lettede Linieskibet Klokken 10. Det vekslede Salut med „Trekroner“ og „Sixtus“; for Underseil, Mersseil, Bramseil, Mesan og Klyver satte det som en mægtig Svane Kursen mod Syd. Snart forsvandt Kjøbenhavns Taarne for Besætningens Blikke.

Til Middagstaflet i Kahytten vare foruden Krieger, Bataillonskommandørerne og Bentheim et Par Officerer af hver af Etaterne indbudte. Retterne var just ikke mange, men de vare solide, thi den nittenaarige Prins satte overordenlig Pris paa et godt Bord og spiste med Ungdommens Appetit. Spisesedlen lød her paa Suppe, Fiskebudding, Kalkun og Lagkage. Vinene vare Rødvin, Rhinskvin og Madeira. Prinsen førte ikke blot sin Gaffel med en elegant Virtuositet, men han ledede ogsaa med Dygtighed Konversationen. Han var begavet, vel belæst og i aandelig Henseende langt mere udviklet, end unge Mennesker i hans Alder pleje at være det. Han havde en god Højde, en rank Figur, et sort, krøllet Haar, livlige blaa Øjne og en romersk Profil. Hans øvrige Egenskaber ville fremtræde i Fortællingens Løb.

„Det er kun kort Tid siden, jeg besvarede en Hilsen af Dem, Kommandørkaptain Krieger,“ sagde Prinsen.

„Det var, da Kronprinsen lagde Grundstenen til Raad- og Domhuset, Deres Højhed."

„Rigtigt. Ah, den hele Handling var magnifik. Statsminister Reventlows Tale var fortræffelig. Det borgerlige Infanteri og Brandkorpset tog sig ypperligt ud. Har De tilfældigvis set Tegningen til Raadhuset?"

„Nei, Deres Høihed, det har jeg virkelig ikke," svarede Kommandørkaptainen, med et forundret Smil.

„Skade! De vilde da have beundret den joniske Kolonnade, der danner Indgangen. Professor Hansen vil sikkert høste Ære af sit Værk . . . Fiskebuddingen er delikat — ikke sandt, mine Herrer?"

„Henrivende!" lød det i Kor med Bentheim som Korfører. Lakaien og Hovmesteren, der besørgede Opvartningen, havde travlt med at fylde Rhinskvinsglassene, der hyppig bleve tømte.

„Deres Høihed vil tillade mig at spørge, hvorledes Arveprinsen befinder sig?" ytrede Bataillonskommandør Holsten.

„Min Faders Nervøsitet er desværre i Tiltagende", svarede Prinsen. „Vi havde sat store Forventninger til hans Ophold ved Badet i Nenndorf og Pyrmont i Fjor Sommer, men da de ikke gik i Opfyldelse, besluttede min Fader i Aar at forblive i Ro paa Sorgenfri. Mine Søskende og jeg haaber stadig paa, at der vil indtræde en afgjort Bedring i hans Tilstand."

„Alle Officererne ved Regimentet deler Deres Høiheds Haab," sagde Holsten.

Konversationen stansede en kort Tid. Kalkunen serveredes nemlig og gjorde et saa lifligt Indtryk paa Ganen, at man kun havde Sans for Nydelsen.

Prinsen afbrød Pavsen. Han løftede et Glas Madeira, vendte sig mod Krieger og udbrød: „Som Regimentets Chef udbringer jeg en Skaal for Dem, idet jeg ønsker os Alle et lykkeligt Togt."

Staaende drak Selskabet Skaalen, men ligesom det reiste

sig, faldt en Glasvase med en Blomsterkost ned fra et lille Bord i Kahyttens Hjørne og splintredes. Aarsagen var en øieblikkelig stærk Bevægelse i Skibet, men Prinsen følte sig uhyggelig berørt af Tilfældet.

Efter at Kagen var indtagen og Samtalen kommen i Gang igjen, blev efter Prinsens Ønske Kaffen strax drukken. Likøren var en Rom, der havde passeret Linien ·flere Gange.

Prinsen hævede Taflet; Officererne gik til deres Funktion. Da Tusmørket indtraadte Kl. fem, tændtes Voxlysene i to til Bordet fastgjorte Armstager. Prinsen læste en Time i Oehlenschläger „Vaulundurs Saga". Derpaa lod han Grev Bentheim kalde.

„Tag Plads i Stolen her lige overfor mig", sagde han til den indtrædende Kaptain. „Jeg ønsker at underholde mig lidt med Dem."

Grev Bentheim, der havde staaet med en stram Holdning, satte sig. „Deres Højhed befaler?"

„De var jo for nogle Aar siden en hyppig Gjæst hos Landgrev Karl af Hessen, baade paa Gottorp og i Louisenlund?"

„Hds. kgl. Højhed Landgrevinden og Hs. Durchlauchtighed beærede mig ofte med en Indbydelse."

„De veed, at for mange Aar tilbage stod Landgreven i Forbindelse med den gaadefulde Grev Saint Germain?"

„Jeg har hørt ham meget omtale. Han skal have fortalt, at han var et Par Tusinde Aar gammel, at han havde kjendt Kristus og Apostlene personlig . . . . . ."

„Det er ikke den Side af hans Virksomhed, der interesserer mig, lige saa lidt som jeg skjøtter om Historierne angaaende hans Guldmagerkunst. Derimod har hans Fortællinger om Drømme og Varsler fængslet mig. Hørte De aldrig Landgreven tale om de Varsler, Saint Germain havde havt?"

„Nej, Landgreven berørte undertiden hans Guldmageri. Det vakte min Opmærksomhed. Hvis den Kunst virkelig existerede, vilde de Fleste lære den. Men hos Landgreven

beskjæftigede jeg mig iøvrigt med andre Ting end med Mystik. Sligt ligger ikke for os Bentheimere. Nei, vi spillede Kort. Kortspillets Theori er egentlig den Videnskab, der interesserer mig mest."

De er aabenhjertig, Grev Bentheim, det kan jeg godt lide."

„Maa jeg dristigt spørge, om Deres Højhed for nylig har oplevet noget Gaadefuldt, siden De berørte Varsler?"

„Ikke ligefrem noget Gaadefuldt. Men under Kjørslen fra Amalienborg til Skibet her blev jeg uhyggelig berørt. Jeg mødte Sekondløjtnant Lous."

„Jeg forstaar ikke Deres Højhed."

„De ved maaske ikke, at Orlogsskibet „Prins Frederik", opkaldt efter min Fader, løb paa Grund og sattes til under Kommando af en Lous."

„Nei, Deres Høihed, det er mig ubekjendt. Men hvad slutter De af Mødet med Løjtnanten?"

„At Mødet kunde være et Varsel om en lignende Skjæbne for Skibet her."

„Deres Højhed kan være forvisset om, at Himlen beskytter Dem."

„Nu vel, Grev Bentheim, jeg ynder ellers ikke at tale om mig selv. Men der er dog et lille mærkeligt Træk, jeg vil fortælle Dem. Den Nat, jeg blev født, drømte Geheimeraadinde Høegh-Guldberg, at en Engel viste sig for hende og sagde, at jeg skulde benævnes med et persisk Navn, der betød: den lykkelige Seirherre."

„En vidunderlig Stadfæstelse af, hvad jeg før ytrede", udbrød Bentheim.

„Deri søger jeg ogsaa min Beroligelse", svarede Prinsen. „For hver Samtale jeg har med Dem, Grev Bentheim, faaer jeg større Interesse for Dem."

Greven reiste sig, rettede sig og bukkede derefter dybt.

„Hvis Skibets Bevægelser ikke bliver stærkere, vil jeg

sysle lidt med mit Herbarium“, tilføjede Prinsen. Han nikkede venligt til Grev Bentheim, der forlod Kahytten.

Men Skibets Slingren hindrede Prinsen i at foretage botaniske Studier. Han gik ind i sit Lukaf, hvor Lakaien hjalp ham til Køis.

Omtrent ved Midnat naaede Orlogsskibet Gjedser Odde, og Kursen sattes nu i vestlig Retning. Vinden var bleven nordøstlig og Søen var urolig. Regimentets Tropper viste sig til Morskab for Matroserne alt Andet end søstærke. Musketererne maatte spy, og medens de klynkede, sagde Matroserne grinende, at det var da godt, at mellemste Batteris Kanoner vare væk, for saa kunde jo Portene gjøre Tjeneste som Brækhuller. Men de faa af Regimentets Folk, der holdt Stand, trøstede deres lidende Kammerater med Forsikring om, at de nok skulde garve Ulkenes Rygstykker, naar de først fik fast Grund under Fødderne. „Landkrabberne“ begyndte dog at føle sig bedre til Pas, da Orlogsskibet efter en Dags Sejlads ved Nattetid ankom ud for Kieler Fjord, hvor det bjergede alle Sejl og gik for Anker. Klokken syv omtrent indtraf Morgenen med en pragtfuld Solopgang og nordlig Vind med laber Kuling. „Prinsesse Sofie Frederikke“ lettede Anker, satte Sejl til og stod Fjorden ind. En Time senere naaedes Kiel, hvor Troppernes Udskibning strax begyndte.

IV.

Paa Kieler Fjords vestlige Bred ved Stadens nordostlige Hjørne ligger Slottet. Den massive Bygning, der bestaaer af tre Fløje, lod Kejserinde Katharina af Rusland opføre for sin Søn og Myndling, Storfyrst Poul, de gottorpske Hertugers Arvinger. Fra Slottet, der er højt beliggende, har man en herlig Udsigt over Fjorden og det skjønne, skovrige, bakkede Landskab paa begge dens Sider. I den store Have Nord for Slottet afvexle Elm, Lind og Bøg med hinanden, omkransende Græsplæner med rige Blomsterbede. Langs Fjordens inderste

vestlige Bred løber en prægtig Lindealleé, der anlagdes af Kong Frederik den Tredies Datter, Prinsesse Frederikke Amalie, som ægtede Hertug Kristian Albrecht. Om Sommeren er Slottet i Kiel og dets Omgivelser en henrivende Plet, og intet Sted tager Skoven om Efteraaret en farverigere Afsked med Sommeren end netop der.

Men for Øjeblikket kunde man paa Slottet i Kiel mindst af Alt hengive sig til idylliske Naturstemninger, thi fra Morgen til Aften drønede Kanonskud, Geværsalver knaldede, Hornsignaler lød, Jorden dundrede under Hestehovenes Slag, og Kommandoraab svirrede om i Luften. Hvor man vendte og drejede sig hen, saae man Soldater og Ryttere. Der marscheredes, exerceredes, paraderedes og inspiceredes. Alle disse Bevægelsers Traade løb sammen i Haanden paa den Højstkommanderende, Kronprins Frederik, der havde sit Hovedkvarter i Slottets østlige Fløj. Han var idel Virksomhed og Uro. Han stod paa dette Tidspunkt op Klokken halvsyv lidt efter Solopgang, iførte sig Generalsuniform, spaserede en Tur i Haven, drak The, hvortil han nød noget Franskbrød, og satte sig derpaa ved Skrivebordet i sit Arbejdsværelse, der var møbleret i Empirestil. Hurtig gjennemgik han de indkomne Sager, baade den militære og den civile Korrespondance. Kronprinsen vilde personlig se Alt og selv træffe den sidste Afgjørelse. Hurtigt nedskrev han sine Resolutioner, snart paa Tysk, snart paa Dansk. Hvad enten Sagen drejede sig om et Statsanliggende af første Rang eller om en lille Pengehjælp til en Lakais Børneflok, saa tog han begge Dele med samme Alvor og Samvittighedsfuldhed. Men hvilket Spørgsmaal der end kom for, havde han dog ikke sin Opmærksomhed saa meget henvendt mod Helheden som mod Enkelthederne; som oftest saae han ikke Skoven for lutter Træer. Af og til kastede Kronprinsen Pennen, reiste sig og gik med febrilsk Hurtighed frem og tilbage i Værelset, eller han traadte hen foran Vinduet og saae over til Ellerbeck,

hvor Fiskerne vare i Færd med et sætte deres Baade i Vandet.

Klokken otte indfandt Generaladjudant Bülow sig for at modtage Parolen og Feltraabet.

„Troppernes Dislokation vil snart være tilendebragt,“ sagde Kronprinsen.

„Senest i Morgen Eftermiddag vil hvert Regiment være i sit Kantonnement. Det er et Mesterstykke, Drs. kgl. Høihed der har udført som Generalissimus,“ ytrede Bülow.

„Naar mine Ordrer blot blev saa nøiagtigt udførte som i dette Tilfælde. Men man glemmer eller tilsidesætter dem undertiden.“

„Hvorledes, Deres kgl. Højhed?“

„Bülow, De kjender min Forordning af 23. Juli 1803 om Officerers Hilsen?“

„Ganske vist,“ svarede Generaladjudanten, der søgte at skjule sin Forlegenhed.

„Tænk Dem, i Gaar passerer jeg forbi Kaptajn Gimpel; han er uden Skærf, og han hilser mig alligevel med hoire Haand! . . . Bülow, betænk, med højre Haand! stik imod Forordningen? Aa, det er horribelt!“

„Ja, formidabelt, Deres kgl. Høihed!“

Kronprinsen gik et Par Gange med hurtige Skridt frem og tilbage i Værelset. Pludselig stansede han foran Bülow og udbrød: „Hvor jeg ærgrede mig ved den sidste Parade over andet jydske Infanteriregiment.“

„Deres kgl. Høihed tog Dem prægtig ud, da De red ned forbi Fronten; De mindede om Napoleon!“

„Godt, godt, min kjære Bülow! . . . Jeg var i en fortræffelig militær Stemning; men da opdager jeg pludselig, at der mangler en Knap i en af Fløimændenes Kjoler, og Sekondløitnant Pilkers Rabat var skjæv . . . Jeg blev i hoieste Grad forbitret . . . Exercitsen gik særdeles godt, jeg indrommer det: men i mine Udtalelser til Chefen betonede jeg skarpt denne Forsyndelse mod Munderingsreglementet.“

„Der er da Intet, som kan undgaa Deres kgl. Høiheds Falkeblik," ytrede Bülow.

„Streng Nøiagtighed i de mindste Enkeltheder er Betingelsen for, at Helheden kan blive fortræffelig. Dog nok herom. Jeg skal nu overveie Spørgsmaalet, om Jægerkompagnierne ikke bør have Fjer i Hatten, da Sligt kan opflamme Modet."

Adjudant Rømer meldte Generalmajor, Prins Kristian. Bülow forlod Værelset, med Honnør først for Kronprinsen, derpaa for den indtrædende Prins.

Kronprinsen rakte Prins Kristian Haanden og anmodede ham om at tage Plads i Kanapeen, hvor han ogsaa selv satte sig.

„Jeg meddeler Dig strax, Fætter, at jeg har stadfæstet Valget af Clauson Kaas til din Adjudant."

„Derfor er jeg min høje Fætter meget forbunden," svarede Prinsen. Kronprinsessen befinder sig forhaabentlig vel?"

„Hun har snart opholdt sig en Maanedstid hos sin Fader paa Louisenlund. Jeg var sammen med hende et Par Dage, før jeg kom her til Kiel, og da var hun i bedste Velgaaende."

„Har Landgreven sporet heldige Virkninger af sit Ophold i Karlsbad!"

„Fodgigten er forsvunden, og han bevæger sig lettere. Det glædede iøvrigt ham og min Svigermoder overordentlig, at Du nu skulde ligge i Kantonnement. De ventede, at der skulde blive en rigtig Soldat ud af Dig, og det er ogsaa mit Haab."

„Jeg skal bestræbe mig for at tage Dig til Forbillede, Fætter," svarede Prinsen paa Hofmandsvis; „saa veed jeg da, at jeg ikke kan gjøre noget bedre Valg."

Kronprins Frederik ønskede derefter at vide, hvorledes det var gaaet med Troppernes Indskibning paa Orlogsskibet „Prinsesse Sofie Frederikke" og med Overfarten. Prins Kristian gav en udførlig Skildring deraf. Derpaa beklagede

Kronprinsen, at de mange uopsættelige Forretninger tvang ham til at afbryde Samtalen. Idet de skiltes, gav Kronprins Frederik sin Fætter Løfte om, at han vilde besøge ham i hans Kvarter paa Slottet i Pløen.

V.

Omtrent fire Mil Sydøst for Kiel ligger Pløen med det gamle, interessante Slot. Byen er anlagt paa en Tange mellem store og lille Pløener Sø, og Slottet er opført paa en Bakke, hvorfra der er vid Udsigt mod Nord og Syd over Smaaøerne i de to Søer, som omkranses af skovbevoxede Højder. Den store Slotsterrasse beskygges af høie Elmtræer; i Slotshaven, der paa det heromhandlede Tidspunkt var i fransk Stil, fandtes prægtige Lindealleer, og rundt om i Landskabet tonede deilige Bøgeskove frem. Baggesen, „Gratiernes Sanger", erklærede Pløen for at være et af de skjønneste Steder i Verden. Det var et Paradis, hvortil der ikke fandtes Mage paa Jordkloden.

Slottet, der bestaaer af tre Fløie, har høit Tag, der brydes af flere Gavle, som vender ud til begge Sider. Den gamle Bygning hidrørte i sin daværende Skikkelse fra den første Halvdel af det syttende Aarhundrede og var opført af Hertug Joakim Ernst, hvis Sarkofag staaer i Gravhvælvingen ved Slotskapellet. Hertugen, en Brodersøn af Kong Frederik den Anden af Danmark, var Stifter af den pløenske Hertuglinie, der uddøde omtrent i Midten af forrige Aarhundrede, hvorefter Pløen forenedes med Kronens Besiddelser. Amtmanden og et Par adelige Familier fik efter den Tid Bolig paa Slottet, men den mærkeligste blandt dettes Beboere var dog den aandssvage Hertug Vilhelm af Oldenborg, der siden Aaret 1778 under Kongen af Danmarks Kuratel residerede i den vestlige Fløi. Medens hans Fætter, Hertug Peter, som Regent styrede Oldenborg for ham, var Hs. Durchlauchtighed i Pløen væsenlig beskjæftiget med at strikke Strømper til

Byens fattige Befolkning. Hertug Vilhelm var nu en Mand paa over halvtredsindstyve Aar. Det var en eiendommelig Gjenbo, Prins Kristian her fik, da han opslog sit Kvarter i Slottets østlige Fløi.

Da Prins Kristian havde faaet sig indrettet i sit Kvarter, steg Minderne fra hans tidligere Besøg i Holsten levende frem i hans Erindring. Vel havde han kun reist gjennem Landet, med korte Ophold i Rendsborg og Altona, men Turen var gaaet gjennem frugtbare Egne, hvis Naturskjønhed man som en Følge af Datidens Befordringsmidler havde mere Ro til at beundre end nu til Dags. Prins Kristian havde første Gang set Udlandet 1803, da han sammen med sin Fader og sin Broder, Prins Ferdinand, havde opholdt sig ved Badene i Nenndorf og Pyrmont og aflagt en Visit ved det kurfyrstelige Hof i Kassel. Her havde han foretaget en Udflugt op ad Rhinen. Det var i Maanederne Juli og August. Hjemrejsen til Kjøbenhavn var gaaet over Aarhus, hvor Arveprinsen havde besøgt Geheimeraad Ove Høegh Guldberg, til hvem han stedse var vedbleven at være knyttet ved et oprigtigt Venskab. Det følgende Aar gik Arveprinsens Badereise atter til Nenndorf og Pyrmont. Han var denne Gang ikke blot ledsaget af sine Sønner, men ogsaa af sine to Døtre, Prinsesserne Charlotte og Juliane. Den engelske Konge var i hin Tid Kurfyrste af Hannover, og efter Gjenudbrudet af Krigen mellem Frankrig og Storbritanien blev Landet derfor besat af franske Tropper. Chefen for disse var i 1804 Marskal Bernadotte. Han modtog i Staden Hannover den arveprinslige Familie med megen Udmærkelse. Her kom altsaa Prins Kristian for første Gang til at staa overfor den Mand, med hvem han ti Aar senere skulde mødes som sin Hovedmodstander paa en Skueplads af verdenshistorisk Betydning. Denne Eventualitet laa paa hint Tidspunkt skjult i de ufødte Begivenheders Nat.

Reisen førte ikke den unge Prins Kristian hen under mange skiftende Horisonter, den var i udvortes Henseende

ikke meget righoldig; men i indre Forstand kom den til at staa som et Mærkeskjel i hans Liv, thi den blev epokegjørende i hans Hjertes Historie. I September besøgte Arveprinsen i Forening med sine Sønner og Døtre det hertugelig mecklenburgske Hof i Ludwigslust. Det var fyrstelige Slægtninge, som her traf sammen. Den regjerende Hertug af Mecklenburg-Schwerin, Frederik Frans den Første, var nemlig den afdøde Arveprinsesse Sofie Frederikkes Broder, altsaa Arveprinsens Svoger. I Ludwigslust mødtes Prins Kristian med sin to Aar ældre Kusine, Prinsesse Charlotte, og blev strax indtagen i hende. Svogrene vare med Glæde Vidner til det unge Pars Tilboielighed for hinanden. Det bestemtes, at Prinsen skulde forblive i nogen Tid i Ludwigslust, efter at Arveprinsen med de øvrige Børn havde tiltraadt Hjemreisen. Prins Kristian var henrykt: for hver Dag, der gik, fandt han Charlotte smukkere, vittigere og interessantere.

For første Gang fik nu Prins Kristian Leilighed til at optræde ved et Stormagtshof. Kong Frederik Vilhelm den Tredie indbød ham til at overvære Høstmanøvrerne ved Potsdam. Prinsen boede hos Kongeparret i Sanssouci og var fra alle Sider Gjenstand for udsøgt Opmærksomhed. Ved Kongens Side deltog han i den store Slutningsrevue. Vel vare hans militære Interesser kun svage, men den Fuldkommenhed, hvortil man her havde drevet det i Paradetjenesten og Exercitsen, vakte dog hans Opmærksomhed og Beundring. Det gjorde et stærkt Indtryk paa ham, da den preussiske Hestgarde, med den hvide Uniform og den trekantede Hat, stiv og stram defilerede forbi Kongen. Efter at det militære Skuespil var tilendebragt, begyndte Festerne i Berlin, og ved dem alle glimrede den unge, danske Prins ved sit smukke Ydre, sin intelligente Konversation og sin elegante Dans. Især gjorde ham Furore ved et Bal, som Hertugen af Brunsvig-Oels gjorde i Anledning af hans Besøg. Her vare Kongefamiliens Medlemmer, det diplomatiske Korps og en Mængde af Berlins Notabiliteter til Stede. Her førte

Prins Kristian den skjønne Dronning Luise i en Kvadrille. Hds. Majestæt var en Prinsesse af det mecklenborgske Hus. Hun skjænkede derfor Prinsen, som stod i Begreb med at knytte sig til hint, særegen Interesse. Ved denne Fest kom Prinsen i nærmere Berøring med „den preussiske Alkibiades“. Saaledes kaldtes Prins Louis, Søn af Frederik den Stores yngste Broder. Prinsen var i toogtredive Aars Alder; han var en ridderlig Skikkelse, en tapper Officer, en betydelig aandelig Begavelse, en stærk Viveur og en varm Tilbeder af Kvindekjønnet. Den danske Prins og han havde altsaa flere Egenskaber tilfælles og følte sig tiltalte af hinanden. I sit Palæ i Friedrichsstrasse eller i sin Villa i Moabit holdt Prins Louis sine „Symposier“, ved hvilke den yndige Pauline, Geheimeraad Casars Datter, gjorde Honneurs. Hun var den mest begunstigede blandt Prinsens talrige Elskerinder. Men i den preussiske Alkibiades's Salon havde ogsaa Venus-Urania sine Præstinder, og Stjernen blandt disse var den aandrige Jødinde, Rahel Levin. I denne Kreds introduceredes Prins Kristian, og de Minder, han medtog derfra, hørte til dem, ved hvilke han gjerne i Tanken dvælede. Ved Udgangen af September vendte Prins Kristian tilbage til Ludwigslust. En Uge tilbragte han her sammen med Prinsesse Charlotte. Saavel han som hun følte sig under Samlivet stedse mere overbeviste om, at de af Himlen vare bestemte for hinanden. I Midten af Oktober 1804 kom Prinsen tilbage til Kjøbenhavn, hvor hans Fader modtog ham med stille Glæde. Sønnens Forbindelse med den mecklenborgske Kusine var hans høieste Ønske.

Et Aar var siden hengaaet, og nu var Prins Kristian igjen ankommen til Holsten og havde, som tidligere nævnt, sit Kvarter i den østlige Fløi af Slottet Pløen. Prinsen var Chef for den første Divisions anden Brigade, der bestod af Prins Frederiks Regiment og Holstenske Infanteriregiment, hvoraf hint laa i Pløen og Preetz, dette ved Brügge og Wattenbeck.

En tidlig Morgen henimod Slutningen af Oktober vendte Prins Kristian tilbage fra de to sidstnævnte Punkter, hvor han havde inspiceret Tropperne. I Forgemakket havde Kammerlakaien skilt ham af med Kappen og den trekantede Hat. Prinsen traadte derpaa ind i sit Arbeidsværelse, hvor han spændte Sablen af og anbragte den i et Stativ i en Krog. Derefter stillede han sig foran et stort Speil, rettede paa sin Generalsuniform, strøg med en lille Kam Krøllerne høiere op i Panden og betragtede med den største Tilfredshed sig selv.

Kammerlakaien meldte Sekondløitnant Clauson Kaas, Prinsens Adjudant. Prinsen vendte sig hurtig og gik den indtrædende Adjudant i Møde.

„Velkommen, hjertelig velkommen, Løitnant Clauson Kaas! Det glæder mig, at vi To herefter skal virke sammen."

„Altfor naadig, Deres Høihed," svarede Adjudanten.

„Deres Stiffader, Kancellipræsidenten, har altid staaet i Yndest hos min Fader, og da baade han og jeg ønskede at kunne gjøre Noget for Stifsønnen, skaffede vi Dem denne Stilling."

„Jeg skal bestræbe mig for at vinde Deres Høiheds Tilfredshed."

„Bringer De noget Nyt af særlig Interesse fra Kjøbenhavn? Har De fornylig været hos Etatsraad Bruns? . . . . Hvorledes har hans aandrige Gemalinde, Fru Frederikke, det?" Prinsen satte sig i en Lænestol og anviste Adjudanten Plads lige overfor sig.

„Jeg var for nogle Aftener siden sammen med Etatsraaden i „Harmonien", men han var optagen af Forretninger og forblev kun ganske kort i Klubben. Deres Høihed var iøvrigt i Anledning af Udkommanderingen her til Holsten det almindelige Emne for Samtalen. Man lovpriste Deres Høihed. . . . . . ."

„Ah, Pardon, Clauson Kaas, fordi jeg afbryder Dem, men jeg holder ikke af at høre Noget om mig selv. De maa fortælle mig noget Nærmere om Deres Liv i det sidste Par

Aar. Jeg har selv i disse ført en meget bevæget Tilværelse og har ikke kunnet følge Dem. Har De besøgt Udlandet?“

„Jeg har været i Stockholm.“

„Morede De Dem godt?“

„Jeg blev præsenteret ved Hoffet og var hyppig indbudt til Soiréer hos Hs. Majestæt. Kong Gustav den Fjerde er en høist mærkelig Mand.“

„Kun en enkelt Gang,“ faldt Prinsen ind, „har jeg havt rigtig Leilighed til at tale med ham. Jeg saae nok ham og Dronning Frederikke i Frankfurt am Main i Eftersommeren 1803, men det var blot et flygtigt Møde. Men da Majestæterne i Januar i Aar reiste gjennem Riget, besøgte jeg dem, i Forening med Kronprinsen, under deres Ophold i Helsingør. Der havde jeg et Par længere Samtaler med Kong Gustav. Han syslede ivrigt med en tysk Mystikers — han hed Jung Stillings — Fortolkning af „Johannes Aabenbaring“. Hs. Majestæt var med Stilling overbevist om, at det deri skildrede Uhyre fra Afgrunden var en Profeti om Napoleon. Ha, Ha, det forekom mig noget bizart, og dog . . . . Nu, Dronningen talte jeg ikke med. Hun var lidende og befandt sig i Grossesse.“

„Veed Deres Høihed, at Kong Gustav holder paa Etiketten indtil Taabelighed?“ spurgte Adjudanten. „Under en Storm ved Pommerns Kyst maatte Kongeparret forlade Yachten og stige i en lille Fiskerbaad for at blive sat i Land. Det var, kort forinden Deres Majestæter reiste her igjennem Landet. Dronningens Tilstand var, som Deres Høihed betegnede den. Nu kommer noget næsten Utroligt!“

„Jeg er ganske spændt paa at høre det,“ udbrød Prins Kristian.

„Baaden er lige ved at gaa under; da kaster i det yderste Øieblik Generaladjudant Cardell Baton og Kaarde, griber Styret og frelser Kongeparret og Følge fra Døden. Og hvad Løn fik Cardell? Kongen gav ham blot en Re-

primande, fordi han havde forseet sig mod Etiketten ved at kaste de nævnte Ting fra sig i Majestæternes Nærværelse."

„Hvor har De hørt den Historie, Clauson Kaas?"

„Lars Hjerta, Lederen af Frihedsklubben „Juntan" i Upsala, fortalte mig den. Det er en Klub, der hylder den franske Revolutions Ideer."

„Maaske er Historien sand," bemærkede Prinsen; „Etiketten kan naturligvis drives for vidt, Etikette maa der til. Streng Iagttagelse af den gamle Etikette er dobbelt nødvendig i en Tid, da de legitimistiske Traditioner trues baade af revolutionære Strømminger og et demokratisk Keiserdømme. Forstaaer De mig, Clauson Kaas?"

„Ja, jeg antager, at Deres Høihed tænker lige som min Stiffader. Han sagde fornylig i en Disput med Professor Schielderup, at Kongens Naade var den eneste Frelse."

„Hold fast ved det Princip, som skjuler sig deri, Clauson Kaas. Jeg skal fortælle Dem en lille Anekdote. Kong Frederik den Femte sagde en Dag til Grev Adam Gottlob Moltke: „Tag Dem i Agt, jeg træder paa Dem." Greven svarede: „Deres Majestæt beviser mig en stor Naade ved at ville benytte mig til Fodskammel." Jeg har denne Anekdote fra afdøde Geheimeraad Brockenhus, der hver Gang, han fortalte den, tilføiede: „Det var gode Tider." Som min Adjudant, Clauson Kaas, ønsker jeg, at De tilegner Dem noget af denne Tænkemaade."

„Som Adelsmand er jeg vel kun ganske ung," svarede Adjudanten, „mit Patent er et Aar gammelt, men desto lærvilligere vil jeg lytte til Deres Høiheds Forskrifter."

„Vel," sagde Prinsen, idet han reiste sig, „De tiltræder altsaa nu Deres Funktion. De skal modtage mine nærmere Ordrer. Men før De forlader mig, er der blot eet Punkt, De maa gjøre mig Rede for. De bragte mig før i Forbindelse med Harmonien."

„Ja, Deres Høihed; man lovpriste der Deres store Begavelse og erklærede, at i den vilde Kongen kunne finde en udmærket Støtte, hvis Riget skulde gaa Farer i Møde."

„Ah, mine Venner har altfor overdrevne Tanker om mig. Jeg kan iøvrigt kun sige, at jeg sætter min Ære i at gjøre min Pligt; al Ærgjerrighed og Forfængelighed er mig fjern.“

Medens Hs. Høihed talte saaledes, gik han frem og tilbage foran det store Speil og betragtede sig selv med en vis Beundring.

Adjudanten forlod ham for kort efter at overtage sin Virksomhed. Da han var gaaet, ringede Prinsen paa Kammerlakaien.

„Siig mig,“ spurgte han denne, idet han pegede paa en Vase med Blomster, der stod paa et Metalbords Marmorplade, „hvem har det sidste Par Dage sat disse deilige Levkøier og Pelargonier i Vasen?“

„Det er Frøken Rosen, der har sendt dem, Deres Høihed.“

„Frøken Rosen?“

„Hun boer med sin Familie i Jagtpavillonen i Slotshaven.“

„Jeg har villet spørge tidligere om, hvorledes det forholdt sig med Blomsterne, men jeg har glemt det over Militærtjenesten. Vil De minde mig derom, for at jeg kan lade Adjudanten overbringe min Tak . . . Frøken Rosen?“

VI.

En trist Dag i Midten af November 1805 sad Kronprins Frederik i sit Arbeibskabinet paa Slottet i Kiel i livlig Samtale med Udenrigsministeren, Grev Kristian Bernstoff, og Gesandten ved Hoffet i Berlin, Grev Baudissin. Kronprinsen kunde dog som en Følge af sit nervøse Temperament vanskelig forblive rolig siddende i længere Tid; han rejste sig hyppig, gik med hurtige Skridt og korslagde Arme frem og tilbage og lyttede til Svarene paa sine Spørgsmaal. De to Grever sad efter hans udtrykkelige Befaling som naglede til Stolen. Tidsforholdene svarede for det gamle Europas Vedkommende

til Dagens Graaveirsstemning. Den tredie Koalitionskrig mod Napoleon var i fuld Gang. England, Rusland, Østerrig og Sverig havde forbundet sig mod Imperatoren; Kanontordenen lød baade paa Havet og paa Fastlandet. Medens Regjeringerne i St. Petersborg og Wien kæmpede for at vise Frankrig tilbage til dets naturlige Grænser, holdt Preussen sig neutral, skjøndt man fra begge Sider beilede til dets Gunst. Kronprins Frederik og Bernstoff fulgte, med Opmærksomheden henvendt paa Kabinettet i Berlin, ogsaa Neutralitetssystemet. Keiser Alexander skjulte ikke sin Vrede, da Kronprinsen afslog at medvirke til en militær Besættelse af Hannover og de franske Troppers Fordrivelse fra dette Land. Fra Krigsskuepladsen i Sydtydskland indløb Efterretningerne kun langsomt. Den østerrigske General Macks Kapitulation i Ulm var dengang først bleven bekjendt i dens Enkeltheder. Om Englændernes samtidige store Søseir ved Trafalgar var der Ingen, som talte.

„Tak for Deres fortræffelige Beretninger om den preussiske Hær,“ sagde Kronprinsen til Baudissin. „Jeg vilde ønske, at enhver af mine Gesandter var en lige saa dygtig Militær som De. Hvad mener De om Mack? Overgav han sig virkelig med den nævnte Styrke?“

„Han kapitulerede med 23,000 Mand og 59 Kanoner, Deres kgl. Høihed.“

„Den ulykkelige Keiser Frans! Det gjør mig ondt for ham. Mack er dog en dygtig Taktiker; jeg har Respekt for ham.“

„Men han er ikke Feltherre,“ svarede Baudissin. „Som Taktiker kan han iøvrigt ikke maale sig med Deres kgl. Høihed,“

Kronprinsen reiste sig, gik hen mod Vinduet, saae et Øieblik ud af det, vendte sig og sagde til Udenrigsministeren: „Grev Bernstorff, troer De ikke, at hele Kontinentet er fortabt, er prisgivet Napoleon?“

„Deres kgl. Høihed,“ svarede Ministeren, „maa erindre,

at den fransk-spanske Flaades Tilintetgjørelse ved Trafalgar opveier Nederlaget ved Ulm. England er nu fuldstændig trygt, og derfra vil Befrielsen fra det franske Overherredømme en Gang udgaa."

„Det er en Fremtidsmulighed, Deres Excellence," ytrede Baudissin.

„Rigtigt!" udbrød Kronprinsen, „men for Øieblikket sidder vi Allesammen i Saxen! Har De, Grev Bernstorff, modtaget Meddelelser om de militære Bevægelser her i Nærheden af Holstens Grænser!"

„Der er landsat engelske Tropper i Hannover og russiske i Svensk-Pommern, hvortil ogsaa en større Styrke er overført fra Sverig. Kong Gustav er for en Uge siden kommen til Stralsund. Han skal kommandere den samlede Styrke."

„Han skal være Overgeneral, han!" udbrød Kronprinsen med et ironisk Smil, idet han tog Plads i en Armstol, lænede sig tilbage og sagde med en spøgende Mine: „Hvad skal Operationerne gaa ud paa?"

„Hs. svenske Majestæt vil rykke gjennem Hannover ind i Holland, fremkalde en Opstand i Frankrig mod Napoleon og sætte Bourbonnerne igjen paa Tronen."

„Han har store Ideer lige som Faderen, Gustav den Tredie," sagde Kronprinsen,

„Han troer, at Karl den Tolvtes Aand er faret i ham," bemærkede Baudissin.

„Kong Gustavs Had til Napoleon er iøvrigt grænseløst," ytrede Bernstorff. „Det viste han i Foraaret, da han sendte Kong Frederik Vilhelm den sorte Ørns Orden tilbage med en fornærmelig Skrivelse. Hs. Majestæt vilde ikke længer bære denne Orden, fordi den var bleven tildelt Bonaparte. Han tog tillige Serafimerordenen fra Hs. preussiske Majestæt, fordi denne havde ladet sig dekorere med Æreslegionen. Det var politiske Ubesindigheder."

„De har Ret, Grev Bernstorff," udbrød Kronprinsen med en vis Varme; „men fra et ægte legitimistisk Synspunkt er

Kong Gustavs Handlemaade just ikke forargelig. Men nu til en anden Sag. Har De, Grev Bernstorff, siden vi sidst forhandlede med hinanden, hørt nærmere om det nylig afsluttede Forbund mellem Preussen og Rusland?“

„Det er netop om dette, jeg har konfereret med Grev Baudissin. Gesandten vil nu selv kunne udtale sig, med Deres kgl. Høiheds Tilladelse.“

„Hvad har De at meddele, Baudissin?“

„Deres kgl. Hoihed veed,“ tog Gesandten til Orde, „at Napoleon krænkede Kong Frederik Vilhelm dybt ved at give Marskal Bernadotte Befaling til at marschere ind i Bayern gjennem preussisk Territorium, skjøndt dette var neutralt. Rusland besluttede at udnytte Kongens Vrede og søgte ivrigt efter Affæren ved Ulm at knytte Preussen til Koalitionen. Diplomatiet i Berlin har iagttaget de ydre Skridt, der er foretagne, men de indre Forhandlinger kjendes naturligvis kun af de Indviede. Vi har al Grund til at antage, at der er afsluttet en Forbundstraktat; dens Indhold vil først Begivenhederne lære os at kjende. Et mærkeligt Optrin i Garnisonskirken i Potsdam under Keiser Alexanders sidste Besøg ved det preussiske Hof vakte stærk Sensation baade blandt Diplomaterne og Befolkningen. Den 4. November hen imod Midnat kjørte Hs. russiske Majestæts og Følgets Reisevogne frem i Slotsgaarden i Potsdam. Da bad Keiser Alexander Kongen og Dronningen om at ledsage ham til den Gravhvælving, hvori Frederik den Stores Ben hviler. Ved Kirkens Indgang modtoges de høje Besøgende af Klokkeren og en Fakkelbærer. Med løftet Haand svoer Keiseren sin Ven evig Troskab og forlangte, at Kongen skulde gjøre det Samme. Czaren trykkede derefter et Kys paa Marmorsarkofagen og paa Dronningens Læber. Taarnuhrets Klokkespil spillede Midnatssalmen: „Ueb' immer Treu und Redlichkeit bis an dein kühles Grab.“ Alle knælede ned, bad i Tavshed en Bøn. Under Taarer tog de fyrstelige Personer Afsked med hverandre, idet de

fornyede Venskabsforsikringen. Dette Optrin opfattedes almindelig som Beseglingen af Forbundstraktaten."

„Kejser Alexander er et sværmerisk Gemyt", sagde Bernstorff.

„Jeg gad vide," udbrød Kronprinsen, „hvorledes den prosaiske Preusserkonge egentlig har taget sig ud ved dette romantiske Optrin!"

„Vi staar i ethvert Tilfælde her overfor en ny politisk Situation", bemærkede Baudissin. „Om nogle Dage, naar de ny Depescher er indtrufne, skal jeg have den Ære at forelægge dem for Deres kgl. Højhed."

En Adjudant meldte, at Kabinetssekretær Jessen ventede i Forgemakket.

„Mine Herrer", sagde Prinsen, „jeg glæder mig til Gjensynet ved Middagstaflet." De to Grever bukkede dybt og forlod Kabinettet.

Da Jessen traadte ind, gik Kronprinsen til sit Skrivebord og tog et Dokument, som han rakte ham. Det var Bevillingen af Prins Kristians Ansøgning om Orlov til en Rejse til det mecklenborgske Hof. Divisionsgeneralen, Prins Frederik af Hessen, havde ikke villet give ham den paa egen Haand. Kronprinsen yndede ikke denne Ansøgning paa et saa bevæget militært og politisk Tidspunkt. Men han vidste, at Fætteren var forelsket, og med Sympathi for denne Følelse gav han ham Rejsetilladelsen.

VII.

I Slottet i Ludwigslust vare Værelser istandsatte til Prins Kristians Modtagelse. Et Aar var hengaaet, siden han havde forladt den hertugelige Residens, og da han der havde efterladt sig de venligste Erindringer, imødesaas hans Besøg med den største Glæde. Prinsesse Charlottes Hjerte bankede heftigt ved Tanken om Gjensynet. Hertugparret

saa allerede med Sikkerhed den tilkommende Svigersøn i Prinsen.

Hertug Frederik Frans var paa dette Tidspunkt en Mand paa henved halvtreds Aar og havde siddet paa Tronen i en Snes Aar. Han var lille af Væxt, havde en harmonisk Legemsbygning og var hurtig og gratiøs i sine Bevægelser. Under det store, pudrede Haar funklede et Par livlige, brune Øjne, der tydede paa Kløgt og skarp Dømmekraft, og dermed var han ogsaa udrustet. Han havde Sans for Videnskab og Kunst, særlig for den sidste. Han dyrkede med levende Interesse Klaverspil og Orgelspil og havde endog paa det førstnævnte Instrument drevet det til en vis Virtuositet. I videnskabelig Retning syslede han navnlig med Oldkyndighed og Heraldik; iøvrigt havde han de Kundskaber, der udkræves til at være et dannet Menneske. Hertugen var en godmodig og gavmild Mand, der følte varmt for enhver Nødlidende. Det var de lyse Træk i hans Væsen og Karakter, men denne havde ogsaa Skyggesider. Han var lunefuld, og kom han i Affekt, kunde han rase som en Vulkan, der mod Omgivelserne udslyngede drøje Kraftudtryk og bidende Vittigheder. Men næppe havde han udraset, før han, angrende sin Opblussen og Vrede, søgte at læge de Saar, han havde slaaet. Hertug Frederik Frans havde ved Siden af de aandelige Interesser sine sanselige Passioner: han sværmede med sydlandsk Fyrighed for Kvinder og Vin, men yderst sjelden blev han i sin Nyden brutal, i Reglen holdt han sig indenfor Skjønhedslinien. Som Ægtemand afgav Hertugen et uheldigt Forbillede for sin Familie. Men hvor stærkt han end var hengiven til Adspredelser, til Jagt, Spil og Bakkanalier, saa var han sig sin Stilling som Regent bevidst og følte i saa Henseende fuldt ud sit Ansvar. Hver Dag varetog han i bestemte Timer Statssagerne og viste ved Behandlingen af dem Indsigt og sundt Skjøn. Hertuginde Louise, en gothaisk Prinsesse, var lidt ældre end Hertugen. Hun var i intellektuel Henseende ubetydelig og

udøvede ingen Indflydelse paa sin Gemal. Men Ægteparret iagttog som saadant de ydre Former, og Hertuginden holdt strengt paa Etiketten.

Ludwigslust var Frederik Frans den kjæreste Plet paa Jorden. Her havde han sin stadige Residens. Kun et Par Vintermaaneder opholdt han sig i Schwerin, hvor han da ikke boede i det gamle Slot, men i Neustädttisches Palais. Hver Sommer foretog han en Udflugt til Badestedet Doberan. Men ellers var Hertugens Liv knyttet til Ludwigslust, som han i høj Grad forskjønnede ved Anlæggelsen af den engelske Have med to Sveitserhuse, hvoraf det ene var for Hertuginden, det andet for ham selv.

Kort efter Solopgang stod Hs. Durchlauchtighed op, drak et Glas krystalklart Kildevand, spillede en Psalme paa et lille Orgel og spaserede en Tur i Parken, hvor de høje Ege-, Bøge- og Lindetræer nu havde tabt deres Efteraarsskrud. Han gik regelmæssig hen til en Høj, hvori hans Yndlings-Ridehest laa begraven. Ved Højens Fod havde han rejst den et Mindesmærke, bestaaende af et Hestehoved i Basrelief, hvorunder fandtes Strofen:

„Hier liegt das beste Pferd begraben,
Das viele Tugenden in sich vereint,
Könnt' man ein Pferd zum Freunde haben,
So liege hier mein Freund.“

Det var Poesi fra Hs. Durchlauchtigheds egen Hippokrene. Efter at han havde forfrisket sig i Efteraarsluften, nød han sin Kaffe og Semmel og begav sig til sit Arbejdskabinet, hvor der herskede den skjønneste Orden. Her gennemgik han alle de indkomne Andragender. Kl. 10 indfandt Statsminister, Grev Bernhard v. Bassewitz sig, og med ham havde Hertugen hver Dag et Par Timers Konference. Særlig paa dette Tidspunkt var der meget at forhandle om, da russiske og svenske Tropper marscherede fra Forpommern gennem Mecklenborg til Hannover. Efter Frokosten foretog

Hertugen en længere Ridetur. Saa snart han var vendt tilbage, arbejdede han atter i sit Kabinet. Men Tiden efter Dineren var viet Muserne. Enten spillede Hertugen paa Klaver eller kolorerede Vaaben. Efter Theen Kl. 9 trak Hs. Durchlauchtighed sig tilbage til sin Konversationssalon, hvor Tiden var helliget Komus. Lystig Konversation og skummende Champagne fik her Timerne til at svinde hurtigt hen. Meget hyppigt viste Aurora sig paa den østlige Himmel, før Bakkanterne, med døsigt brændende Livsfakler, slentrede gjennem Korridorerne til deres Værelser.

Symposiet, der skulde afholdes denne Aften, frembød for de Indbudte særlig Tiltrækningskraft derved, at Prins Kristian skulde deltage i det. Hs. kgl. Højhed, som han tituleredes ved det mecklenborgske Hof, var tidlig om Eftermiddagen ankommen til Ludwigslust. For Hertugparret var han „le bien venu“, men for Prinsesse Charlotte „le bien aimé“. Flere Gange var hun i Hemmelighed traadt ud paa Slottets Balkon og havde stirret ned over Vejen efter Vognen.

Vi forbigaa her Prinsens hjertelige Modtagelse og den joviale Elskværdighed, hvormed Hertugen underholdt ham ved Dineren, ved hvilken han sad mellem Hs. Durchlauchtighed og Hertuginden.

Selskabet i Hertugens Konversationssalon bestod af Overmundskjænken, Friherre von Forstner, af Koncertmesteren i Hofkapellet, Celestino, nogle ældre Kammerherrer, et Par Kammerjunkere og flere Officerer af Livregimentet. De vare Alle iførte Hofdragt.

Med glædestraalende Blikke førte Hertugen Hs. kgl. Højhed ind i Salonen. Prinsen bar Elefantordenens Stjerne paa Kjolen og gjorde ved sit fine og smukke Udseende et fortræffeligt Indtryk paa Forsamlingen, hvoraf de fleste kendte ham fra hans forrige Ophold i Ludwigslust. Han virkede derfor ikke som en Fremmed i Selskabet, hvorfor Tonen straks blev let og utvungen, hvad den iøvrigt snart

ogsaa vilde være bleven, selv om han havde været ukendt, thi en ypperligere Maître de plaisir end Hertugen fandtes ikke. Der serveredes Sillery Champagne, som udskjænkedes af Lakaier. Efter Indbydelse af Hertugen tog Selskabet Plads ved det lange Mahognibord. Hs. Durchlauchtighed og Prinsen sad Side om Side ved Bordenden.

Hertug Frederik Frans rejste sig, greb Glasset og udbragte en Toast for Prins Kristian. „Jeg takker Deres kgl. Højhed“, sagde han, „for Deres Nærværelse. De kommer fra Lejren i Holsten, hvor De som Brigadegeneral kommanderer under den berømmelige Kronprinsregent som Overgeneral. Deres kgl. Højhed maa være overbevist om, at vi her Alle forstaar at skatte Deres glimrende Egenskaber som Kriger. Deres kgl. Højhed ved ikke, hvad Øjeblik De kan blive kaldet til Valpladsen for under Kanontorden og Kugleregn at drage Sværdet for det elskede Fædreland. Men at Deres kgl. Højhed med den mulige Dødsfare for Øje kunde have Tanke for at gæste os, det vidner om, at De er en uforfærdet Soldat, en ægte Søn af Skjoldungstammen. Gid Deres kgl. Højhed maa vinde mange Laurbær i Felten!“

Denne Toast vakte begejstret Tilslutning. Prins Kristian takkede, i første Øjeblik med et lille ironisk Smil om Læben, men i det næste Øjeblik rørtes han af den Varme, hvormed Hertugen havde talt.

Efter at den officielle Indledning til Symposiet saaledes var tilendebragt, tog Konversationen under Champagnens animerende Virkning hurtig Fart. Stemningen blev overordenlig lyrisk, efter at Koncertmester Celestino til Hs. Durchlauchtigheds højstegne Klaverakkompagment drastisk havde foredraget Visen om, hvorledes den unge Fiorella satte sin gamle Ægtehalvdel Horn i Panden. I Begyndelsen havde man under Konversationen hentet sine Billeder fra de højere mystiske Regioner, men da man kom i Affekt, steg man ned til de lavere. Der taltes om Fauner, Satyrer, Bakkantinder,

Mænader og Kildenymfer. Den Gang var nemlig den klassiske Mythologi paa Mode. Men ellers diskuteredes der om alle mulige Emner.

Overmundskjænk Forstner viste sig sin høje Stilling voxen, thi han overgik alle de Andre i Pokuleringen. Han sad inde med en uudtømmelig Fond af Anekdoter om Kong Frederik den Anden af Preussen, ved hvis Hof han havde tilbragt en Del af sin Ungdom. Forstner havde netop spøgende givet sin Sidemand en Skildring af, hvorledes Grevinde Lichtenau, Maitresse hos Frederik Vilhelm den Anden, havde set ud som Polyhymnia ved en Fest, hun havde givet for Kongen, da Hertugen i en Samtale med Kammerherre Gersdorff udbrød: „Jeg siger Dem, Kammerherre, Frederik den Store erklærede sig for Statens første Tjener. Ikke sandt?“ spurgte Hertugen, idet han vendte sig til Forstner.

„Utvivlsomt, Deres Durchlauchtighed“, lød Svaret. „Den store Monark vilde, at fyrstelige Personer skulde ofre alt for Staten. Da Kronprinsesse Karoline ikke fik nogen Søn, opfordrede Hs. Majestæt gennem en gammel Kammerherre Prinsessen til at indlade sig i en intim Liaison med en ung smuk Gardeløjtnant, thi Staten maatte have en Tronarving.“

„Ah, en pikant Anekdote!“ udbrød Prins Kristian.

„Ganske vist“, svarede Forstner; „den tog iøvrigt en komisk Vending. Kronprinsessen gav et bestemt Afslag. Den affældige Kammerherre pressede alligevel paa. Da blev Hds. kgl. Højhed harmfuld og ytrede: „Dersom De ikke holder op med Deres Paatrængenhed, saa befaler jeg Dem, at De paa Stedet skal sørge for at skaffe Kongen den Tronfølger, han forlanger. Viser De Dem ulydig, skal De blive strengt straffet.“ Ved disse Ord løb det Oldingen koldt ned ad Ryggen, og han forsvandt skyndsomst.“

En livlig Latter lød fra Forsamlingen.

„Ja“, bemærkede Hertugen, „Kronprinsese Karoline blev kort efter skilt fra sin Gemal.“

„Historien om Kammerherren“, sagde Prins Kristian, „bringer mig til at tænke paa en morsom Episode ved Hoffet i Stockholm. Herrerne er vel stive i Latinen?“

„Mit Hofs Kavalerer er alle Romere“, ytrede Hertugen.

„Fortræffeligt“, svarede Prinsen; „nu skal Deres Durchlauchtighed og Herrerne høre. Grev Hampus Mørner, et vittigt Hoved, skulde præsentere tvende Grever Posse for den franske Gesandt. Den ene af Greverne var meget gammel, den anden var ganske ung.

„Deres Excellence“, sagde Mørner til Gesandten, pegende paa den unge, „jeg tillader mig her at forestille Grev Posse for Dem; hist attraaer Grev Potuisse. den Ære at kunne hilse paa Dem.“

„Ah, Grev „potuisse“,“ udbrød Hertugen, „superbt!“

„Superbt!“ lød det alle Vegne fra med Latter.

„Ja“, sagde Hertugen med løftet Stemme. „Hs. kgl. Højhed trænger nu til Hvile efter Rejsen. Lad os afbryde Symposiet. Ellers vil flere af Herrerne om kort Tid blive forvandlede til „Potuisser“ i en vis Forstand.“

„Deres Durchlauchtigheds Vid er uforligneligt!“ udbrød Forstner under hele Selskabets Akklamation.

„Vi bringe Komus en Libation!“ raabte Hertugen.

Efter at Forsamlingen havde tømt endnu et Glas, tilføjede han: „Symposiet er hævet!“

Under det her fremstillede Symposion i Slottets nordlige Fløj sad i et Kabinet i den sydlige Fløj Hertuginde Louise og Prinsesse Charlotte beskæftigede med Haandarbejder. Hertuginden syede paa en Alterdug til en ny Landsbykirke, hvis Indvielse var nær forestaaende. For at Dugen kunde blive færdig i rette Tid, maatte Prinsessen hjælpe hende. Moder og Datter haandterede Naalen med sand Virtuositet.

Over den sortklædte Hertugindes Pande hvilede et Skjær af Tungsind, hun var i Tankerne med ved Kirkeindvielses-Festen. Prinsessen, der tog sig fortryllende ud i sin lyse-

røde Silkekjole, som gav den smukke hvide Hals end mere Relief, tænkte paa de elskværdige Komplimenter, Prins Kristian havde sagt hende efter Dineren. Af og til saa hun hen til Hofdamen, Frøken v. Brandenstein, der ved et Skrivebord var i Færd med sine Dagbogsoptegnelser. Charlotte Frederikke havde inderlig gerne villet vide, hvad der stod i dem om Prinsen og hende.

Der herskede Stilhed i Kabinettet, saa Taffeluhrets Dikken paa Marmorkonsolen foran Spejlet hørtes tydelig. Den alvorlige Hertuginde drog en Gang imellem et let Suk; den skjælmske, lille Prinsesses Læber fortrak sig til et Smil, hver Gang et af Prinsens Galanterier faldt hende ind. De to Damer syede flittigt og hurtigt. Da slog Uhret ti.

„Charlotte“, sagde Hertuginden, „vort Dagværk er til Ende. Lad os folde vore Hænder og bede den lille Aftenbøn. Under den tænke vi paa Din Fader, der baade Nat og Dag altid er opfyldt af Regeringsbekymringer.“

Moder og Datter lagde Alterdugen fra sig paa Bordet, bøjede Hovedet og bad.

Ovre fra Hertugens Salon lød i dette Øjeblik en brusende Latter og Glassenes Klang. Symposiet opildnede der Humøret.

Kammerjomfruen traadte ind i Kabinettet. Paa et Vink af Hertuginden foldede hun Dugen sammen og lagde den ind i et Ibenholtsskab i et Hjørne af Kabinettet.

„Godnat min kjære Charlotte; gaar Du ikke ogsaa snart til Ro?“

„Godnat, min elskede Mama; det skal ikke vare længe, inden jeg følger Dit Exempel. Men først vil jeg læse et Par Sider i Arnds Andagtsbog.“

„Det kan jeg lide, Charlotte; det er et Tegn paa, at der nu kommer Alvor i Dit Sind.“

Hertuginden rakte Frøken v. Brandenstein Haanden til Godnat. Hofdamen kyssede den, idet hun nejede dybt.

Kammerjomfruen, der havde tændt Lysene i en Armstage, fulgte Hds. Durchlauchtighed ud. Prinsesse Charlotte stod nogle Øieblikke lyttende ved Døren, derpaa vendte hun sig hurtigt om mod Hofdamen og udbrød i Latter: „Min kjære Mama, hun troer, jeg er bleven religiøs! Nei, Religion har jeg, til Husbehov vel at mærke; men Skinhellighed kan jeg ikke fordrage. Min herlige Papa er vistnok en ypperlig Regent. Men han kan da ogsaa tænke paa Andet end Regjeringen. For Øieblikket sidder han ved et Drikkegilde."

„Men Hs. Durchlauchtighed trak sig tidligt tilbage af Hensyn til Prins Kristian, der efter Reisen trængte til Ro," sagde Hofdamen.

„Saa det troer De, min Gode!"

„Ja, hvorfra har Deres Durchlauchtighed den anden Efterretning?"

„Fra en Lakai."

„Ah, en Lakai!" udbrød Frøken v. Brandenstein med Forbavselse.

„Ja, naturligvis. Men nok derom. Nu skal De se, hvad jeg har for. Det er et Arbeide af en anden Karakter end det, hvormed jeg hjælper min Moder."

Prinsessen gik til sit Sybord, lukkede det op og fremtog et Kanevas. Hun foldede det ud for Hofdamen, der strax ved Synet tilkjendegav sin Beundring for det smukke Broderi.

„Det er Aktæon og Diana," sagde Prinsessen.

„Jeg kjender ikke Historien," ytrede v. Brandenstein.

„Saa er De ikke saa dygtig i Mythologien som jeg. Seer De, Aktæon var en Jæger. Han listede sig til at se den kyske Gudinde Diana i Badet. Men saa forvandlede hun ham til en Hjort, og han blev da sønderreven af sine egne Hunde. Betragt en Gang dette: der seer De Diana med Nymferne i Badet."

„Aldrig har Deres Durchlauchtighed broderet med større Kunst."

„Læg Mærke til Diana; hun har faaet Øie paa Aktæon, der staar bag Træet. Forvandlingen er allerede begyndt; Hjortetakkerne skyde frem af Panden; langt ude i Landskabet kommer Hundene; men dem har jeg endnu kun i løst Omrids paa min Tegning.“

„Tillad mig at spørge: Har Deres Durchlauchtighed bestemt det til en Gave?“

„Ja, til Overførsteren!“

„Til Overførsteren?“

„Netop til ham. Jeg har hørt, at han er begyndt at gaa stærkt paa Jagt efter Nymfer; han gjør generende Kur til tre unge Damer, der er forlovede med Herrer i hans Etat; blandt Damerne er der en kysk Diana; han skal tage sig i Agt; han kan let faa revent Skind; derfor skal han have Aktæon. Men jeg vil selvfølgelig være anonym Giver.“

„Deres Durchlauchtighed kan trygt stole paa Kristine v. Brandensteins Tavshed.“

„Det veed jeg.“

„Det forbavser mig at høre det om Overførsteren. Men er Deres Durchlauchtighed ogsaa paalideligt underrettet?“

„Fra Hønsepigen!!“ Her steg Hofdamens Forbavselse til en saadan Høide, at hun blev maalløs.

„Naa, ikke mere derom,“ sagde Prinsessen. Hun rullede Broderiet sammen og lagde det ned i Sybordet. Hendes Blik faldt i det Samme paa et Brev, som hun holdt et Øieblik i Veiret, idet hun sagde til Frøken v. Brandenstein: „Det er fra Kusine Juliane i Kjøbenhavn.“ Brevet stak hun derefter ned i Sybordet, som hun lukkede af.

Prinsesse Charlotte kastede sig skjødesløst ned paa Kanapeen og anmodede Hofdamen om at tage Plads i en Lænestol.

„Prinsesse Juliane,“ sagde hun, „lovpriser i sine Breve til mig sin Broder, Prins Kristian. Hun skriver, at han er Dagens Løve i Kjøbenhavn.“

„Hs. kgl. Høihed er en charmant Personlighed," udbrød med Varme Frøken v. Brandenstein.

„Damerne i Kjøbenhavn sværme for hans „Apollohoved", siger Kusine Juliane. Prins Kristian, har en Poet i Danmark sagt, er „skjøn som Baldur og veltalende som Brage." Kjender De disse to Størrelser, Brandenstein?"

„Aldeles ikke, Deres Durchlauchtighed."

„Jeg heller ikke," vedblev Prinsessen. „Saaledes betegner man altsaa min interessante Fætter. Veed De, hvorledes jeg vilde karakterisere mig selv, Frøken?"

„Jeg er spændt paa at høre det."

„Jeg vilde sige: „Hun har et Hoved som en Engel, men en Sjæl som en Djævel!" Ha, ha, ha!"

Derefter ønskede Prinsessen Hofdamen Godnat og gik, ledsaget af sin Kammerjomfru, til sit Soveværelse.

* * *

Den følgende Formiddag var det et skjønt Solskinsveir. Prins Kristian og Prinsesse Charlotte spaserede sammen i Haven, i en livlig Samtale. Prinsessen bar en kort, sort Fløilskaabe kantet med Zobel, paa Hovedet havde hun en lille rund Hue af Søløveskind, der gav hende et yderst pikant Udseende. Pludselig stansede Prinsessen og pegede paa en lille Plæne, omgiven af høie Bøgetræer. „Der," sagde hun, „skal Mausoliet for den uforglemmelige Helene reises."

Storfyrstinde Helene, Czar Pouls Datter, var gift med Prinsesse Charlottes Broder, Arveprins Frederik Ludvig. Hun var død for et Par Aar siden.

„Savner Du Din Svigerinde, Kusine Charlotte?" spurgte Prinsen.

„I høieste Grad, Fætter. Hun var saa spøgefuld og elskværdig. Folket holdt saa meget af hende. Hun var min Faders Øiesten."

„Vi har hjemme paa Amalienborg et smukt Træsnit, der

forestiller hendes Indtog i Schwerin. Det kan Du vel neppe huske, Kusine?“

„Det kan jeg rigtignok. Jeg var den Gang femten Aar gammel. Du skulde have seet det! Der var bygget Æresporte, og Klokkerne ringede. Min Broder og Helene kjørte i en med sex Skimler forspændt Karosse. Hvidklædte Piger rakte Bruden Buketter og sang. Soldaterne og Lavene dannede Espalier i Gaderne op til Slottet. Ja, det var storartet. Hvilket Øieblik for Helene!“

„Maaske kan Du ogsaa, Kusine Charlotte, komme til at holde Dit Indtog som Brud i en Hovedstad, hvor Befolkningen vil modtage Dig med Jubel.“

„Min elskværdige Fætter Kristian har en levende Fantasi. Mulig,“ føiede hun skjælmsk til, „jeg holder mit Indtog ved Siden af „Baldur eller Brage“!“

Da Prinsen og Prinsessen kom tilbage til Slottet, begav de sig til Hertugindens Salon. Ved deres Indtræden var Hds. Durchlauchtighed endnu ikke til Stede. Paa et Bord stod i Urtepotter skjønne blomstrende Roser.

Prinsesse Charlotte gik hen, brød en af dem af og rakte den med et indtagende Smil til sin Fætter. Prins Kristian førte den til sine Læber og befæstede den paa Kjolen.

Et Par Dage efter vendte Prinsen fra Ludvigslust tilbage til Pløen. Neppe var han nu kommen her, før han fra sine tre Søskende modtog et Brev, hvori de med Bekymring meddelte ham, at Faderens, Arveprins Frederiks, Tilstand havde taget en betænkelig Vending.

VIII.

Det var den 29. November 1805. I Arveprinsens Palæ paa Amalienborg herskede der en alvorlig Stemning og en høitidsfuld Stilhed. Luften var kold og blygraa; paa Amalienborg Plads laa et tyndt Snelag. I Palæets Gange listede man næsten lydløst omkring, thi Hs. kgl. Høihed var meget

syg. Arveprinsens Soveværelse var i første Etage, hvor han laa i et Gemak, hvis Vinduer vendte mod Syd, altsaa ud mod Pladsen. Arveprins Frederik var en Mand, der for lidt over en Maaned siden var traadt ind i sit otteogfyrretyvende Aar, men hans Helbred havde i flere Aar været undergravet af en Nervesygdom, og afmagret og graanet, som han var, gjorde han Indtryk af at være en Olding. Hans Seng stod saaledes, at Lyset faldt ind fra Siden. De mørkegrønne Brokadesgardiner, der hang ned fra Baldakinen, vare paa Midten ved en Bronceagraf fæstede til Sengestolperne og dannede derfor et folderigt Draperi.

Det var Middagstid. Hs. kgl. Høihed, der led af Søvnløshed, havde havt et Par Timers Blund, hvorfor han nu saae sig i Stand til at kunne modtage et Par Besøg. Da han slog sine Øine op, saae han paa Overdynen fire, gule Roser, sammenbundne med et rødt og hvidt Silkebaand. Gartneren ved Sorgenfri Slotshave havde som sædvanlig paa denne Dag af Aaret sendt Hs. kgl. Høihed en saadan Buket. Det var nemlig Aarsdagen for Arveprinsessens Død, og denne Dag feiredes i Familien som en høitidelig Mindefest. Det var nu ellevte Gang, den oprandt. Ved Synet af de fire Roser, der skulde være Symbolet paa de fire Børn, smilede Arveprinsen med de blege Læber.

Hs. kgl. Høihed spurgte Kammerlakaien, om Døtrene og Ferdinand vare komne tilbage. Lakaien svarede, at de for nogle Minuter siden vare kjørte ind gjennem Porten og snart maatte være her. Børnene, blandt hvilke denne Gang Prins Kristian ikke fandtes, vare, som de paa denne Mindefest pleiede, tidlig om Formiddagen, ledsagede af en Hofdame, tagne ud til Sorgenfri. Her begav de sig ned i Haven til det for Moderen reiste Mindesmærke, paa hvilket de hængte en Laurbærkrans. Fra en Buxbomhæk i Nærheden, ved hvilken Arveprinsessen daglig havde siddet, hjembragte de stadig en Kvist til Faderen.

Faa Øieblikke efter, at Arveprinsen havde gjort Kammer-

lakaien det nævnte Spørgsmaal, traadte Prinsesserne Juliane og Charlotte og Prins Ferdinand ind i Gemakket. Hine vare sørgeklædte, Prinsen bar Hofdragt med sorte Strømper. De kyssede alle Tre Faderen paa Panden og fik et let Haandtryk. Da den lille Buxbomkvist blev stukken ham i Haanden, viste der sig et Glimt i hans ellers matte Øine. Paa denne Mindedag pleiede alle Familiens nærmeste Venner at indfinde sig for personlig at bringe deres Hilsen og glæde Arveprinsen med at fortælle Smaatræk af hans afdøde Gemalinde. Men da Hs. kgl. Høihed ikke kunde taale at tale, saa havde Vennerne denne Dag indskrænket sig til skriftlig at sende deres Hilsen. Geheimeraad Ove Høegh-Guldbergs og Grev Joakim Bernstorffs Skrivelser havde især udmærket sig ved Hjertelighed.

Men hvorledes Arveprinsens Tilstand end var, saa havde dog, efter hans eget udtrykkelige Ønske, en enkelt Mand altid Adgang til ham: Sjællands Biskop, Nikolai Edinger Balle. Den høiærværdige Biskop havde staaet i stor Gunst hos Arveprinsens Moder, Enkedronning Juliane Marie, der, saa snart hun kom til Magten, fik Balle udnævnt til Professor ved Kjøbenhavns Universitet. Han havde fra det Tidspunkt af, altsaa i en Menneskealder, været knyttet til Arveprinsens Familie, og altid havde hans Nærværelse under Livets skiftende Tilskikkelser været den til Opbyggelse. Biskop Balle traadte nu ind i Sovegemakket. Den høie, ærefrygtindgydende Mand var iført Ornat. Han bukkede dybt for Arveprinsen og trykkede Børnenes Haand.

„Hvorledes har Deres kgl. Høihed det?“ spurgte han, idet han lagde sin Haand paa Arveprinsens.

Den Syge svarede med svag Stemme og et venligt Smil: „Det gaar hjem efter.“

„Man maa være rede, naar Herren kalder. Men mulig er det Hans Villie, at De skal leve endnu en Aarrække paa Jorden.“

„Nei. . . . . ,“ her stansede Arveprinsen et Øieblik og

drog et dybt Suk, „min Løbebane er til Ende. Jeg mødes med Sofie Frederikke."

Da Prinsesserne hørte disse Ord af Faderen, brast de i Graad. Sønnen stod dybt bevæget. Balle betragtede den Syge med et Blik, der vidnede om oprigtigt Venskab.

„Lad os ikke foregribe Herrens Bestemmelse," sagde Biskoppen. „Men hvilken denne bliver, saa staaer Deres Eftermæle hos Folket fast. Arveprins Frederiks levende Fædrelandskjærlighed og hans folkevenlige Tænkemaade er de to Egenskaber, der vil bevare hans Minde fra Forglemmelse."

Biskoppen saae, at Arveprinsen var hjertegreben. Men da Sindsbevægelse burde undgaaes, besluttede Balle strax at forlade Gemakket. Mulig gjensaae han ikke mere Arveprinsen som levende, og hans sidste Ord til denne skulde derfor være Herrens Velsignelse.

Da Biskoppen med høj og malmfuld Stemme udtalte Ordene: „Herren være med Eder," bøiede Prinsesserne og Prins Ferdinand Hovedet og foldede Hænderne. Derefter lyste Biskoppen Velsignelsen over den døende Prins. Det gjorde en gribende Virkning paa de Unge, da den høiærværdige Herre udtalte Ordene: „Herren løfte sit Aasyn paa Dig og give Dig Fred!"

Biskop Balle bukkede derefter dybt og forlod Gemakket.

Arveprins Frederiks Kræfter bleve for hver Dag svagere. Den 7. December Kl. 11 om Formiddagen udaandede han.

Arveprinsen, der i den sidste Snes Aar af sit Liv havde ført en næsten ubemærket Tilværelse paa Amalienborg og i Sorgenfri, blev nu i Anledning af Bisættelsen Midtpunktet for den offenlige Opmærksomhed. Hoffet anlagde dyb Sorg. Alle Adspredelser og Forlystelser som Koncerter, Baller og Maskerader forbødes for et Tidsrum af flere Uger. I fem Dage laa det „høje Lig", klædt i hvidt Atlask, paa Paradeseng. I Begyndelsen af Januar fandt Bisættelsen Sted i Ros-

kilde. Hoffet udfoldede ved Ligtogsprocessionen, der begyndte om Aftenen Kl. otte ved Fakkelskin, hele sin Pragt. Paa de offenlige Pladser brændte Rechauds. Fra Amalienborg over Kongens Nytorv til Vesterport paraderede Garnisonen, Holmens Mandskab, Borgervæbningen og Brandkorpset. Kanontorden lød, og Klokkerne ringede. Kong Kristian og Kronprins Frederik vare kun repræsenterede ved deres Stadskarosser, men disse tog sig, omgivne af Fakkelbærere, straalende ud, og de øvrige kongelige Stadsvogne gjorde det Samme. Med Deltagelse betragtede den loyale Mængde Prinserne Kristian og Ferdinand og Prinsesserne Juliane og Charlotte. Disse Fire stod nu forældreløse. Den følgende Dag bisattes Arveprinsen blandt sine Forfædre i Roskilde Domkirke. Ved Sørgefester paa Universitetet og paa Kunstakademiet berømmedes Arveprinsen af de officielle Talere som en fremragende Personlighed. I Folkebevidstheden lever han som den, der aabnede Sorgenfri Have for Publikum og rejste Mindestøtter i Lunden ved Jægerspris for Mænd og Kvinder, der havde gjort sig fortjente af Fædrelandet.

Fra Sørgehøjtidelighederne gik man over til Glædesfester, ved hvilke Livet udfoldede sig i broget Farvespil. Kronprinsens og Kongens Fødselsdage fulgte lige efter hinanden i Slutningen af Januar. Denne Gang var der Fest i begge Residenser, baade i Kjøbenhavn og i Kiel. Man havde kun kort forinden faaet fuldstændig Efterretning om Napoleons store Sejr over Østerrigerne og Russerne ved Austerlitz, og man havde i nogle Øjeblikke gyst ved Tanken om Krigens Rædsler og Ofre. I denne Stemning saa man med Taknemlighed hen til Regjeringen, der havde holdt Tvillingrigerne udenfor de politiske Forviklinger, og man lovpriste ikke blot Kronprins Frederiks, men ogsaa den sindssyge Kong Kristians Statskløgt og Visddom. I Loyalitetens officielle Sprog existerede nemlig kongeligt Afsind ikke. I Anledning af de to Fødselsdage gav det kgl. Theater en Festforestilling, der overværedes af Kongen, det augustenborgske Hertugpar, Prinserne

Kristian og Ferdinand og Prinsesserne Juliane og Charlotte. Her forherligedes i en Ballet Kristian og Frederik som „Dans og Nors Held og Ære“. Publikum lagde sin Glæde og Beundring for de kongelige Personer for Dagen. Ved en Maskerade i Hoftheatret bekransede Fredens Genius Kongens og Kronprinsens Buster. I Hs. kgl. Højheds midlertidige Residens og Hovedkvarter Kiel var der Kanonsalut og Illumination. Ved en Maskerade der optraadte Olympens Guder og Gudinder og bragte Kronprinsen deres Hyldest. Videre kunde man vel neppe gaa i klassisk Smiger.

IX.

I December 1805 kort efter Arveprinsens Død havde Prins Kristian med Kongens Samtykke officielt anholdt Hertug Frederik Frans om hans Datters Haand. Efter Tabet af Faderen følte Prinsen sig ene og ønskede inderligt at faa et Hjem, hvor han ved en Hustrus Side kunde leve et lykkeligt Familieliv. Han elskede sin smukke Kusine, Prinsesse Charlotte, og vidste, at hun nærede den samme Følelse for ham. Hertugen bevidnede i en Haandskrivelse til Kong Kristian, hvor kjær denne Forbindelse mellem de to Dynastier, i andet Led, var ham. De Breve, hvilke Prins Kristian og Prinsesse Charlotte derefter vexlede med hinanden, vare lige som kurrende Duer. Med stor Højtidelighed deklareredes i Januar Forlovelsen ved Hoffet i Ludvigslust. I Slottets pragtfulde gyldne Sal stod Hertugparret med Prinsessen under en Baldakin og modtog Lykønskninger af Hofpersonalet og en lang Række Deputationer. Det var et særlig pragtfuldt Skue, da de 58 Kammerherrer i deres rigt guldbroderede Dragt defilerede forbi de hertugelige Forældre og Datteren, hvilken Sidste med straalende Øjne og yndefulde Smil besvarede Gratulationerne.

Kuren paa Amalienborg i Anledning af Forlovelsen var glimrende. Kong Kristian den Syvende optraadte ved slige

officielle Lejligheder med en Værdighed og et Væsen, der for den Uindviede skjulte hans Sindssvaghed.

Til Dagligdags førte han en tilbagetrukken, folkesky Tilværelse, om Sommeren paa Frederiksberg Slot, om Vinteren i det efter ham selv benævnte Palæ paa Amalienborg Plads. Her beboede han Værelserne i Stueetagen ud mod Haven. I det store Gemak, der stødte op til Havestuen, opholdt han sig sædvanlig. Han gik altid i Hofdragt. Rent mekanisk førte han Forsædet i Statsraadet, hvor han underskrev de Sager, der ifølge Kronprins-Regentens Beslutning forelagdes ham til Stadfæstelse. Paa bestemte Dage i Ugen indfandt Hs. Majestæt sig i Theatret, hvor han med synlig Opmærksomhed fulgte Skuespillet og under Tiden applauderede livligt. Bestandig talte Kongen med sig selv, men det var vanskeligt at finde Sammenhæng i hans Udtalelser. Af enkelte Udbrud kunde man forstaa, at hans Tanker drejede sig om hans Besøg ved Ludvig den Femtendes og Georg den Tredies Hof for mange Aar tilbage. Han var næsten uafbrudt i Bevægelse, men stundom kunde han staa henved en halv Time og stirre paa et Billede af Dronning Karoline Mathilde, der hang paa Væggen overfor hans Sofa. Med et Suk vendte han det Ryggen, og krøb derefter sammen i Sofahjørnet, Man skulde være forsigtig med at vække sørgelige Fortidsminder hos ham. Han taalte ikke at høre Navnene Struensee og Brandt. Den sidste Gang, de nævntes for ham, fik han Konvulsioner. Den sindssyge Konge formaaede ikke at læse, thi han var ikke i Stand til at kunne følge nogen længere Tankerække, og udtalte han sig, var det stedse i korte Sætninger, der hurtigt fremstødtes.

Hans daglige Adspredelser var Klaveret og en grøn Papegøje. Længe kunde han sidde ved Klaveret og spille Fanta. sier, der snart vare bizarre, snart smeltende harmoniske, indtil der kom en skjærende Dissonans, der lige som var Udtryk for en sønderreven Sjæl. Stundom sang Kongen med en Barytonstemme, som havde en forunderlig melankolsk

Klangfarve. En af hans Yndlingsviser var „Marlborough s'en vat-en guerre, merinton, merinton, merintaine“, og den foredrog han i Regelen kort efter, at han var staaet op, og før han lagde sig om Aftenen. Kongen kunde passiare længe med Papegøien, der var afrettet til at sige: „Bon jour!“, „Never mind!“ og „Filou!“ Naar Papagøien sagde: „Bon jour,“ stillede den lille Mand sig op i en værdig Positur og gjorde med megen Elegance nogle Pas af en Menuet. Han tænkte da paa sit Besøg ved Ludvig den Femtendes Hof, hvor han var bleven beundret for sin gratiøse Dans og sit ridderlige Galanteri. Skreg Papegøien: „Never mind!“ kunde man se Hs. Majestæt slentre skjødesløst hen over Gulvet, idet han bevægede Armene frem og tilbage. Saa randt Opholdet i London ham i Hu, hvor han i Kipper havde iagttaget Matroslivet. Hvinede Papagøin: „Filou!“ gik han hen til et Pastelmaleri, paa hvilket Grev Ranzau-Ascheberg var afbildet blandt flere Andre. Han pegede paa Grevens Hoved, vendte sig om mod Papagøien og nikkede bifaldende til den.

Til Kuren i Anledning af Forlovelsen havde foruden Statsministerne og Hoffets Kavalerer hele det diplomatiske Korps indfundet sig. Det glimrende Selskab, hvis guld- og sølvbroderede Hofdragter og Uniformer afgav et pragtfuldt Skue, forsamlede sig i den store Audienssal i Stueetagen ud mod Pladsen. Den franske Gesandt, General Viktor, tildrog sig særlig Opmærksomhed ved sin martialske Skikkelse. Han hilste venligt paa den preussiske Gesandt, Baron Senft v. Pilsach, hvorimod de Hilsner, han vexlede med sin russiske og østerrigske Kollega, kun bar Præget af kold Høflighed. Overhofmarskal Hauch underrettede Hs. Majestæt om, at alle Deltagerne i Kuren vare samlede. Statsministrene traadte derpaa ind i Kongens Gemak. Hs. Majestæt, der gik urolig frem og tilbage, stansede ved deres Indtræden. Han holdt et Øjeblik Haanden for Panden, stirrede derefter op mod Loftet og vendte pludselig Blikket mod Ministrene og sagde med en højtidelig Mine: „Jeg har ladet Dem kalde for at

deklarere Dem Forlovelsen mellem Hds. Durchlauchtighed Prinsesse Charlotte af Mecklenborg-Schwerin og Hs Højhed Prins Kristian af Danmark!"

Ministrene begav sig tilbage til Audienssalen. Her meddelte Statsminister Schimmelmann, at Hs. Majestæt nu modtog Lykønskninger i Anledning af Forlovelsen.

Faa Øjeblikke efter gik Gemakkets Fløidøre op, og Hs. Majestæt viste sig. Der herskede en dyb Stilhed, under hvilken Alles Blikke ufravendt vare rettede mod Kongen. Af Udtrykket i Fysiognomierne kunde man slutte, at man var forberedt paa et eller andet Optrin, der pludselig kunde forvandle den højtidelige Stats- og Familieakt til en Farce. Aldrig havde en Monark været Gjenstand for en mere nysgjerrig Opmærksomhed.

Kong Kristian var iført en høirød guldbroderet Kjole, hvid Vest med Kniplingskrøs, mørkeblaa Knæbenklæder og hvide Silkestromper. Da han traadte overfor den straalende Forsamling, hvori der var Repræsentanter for Europas mægtigste Monarker, fik han i samme Nu en klar Følelse af sin Værdighed og Stilling. Det blev ligesom lyst i hans Bevidsthed. Det glimtede i hans ellers noget tilslørede Øjne; han hilste Forsamlingen med et vindende Smil og en nobel Haandbevægelse og modtog derefter Lykønskninger af Diplomaterne, Ministrene og Kavalererne, der defilerede forbi ham.

Ved Galataflet, hvortil der var udstedt halvandethundrede Indbydelser, udbragte Hs. Majestæt de Forlovedes Skaal. Han udtalte Haabet om, at denne Forbindelse maatte blive til Gavn og Glæde for Kongehuset og de to Riger. Syvogtyve Kanonskud bleve i dette Øjeblik affyrede af Kanoner paa Amalienborg Plads. Om Aftenen var der Apartement og Bunteradstaffel. Ved hint forestilledes den mecklenborgske Hofmarskal Bülow for Hs. Majestæt, der strax ønskede at vide, om han var i Familie med Kronprinsens Adjudant.

„Hvorledes gaar det ellers med Fiskeriet ved Hoffet i Schwerin, Hr. Kammerherre?" spurgte Kongen.

„Fiskeriet?“ gjentog Bülow forundret.

„Ja, jeg har ladet mig fortælle, at Schwerin ligger midt imellem Indsøer.“

Hoffet fisker ikke, Deres Majestæt, det foretrækker Jagten. Vildsvinejagt er Hs. Durchlauchtighed Hertugen især en Ynder af.“

„Saa kan maaske Hs. Durchlachtighed en Gang faae Tilnavnet „der Eber“, som nok en tydsk Fyrste forhen har havt.“

Ved Bunteradstaflet havde Kongen sin Datter, Hertuginden af Augustenborg, til Bords. Han talte kun lidet, men spiste desto mere. Hs. Majestæt fandt, at Hertugen, der syslede saa meget med tørre Bogstudier, kunde have godt af Friluftsbevægelser f. Ex. Skøiteløben, hvortil den isbelagte Augustenborg Fjord nu frembød Lejlighed. Eller han kunde røre sig sammen med Børnene.

„Hvad siger Du, Louise, om Din Mand trak lille Karoline Amalie i Slæde og slog Kolbøtter sammen med Kristian og Ferdinand?“ spurgte Kongen.

„Det Sidste vilde blive et artigt Syn,“ udbrød Hertuginden leende.

Hs. Majestæt talte derefter ikke mere, men lod sit Blik gaa om i Salen, fæstende det flygtigt snart paa den Ene, snart paa den Anden. Konversationen gik livlig mellem Herrer og Damer. En Del af Selskabet underholdt sig om en magnifik Soirée, der nylig havde fundet Sted hos Etatsraad de Coninck. Et af hans Skibe havde fra St. Croix hjembragt et Par Negere og Negerinder. Disse havde danset og sunget til stor Moro for de Indbudte. Det fine Selskab, med sine Moder og sin Konveniens, havde fundet, at disse sorte Naturbørn vare noget af det Interessanteste, man kunde tænke sig.

Den følgende Eftermiddag Kl. sex var der Kur i Prins Kristians eget Palæ paa Amalienborg. Hs. Højhed modtog med glædestraalende Blikke de Lykønskninger, der bragtes

ham af Diplomatiet, Ministrene, Hoffet og Deputationer fra Hær, Flaade og den civile Embedsstand. Samme Dag var der indtruffet et Brev fra Prinsesse Charlotte Frederikke, hvori hun henrykt havde givet ham en Skildring af Lykønskningskuren i Ludvigslust. Prinsen var som en Følge deraf i en dobbelt løftet Stemning. Sent om Aftenen, da der atter var blevet Stilhed i Palæet, satte han sig hen og besvarede hendes Brev. Han fremstillede i begejstrede Udtryk de to sidste Dages Begivenheder. Ved sin Ankomst til København havde han staaet ved sin Faders Lig opfyldt af dyb Sorg, og Tilværelsen var forekommen ham mørk og trykkende. Men nu viste den sig for ham i et lyst Skjær, i hvilket lykkelige Forhaabninger tindrede som Stjerner. Det var den Stemning, hvoraf Brevet til Charlotte var præget.

Da han havde lagt Pennen, henfaldt han i Betragtninger over den herlige Fremtid ved hendes Side. Et stærkt Ugleskrig fra den nærliggende Marmorkirkes Ruin skræmmede ham pludselig op af disse! Han foer sammen. Men hvor meget han end troede paa Varsler, faldt det ham dog i dette løftede Øjeblik ikke ind at tillægge dette Skrig nogen ominøs Betydning. Prins Kristian følte sig efter de tvende bevægede Dage træt og begav sig til Hvile.

X.

Foraaret havde atter holdt sit Indtog i det smukke Pløen. Det var i Slutningen af Mai Maaned. Skovene vare udsprungne, paa Agrene stod Sæden i frodig Væxt, og Engene vare overtrukne med et frisk Græstæppe, gjennemvævet med Markblomster. Vejrliget var mildt og klart. Mod den blaa Himmel steg Lærken syngende, og med dens Toner blandede sig Droslernes og Bogfinkernes Sang og Spurvenes Kvidder. Slotshaven i Pløen med sine Linde- og Elmetræer, sine Plæner og Blomsterbede var en paradisisk Plet paa Jorden. Naturen her, med Skov, Sø og Bakker, viste sig især i sin

ejendommelige drømmende Skjønhed ved Solnedgang. Fra Havens Bænke ved Søens Bred kunde man nyde det storartede Skuespil.

I Slotshaven gik hver Dag en lille hvidhaaret Mand iført en graa Kjole og med en stor trekantet Hat paa Hovedet. Han vandede Blomsterbede. Med Omhu fjernede han alt Ukrudt fra disse og kunde længe staa sammensunken, fortabt i Beskuelsen af de deilige Violer, Aurikler og Tulipaner. Derefter rettede han sig pludselig og ilede, ivrig samtalende med sig selv, efter en ny Kande Vand. Det var den aandssvage Hertug Vilhelm af Oldenborg, hvem vi kjende fra det Foregaaende. Om Efteraaret og Vinteren var Strømpestrikning Hs. Durchlauchtigheds Hovedbeskjæftigelse, om Foraaret og Sommeren virkede han som Urtegaardsmand. Til hans regelrette daglige Sædvaner hele Aaret rundt hørte et Besøg i Slotskapellet ved Solnedgang. Efter at han her havde dvælet nogle Øjeblikke ved Hertug Johan Adolfs Gravsten foran Altret, steg han ned i Hvælvingen, hvor han med nogle uforstaaelige Ord hilste de der staaende Sarkofager og hurtig fjernede sig.

Til Hertug Adolf vendte hans Tanker tidt tilbage, da den ene af Kammerjunkerne, v. Witzleben, havde fortalt ham saa mange mærkelige Historier om denne Mand, der i det syttende Aarhundrede havde ført et saa eventyrligt Krigerliv. Ja, ikke nok hermed, men i Kraft af et Forbund med Satan var han skudfri og kunde hexe. Witzleben havde ved disse Fortællinger bragt den aandsvage Hertug Vilhelms Fantasi i den stærkeste Ophidselse. Sagnet gik, at Satan til Slutning havde afhentet Johan Adolf, der dog efter sin Død fortsatte sin urolige Tilværelse og gik igjen i Slottet og Slotshaven. Af Frygt for at møde Gjenfærdet turde Hertugen aldrig, naar Mørket var faldet paa, gaa alene i Haven.

XI.

Prins Kristian var igjen kommen til Slottet i Pløen og havde atter overtaget sin Kommando som Chef for første Divisions anden Brigade. Han havde ombyttet Hofdragten med Generalsuniformen og underkastede sig i alt det Ydre det militære Reglement for at tækkes Kronprinsen. Men ellers dyrkede han her i den skjønne Foraarsnatur med hele sin Sjæl Botanik og Belletristik. En Dag sad han netop og læste Baggesens yndige Digt „Roserne“, da hans Blik faldt paa Blomstervasen paa det lille Metalbord. Den prangede med friske Foraarsblomster blandt Syrener og Guldregn. Ved en Ideassociation, som Digtet fremkaldte, bragtes Prinsen til at tænke paa, at de Blomster, han tidligere havde seet i Vasen, vare sendte af en Dame ved Navn Rosen; det havde Kammerlakaien fortalt ham.

Prinsen ringede paa Lakaien. „De har glemt at minde mig om Frøken Rosen,“ sagde han bebrejdende, „Hvor boer denne Dame, der viser mig saa megen Opmærksomhed?“

„I Jagtpavillonen i Slotshaven, Deres Højhed. Det er Jægermester v. Rosens Datter.“

„Ja, saa; Frøkenen bringer vel ikke selv Blomsterne?“

„Nej, Frøkenen sender dem gjennem Jomfru Clara Hilmer, en Slægtning af Slotsgartneren.“

„Har jeg set Jomfruen?“

„Et Glimt af hende. Da Deres Højhed i Gaar Eftermiddags passerede den østre Opkørsel her til Slottet, stod hun netop ved Foden af den og nejede dybt.“

„Ah, det var den høje, slanke Kvindeskikkelse med det lange nøddebrune Haar!“

„Netop, Deres Høihed.“

„Jeg skal ved Leilighed mindes hende.“

Prins Kristian lod sig Dagen efter gjennem Adjudanten melde hos Jægermester v. Rosen.

Da Hs. Hoihed om Formiddagen indfandt sig ved Jagt-

pavillonen, modtoges han paa Stentrappen af Jægermester Rosen og Jægermesterinden, en født Holstein. De takkede ham for den store Ære, han viste dem ved sit Besøg, og førte Prinsen ind i den ovale Sal, hvor Jægermesteren præsenterede sin Datter, Marie v. Rosen, for ham. Den velvoxne, ranke Pige med det blonde Haar og de livlige blaa Øine gjorde et levende Indtryk paa Hs. Høihed.

„Det er en interessant Bolig, De her har, Hr. Jægermester," sagde Prinsen, idet han betragtede den i Rokokostil holdte Sal med dens Stuk og Ornamenter. I Hjørnenicherne stode Marmorfigurer, forestillende Aarstiderne, og over Kaminen hang et Portræt af en brunsvigsk Prinsesse.

„Ja, baade Dekoration og Møblement er gammeldags, Deres Høihed. Men jeg føler mig nu mest tiltalt af den Stil. Det skulde glæde mig overordenlig, om Deres Høihed vilde se mit Kabinet?"

„De spænder virkelig min Nysgjerrighed, Hr. Jægermester."

Rosen pegede paa Kabinettet, til hvilket Prinsen kastede et flygtigt Blik. De to Damer neiede i samme Øieblik dybt og forlod Salen.

Prinsen traadte nu med Rosen ind i et Kabinet, hvis forgyldte Stuk var noget afbleget, men hvis Vægge vare smykkede med Oliemalerier, hvoraf et fremstillede Prins Paris' Dom over de tre Gudinder. Hs. Høihed, der betragtede ethvert af Billederne, dvælede længst ved dette. Han tog derpaa efter Jægermesterens Opfordring Plads i en Lænestol. Rosen satte sig paa en Taburet overfor ham.

„Ah, prægtige Vindspillere," sagde Prins Kristian, idet han pegede paa et Billede af et Kobbel Hunde.

„Det er et Billede fra min Ungdom," svarede Jægermesteren, „da jeg opholdt mig hos Overførsteren hos Kong Frederik den Anden i Sanssouci. Deres Høihed veed, at han var en stor Hundeelsker."

„Ja," svarede Prinsen leende, „da den mærkelige Mand

tabte Interessen for det smukke Kjøn, blev han en passioneret Hundeelsker. Han holdt Lakai og Ekvipage til sine Vindspillere. Da jeg for omtrent halvandet Aar siden var i Sanssouci, saae jeg i Haven Gravstenene over Hundene."

„Det var kuriøse Indfald, Kongen havde," bemærkede Jægermesteren.

„Men nu tillader jeg mig," ytrede Prinsen, „at fremkomme med det Motiv, der i Dag har ført mig hid! Fra Deres Hus, Jægermester v. Rosen, er der vist mig en fin, en smagfuld Opmærksomhed, jeg dybt paaskjønner."

„Hvorledes, Deres Høihed?"

„Hver Morgen har jeg fundet friske, smukke Blomster i Vasen i mit Arbeidskabinet. Veed De, Hr. Jægermester, hvem der har ladet dem bringe?"

„Ved St. Hubertus, om jeg veed!" udbrød v. Rosen.

„Det har Deres ærede Datter. Jeg veed det med Sikkerhed."

„Ja, da har min Datter gjort det i den ædle Hensigt at skaffe Deres Høihed en Nydelse og Glæde. Hun veed, at Deres Høihed interesserer Dem levende for Naturen og ynder Blomster."

„Ja saa!"

„Deres Høihed, da min Datter var i Paris, kom hun sammen med Frøken Dreier i Fyrst Talleyrands Salon. Gesandten, Kammerherre Dreier, forestillede en Aften en ung Mand for de to Damer. Han var en Berømthed blandt Botanikerne, hans Navn var de Candolle. Da min Datter i den korte Samtale, hun havde med ham, berørte Kjøbenhavn, udbrød de Candolle, at der boede Prins Kristian, som vistnok var den naturkyndigste Prins i Europa. Min Datter har flere Gange berørt dette. Efter Deres Høiheds Ankomst her til Slottet har hun da sendt Dem Blomster. Det er en Tribut til Naturforskeren. Saaledes forklarer jeg mig Sagen."

„Hvor kvindelig sindrigt," sagde Prinsen. „Bring, Jægermester v. Rosen, Deres Datter, den unge Frøken, min oprig-

tige Tak. Jeg haaber, at den Tid vil komme, da jeg skal kunne belønne hende."

„Deres Høiheds Erkjendtlighed er mere end tilstrækkelig Belønning," var v. Rosens Svar.

Efter at der var vexlet nogle Repliker af almindeligt Indhold, tog Prinsen Afsked med Jægermesteren og forlod Jagtpavillonen.

Henimod Solnedgang spaserede Prins Kristian i Haven. Det var den skjønneste Foraarsaften, man kunde tænke sig. Prinsen, der var en Blomsterkjender som kun Faa, stansede hyppig ved Bedene og glædede sig i sit stille Sind over den Omhu, hvormed Jorden og Plænerne bleve passede. Han bøiede sig ned og plukkede nogle Forglemmigeier, som han med et Græsstraa bandt sammen til en Buket. Han fortsatte sin Vandring og vilde gaa ned til en Havebænk ved Søens Bred. Ved Enden af Stien stod blomstrende Syren- og Guldregnsbuske, der betog ham Udsigten til Vandet. Men da han følgende Stien svingede forbi dem, kom Bænken til Syne i Afstand. En kvindelig Skikkelse sad paa den. Ansigtet var bortvendt, men efter det hele Ydre at dømme var det en ung Pige. Prins Kristian blev behagelig overrasket. Han fremskyndede sin Gang. Da han kom Bænken nær, og den unge Pige hørte hans Fodtrin, vendte hun sig om imod ham. Hun reiste sig pludselig; saa snart Prinsen var lige ud for hende, neiede hun dybt. Han gjenkjendte øieblikkelig i hende den unge Pige, han havde seet for et Par Dage siden ved Opkjørslen til Slottet: det var Clara Hilmer.

Som hun stod der i Belysning af den dalende Sol, i en hvid Musselins Kjole, med et smalt rødt Silkeshavl let kastet om Skuldrene og med en rund Straahat, under hvilken de nøddebrune Lokker bugnede frem, var hun en indtagende

Skikkelse. Prinsen stansede og besvarede hendes Hilsen med et Smil og paa militær Vis.

„De kjender mig?“

„Jeg har den store Ære, Deres Høihed,“ svarede hun med et skjælmsk Blik, der strax gjorde Indtryk paa Prinsen.

„Deres Navn er vistnok Clara Hilmer?“ Hun nikkede bekræftende.

„Behag, at tage Plads. Jeg selv vil sætte mig nogle Minutter her paa Bænken. Aftenen er saa smuk.“

Først efter at Prinsen havde taget Sæde, satte Clara sig.

„Er De i Huset hos Gartneren, Jomfru Hilmer?“

„Ja, hans Kone er min Tante. Min Fader var Styrmand i det asiatiske Kompagnis Tjeneste; men han faldt i Slaget paa Rheden; han var Maanedsløitnant om Bord i „Prøvestenen“. Da min Moder var død kom jeg her til Pløen.“

„Staaer De i Forbindelse med Frøken v. Rosen?“

„Det gjør jeg. Deres Høihed kan ikke tro, hvor hun er elskværdig.“

„Meget elskværdig. Hvor gammel er Frøken v. Rosen?“

„Frøken Marie er sexten Aar gammel.“

„Ja saa. Hun gjør Indtryk af at være noget ældre. Men hvad tager De Dem selv for, Jomfru Clara? Jeg foretrækker at benævne Dem ved Fornavn.“

„Deres Høihed udtaler mit Navn saa klangfuldt og skjønt. Hvad jeg tager mig for? Jeg passer Blomster her i Haven; jeg er Gartnerpige.“ Clara samlede Shavlet koket om sig og udbrød leende: „Der er to Ting, jeg sværmer for, Deres Høihed!“

„Lad høre.“

„Den ene er Blomster, den anden er — Soldater!“

„Maaske har De Anlæg til at blive Marketenderske.“

„Maaske. Det skulde da være ved Deres Høiheds eget

Regiment. Forleden Dag holdt Kronprinsen Mønstring over det oldenborgske Regiment ved Preetz. Fyenske Dragoner fra Lütjenburg var ogsaa med. Det var et Syn; mit Hjerte hoppede af Glæde!“

„Men De er jo en Armida, Jomfru Clara.“

„Jeg forstaaer ikke Deres Høihed.“

„Lige meget; De beundrede altsaa de kraftige Dragoner og Soldater.“

„Ja, Deres Høihed, men især frydede jeg mig over Kronprinsen. Han kom sprængende til Hest i Spidsen for en Skare prægtige Officerer. Nei, hvor de funklede og glimrede. Pludselig holdt han stille foran Linien. Han talte, men jeg kunde ikke høre et Ord. Veed Deres Høihed, hvem jeg tænkte paa, da jeg saae den lille vævre Kronprins?“

„Nei, Jomfru Clara.“ Prinsen holdt sin Buket af Forglemmigeier hen foran sig og betragtede den et Øieblik.

„Jeg tænkte saamænd paa Napoleon.“

„De har en stærk Indbildningskraft“ udbrød Prinsen med et ironisk Smil.

Prins Kristian reiste sig fra Bænken, afbrød brat Samtalen, rakte den neiende Clara Forglemmigeierne og gik med hurtige Skridt tilbage til Slottet.

XII.

Omtrent en Fjerdingvei Sydøst for Pløen, ved Landeveien mellem dette og Eutin, ligger „Fegetasche“, en Kro, som den Gang hørte til de renommerede Punkter i det østlige Holsten. Oprindelig var den et Toldsted, og derfra skrev sig Navnet, thi her fik man Lommen lænset. I Kroen, en lang, graa Bygning med Straatag og to Kviste, var der en rummelig Kjælderstue og Gjæstestue, og Reisestalden havde Plads til adskillige Reisendes Kjøretøier paa een Gang. Her var megen Færsel; thi de, der passerede ad Landeveien mellem Lybæk og Kiel eller omvendt, kom forbi „Fegetasche“,

og det var blevet en nedarvet Skik, at man skulde ind i Kroen for at tage sig et „Bær“, d. v. s. en Snaps Kümmel. Paa Markedsdagene i Pløen vrimlede det af Gjæster; Kroen blev formelig beleiret af Bønder med deres Familie, da Mange foretrak at lade Kjøretøiet blive staaende her i Stedet for at age ind til selve Byen. Men ogsaa paa almindelige Hverdage var Kroen stærkt besøgt. Efteraar og Vinter sad i Gjæstestuen Hesteprangere og Studehandlere ved deres Kort og Kaffeknægt og prøvede under saftig Skjæmt og drøie Eder Lykken. Foraar og Sommer holdt Keglebanen i Haven for, og her livede man Humøret op med kold Grog. I Kjælderstuen samledes der paa alle Tider af Aaret en skrattende Forsamling af Kjællinger og Piger, der ved en Kop Cikorievand, som gik for Kaffe, lod Bysladderen have frit Løb.

Men hvor stærk Tilstrømningen til Kroen end var, og hvor blandet det her søgende Publikum end kunde være, saa kom det dog trods Mundhuggerier yderst sjælden til Slagsmaal mellem Gjæsterne. Ordenen havde nemlig solide Støttepunkter baade i Kromandens og i Krokonens Næver. Værten, Henning Jever, var nu en Mand paa over Treds; han var høi, sværlemmet, hans mørke Haar var graasprængt, hans smaa sorte Øine vare stikkende. Paa Egnen fortaltes, at der var Taterblod i ham paa mødrene Side. Henning Jever havde for over en Menneskealder siden ligget i Kjøbenhavn som Fodgardist. Under den saakaldte „Juleaftensfeide“, da Grev Struensee opløste Garden, havde han været en af de mest rebelske Gardister; han havde taget to Karle af dansk Livregiment paa sin Samvittighed. Henning kom derefter i Tjeneste hos Fyrst Hessenstein paa Panker, og ved Hjælp af et Laan fra Fyrstens Side og Konens Medgift kom han i Besiddelse af „Fegetasche“.

Hans Hustru, Dorthe Klemm, var fra Marne i Syd-Ditmarsken, hvor hendes Fader havde været Kvæghandler. Hun var velvoxen, kraftig og gik nu i Midten af Halvtreds. Den „blaaøiede Dorthe“ med det lyse, hørfarvede Haar havde i

sin Ungdom været en af Marnes Skjønheder. Nu kaldtes hun „den stærke Dorthe“ til Minde om, at hun for nogle Aar siden havde gjort det af med Ladefogden paa Ascheberg, der var bleven grov og nærgaaende.

Ægteparret passede Kroforretningen i Fegetasche med den største Omhu og Udholdenhed. Henning drak aldrig med Gjæsterne, og Dorthe blandede sig aldrig i Sladderen i Stuerne. De vare Begge paa deres Post mod Uordener. Skete det af og til i Kjælderstuen, at En ikke kunde holde Næverne hos sig selv, men begyndte at gaa Bersærkergang, saa forstod Henning og Dorthe ved forenede Kræfter at faae Roligheden hurtigt gjenoprettet. „Donnerhagel!“ raabte i det Tilfælde Henning Jever med Tordenstemme og slog i Bordet, saa Ruderne klirrede. „Potz Blitz!“ lød fra Kjøkkenet Dorthes Stemme; hun kjendte Feltraabet og ilede i Stormskridt til som Forstærkning. Det var et Ægtepar, som baade i moralsk og fysisk Henseende stod Last og Brast med hinanden.

Siden Efteraaret 1805, da Tropperne bleve lagte i Kantonnement i det østlige Holsten, havde Kroen gjort indbringende Forretninger, hvorfor Henning Jever havde foræret sin Kone et kostbart høirødt Silkeshavl til hendes Fødselsdag og et Gulduhr med Kjæde til Nytaar. Men Dorthe havde ogsaa en væsenlig Fortjeneste af det talrige Besøg. Vel stod Fegetasches Øl, Kümmel og Rom i stor Anseelse hos de mest drevne Kjendere blandt Studeprangerne; men Hovedtiltrækningen dannede dog Madam Jevers stegte Aal og kogte Gjedde. Baade Aal og Gjedder af første Kvalitet fangedes i Pløner Sø. Begge Dele vare de kantonnerende Troppers Livret, hvorfor ogsaa Kroen paa Lønningsdagen formelig var beleiret af Soldater. En Kvartermester ved de fyenske Dragoner kom i saadan Begeistring ved Nydelsen af de stegte Aal, at hans Indbildningskraft løb aldeles løbsk med ham: han forsikrede Madam Jever, at selv Marketenderskerne i Napoleons Hær berømmede Fegetasches Krokone.

I det sidste Par Dage var der efter Mønstringen ved Preetz rykket en Bataillon af det oldenborgske Regiment og en Eskadron Dragoner forbi Fegetasche, hvor de havde holdt en kort Rast. Baade Gjæste- og Kjælderstuen vare mylrende fulde af Soldater; de, der ikke kunde faae Plads inde, leirede sig udenfor, paa Veien og i Haven. Tørsten var almindelig og stærk. Krokonen og Kromanden stod hver ved sit Øltræ og tappede den ene Kande efter den anden af; Piger og Karle løb om blandt Soldaterne, der snappede dem Kanderne ud af Hænderne. Blandt Sværmen var der ogsaa Soldater af Prins Kristians og det holstenske Regiment, der havde indfundet sig for at høre Noget om Mønstringen. De forskjellige Regimentsuniformer afgav et broget Skue, og for saa vidt som Plattydsk, sjællandsk og fyensk Dialekt lød mellem hverandre, var der en lille babylonisk Sprogforvirring. Dragonerne talte om deres vældige Choc; Infanteristerne vare stolte af den Hurtighed, hvormed de havde dannet Karré. Hist og her hørte man Ytringer om Kronprinsen, der havde rost Folkene og sagt til Generalmajor Leth, at han var særdeles vel tilfreds med, hvad han havde seet.

„Skaal for Hs. kongelige Høihed!“ raabte en Musketeer, idet han satte Ølkanden for Munden.

„Ja, hans Skaal!“ lød det fra alle Sider. Kanderne gik rundt og vare hurtigt tømte, hvorpaa Pigerne og Karlene bar dem ind for igjen at faae dem fyldte.

Officererne havde samlet sig paa den Syd for Kroen liggende Bakke Edeberg, fra hvis Top hele det omliggende smukke Landskab nu viste sig i Eftermiddagsbelysning. Man havde lagt sig, fordelt i Grupper, i det bløde Græs og forfriskede sig ved Nydelsen af et Glas Madeira, der var leveret fra Henning Jevers Kjælder og hørte til dennes Rariteter. Konversationen dreiede sig især om det stærkt bevægede Selskabsliv, man havde ført sidste Efteraar og Vinter. Havde Kantonnementet sin besværlige Tjeneste, medførte det ogsaa storartede Adspredelser og fremmest blandt disse vare Ballerne,

Jagtpartierne og Selskaberne paa de adelige Herresæder. Nu dukkede i Samtalens Løb mangfoldige Minder frem. De unge Officerer tænkte især paa de smukke Damer, der havde danset saa gratiøst og konverseret saa skjæmtende. De gamle Officerer havde naturligvis ogsaa Øie for den kvindelige Skjønhed, men Erindringen om Jagthistorierne og om alskens pudsige Træk fra de animerede Konvivier interesserede dem dog mest.

Den almindelige Konversation forstummede pludselig, da Generalmajor Leth med høi Stemme og livligt Foredrag begyndte at fortælle om sin Deltagelse i det sidste Apartement hos Kronprinseparret paa Slottet i Kiel. Med livlig Opmærksomhed havde det distingverede Selskab, med Deres kgl. Høiheder i Spidsen, lagt Mærke til det overordenlige Galanteri, hvormed Landgrev Frederik af Hessen, Kronprinsens Svoger, kurede til Baronesse Clarelia v. Liliencron.

Fegetasches Gjæstestue var okkuperet af Underofficerer, der havde tændt deres smaa Feltpiber og sad ivrig passiarende ved Kaffeknægte. Tykke Tobaksskyer steg mod Loftet, men fandt Udgang gjennem de aabnede Vinduer. Blandt de kraftige Skikkelser her ragede Vagtmester Kaspar Brincker ved de fyenske Dragoner frem ved sin Høide og sin mandige Skjønhed. Han var blond og havde blaa Øine, Uniformen — rød Kjole, med lyseblaa Rabat, gule Pantalons, Halvstøvler og Casque — sad, som om den var støbt om ham. Denne Vagtmester, der havde et muntert Sind og en kjøn Sangstemme, var ligefrem af Naturen bestemt til at henrive Bønderpigerne, og det gjorde han da overalt. Ja, Kaspar Brincker havde endog sat Clara Hilmers Hjerte i Flamme, men her var han selv bleven anskudt. Han havde seet hende første Gang hos en Skovløber i Nærheden af Preetz, og da han fik at vide, at hun pleiede at komme der en bestemt Dag om Ugen, skaffede han sig Permission for at faae Lejlighed til at være sammen med hende. Han havde til Hen-

sigt snart at erklære sig for hende. Men det hastede iøvrigt ikke, da de Begge følte sig sikre paa hinanden.

„Jeg kan bringe Jer en Efterretning, Kammerater, som jeg fik af Ritmesteren, lige før jeg traadte ind her.“

„Og det er?“ lød det spørgende fra Forsamlingen.

„Om kort Tid tiltræder Prins Kristian sin Bryllupsreise til Mecklenborg, og han skal da eskorteres af Dragoner til Grænsen.“

„Der er Tale om, at han og Prinsessen skal bo paa Slottet i Pløen,“ sagde Fureren ved Musketererne.

„Ja, det er ganske rigtigt,“ bemærkede en Vaabenmester; „jeg har det fra Kammerjunker Witzleben,“ føiede han med en vis Selvfølelse til.

„Prinsessen er nok en smuk Dame,“ sagde Brincker.

„Hun skal være nysselig,“ udbrød en Korporal, „men der er Piger her paa Egnen, som overgaaer hende.“

Her saae Korporalen med et polisk Blik paa Brincker. „Jeg nævner bare Jomfru Clara Hilmer,“ ytrede han med et svedent Smil. —

XIII.

Et Par Dage efter Midten af Juni Maaned 1806 tiltraadte Prins Kristian sin Bryllupsfærd. Han forlod om Morgenen Pløen, der i Dagens Anledning havde smykket sig med Grønt og nogle smaa Flag. Ved hans Side i den aabne Kalechevogn sad hans Adjudant, Clauson Kaas. En Afdeling Dragoner red foran og bagefter Vognen. Den lille Bys Befolkning havde samlet sig i Hovedgaden, gjennem hvilken Prinsen passerede. Mændene blottede ærbødigt Hovederne for Hs. Høihed, og Damerne tilviftede ham med deres hvide Lommetørklæder et Farvel. Prins Kristians Fysiognomi straalede af Glæde; Feststemningen, der ombølgede ham, det skjønne Solskinsveir og den klare, blaa Himmel vare lige som Forbud paa, at han nu drog sin Livslykke i Møde.

Bønderne vare strømmede til langs Veien og beundrede den unge, smukke Prins, som han sad der med trekantet Hat, mørkeblaa Kjole med gyldne Knapper, hvid Vest med Kalvekrøs. Ved Fyrstendømmet Lybæks Grænse forlod Dragon-Eskorten Prinsen, der under Inkognitoet: Greve af Falster reiste videre gjennem Hansestaden Lybæks Territorium ind i Hertugdømmet Lauenborg, som den Gang stod under Kurfyrsten af Hannover.

Det gik kun fremad i langsomme Dagsreiser. Veiene vare i en daarlig Tilstand, og tre Gange om Dagen blev der skiftet Heste. Om Natten hviledes der. Prinsens Kammertjener, Wiesener, havde forud truffet de Foranstaltninger, Reisen krævede. Den første Station, ved hvilken Prins Kristian holdt paa mecklenborgsk Grund, var Boitzenburg. Han modtoges her af Staldmester Bülow og af Kammerherre Kettenburg, der komplimenterede ham i Hertugens Navn. Prinsen steg her op i en med sex Heste forspændt Hofekvipage, efter hvilken der red en Afdeling Husarer. Ved Ankomsten til Ludvigslust hilsedes han af hele Hoffet, hvis Herrer og Damer stod opstillede i Forhallen. Der tilforordnedes „Hs. kgl. Høihed“ et Følge, bestaaende af en Kammerherre, en Kammerjunker, Pager, Løbere, Lakaier og en Trompeter som Fureer.

I Ludvigslust dreiede baade Hoffets og Befolkningens Tanker sig udelukkende om Brylluppet. I Slottet og i Byen var man fuldstændig optagen af Forberedelserne til det. Endelig oprandt den store Dag. Det var den 21. Juni, Aarets længste Dag, og denne Gang en saa straalende skjøn Sommerdag, som man kunde tænke sig. Naturen havde iført sig en henrivende Høitidsdragt. Husene i den lille By vare smykkede med Guirlander og smaa Flag, hvis blaa-hvid-røde Farve tonede smukt frem blandt alt det Grønne. Mænd, Kvinder og Børn vare iførte deres Søndagsklæder, medens alle Embedsmænd bar Uniform. Et stærkt Liv rørte sig i Hovedstaden, thi fra Hertugdømmets forskjellige Egne var der

ankommet Deputationer for at overbringe Lykønskninger i Anledning af Formælingen.

Under denne løftede Stemning var det naturligt, at Poeterne stemte deres Harpe til rhytmisk Forherligelse af Brudeparret, til „Danias og Vandalias“ Pris. Begeistring vakte især en „Bardiet“, i hvilken Prinsessen og Prinsen sammenstilledes med Skikkelser i den nordiske og slaviske Mythologi. Barden kvad:

Hausgeschmückt ist Sie mit Snotras Golde
Und mit Lynas Menschenfreundlichkeit!
Nossens Anmuth gürtet Unsre Holde!
Freya hat zur Liebe Sie geweiht.
Wird Dein Christian Balders Thaten üben,
Wird Sie Ihn wie Nanna zärthlich lieben!

So wie Blumen aus der Erde keimen,
Leben athmet, und die Freude singt,
Süsse Früchte knospen auf den Bäumen,
Wenn die Hertha Radegast umschlingt.
So wird Christians und Charlottens Liebe
Sich verherrlichen durch Schöpfer-Triebe.

Efter en Diner en retraite, i hvilken ikke andre Damer end de fyrstelige deltog, begyndte Bryllupshøitidelighederne. I Audienssalen forebragte Deputationerne Hertugparret deres Lykønskninger i Anledning af den glimrende Fremtid, den durchlauchtige Prinsesse gik i Møde, hvad der sikkert ogsaa vilde blive til Held for Mecklenborg.

Efter Lykønskningskuren trak Hertugparret sig tilbage. Derpaa forsamlede Hoffets Herrer og Damer sig henholdsvis i Hertugens og Hertugindens Forgemak. Hvilke to straalende Forsamlinger! Hist funklede det af guldbroderede, forskjelligfarvede Uniformer, her blændedes man af Damernes glimrende Toiletter, men især fæstede Opmærksomheden sig ved de unge, smukke, hvidklædte Kvindeskikkelser.

Saa snart Overhofmarskallen havde meldt Hertugen, at Bruden havde indfundet sig hos Hertuginden, begav Hs.

Durchl. Frederik Frans sig, ledsaget af Arveprinsen og af sine to andre Sønner, Prinserne Gustav og Karl, og af Kavalererne, til Brudgommens Kabinet. Hertugen gik ind i dette og viste sig et Øjeblik efter ved sin Svigersøns Side. Hvor tog Hs. kgl. Højhed sig prægtig ud! Han bar højrød, guldbroderet Kjole, hvid Vest med Kalvekrøs, sorte Silkeknæbenklæder og hvide Strømper. Han havde Kaarde ved Siden og holdt den trekantede Hat i den høire Haand. Det sorte krøllede Haar hvælvede sig smukt om den høje Pande, og en højtidsfuld Stemning lyste ud af de blaa Øjne. Prinsens Holdning var værdig og dog utvungen.

XIV.

I Hertugindens Gemak stode Damer og Kavallerer opstillede i to Rækker, der bøiede sig dybt for Hertugen og Prinsen, da disse traadte ind.

Faa Minuter efter viste Hds. Durchlauchtighed Hertuginden sig, førende Prinsesse Charlotte Frederikke ved sin høire Haand. Et Udbrud af Beundring gik gjenem Forsamlingen. Aldrig havde hun taget sig skjønnere ud. Hendes lille Skikkelse voxede i den pragtfulde Guldbrokades Kjole, hvis Slæb bares af to Hofdamer; paa hendes mørke Haar funklede et Diadem, men Diamanterne i dette lyste dog ikke med en saadan Glans som hendes livfulde, mørkebrune Øine; det lange Brudeslør bølgede ned om hendes skjøntformede Skuldre. Prinsessen var i en henrykt Bryllupsstemning, men derfor glemte hun ikke Omgivelserne. Hun lagde tvertimod nøie Mærke til disse og følte sig stolt over at være Midtpunktet for den offentlige Opmærksomhed. Hertuginden var iført en lyseblaa Silkerobe, hvis Slæb blev baaren af tvende Pager.

Overhofmarskallen stillede sig i Spidsen for Processionen, der aabnedes af Hertuginden og Bruden, efter dem fulgte Hertugen og Brudgommen, derpaa kom Arveprinsen med

Enke-Hertuginden, Prinserne og endelig hele Hoffet. Processionen skred gjennem Paradesalen, hvor Garden dannede Espalier, til den gyldne Sal, i hvilken Vielsen skulde finde Sted.

Midt i Salen stod et med Alterdug beklædt Bord og foran det en lav, med rødt Fløil betrukken Skammel. Processionen fordelte sig ved sin Indtrædelse i Salen saaledes, at Hertugen med Brudgommen og Prinserne tog Sæde paa den ene Side; Hertuginden med Bruden og Enkehertuginden paa den anden; bag de fyrstelige Personer stode hist Kavalererne, her Damerne opstillede i Halvkreds.

Efter at Overhofprædikant, Konsistorialraad Studemund, havde taget Plads foran Alterbordet, førtes Brudgom og Brud af Hertugparret til Skamlen. Den høiærværdige Geistlige holdt en kort Vielsestale til den „naadige Prins og den durchlauchtige Prinsesse“. Han fremhævede i blomstrende Udtryk den Lykke, der ventede det unge Ægtepar, da baade Prinsen og Prinsessen vare i Besiddelse af saa fortræffelige Egenskaber; men det var som talt ud af Forældrenes Hjerte, da han bevæget ytrede, at de med en vis Bekymring saae hende drage bort. „Dog“, tilføiede han, „Deres høie Forældre, Deres Slægtninge og Alle, der kjende og ære Dem, søge i Anledning af Adskillelsen en Beroligelse i Overbevisningen om, at De fuldstændig vil vie Dem Deres ophøiede Kalds skjønne Pligter.“ Brudeparret knælede derefter ned paa Skamlen, vexlede Ringene og modtog Præstens Velsignelse. Vielsesakten var fuldbyrdet!

I samme Nu forkyndte Pauker og Trompeter fra Slotsaltanen Budskabet, og en Kanonsalut drønede som Svar. Fra Galleriet i Salen lød derpaa en Kantate af mandlige og kvindelige Stemmer:

Hymen, reichster Freudengott auf Erden,
Lass den schönen Bund den heut
Du mit Jubel eingeweiht,
Die beglückteste der Ehen werden,
Deren jeh ein liebend Paar sich freut!

Derefter begav Processionen sig i den samme Orden, hvori den var kommen, tilbage til Hertugindens Gemak. Her bragte Hoffet Ægteparret sine Lykønskninger, og her vare Brudegaverne udstillede, blandt hvilke de kostbare Smykker fra Kong Kristian og Kejser Alexander af Rusland især vakte Beundring. Derefter bleve de ovenfor nævnte Deputationer, som Hertugparret tidligere havde modtaget, stedede til Audiens hos de Nyformælede. Prins Kristians Svar paa de forskjellige Gratulanter var baaret af den samme Tanke; men han forstod at variere den paa mangfoldig Vis i Udtrykket.

Kl. ni om Aftenen holdtes Galataffel. De fyrstelige Herskaber spiste i den gyldne Sal. Hoffets Kavallerer og Damer i Trompetersalen. Den gyldne Sal straalede i et Lyshav, da Processionen betraadte den. Under Musik af Hofkapellet tog de fyrstelige Personer Plads. Brudeparret sad mellem Hertugen og Hertuginden. Efter at de opvartende Kammerjunkere havde skilt de høie Herskaber af med Handskerne, der bleve lagte paa gyldne Kredens-Tallerkener, begyndte Pagerne deres Virksomhed. De straalende Lysekroner, den høie Sals Guld- og Marmorfarve, de glimrende Hofdragter, de smilende Ansigter, den megen Ungdom, Skjønhed og Ynde, Musikens henrivende Toner, de fine, sjeldne Retter og den høitidsfulde Stemning, der hvilede over det Hele — Alt det forenede sig til et storartet Billede, der gjorde et uudsletteligt Indtryk paa enhver af de Tilstedeværende. Pludselig forstummede Musiken, almindelig Tavshed indtraadte. Hertug Frederik Frans reiste sig, hele Forsamlingen ligesaa. I den skummende Champagne, med faa velvalgte hjertelige Ord tømte han de Nyformæledes Skaal. Orkestret istemte en Fanfare.

Da Taflet var til Ende, begave de fyrstelige Personer og Hoffet sig igjen i Procession til Hertugindens Gemak, hvor Brudgommen skiltes fra Bruden og trak sig tilbage til sit Kabinet.

Med Optoget til Brudegemakket endte Dagens Høitid.

Hertuginden rakte sin Datter Haanden, foran gik to Pager med Voxlys i Armstager, efter fulgte alle Hoffets Damer. I Salonen foran Brudegemakket stansede Hertuginden og Prinsessen. Damerne gik derimod længere frem og ordnede sig i to Rækker, de to Pager stillede sig op hver paa sin Side af Gemakkets Dør. Hertuginden og Prinsessen skred derpaa gennem den dybt neiende Dobbeltrække til Gemakkets Dør, der aabnedes og lukkedes af Pagerne. Med disse i Spidsen forlode Damerne Salonen og skiltes fra hverandre. Hertuginden hjalp sin Datter med Afklædningen og kyssede hende med moderlig Varme ved Afskeden.

Imidlertid havde Hertugen og Arveprinsen, ledsagede af Kavalererne, begivet sig til Prins Kristians Kabinet. De to Durchlauchtigheder traadte ind i dette, hvor de overværede Prinsens Omklædning i Natdragt, hvormed hans opvartende Kammerherre var ham behjælpelig. Derpaa fulgtes han i Procession til Brudekamrets Dør. Hertugen overrakte her broderede Strømpebaand til et Par Herrer af Følget, og hermed var hele Bryllupsceremonien afsluttet.

I dyb Stilhed laa Slottet og dets Omgivelser; kun Nattergalens Sang lød fra Slotshaven gjennem den maane klare Nat. „Selene tilsmiler os“, sagde Bruden, idet hun pegede paa Maanen, der kastede sit af Gardinerne dæmpede Lys ind i Gemakket.

„Du er selv Hyperions skjønne Datter“, svarede Brudgommen, „og Du hviler nu ved Din Endymions Side.“

Den følgende Dag modtoge de Nygifte en Hilsen fra Kjøbenhavn i Form af et lyrisk Digt, skrevet af Professor Sander, Dramaet „Niels Ebbesen“s Forfatter. I Digtet anraabtes „Eloa“, Serafernes Fyrste, Uskylds og Kjærligheds Engel, om at signe Brudeparret: Kristian og Charlotte.

Dagen var en Søndag, og Hoffet begav sig da i Kirke. Hofpræst Ackermann prædikede smukt og dybsindigt over Dagens Text om det fortabte Faar. I Prinsesse Charlotte Frederikkes Hoved færdedes et Mylr af Tanker, og hun

havde vanskeligt ved at være andægtig og opmærksom. Men det slog som et Lyn gjennem hendes Bevidsthed, da Præsten sammenlignede et Menneske, der kom ind paa Forvildelsens Vei, med et fortabt Faar, hvilket dog vilde blive frelst, naar det lyttede til den gode Hyrdes Stemme. Udtrykket: „Forvildelsens Vei" fandt i hendes Sind en mærkelig Sangbund; det kom pludselig over hende som en Anelse, at disse Ord maaske vilde faa særlig Anvendelse paa hende. Men hurtigt fortrængtes den uhyggelige Følelse af lyse Tanker. Hun istemte af sit ganske Hjerte Psalmesangen, af hvis harmoniske Toner kun lysende Fremtidsbilleder oprullede sig for hendes Fantasi.

I det store Galataffel om Middagen deltoge Medlemmerne af de mange Deputationer, der havde indfundet sig i Ludvigslust. Om Aftenen holdt Hertuginden Cirkel, ved hvilken Prins Kristian fandt Leilighed til at stifte Bekjendtskab med Overhovederne for nogle af Mecklenborgs ældste og berømmeligste Adelsslægter, deriblandt Greverne Bassewitz, Hahn og Bernstorff. Prinsen hilste med særlig Interesse paa Grev Karl Hahn, da denne blev forestillet for ham af Overhofmarskallen.

„Deres Navn, Hr. Greve," ytrede Prinsen, „er berømt ikke blot paa Jorden, men ogsaa paa Himlen."

„Deres kgl. Høihed mener?"

„Er ikke et af Maanens Randbjerge opkaldt efter Deres Fader?"

„Deres kgl. Høiheds Viden er virkelig enestaaende! Min Fader var ligefrem en lidenskabelig Astronom, og hans Observatorium paa Remplin var fortræffeligt!"

„Men De, Hr. Greve, lever og aander for den dramatiske Kunst."

„Det skulde være mig en Ære, hvis jeg kunde komme til at spille for Deres kgl. Høihed. Mit Theater paa Remplin er godt. For nylig optraadte Iffland paa dets Scene."

„Ja saa. Det skulde interessere mig at besøge Remplin.

Jeg havde ogsaa nok Lyst til at tale med Greven om „Wilhelm Meister“; De er ganske særlig fortrolig med det.“

„Jeg smigrer mig ved at være det, Deres kgl. Høihed.“

Prinsens Samtale med Hahn blev snart bekjendt i alle Mecklenborgs aristokratiske Kredse. Beundringen for Hs. kgl. Høiheds sjældne Lærdom var almindelig.

Om Aftenen var der Bal, hvortil en mindre, udvalgt Kreds var indbudt. Foruden Hoffets Damer saae man her kvindelige Repræsentanter for den mecklenborgske Adels ni fornemste Slægter. Der dansedes i Keisersalen. Ballet aabnedes med en Polonæse, som Hertugen dansede med sin Datter, Prins Kristian med Hertuginden. I Menuetten, der dansedes af sex Par, tildrog Arveprinsen og hans Dame, Prinsesse Karoline af Sachsen-Weimar, sig især Opmærksomhed. Arveprins Frederik Ludvig tog sig glimrende ud i sin russiske Generalsuniform og førte sig med en imponerende Værdighed. Prinsesse Karoline henrev Alle ved sin Ynde og sin elegante Optræden. I Ecossæsen gjorde et ungt Par sig almindelig bemærket: Løitnant Clauson-Kaas og Komtesse Ferdinandine Luckner. Den sextenaarige brunette Komtesse og hendes Kavaler, den danske Løitnant, dansede med en Fyrighed, en Lethed og med en Hengivelse i Balstemningen, der saa omtrent gjorde dem til Idealet af et Balpar.

Paa et Tegn af Overhofmarskallens Stav hørte Musiken op. Under denne Afbrydelse af Ballet traadte Selskabet ned i Slotshaven, der var illumineret med orientalske Lamper. Den skjønne Park, over hvilken den mørkeblaa, stjernebesatte Himmel hvælvede sig, tog sig fortryllende ud. Man kunde tro sig hensat til Oberons og Titanias underfulde Have. En Time før Midnat afbrændtes der paa Plænen Vest for Slottet et storartet Fyrværkeri, hvis Glansnumer var følgende Strofe, der viste sig i røde og hvide Farver:

In Daniens erhabnem Sohn
In Vandaliens holder Tochter
Verschwistern sich aufs neu zwei Lande,
Durch schöne Bande schon verwandt.

Det unge Ægtepar tilbragte den følgende Maaned i Stilhed i Ludvigslust; kun et Par Gange blev der foretaget Udflugter. Prins Kristian og Prinsesse Charlotte besøgte saaledes Remplin, hvor Grev Hahn paa det derværende Theater viste dem Prøver paa sin dramatiske Kunst. Han spillede sammen med et Par unge Damer og to Literater nogle Scener af Goethes „Tasso“. Greven henrev Prinseparret og hele den notable Tilskuerkreds ved den Kraft og Lidenskab, hvor med han som Tasso omfavnede Prinsessen i Slotshaven og trykkede hende til sit Bryst. En anden Udflugt gik til den skjønne bakkede, skovbevoxede Egn ved Malchin Søen, det saakaldte mecklenborgske Sveits. Midsommeren udfoldede sig i al sin varme, yppige Pragt; aldrig havde et Ægtepars Hvedebrødsdage været mere begunstigede af Naturen.

I Begyndelsen af August forlod Prins Kristian og hans Gemalinde Ludvigslust og begav sig til den lille By Doberan ved Østersøens Kyst. Det var et af Svigerfaderens, Hertug Frederik Frans' Yndlingspunkter. Han havde selv for tretten Aar siden oprettet selve Søbadeanstalten, den første i Tyskland, og han pleiede aarlig et Par Maaneder at opholde sig i Doberan, der ligger henved en Mil fra Strandkanten. Hs. Durchlauchtighed boede da paa Jagtslottet ved Byen og kjørte daglig gjennem den store Bøgeskov, der udbreder sig mellem Slottet og Badestedet, til dette, hvor Besøget af fornemme og bemidlede Gjæster voxede aarlig.

Det unge Ægtepars Reise til Doberan gik gjennem Schwerin, hvor det vilde overnatte. Hertugdømmets Hovedstad havde smykket sig med Vaabenskjolde og Grønt til Prinsens og Prinsessens Modtagelse; hele Befolkningen var i Bevægelse. Da man fra Domkirkens Taarn iagttog Vognen, der var ledsaget af en stor Husareskorte, begyndte Kirkeklokkerne at ringe. I samme Øieblik Vognen kjørte ind paa Stadens Grund, lød Kanonsalut. Prinseparret modtoges af Raadet med Borgmesteren i Spidsen. Han udtalte i varme Ord Schwerins Glæde over at se Prinsen og Prinsessen inden-

for sine Mure; han tilføiede, at Befolkningen nærede store Forventninger om den glimrende Fremtid, Prinsessen vilde gaa i Møde i det høie Norden ved Siden af en Prins med saa fremragende Egenskaber. Prins Kristian takkede for den bragte Hyldest, idet han erklærede, at han nu ved et dobbelt Baand var knyttet til Mecklenborg; først gjennem sin Moder, Hertugens Søster, dernæst gjennem sin høitelskede Gemalinde, Hertugens Datter. Prinseparret kjørte under Mængdens Hurraraab til Palæet i Königsstrasse, i hvilken Borgergarden paraderede. Om Aftenen var der Apartement. Blandt de notable Personligheder, der her bleve forestillede for Prinsen og Prinsessen, var den preussiske Generalløitnant Blücher, der faa Aar efter skulde blive en af Tysklands Nationalhelte og sine mecklenborgske Landsmænds Stolthed. Med megen Interesse hørte Prinsen paa Blüchers Fortælling om sin Tjeneste i den svenske Hær.

Den følgende Dag fortsattes Reisen til Doberan, men saaledes, at Ankomsten til den lille By først fandt Sted sent om Aftenen, da en officiel Modtagelse ikke ønskedes. Jagtslottet der, i hvilket Prinseparret boede, var omgivet af et smukt Haveanlæg i engelsk Stil. Slottet havde i det attende Aarhundredes Begyndelse en Tid været Residens for Hertug Karl Leopold, der var gift med Czar Peter den Stores Broderdatter, Katharina Ivanowna. I Audiensgemakket hang et Billede af hende, hvilket Prins Kristian hyppig opmærksomt betragtede. Hun var Stammoder for de russiske Prinser og Prinsesser i Horsens.

Kammerherre Plessen var under Prinseparrets Ophold i Doberan et Par Dage dets Gjæst. Ved Middagstaflet faldt Talen paa de i Spisegemakket ophængte Portrætter, af hvilke de fleste vare meget gamle.

„Der seer Deres Høihed en af Deres Gemals Forfædre,“ sagde han til Prinsessen, idet han pegede paa et af Billederne.

„Jeg kjender ham ikke“, svarede hun.

„Det er Kong Kristian den Femte af Danmark.“

„Ja saa. Han gjør Indtryk af at have været en ridderlig Skikkelse.“

„I hans Regjeringstid traadte en Plessen i dansk Statstjeneste. Jeg har derfor særlig Interesse for denne Konge. Han har en Gang boet her paa Slottet.

„Har Kong Kristian?“ spurgte Prinsen.

„Deres kgl. Høihed erindrer,“ fortsatte Kammerherren, „at han her forbandt sig med den store Kurfyrste mod Sverig.“

„De har Ret, Kammerherre Plessen! Hvor havde jeg mine Tanker henne!“

„Mod Sverig!“ udbrød Prinsessen; „det var godt gjort af ham! Jeg afskyer Sverig, siden Kong Gustav hævede sin Forlovelse med min Søster Louise.“

Denne Ytring berørte Prins Kristian ubehageligt, da den stred mod den Diskretion, en Prinsesse burde iagttage, naar hun i en Hofmands Nærværelse talte om en fremmed Magts Suveræn.

„Man maa ikke sammenblande forskjellige Tider med hinanden,“ sagde han med et mildt bebreidende Blik til Prinsessen.

Daglig kjørte Prinseparret i en Faeton gjennem Skoven til Badet, hvor det modtoges af en Kammerpige og en Lakai, der assisterede ved Badningen. Prinsessen var som et overgivent Barn, naar hun steg ned i det friske, krystalklare Østersøvand med den hvide Sandbund. Hun vilde ikke benytte Badehætte, men dukkede sig med sit lange sorte Haar, der snoede sig som Slanger om hendes Skuldre, naar hun reiste sig igjen. Hun jublede og klappede i Hænderne. Snart plaskede hun i Vandet, saa det stod i Skumperler omkring hende, snart satte hun sig paa Trappen, og lænende sig tilbage betragtede hun Himlens Skyer.

„Troer Du paa Havmænd?“ spurgte Prinsessen en Dag Kammerpigen, der fra Badehuset fulgte hendes Bevægelser.

„Lige saa vist som paa Havfruer, Deres Durchlauchtighed.“

„Kom her en Havmand, jeg skulde behandle ham, som Najaden behandlede Pylas.“

Kammerpigen saae uforstaaende paa hende.

Medens det salte Havvand virkede æggende paa Prinsessen koleriske Temperament, bragte det tvertimod Prinsen i en flegmatisk Tilstand. Han sprang hovedkuls ud og svømmede nogle Minuter, men aldrig langt fra Trappen. Derpaa strakte han sig og flød i Vandskorpen, lige som halvt slumrende. Da Lakaien en Gang spurgte, hvorledes Hs. Høihed befandt sig, fik ham til Svar: „Som en Sybarit i Elysium.“

Hvad det skulde betyde, vidste Lakaien nu ikke; men han formodede, at det nok maatte være en behagelig Fornemmelse.

XV.

Lige siden Prins Kristians Afrejse fra Pløen var der arbeidet ihærdigt paa at gjøre Slottets Hovedbygning og østlige Fløi til en smuk og behagelig Residens for det nygifte Prinsepar.

Deres Høiheder havde meldt deres Ankomst til September, og Alt stod paa det Tidspunkt rede til deres Modtagelse. I Midten af den nævnte Maaned forlod Prinseparret Doberan. Reisen, der foretoges i det dybeste Inkognito, gik over Wismar, Dussow og Lybæk, men saaledes, at Stæderne kun berørtes ved Nattetid. Prinseparret og Tjenerskabet kjørte i to store Landauere, hver forspændt med fire Heste. Reiseplanen var nøiagtig fastsat, saa at Hesteskiftet under Veis foregik med Præcision, og Kroerne, hvor der skulde bedes, vare i betimelig Tid blevne underrettede om de høie Reisendes Ankomst. I Eutin tog Prinsen og Prinsessen Afsked med det mecklenborgske Følge, der nu fordelte sig i Laudauerne og vendte tilbage til Hjemmet. En Taare tindrede i Prin-

sesse Charlottes Øine, da Tjenerskabet med dyb Ærbødighed, der dog ikke udelukkede Hjertets Varme, sagde hende Farvel. Hun følte, at det sidste Stykke af Mecklenborgs Grund nu var gledet bort under hendes Fødder.

Da Veiret var klart og varmt, tog Prinseparret Plads i en aaben Kaleche. I Pløen vidste man, naar det vilde indtræffe. Da Vognen kjørte ind paa Stadens Enemærker, ventede der strax de Nygifte en Overraskelse: den blaa og den røde Borgergarde til Hest holdt paa begge Sider af Veien og afgav nu Eskorte; Landbefolkningen havde i Skarer samlet sig og hilste det unge Par med Hurraraab, og i samme Øieblik som Toget kom ind i Byen, tordnede Mortererne, og Kirkeklokken begyndte at ringe. Ved Opkjørslen til Slottet var Borgervæbningen opstillet. Ved Slottets Hovedindgang modtoges Prinseparret af hvidklædte Damer, der holdt Buketter i Hænderne. Borgmesterens Hustru overrakte Prinsessen et paa Atlask trykt Digt. Om Aftenen var Pløen illumineret. Prinseparret, der til Fods tog Illuminationen i Øiesyn, var Gjenstand for Befolkningens Hyldest. —

Paa Slottet modtoges Prinseparret af Hofstaten, om hvis Sammensætning der var blevet ført en omstændelig Korrespondance med Kronprinsregenten. Til Hofmarskal var Kammerherre Engelke Bülow udnævnt. Han var den Gang midt i Fyrrerne og gjorde ved sin Høide, sine smukke Ansigtstræk og sin noble Holdning et imponerende Indtryk. Bülow var kun Landeværnsofficer, men han havde alligevel et saa udpræget militært Udseende, at man strax ved hans Fremtræden kom til at tænke paa Kadetakademiet. Som Hofmarskal præsenterede han nu her for Prinsessen de to Hoffrøkner, der vare blevne ansatte hos hende: Komtesserne Frederikke Wedel-Wedelsborg og Ferdinandine Luckner. Den Første, en femogtyveaarig Pige, gjorde ved sit fyldige, gyldenrøde Haar og sin velvoxne, ranke Skikkelse et højst tiltalende Indtryk. Hendes milde, blaa Øine tydede paa et godt Hjerte, men kom hun i Affekt, antoge de et Flammeskjær, der vidnede

om, at hun var en Slavinde af sin Lidenskab. Var Komtesse Wedel-Wedelsborg en Type paa en nordisk Kvinde, saa mindede hendes Kusine, Komtesse Luckner, hvem vi tidligere traf paa Ballet i Ludvigslust, om en sydlandsk Skjønhed. Hendes Bedstefader var den ulykkelige Marskal af Frankrig, der faldt som et Offer for Guillotinen. Den lille, brunette, mørkøiede Komtesse Luckner udøvede ved sit Skjælmeri og sin Ynde en betagende Virkning. Hertug Frederik Frans gjorde en Gang den træffende Bemærkning, at Komtesse Luckner havde gaaet i Skole hos Gratierne.

Prinsesse Charlotte Frederikke rakte Haanden til hver af de to Komtesser og kyssede dem paa Panden. Hds. Højhed udtalte Haabet om, at hendes Samliv med dem maatte blive skjønt og harmonisk, at de i hendes nye Fædreland vilde blive lige som Skytsaander for hende.

Af Prinsessens Holdning fremlyste tydelig, at hun følte sig mest tiltalt af Komtesse Luckner. Prinsessen gjorde paa sin Side ikke noget vindende Indtryk paa Komtesse Wedel-Wedelsborg.

Prinseparret var saaledes daglig omgivet af Hofmarskal Bülow, Løjtnant Clauson-Kaas og de to Hoffrøkner; det var det lille Hof i Pløen.

Den første Maaned efter Ankomsten til Pløen hengik med Selskaber og Udflugter, under hvilke Prinsessen kom i Forbindelse med det holstenske Ridderskabs Kredse. De officielle Festligheders Række aabnedes med en storartet Kur og Souper paa Slottet, i hvilken sidste Kronprinsen og hans Gemalinde deltog. Det var første Gang, at Charlotte Frederikke og Kronprinsesse Marie mødtes personlig; denne følte sig allerede ved første Øjekast ikke tiltalt af hin. Den livlige og lunefulde Prinsesse Charlotte fandt Kronprins Frederik tør og kjedsommelig. Hs. kgl. Højhed havde Prinsessen til Bords, medens Prins Kristian var Kronprinsessens Kavaler.

I Løbet af den temmelig træge Konversation spurgte Kronprinsen, hvorledes Prinsessens Broder, Prins Gustav

havde det. Prinsen var Major i preussisk Tjeneste og stod nu i Felten mod Napoleon. Han havde for en Maaned siden besøgt Kronprinsen i Kiel, og denne havde fundet Behag i ham.

„Deres Broder er Soldat med Liv og Sjæl“, sagde Kronprinsen.

„Ja, Napoleon har ogsaa villet hverve ham“, svarede Prinsessen.

Prins Kristian, der havde lyttet til Kronprinsessens Fortælling om sit sidste Besøg paa Glücksborg hos Hertuginde Karoline af Brunswig, blev her opmærksom paa sin Gemalinde.

„Men hvorledes gik det til?“ spurgte Kronprinsen. „Det har han slet ikke berørt i sine Samtaler med mig.“

„Nu skal Deres kgl. Højhed høre det. De veed, at der er Mulatblod i Kejserinde Josefine af Frankrig. Jeg fik saadan en umaadelig Lyst til at se hende, og da hun for et Par Aar siden kom til Mainz, lovede min Broder Gustav at ledsage mig, hvis jeg vilde rejse.“

„Videre!“ udbrød Kronprinsen. I vid Omkreds laante man Prinsessen Øren. Prins Kristian saa af og til stivt paa hende.

„I Huj og Hast begav vi os til Mainz. Lige som vi kom dertil, indtraf Napoleon. Vi var til Bal paa Raadhuset. Jeg blev præsenteret for Kejserinden, min Broder forestilledes for Kejseren. Da denne hørte, at han var preussisk Officer, ønskede han, at Gustav vilde gaa i fransk Tjeneste; thi han, Kejseren, havde endnu aldrig set en saa brillant Krigerskikkelse. Deres kgl. Højhed seer, at De har faaet en rigtig Soldat ind i Familien.“

Prinsessen fortalte hele denne Historie med den største Færdighed. Hendes Gemal, der var overbevist om, at det var Opspind altsammen, spurgte hende inkvisitorisk: „Men hvad sagde Dine Forældre til den Udflugt?“

„De var slet ikke paa Ludvigslust; de opholdt sig den Gang paa Doberan.“

* * *

Til Ære for Prinseparret holdt Kronprinsregenten et stort Galataffel paa Slottet i Kiel. Prinsesse Charlotte mødtes her for første Gang med Kronprinsens Svigerforældre, Landgrev Karl af Hessen og Hds. kgl. Højhed Landgrevinde Louise, med Kronprinsens Svogre, Prinserne Frederik og Kristian af Hessen, og med det augustenburgske Hertugpar. Tilstede vare med Fruer Ministrene, Spidserne for de civile Myndigheder i Kiel, Generalerne Evald, Düring og Moltke, flere Medlemmer af det omboende Godsejeraristokrati, Hoffets Herrer og Damer. Uniformernes Guldbroderi og Damernes Smykker funklede i Lysekronernes Glans. Prinsesse Charlotte, der bar en mørkerød Silkefløjlsrobe og havde et Diadem paa Haaret, gjorde, da hun viste sig ved Kronprinsens Side, et godt Indtryk paa hele Selskabet. Man beundrede hendes livlige brune Øjne og blændende hvide Teint. Kronprinsen førte hende fra det store Audiensgemak, hvor de Indbudte havde samlet sig, til den oplyste Riddersal, hvor det straalende Taffel stod dækket. Kronprinsesse Marie, hvem Prins Kristian havde til Bords, nærmede sig nu stærkt Fyrrerne, men som hun sad der i en gul Silkerobe og et diamantbesat Baand om det krøllede sorte Haar, tog hun sig ud, som om hun var en halv Snes Aar yngre. Hertuginde Louise Augusta, der havde Landgrev Karl til sin Bordkavaler, imponerede ved sin kongelige Profil og sin Værdighed. Hertug Frederik af Augustenborg førte den lille blide Landgrevinde Louise, Frederik den Femtes Datter, der af sine Slægtninge fik Tilnavnet „Louisenlunds gode Engel“. Musiken ved Kronprinsens Regiment spillede. Orkestret havde netop udført en ørefaldende Arie af Cimarosas „Cleopatra“, da Kronprinsen rejste sig og i faa hjertelige Ord bragte de

Nygifte og hele Selskabet en Hilsen fra Kongen. Han sluttede med Ordene: „Hs. Majestæt Kong Kristian den Syvendes Skaal!“ Under Fanfarer af Orkestret blev den drukket.

Konversationen gik vel ganske livlig, men Prinsessen fandt, at den savnede de intelligente og vittige Stænk, hun var vant til at høre i Ludvigslust. Hun mærkede, at hun ikke var Damerne nogen sympathetisk Personlighed. Hos Kronprinsessen mødte hun, som tidligere antydet, en kølig Tilbageholdenhed. I Hertuginden af Augustenborgs Blik sporede hun endog en vis Uvillie; hun havde en Forudfølelse af, at hendes Forhold til Hertuginden en Gang vilde komme til at antage en ligefrem fjendtlig Karakter.

Skjøndt Kronprinsen under hele Taflet havde vist sig elskværdig mod hende, var hun som en Følge af de kongelige Damers reserverede Optræden i et bittert Lune. I denne Stemning forlod hun Taflet og førtes af Kronprinsen tilbage til det store Audiensgemak, hvor Selskabet samledes.

Landgrev Karl kom hen til Prinsessen og rettede et Par Spørgsmaal til hende angaaende hendes Faders Befindende.

„Min Fader“, ytrede Prinsessen efter Spørgsmaalenes Besvarelse, „har iøvrigt fortalt mig saa meget interessant om Deres Durchlauchtighed.“

„Det smigrer mig, at Hertugen har sin Opmærksomhed henvendt paa mig.“

„Han har fortalt mig, at Deres Durchlauchtighed har fundet de Vises Sten.“

„Nej, deri tager Hertugen virkelig fejl.“

„Det var ellers Skade, thi i en vis Forstand kunde man have god Brug for den her i Familien.“

Landgreven saae studsende paa hende. Han aabnede sin Snustobaksdaase, tog sig en Pris og ytrede tørt: „Deres Højhed gjør en ejendommelig Anvendelse af Alkymien.“

I dette Øjeblik saa han Grev Bentheim Steinfurth, til hvem han nu vendte sig.

Blandt Damerne tildrog ellers Grevinde Elisa Bernstorff, Udenrigsministerens Frue, sig megen Opmærksomhed. Hun var en født Dernath, en Skjønhed og tyve Aar yngre end sin Mand, Grev Kristian Bernstorff. Deres Bryllup havde for kort Tid siden staaet paa Emkendorf, og denne fashionable Begivenhed var endnu et Samtaleemne. Grevinden var overordentlig feteret.

XVI.

En stille, klar Formiddag i September sad Komtesse Wedel paa en Bænk i Slotshaven tæt ved Søen. Ved hendes Side laa første Del af Senancourts sentimentale Roman „Obermann“, i hvilken hun havde læst nogle Sider. Da det var en usædvanlig mild Efteraarstemperatur, havde hun taget en rund Straahat paa og kastet et lille, let Silkeshavl om sig. Hun betragtede en Stund Maagerne, der i Flokke fløj omkring de sivbevoxede Øer i Pløner Sø. Hun bukkede sig derefter ned, plukkede en Tusindfryd i Græsset, og medens hendes Blikke hvilede paa den, var hun i Tankerne hos Løjtnant Klauson-Kaas. Han havde strax, da hun saae ham, gjort et dybt Indtryk paa hende ved sit smukke Ydre og sit vindende Væsen. Det forekom hende, at han ogsaa fra sin Side kom hende i Møde med en Sympathi, der tydede paa mere end almindelig Følelser for hende. Vel var hun lidt ældre end han, men denne Forskjel udjævnede hendes Rang som en født Komtesse Wedel-Wedelsborg. Medens Komtessen hengav sig til lyse Forhaabninger, viste der sig dog et lille, mørkt Punkt i disse. Klauson-Kaas optraadte nemlig med udsøgt Opmærksomhed mod hendes Kusine, Komtesse Luckner. Skjulte der sig mere end almindeligt Galanteri bag denne Holdning? Dette Spørgsmaal begyndte hver Gang, det dukkede op, at pine Komtesse Wedel-Wedelsborg; hun gik da i sit stille Sind fra glade Forventninger over til nagende Uro.

Just som hun sad i disse Tanker, traadte Kusinen frem fra de to store Tujahække, der stode til Venstre for Bænken hver paa sin Side af Stien, og skjulte Udsigten til et stort Parti af Haven. Komtesse Ferdinandine blev lidt forlegen ved Synet af Kusinen og søgte at skjule det, men denne, der saae med Skinsygens Falkeblik, opdagede det straks.

„Du er kommen mig i Forkøbet, Frederikke“, sagde Ferdinandine; „det er min Yndlingsplads; jeg havde allerede for en halv Time siden tænkt paa at gaa herned.“

„Hvad bestiller Prinsessen?“

„Hun skriver Breve til Hertugen og Hertuginden i Ludvigslust. Hun vilde i en Timestid ingen have om sig; jeg vilde da tage Plads her og nyde Solskinnet og den friske Luft. Vil Du nu gaa op paa Slottet?“

„Endnu ikke.“ Komtesse Frederikke bemærkede, at Kusinen saa med et uroligt Blik hen mod Hækkene.

„Skal vi ikke gaa sammen til Højre, hen til Broen, hvor Baadene ligge?“ spurgte Ferdinandine.

„Tag nu rolig Plads ved min Side, Ferdinandine. Fortæl mig Noget om det store Hofbal i Ludvigslust, hvori Du deltog. Du dansede jo der med Løjtnant Klauson-Kaas; han er en ypperlig Balkavaler; ikke sandt?“

„Han er Fyr og Flamme!“ udbrød Komtesse Luckner. „Aldrig har jeg danset med en Kavaler, der fører sin Dame sikrere og bevæger sig lettere.“

I dette Øjeblik kom Løjtnanten frem gjennem Tujahækkene: han var i civil Formiddagsdragt og holdt et Par Roser i Haanden. Ved Synet af ham foer en let Rødme hen over Komtesse Ferdinandines Kinder. Komtesse Wedel blev derimod bleg.

Klauson-Kaas hilste smilende Damerne, idet han tog sin runde, bredskyggede Hat af. Han havde ventet at træffe Komtesse Luckner alene, men han lod, som om hendes Kusines Tilstedeværelse var ham højst behagelig. Han rakte hver af Damerne en Rose.

„Nu maa De tage Plads her paa Bænken“, sagde Komtesse Wedel til ham; „jeg skal til Prinsessen.“

„Gaaer Komtessen?“ var hans Svar.

„Det haster jo ikke, Frederikke,“ sagde Ferdinandine.

„Vist saa, nu overlader jeg Dem, Hr. Løjtnant, og min Kusine til Deres Betragtninger.“ Med disse Ord rejste Komtesse Wedel sig, og idet hun nejede sig lidt, tilføjede hun: „Hvis De kan et Madrigal, Hr. Klauson-Kaas, vil der nu blive Lejlighed til at citere det,“ Derpaa gik hun hurtigt bort. Løjtnanten og Komtesse Ferdinandine saae efter hende. Det forekom dem, at hun pludselig var bleven noget bitter. Derefter begyndte de at konversere om et Selskab paa Sofienhof, hvori de Begge havde deltaget. De havde der været sammen med franske Emigranter, som havde hilst paa Komtesse Luckner med særlig Interesse: hun var jo en fransk Marskals nære Descendent.

Da Komtesse Frederikke Wedel traadte ind i Gemakket til Prinsessen, var denne endnu ikke færdig med sine Breve. Hds. Højhed vendte sig om. „Har De noget at beskjæftige Dem med, Komtesse, tag saa fat paa det. Om en Snes Minutter vil min Korrespondance være sluttet.“

Komtessen gik hen til en Gueridon, hvorpaa der stod et sort Syskrin, indlagt med Perlemoer. Hun fremtog et lille Broderi, forestillende et Par Kolibrier, der sad paa en løvrig Kvist. Det skulde anvendes til en Sofapude, som hun vilde forære sin Fader, Stiftamtmanden, paa hans Fødselsdag, der var nær forestaaende. Hun satte sig ved et Vindue, der vendte ud mod Slotsterrassen og begyndte at brodere. Prinsessen forseglede Brevene og ringede paa Kammerlakajen, hvem hun gav Ordre til deres videre Besørgelse. Hun talte hurtigt og i en eftertrykkelig Tone, hvad der vidnede om, at hun ikke var i det bedste Lune. Komtessen var fordybet i sit Broderi; foreløbig glemte hun over dette Klauson-Kaas og Ferdinandine. Pludselig vaagnede hun op fra sit Arbejde, idet hun mærkede, at Prinsessen stod foran hende.

„Er det for Deres egen Fornøjelse, at De broderer?“ spurgte Prinsessen.

„Det skal være en Present til min Fader, Deres Højhed.“

„Lad mig se det. De ved maaske, at jeg selv broderer? Jeg har efter Sigende Geni i den Retning.“

„Jeg har hørt, at Deres Højhed er meget dygtig.“ Med disse Ord viste Komtessen hende Broderiet.

„Meget dygtig, nej, genial! Men det Arbejde, De der præsterer, er jo det rene Kludderi. Daarligt Mønster, altfor skarpe Overgange i Farverne, smagløst og kluntet! Komtesse Wedel, det skal de hellere opgive!“

Komtessen rejste sig hurtigt; Vredesglimtet i hendes Øjne tydede paa stærk, indre Bevægelse.

„Jeg veed, Deres Højhed, at min Fader ser mere paa Tanken med min lille Gave end paa Arbejdets Udførelse.“

„Jeg vilde beklage enhver Fader, der fik saadant et Makværk af en Datter. Men De, Komtesse, er naturligvis indtagen i deres Fuskeri; det er just paa Sligt, at man kjender indbildske, svagt begavede Personer.“

„Deres Højhed glemmer vistnok, at De taler til en Wedel-Wedelsborg,“ udbrød Komtessen i sin Harme.

„De vil formodentlig imponere mig!“ faldt Prinsessen skoggerleende ind. Med Udbruddet: „Hun er dejlig!“ ilede hun ud af Gemakket. Faa Øjeblikke efter var Hds. Højhed paa Vejen til Haven.

Komtesse Wedel havde flere Gange bemærket, at Prinsessen var lunefuld; men et Udbrud som dette havde hun endnu ikke seet. Komtessen kunde ikke saaledes som Kusinen ved enhver Lejlighed smigre Prinsessen; det var hendes ærlige Natur imod. Hds. Højhed gjorde derfor megen Forskel paa de to Hofdamer, og hvor hun kunde finde Lejlighed til at give Komtesse Wedel en Snert, gjorde hun det, Naar alligevel Komtessen holdt det ud og ikke trak sig tilbage fra Stillingen, da var det, fordi hun i Hofkredsene

kom hyppig i Berøring med Personligheder, ved hvis Omgang hun befandt sig saa overordentligt vel. Men hertil sluttede sig et Motiv af en anden Art, og det var egenlig det Væsenligste; hun var endnu ikke klar over Forholdet til Klauson-Kaas. Hun var forelsket i ham; han viste hende virkelig Opmærksomhed, men gjengjældte han hendes hemmelige Følelse for ham? Derom vilde hun have Vished, og hun havde besluttet at afvente det Tidspunkt, der bragte denne.

Hver Gang det rygtedes, at der mellem Prinsessen og Komtesse Wedel havde fundet en eller anden Konflikt Sted, stadig fremkaldt af den Førstnævnte, kom Hofmarskallen, Kammerherre Engelke Bülow, Komtessen trøstende i Møde. Vi have tidligere i denne Fortælling mødt den noble Personlighed. Han var næsten dobbelt saa gammel som Komtessen, men stod endnu i sin kraftigste Alder og saae ud som en yngre Mand. Viste der sig Spor af, at Komtessen havde grædt, spurgte han altid deltagende, idet han rakte hende Haanden, til hendes Befindende. Var hun nedtrykt i Sindet, søgte han at opmuntre hende, saae hun Forholdene i et mørkt Lys, bestræbte han sig for at fjerne Skyggerne. Og Alt dette gjorde han paa en saa stille og lidet fremtrædende Maade, at egenlig Ingen lagde synderlig Mærke dertil. Komtesse Frederikke Wedel var ham oprigtig taknemlig derfor. Hun følte sig knyttet til ham ved Venskabsbaand. Kunde det blive ved mere end Venskab? Dette Spørgsmaal tænkte hun endnu slet ikke paa at stille sig selv. —

Da Prinsesse Charlotte Frederikke kom ind i Slotshaven, mødte Komtesse Luckner og Klauson-Kaas hende i den ene af de to store Lindealleer.

„Er De paa Vejen til Prinsen, Løjtnant Kaas?“ spurgte Hds. Højhed. Han bekræftede det. „Prinsen vil efter en Bestemmelse, han har truffet for en Time siden, foretage en Ridetur,“ sagde Prinsessen. „De følger naturligvis med ham, som De plejer. Jeg gaar til „der Stern“ for

at nyde Udsigten der,“ ytrede Prinsessen til Komtesse Luckner, „og ønsker Deres Ledsagelse.“

„Først naar jeg er i Deres Højheds Selskab, befinder jeg mig i mit rette Element“, sagde Komtessen.

Klauson-Kaas hilste Prinsessen med dyb Ærbødighed og fjernede sig hurtigt. Imidlertid gik Hds. Højhed og Komtessen gjennem Alleen og svingede ved Enden af den til Venstre, da de pludselig saae et Syn, der bragte Prinsessen til at stanse. Paa Stien stod en lille graat klædt Mand med en stor trekantet Hat paa Hovedet. Han strikkede paa en lang Strikkestrømpe, fløjtede en lystig Melodi og betragtede de to Damer med et noget forvildet Blik.

„Men hvad i al Verden er dog det for et Fugleskræmsel!“ raabte Prinsessen.

„Tys, Deres Højhed!“ sagde Komtessen; „seer De ikke, at det er Hertug Vilhelm af Oldenborg, vor Nabo i den vestlige Slotsfløi.“

„Himmelkreuz! han er jo splittergal!“ skreg Prinsessen og brast i Latter.

„Jeg beder Deres Højhed tale sagte; lad ham ikke høre, hvad De siger.“

Men Hertugen havde forstaaet Udbrudene. Han tog hurtig Strikkestrømpen i den ene Haand, vrængede Ansigt ad Prinsessen, slog en Pirouette og forsvandt mellem Buskadset. „Donner und Doria“, tænkte han, „det skal hun faa betalt. Jeg skal spille Hans Adolf for hende.“

Prinsesse Charlotte Frederikke havde aldrig været sammen med den aandssvage Hertug. Hun havde hidtil kun set ham uniformeret i en Vogn, og kunde ikke genkende ham i den ovenfor omtalte Dragt. Nu fik hun omstændelige Meddelelser om ham, lige som hun ogsaa blev sat ind i det pløenske Slots Historie. Det morede hende overordentlig, at den sidste Hertug af Pløen paa Grund af en vældig Gjæld havde maattet sælge sine Besiddelser til Danmark. Men hun

gyste ved Tanken om, at en af hans Forfædre, Hertug Hans Adolf, optraadte som Gjenganger i Slotshaven.

Den aandssvage Hertug Vilhelm holdt sig siden hint Møde med Prinsessen stadig rede til at spille hende et Puds, og han lovede en af sine Lakajer en Dusør, hvis han kunde skaffe ham at vide, naar Prinsessen en Aften spaserede i Slotshaven. Af og til plejede Hds. Højhed at gaa der ned, ledsaget af Komtesse Luckner. Lakajen gav fra sin Side to af sine Kolleger Tilsagn om en Thaler, hvis de vilde være ham behjælpelige med at udspionere Prinsessen. Hds. Højhed anede ikke, at naar hun viste sig udenfor Slottet, vaagede sex Argusøjne over hende.

Det var en mild Aften i anden Halvdel af September; Fuldmaanen lyste; nogle faa Skyer drev langsomt hen over Himlen. Prins Kristian havde lige indbudt sin Gemalinde til en Spaseretur i Haven, da en Stafet fra Prins Frederik af Hessen kaldte ham til Divisionskvarteret i Preetz. Den militære Ordre maatte strax adlydes, og han beklagede overfor sin Gemalinde, at han derved forhindredes fra at kunne udføre sit Forsæt.

Prinsessen beklagede det ogsaa, men erklærede, at hun alligevel vilde gaa Turen, ledsaget af Komtesse Luckner, da Aftenen var saa smuk og indbydende. Kort efter at Prinsen var reden ud af Slotsgaarden, fulgt af Stafetten, kom Prinsessen og den nævnte Hofdame ud af Slottets Hovedindgang og gik ned ad den vestlige Opkjørsel, til Ridebanen. Hestenes Hovslag havde lokket Hertugens Lakajer til Vinduerne. De fik nu Øje paa de to Damer; de saae fra et Vindue i Fløjens modsatte Side, at Hds. Højhed og Komtessen passerede Ridebanen og gik ind i Slotshaven. Øjeblikkelig blev det meldt Hertugen. Denne blev glad ved Budskabet og udbrød, at nu var hans Time endelig kommen. Han havde fra en af Kjøkkenpigerne forskaffet sig en lang, højhalset Chemise, hvilken laa rullet sammen i et Skrin i hans Sovekabinet, og i hint havde han ogsaa anbragt en Satyrmaske

med grinende, dyriske Træk og store Bukkehorn. Hertugen tog et Fyrtøj, befalede Lakajen at tage Skrinet og følge med ham ned i Slotshaven, men de to Damer maatte ikke faa dem at se. Tilfældet føjede det saa, at den bizarre Hertugs Plan lykkedes over al Maade.

Prinsesse Charlotte Frederikke og Komtessen vandrede gjennem den sydlige Lindeallee. Maanen, der af og til skjultes af en Sky, spejlede sig i den af en let Brise krusede Vandflade, Stjernerne tindrede paa den mørkeblaa Himmel, i Sivene ved Strandkanten hørtes en Gang imellem en Rørdrummes Skrig. Temperaturen var mild, men ved deres Silkekysehatte og Kaschemirsshavler vare de to Damer beskyttede mod enhver Luftning. I en lille Høj var der bygget en Grotte af Kampesten, der omslyngedes af frodigt voxende Vedbend. I Grotten stod en Havebænk, hvorfra der var Udsigt over Søen. Paa hin tog Hds. Høihed og Komtessen Plads og saae med Udbrud af Beundring ud over det maanebelyste Landskab. I Nærheden af Grotten, bag Høien, laa et Lysthus, hvis fine Træværk var tæt bedækket med vild Vin. Her stod udenom et rundt, grønt Bord Havestole, og her plejede Hertugen i de varme Sommerdage at ty hen for at finde Skygge og Kølighed. Lakajen, der medens Hertugen holdt sig tilbage, havde udspejdet Damernes Bevægelser og set dem gaa ind i Grotten, førte Hs. Durchlauchtighed til Lysthuset, der dunkelt oplystes af Maaneskinnet, og stillede Skrinet paa Bordet. Han betragtede Hertugen med et spørgende Blik.

Hs. Durchlauchtighed tog en Nøgle frem af Vestelommen og lukkede Skrinet op, idet han sagde til Lakajen med hviskende Stemme: „Nu skal Du være mig behjælpelig."

Med Forundring saa Lakajen ham trække en Fruentimmerchemise frem. Hertugen stak Hoved og Arme ind i den. „Træk den ned over mig!" befalede han.

Den lille Mand stod som en kridhvid Skikkelse fra Ansigtet til Fod. Derpaa tog han den grinende Satyrmaske

med Bukkeskjægget og Hornene paa. Det gøs i Lakajen, da han saae denne spøgelseagtige Fremtoning staa der i det brudte Maanelys' Straaler.

„Vil Du skaffe mig Underretning, om de er i Grotten," hviskede Hertugen. Lakajen sneg sig hen til Højen og lyttede. Han hørte Prinsessen sige:

„Nu er der fortalt mig saa mange Gange, at den afdøde Hertug Hans Adolf spøger her i Slotshaven; men det maa være en ren Fabel, for ellers maatte da Jægermester Rosen have mødt ham."

„Ja, naturligvis," svarede Komtessen; „desuden vovede han ikke at komme Deres Højhed for nær; De skulde nok forstaa at imponere ham."

„Ah, Komtesse." udbrød Hds. Højhed, idet hun følte til sin Kjolelomme, „mit dejlige lille Syetui er tabt. Jeg maa have revet det op før i Aleen, da jeg benyttede mit Lommetørklæde. Mit kostbare Syetui! Det havde tilmed Affektionsværdi for mig; det var min Brudegave fra Kejserinden af Rusland!"

„Er det tabt i Alleen her, maa det strax kunne findes," sagde Komtessen; „det brillantbesatte Futteral maa glimre i Maaneskinnet. Tilgiv mig, Deres Højhed, at jeg forlader Dem en lille Stund, jeg vil lede efter Etuiet; ellers faar De det maaske aldrig." Med disse Ord rejste Komtesse Luckner sig og gik søgende ned gjennem Lindealleen.

Den lyttende Lakaj ilede uhørlig som en Kat tilbage til Hertugen og meddelte denne, at nu sad Prinsessen alene i Grotten. Fulgt af Lakajen sneg Hertugen sig hen til denne. „Nu skal jeg hævne mig," tænkte han i sit stille Sind. Han tog sit Fyrtøj frem og lagde Sten og Svamp til Rette.

I dette Øjeblik gik der en Luftning hen gennem Haven, saa det susede i Træernes Toppe og Søens Overflade krusedes stærkt; en Maage lod sit hæse Skrig høre; en Sky gled for Maanen, saa at Haven kom til at ligge i et halvdunkelt Skjær.

Prinsessen kom, i denne spøgelsesagtige Naturstemning,

til at tænke paa Fortællingen om Hans Adolfs Gjenfærd og foer sammen ved Tanken. Da hører hun sagte Fodtrin til Højre, hun vender sig og ser en hvid Skikkelse med fordrejede, infernalske Ansigtstræk og lange Horn i Panden nærme sig hende med langsomme Skridt. Pludselig udstøder Skikkelsen et forfærdeligt Hyl og slaaer store Gnister ud af de knoglede Hænder.

Prinsessen hvinede i sin Skræk himmelhøjt. „Det er ham! — Satans Kammerat!“ raabte hun. Lynsnart sprang hun op fra Bænken og foer som en Pil gjennem Alleen, stadig hvinende, hun taber sit Schawl, støder paa Komtessen, der istemmende hendes Hvin rives med; af Sted gaaer det i flyvende Fart til Jagtpavillonen, hvor Jægermester Rosen, der har hørt Hvinene, er traadt ud paa Trappen med en Pistol i Haanden. Da han seer de to Damer komme løbende, troer han dem forfulgte og affyrer et Skud i Luften for at skræmme Forfølgerne: i samme Øjeblik springe de to store Jagthunde gjøende frem; der er Panik og Forvirring. Prinsessen, der antager, at Skuddet var rettet mod hende, er nær ved at besvime. Rosen iler til, og han og Komtesse Luckner bringe hende i Forening ind i Jagtpavillonens Sal, hvor hun sættes i en Lænestol. Jægermesterinden og Frøken Rosen bestænkede hende med Eau de Cologne, hvorefter hun kom sig af Forskrækkelsen. I en Portechaise, blev Prinsessen baaren til Slottet. Da Prins Kristian vendte tilbage fra Divisionskvarteret i Preetz og hørte, hvad der var skeet, troede han, at hans Gemalinde havde havt en stærk Hallucination. Det var fortalt ham, at Sligt hyppig indtraf hos Kvinder, som befandt sig i Grossesse.

Hertugen havde i den største Hast begivet sig tilbage til Lysthuset, hvor Lakajen afførte ham den ejendommelige Karakterdragt og lagde den i Skrinet. Ad en Omvej gik de tilbage til Slottet. Foreløbig forblev det en Hemmelighed, at det var Hs. Durchlauchtighed, der havde spillet Hovedrollen i det skildrede Optrin.

XIV.

En smuk Septemberdag 1806 foretog Prins Kristian og hans Gemalinde, Prinsesse Charlotte Frederikke, en Kjøretur i Pløens Omegn. Skovene stod i deres spraglede Efteraarsdragt. Vejrliget var blidt, og Søens Flade laa blank som et Spejl. Ved den vestlige Bred af Store Pløner Sø ere de adelige Godser Ascheberg og Nehmten med gamle og interessante Herresæder beliggende; det gjælder om dem begge, at Naturromantik og Historie her smelte sammen i en betagende Harmoni. Deres Højheder vare ledsagede af Hofdamerne Wedel-Wedelsborg og Luckner, af Klauson-Kaas, Jægermester Rosen, og en yndig lille otteaarig Pige, Slotsgartnerens Datter, i hvem Herskabet fandt meget Behag. Hele Selskabet sad overordentlig bekvemt i en stor Char-à-banc. Først drejede Konversationen sig om Vejret, Træerne og de smaa Øer hist og her i Søen, men da man fik Øje paa Hovedbygningen Ascheberg, der viste sig bag en Aabning i Skoven, spurgte Prinsessen, om der var noget Mærkeligt ved den.

„Jeg veed, oprigtig talt,“ sagde Prins Kristian, „ikke Andet om Ascheberg, end at Godset tidligere ejedes af den Grev Rantzau, der tog Del i Sammensværgelsen mod Grev Struensee.“

„Den Historie kjender jeg ikke,“ udbrød Prinsessen. „Er den pikant?“

„Vi kan ved en anden Lejlighed komme tilbage til den, Charlotte.“

„Aschebergs nuværende Besidder, Grevinde Schmettau, har jeg aldrig seet. Er hun for Tiden hjemme, Rosen?“

„Grevinden er meget svag, Deres Højhed. Hun er rejst til Neapel og bliver der Vinteren over, hvis hun da lever.“

„Nej se, der hoppede en stor Fisk ude i Søen! udbrød den lille Pige og klappede i Hænderne.

„Hvor langt er der fra Pløen til Nehmten?“ spurgte Prinsessen.

„Henved et Par Mil, Deres Højhed,“ svarede Rosen.

„Da Komtesse Wedel og jeg i Sommer var indbudte af Baronesse Brockdorf til Skoven ved Nehmten, steg vi af ved Godau og spaserede den dejlige Tur langs med Stranden,“ sagde Komtesse Luckner.

„Baronesse Brockdorf?“ gjentog Klauson-Kaas med et spørgende Blik til hende.

„Ja, Priorinden ved Klostret i Preetz.“

„Hvis Deres Højhed vil se et skjønt Strandparti,“ ytrede Komtesse Wedel til Prinsessen, „bør De benytte Leiligheden her.“

„Potz Blitz!“ udbrød Prinsessen; det gav et stærkt Stød i Vognen, da den kjørte over et Sten i Hjulsporet.

Den lille Pige lo højt, og hendes Latter smittede hele Selskabet.

„Hvis min Gemal vil det,“ sagde Prinsessen, „saa holder vi efter Komtessens Raad ved Godau.“ Prinsen nikkede samtykkende.

Paa det nævnte Sted steg Selskabet ned fra Vognen. „Nu beder jeg Dem, Jægermester Rosen, om at være Prinsessens og min Ledsager,“ ytrede Prins Kristian. „Komtesserne og Klauson-Kaas giver jeg frie Hænder. Chacun à son gout, er mit Valgsprog paa Udflugter. Foretrækker De at tage andre Punkter i Øjesyn, før De tiltræder Vandringen langs Strandkanten, maa De følge Deres eget Hoved. Om en Time samles vi igjen her.“

„I Skoven her er der en prægtig Gruppe Egetræer, som den første Hertug af Pløen har plantet. Løjtnant Klauson-Kaas ønsker at se dem,“ sagde Komtesse Luckner; „den lille Marie og jeg kan jo føre ham derhen.“

„Jeg vil være Komtessen yderst forbunden,“ svarede Løjtnanten. Han tog Marie ved Haanden og forsvandt

med Komtessen ved sin Side i Skoven. Komtesse Wedel saa efter dem.

„Og De, Komtesse?“ spurgte Prinsessen.

„Deres Højhed tillader, at jeg aflægger et lille Besøg hos en gammel Bondekone her i Godau, for hvem jeg interesserer mig,“ svarede Komtesse Wedel.

„For mig maa De gjerne sysle med Oldsager,“ bemærkede Prinsessen noget spydigt. Hun havde i Løbet af de sidste Dage flere Gange truffet Komtessen i Samtale med Kammerherre Bülow; det var ogsaa til ham, hun sigtede her.

Komtessen nejede tavst og gik hen ad Vejen til Godau. Da den kort derefter slog en Bugt, kom Prinseparret hende af Syne, og hun betraadte nu en smal Sti, der førte ind i Skoven.

Deres Højheder fandt Spasereturen ad Vejen langs Stranden, med den grønne Eng paa den ene Side og de høje Elmetræer i den brogede Efteraarsdragt paa den anden, meget smuk og udtalte sig overfor Rosen med Beundring om det østlige Holstens Naturskjønhed.

„Nu, Jægermester Rosen,“ tog Prinsen til Orde, „da jeg paa en fin Maade som De saa, fik Komtesserne fjernede, har jeg et Spørgsmaal at gjøre Dem.“

„Jeg haaber at kunne besvare det, Deres Højhed.

„Vi nærmer os Herresædet Nehmten. Har det ikke en Gang været i en Königsmarcks Besiddelse?“

„Jo, Deres Højhed.“

„Der skal have været noget Mystisk ved ham; han havde galante Eventyr; men ellers veed jeg ikke noget Nærmere om ham. Kan De give mig Oplysninger?“

„Jeg har i sin Tid hørt Fortællinger om Grev Königsmarck i det Stolbergske Hus i Eutin,“ svarede Rosen. „Han blev myrdet i Kurprinsesse Sofies Forgemak i Slottet Monbrillant ved Hannover.“

„Af hvem og hvorfor?“ spurgte Prinsessen ivrig.

„Kurprinsessen var traadt i et intimt Forhold til Greven,

og Kurprinsen antages at have staaet bag den ukjendte Morder."

„Det er jo horribelt, at Kurprinsessen kunde gjøre sig skyldig i Sligt!" udbrød Prins Kristian.

„Hun blev ogsaa straffet med Skilsmisse og Fængsel paa Livstid," sagde Rosen.

„Min Gemal behagede at bemærke, at det var horribelt handlet af Kurprinsessen," ytrede Charlotte Frederikke, idet hun vendte sig til Prins Kristian; „ja, horribelt var det, hvis Kurprinsen var hende tro."

„Han havde mindst et Par Liaisons," sagde Rosen.

„Da har jeg næsten Sympathi for den ulykkelige Kurprinsesse," udbrød Charlotte Frederikke.

„Min Gemalinde glemmer nok," sagde Prins Kristian med Eftertryk til hende, „at Legitimitetsprincippet har fuldt ud Krav paa en Prinsesses Troskab. Men der seer jeg Herregaarden Nehmten. Hvilken interessant Stilart!" Konversationen kom nu ind paa dette Emne, medens Prinseparret og Rosen fortsatte Spasereturen.

Imidlertid havde Komtesse Wedel fulgt Skovstien, indtil hun kom til en rund Plads, der var omgiven af Bøgetræer. Bag disse udbredte sig paa hendes højre Haand et Krat, bestaaende af Tjørn og Hassel. Da der i Krattet var en smal Aabning, vilde hun forsøge paa at gaa gjennem den for at komme tilbage til Strandkanten. Med Lethed trængte hun frem og kom ud til en lille aaben Plet. Pludselig hørte hun Stemmer og Fodtrin, der nærmede sig. Hun satte sig paa Stubben og lyttede. Snart gjenkjendte hun Komtesse Luckners og Klauson-Kaas's Stemmer. Komtessen raabte med Et højt til den lille Marie, der var et Stykke for ude, at hun skulde holde sig til Gangstien og ikke vove sig ind i Krattet. Nu vare de saa nær, at Komtesse Wedel kunde høre hvert Ord, der blev sagt. De talte Fransk, for at Barnet ikke skulde opfange nogen Ytring af Samtalen.

„De rejser altsaa til Paris, Komtesse Luckner, og opholder Dem der i længere Tid?“

„Hvis Prinsen og Prinsessen giver mig Tilladelse dertil. Sandsynligvis forbliver jeg der henved et Aar.“

„Fra Deres Bedstefaders Tid staaer vel Deres Familie i Forbindelse med flere Kredse i Paris?“

„Med nogle faa. Marskal Berthier, Fyrsten af Neufchatel, der tjente under min Bedstefader, har stedse bevaret megen Sympathi for min Fader. Han er ugift, men har faaet en ung kvindelig Slægtning i Huset, og han har nu indbudt mig til at besøge sig og forblive der, saa længe den unge Dame er hos ham.“

„Hvilket interessant Ophold Komtesse Luckner; Marskal Berthier har jo en høj Stjerne hos Kejseren. De vil komme til Hoffet.“

„Ja, De kan tro, jeg glæder mig dertil. Hoffesterne skal være uhyre pragtfulde. Jeg kommer der til at færdes i en Verden, der er mig fremmed.“

„De vil blive feteret, Komtesse, og De vil glemme alle os herhjemme.“

„Troer De, at jeg ogsaa vil glemme Dem, Løjtnant Klauson-Kaas?“

„Tør jeg haabe, at De vil bevare mig i venlig Erindring?“

„Det vil jeg, til Dem føler jeg mig knyttet ved et uopløseligt Venskabsbaand.“ Hun rakte Klauson-Kaas Haanden, som han greb og kyssede.

„Komtesse Luckner, jeg bærer hos mig en lille Souvenir, som jeg beder Dem modtage.“ Han rakte hende en lille rød Æske, betrukken med Saffian.

Komtessen aabnede den. „Hvilken dejlig Sølje!“ udbrød hun. „Hvor er den fint og smagfuldt forarbejdet!“

„Denne Sølje, Komtesse, har jeg faaet af min Moder; den er et gammelt Arvestykke i hendes norske Slægt. De vil tage den med Dem til Paris som et Minde om mig.“

„Min hjerteligste Tak, Løjtnant Klauson-Kaas.“ Komtessen rakte ham igjen Haanden, hvilken han førte til sine Læber og kyssede varmt.

Da Komtesse Luckner og Løjtnanten under denne Samtale havde standset Gangen, var den lille Marie kommen langt i Forvejen. Hun vendte nu tilbage for lige som at spørge, hvor de bleve af. De fulgte hurtig efter hende.

Komtesse Wedel, der havde hørt de faldne Ytringer, var nu ikke længere i Tvivl om, hvem der havde vundet Klauson-Kaas Hjerte: hendes Kusine var den lykkelige Sejrherreinde. Med et Suk bekjendte hun dette, og med en Taare i Øjet tog hun i sit stille Sind Afsked med den Mand, hvem hun hemmelig elskede, men hos hvem hun ikke havde fundet Gjenkjærlighed. Hun plukkede en af de smaa Bellis'er, der voxede frodig omkring Træstubben. Blad for Blad rev hun af dens Krone og lod dem flyve hen for den lette Luftning; med hvert Blad svandt en af de gyldne Forhaabninger, hun havde næret, og da det sidste faldt til Jorden, havde den Hjertesorg, der et Øjeblik kom over hende, forvandlet sig til en vemodig Hengivelse i Skjæbnen. —

Komtesse Wedel rejste sig derpaa, banede sig Vej gjennem Krattet ud til den Sti, ad hvilken de Andre vare gaaede, og kom efter en halv Snes Minutters Forløb til Strandkanten.

Ved Godau samledes til den fastsatte Tid Prinseparret og dets Gjæst med Følget, og Kjøreturen gik nu hjem til Pløen.

Den nedgaaende Sol kastede sit Purpurskjær ud over Søen. Komtesse Wedel sad hele Tiden tavs hensunken i Tanker og betragtede Vandets Overflade, der afspejlede den mørkeblaa Himmelgrund.

XVIII.

I November begyndte Efteraarsstormene; det visne Lov hvirvledes bort fra Træerne, Søerne vare i Oprør, Luften var kold og raa, Krager og Raager skreg; Nætterne vare lange og uhyggelige i den Tid, Maanen ikke lyste.

Prinseparret og dets Omgivelser paa Slottet i Pløen vare saa meget mere modtagelige for den mørke Naturstemning, som det ude fra den store Verden modtog det ene sørgelige Budskab efter det andet. Preussen, Frederik den Stores Monarki, var blevet fuldstændig ydmyget og strakt til Jorden af Napoleon. Dets Hære vare sprængte fra hinanden ved Jena og Auerstädt, den franske Sejrherre havde holdt sit Indtog i Berlin, Kong Frederik Vilhelm og hans Dronning vare paa Flugt til den østlige Del af deres Rige. Kurfyrsten af Hessen, Landgrev Karls Broder, og Hertugen af Brunsvig, Juliane Maries Brodersøn, vare detroniserede og ankomne som Flygtninge til Holsten, den Sidste dødelig saaret. Lübeck var bleven stormet og plyndret af Franskmændene, ved den holstenske Grænse var det kommet til et blodigt Sammenstød mellem disse og Tropper af den danske Avantgarde under General Ewald. Rygter om en fransk Invasion i Hertugdømmet vakte Panik hos den fredelige Befolkning.

Men det dybeste Indtryk paa Prinseparret i Pløen gjorde dog Efterretningerne fra Mecklenborg. Da Russere og Svenske, der befandt sig i Krig med Napoleon, uhindret vare marscherede gjennem Landet, betragtedes dettes Regjering som fjendtlig. Mecklenborg besattes af franske Tropper, fik en fransk Generalguvernør, og Hertug Frederik Frans og hans Gemalinde udvistes. Hertugparret begav sig til Altona, hvor det lejede et Hus i Palmaillen og førte en beskeden, borgerlig Tilværelse.

Prinsesse Charlotte Frederikke grebes smertelig af den ulykkelige Skjæbne, der havde ramt hendes Forældre. Det

var saaledes i en sørgmodig Stemning, hun den 4. December 1806 fejrede sin første Fødselsdag paa Slottet i Pløen. Det var en dejlig Vinterdag, men Kulden var stræng. Himlen hvælvede sig skyfri over de snebedække Marker og Høje. Søerne vare tilfrosne, og Træernes Grene stode snebetyngede — det Hele funklede og tindrede i Sollyset.

Efter sin Gemals indstændige Indbydelse deltog Prinsessen i en Kanetur langs Søens østlige Bred. Han selv stod bag paa hendes Kane, og Toget, der talte ti Kaner, tog sig med de smukke Heste og den rige Udstyrelse prægtigt ud.

Efter Nytaar besøgte Prins Kristian og hans Gemalinde Hertugparret i Altona. Gjensynet var meget bevæget. Men Erindringen om Sommerens lykkelige Begivenheder og livlige Fester løftede snart Stemningen og gav Haabet om en snarlig Tilbagekomst til Mecklenborg fornyet Liv.

Den 8. April 1807 om Formiddagen kom Alt i Pløen i stærk Bevægelse. Med Lynets Fart foer gjennem Byen Budskabet om, at Prinsesse Charlotte Frederikke var nedkommen med en Prins. To smaa Kanoner, der stod udenfor Slotsvagten, affyredes, og det store Flag hejsedes paa Slotstaarnet. Hele Byen var kort efter smykket med Grønt i Vinduerne, fra hvilket smaa Flag tittede frem; paa Alles Ansigter læstes Glæde, og hvor en af det lille Hofs Betjente viste sig, rettedes der ivrige Forespørgsler til ham om Prinsessens Befindende.

Ved Opkjørslerne til Slotsgaarden samlede der sig en Folkeskare, som betragtede Stedets Autoriteter, der øjeblikkelig indfandt sig til Lykønskning. Der kom Borgmesteren, Chefen for Borgergarden, Brigadens højere Officerer, alle i straalende Uniformer. Ærbødigt blottede Tilskuerne Hovedet, da den ærværdige Gejstlighed viste sig i sit Ornat. Alle Byens Notabiliteter indfandt sig efterhaanden. Gratulanterne samledes i Rokokosalen, hvor de modtoges af Hofmarskal Bülov. Prinsen og Prinsessen vare henrykte. Hs. Højhed kyssede sin Gemalinde og trykkede hendes Haand som Tegn

paa sin Tak. Hun saa med et stolt, et glædestraalende Modersmil paa Barnet.

I dette Øjeblik traadte Slotspræsten ind og foretog Daabshandlingen. Prinsen fik Navnene Kristian Frederik.

Hofmarskallen meldte, at de Lykønskende vare samlede. Da løftede Hs. Højhed den lille Prins op, tog ham i sine Arme og gik, en Lakaj foran, Hofdamerne Wedel-Wedelsborg og Luckner bagved, til Rokokosalen. Lakajen aabnede Fløjdørene til denne. Prinsen blev staaende paa Tærskelen, og idet han holdt Barnet frem mod Forsamlingen, raabte han med høj Stemme: „Prins Kristian Frederik!“

Hans Glæde meddelte sig til Forsamlingen, der udbrød i Leveraab for Deres Højheder. Prinsen takkede smilende og lagde Barnet i Armene paa Komtesse Wedel, der bar det tilbage til Moderen.

Prinsen traadte derefter ind i Salen, henvendte et Par venlige Ord til Enhver og trak sig derpaa tilbage.

Han begav sig igjen til sin Gemalinde, der imidlertid var falden i Søvn. Efter at have tittet til Barnet gik han til sit Arbejdsværelse, hvor han i et Brev til Kronprinsen underrettede denne om den lykkelige Begivenhed. Prins Kristian var lige som hans Gemalinde stolt over at have faaet en Søn. Kronprins Frederiks to Sønner vare døde, og det var ti Aar siden, der var født en Prins i Kongefamilien. Den mandlige Arvefølge i Dynastiet var nu stærkere betrygget end tidligere; den lille Prins var lige som en ny Støtte for Kongehuset!

Prinsen var optagen af disse Tanker, da Døren til hans Kabinet blev reven op, og Komtesse Luckner viste sig næsten aandeløs og med et forstyrret Udseende. „Deres Højhed,“ raabte hun med en fortvivlet Stemme. „De maa strax komme ind til Prinsessen! Ak, Himmel! der er vist skeet en skrækkelig Ulykke!“

„Skrækkelig Ulykke!“ gjentog Prinsen, idet han lynsnart rejste sig fra Skrivebordet. „De ængster mig, Komtesse! Hvad er der passeret?“

„Ak, Barnet . . . . Prinsen, Deres Højhed. Nej, De maa selv komme og se,“ . . . . her kvaltes Komtessens Stemme af den stærke Sindsbevægelse. Hun greb Prinsen ved Haandledet, og Begge ilede i største Hast til Prinsessens Sovekabinet.

Da Prinsen traadte ind i dette, sad Komtesse Wedel ved Sengen, bøjet over den spæde Prins. Moderen laa i stille Graad.

Prinsen tog hendes Haand, idet han udbrød: „Charlotte, jeg aner, hvad der er skeet, det er forfærdeligt!“

„Ja, Kristian, vort elskelige lille Barn er død,“ . . . . Prinsessen formaaede ikke at sige mere.

„Hvad er Dødsaarsagen?“ spurgte Prinsen med bevæget Stemme Komtesse Wedel.

„Krampe,“ lød Svaret.

„Vi maa bøje os for Herrens Villie,“ sagde Prinsen. „Nu beder jeg Dem og Komtesse Luckner om at tage Dem med den største Omhu af Prinsessen. De vil sørge for, at alle Forskrifter blive nøjagtigt fulgte.“

Prinsen betragtede med et sørgmodigt Blik det døde Barn, kyssede sin Gemalinde paa Panden og vendte tilbage til sit Arbejdskabinet. Han lagde det paabegyndte Brev til Kronprinsen til Side og skrev et nyt; et Sorgens Budskab i Modsætning til det første Brev, der havde jublet af Glæde.

Med Lynets Fart foer atter en Efterretning fra Slottet gjennem Byen, men denne Gang var det Meldingen om den nyfødte Prinses Død. Tilværelsens store Kontraster laa her tæt op ad hinanden, kun adskilte ved nogle Timer. Befolkningen, der havde glædet sig med de lykkelige Forældre, sørgede nu med de Nedbøjede. Flaget over Slottet sænkedes paa halv Stang. Lysene til Illuminationen om Aftenen fjernedes fra Vinduerne. Atter bevægede en stor Skare Mennesker sig op ad Tilkjørslerne til Slottet, men højtideligt og tavst; deltagende spurgtes der til Prinsessens Befindende. Efter Solnedgangen blev Himlen overtrukken med Skyer, der skjulte

Halvmaanen, og en Storm rejste sig, der bragte Søerne i stærkt Oprør. Den frembrydende Nat dannede den skarpeste Modsætning til den forsvundne Dag med dens Stilhed og Solskin.

Dagen efter toges den lille døde Prins op af Vuggen og lagdes i en med sort Fløjl betrukken Kiste, der henstilledes i Prinsessens Gemak. Dettes Vægge vare drapperede med Sørgeflor, Vinduerne vare blændede; ved hver af Kistens Ender stod to Kandelabre med Voxlys. Det var en Lit de Parade, der tog sig højtidsfuld og smuk ud. Det lille Hofs Personale besørgede selv Vagttjenesten ved Kisten.

Paa Bisættelsesdagen førtes den til Prinsessens Sovegemak, i hvilket hele Hofstaten samledes. Prinsessen laa med foldede Hænder i Sengen. Slotspræsten talte over Ordene hos Job: „Herren gav, Herren tog, Herrens Navn være lovet“. Han mindede Forældrene om Frelserens Udsagn, at Himmeriges Rige høre de smaa Børn til. Han lyste Velsignelsen over Forsamlingen. Derefter skruedes Laaget paa Kisten. Den bares af Prinsens Betjente ned i Gravhvælvingen, hvor den hensattes ved Siden af de pløenske Hertugers Sarkofager.

En Dag steg Prins Kristian ned i den dunkle Gravhvælving. Han fandt paa Kisten henlagt et hvidt Atlaskbaand, hvorpaa en Ubekjendt havde broderet Strofen:

„Hans Bane var blandt os herneden
Kun som et flygtigt Stjerneskud;
Fra Tiden tog ham Evigheden,
Nu lever han i Lys hos Gud.“

XIX.

For det gamle legitimistiske Europa var Aaret 1806 med alle sine politiske Omvæltninger et skrækkeligt Aar. Aldrig havde man set større Brud paa det Traditionelle, der efter de høiere Samfundsklassers Opfattelse gjaldt for helligt

og uangribeligt. Den kronede Soldat i Paris, der saaledes greb forstyrrende ind i den nedarvede Tingenes Orden, var Europas Fyrster og Aristokrati en Vederstyggelighed; men overfor Magten skjulte man sin Harme.

Hvad var der ikke skeet i den første Halvdel af det ulykkesvangre Aar! Napoleon vavde forjaget det bourbonske Kongehus fra Neapel og sat sin egen Broder paa Tronen. Den bataviske Republik var bleven omdannet til et Monarki, hvis Krone den franske Imperator havde givet en anden af sine Brødre. Ja, Lykkeridderen var til Legitimisternes Forfærdelse endog traadt i Slægtskabsforbindelse med Kurfyrsterne af Bajern og Württemberg, der havde ladet sig gjøre til Konger af ham. En bajersk Prinsesse havde ægtet Bonapartes Stedsøn; en württembergsk Prinsesse var bleven forlovet med en Broder til ham. Endelig havde Arvestorhertugen af Baden giftet sig med hans Stifdatter, en Slægtning af „Mulatinden“, Kejserinde Iosefine. Det var haarde Stød for et legitimistisk Hjerte! Og hvilke revolutionære Begivenheder havde man ikke været Vidne til i Tydskland. Preussen var totalt besejret, det tysk-romerske Rige var opløst, og som Rhinforbundets Protektor var Napoleon Tydsklands egentlige Herre. Kurfyrsten af Hessen og Hertugerne af Brunsvig og Mecklenborg-Schwerin sade fremdeles som Flygtninge i Holsten.

Fra Kiel havde Kronprins Frederik og hans Udenrigsminister, Grev Kristian Bernstorf, opmærksomt fulgt Optrinene i dette storartede Skuespil. Hs. kgl. Høihed stillede sig overordentlig elskværdig overfor de fyrstelige Personer og Slægtninge, der vare blevne hjemsøgte af Ulykken. Slottet i Kiel var hyppigt Samlingspunktet for dem, og her modtoges de med en Forekommenhed og en Opmærksomhed, som de under de herskende Tidsforhold satte dobbelt Pris paa.

En af de første Dage i Juli 1807 var der et glimrende Apartement paa Slottet i Kiel. Kronprinsen vilde ved en festlig Sammenkomst fejre Afskeden med Hertugen og Her-

tuginden af Mecklenborg. Deres Exil var nu til Ende. Kejser Alexander havde under Fredsforhandlingerne i Tilsit med Napoleon betinget sig Hertugparrets Tilbagevenden, og Imperatoren havde givet sit Samtykke dertil. Hertug Frederik Frans og Hertuginde Louises Hjerter bankede af Glæde ved Tanken om, at de nu skulde gjense deres kjære Mecklenborgere og igjen tage Ophold i det dejlige Ludvigslust. Da de traadte ind i Salen, lykønskedes de varmt fra alle Sider.

Den ejendommeligste Skikkelse i Selskabet, og den, der tildrog sig størst Opmærksomhed, var Hs. Højfyrstelige Durchlauchtighed Kurfyrst Wilhelm af Hessen. Den gamle Herre var ved tvende Baand knyttet til Kronprinsens Svigerfader, Landgrev Karl: han var nemlig dennes Broder og Svoger. Kurfyrsten bar en stor Paryk med Pisk og Pung. Hvor han kunde faa Lejlighed dertil, forbandede han Bonaparte, der havde taget hans Land. Han udtalte sig med Despekt om Kongerne af „Napoleons Fabrik“. Hs. Højfyrstelige Durchlauchtighed havde taget Ophold i Itzeho. Han helligede sig særlig Bestyrelsen af en stor Privatformue, hvortil Grunden var lagt ved Udlejning af Hjælpetropper til England.

En mærkelig Personlighed, der strax ved sin Indtræden i Salen for en Stund tiltrak sig Alles Blikke, var den alderstegne Fyrst Frederik Vilhelm Hessenstein til Panker. Hs. Durchlauchtighed var en Mand paa over halvfjerdsindstyve Aar, men rank og smidig i sine Bevægelser. Fyrst Hessenstein, i hvis Aarer der randt kongeligt svensk Blod, havde været en fortræffelig Officer. Han havde i sine yngre Aar tjent i den franske Hær og var uudtømmelig paa Anekdoter fra hin Tid. I Sverig var han under sin Karriere bleven belønnet med Serafimerordenen, hvis blaa Baand han denne Aften bar. Fyrst Hessenstein var Pebersvend, men havde alligevel en levende Sympathi for det smukke Kjøn. Hans Øjne lyste, da han saa de mange unge Damer i det luftige Sommertoilette. Hans Blikke fængsledes især af en Dame,

der af Omgivelserne behandledes med særlig Egard. Det var Arveprinsessen af Weimar.

Hds. kejserlige Højhed, Arvestorhertuginde Marie var i disse Dage tilligemed sin Gemal, Arvehertug Karl Frederik, i Besøg ved Hoffet i Kiel.

Den to og tyveaarige Storfyrstinde var en høj, slank Skikkelse med blondt Haar og udtryksfulde blaa Øjne. Den æstetiske og literære Sfære, hvori hun levede i Weimar, havde paavirket hende stærkt, hvad der sporedes i hendes pikante, livlige Konversation. Men selv om hun ikke havde udmærket sig ved aandelige Egenskaber, vilde hun alligevel som Kejser Alexanders Søster have nydt særlig Opmærksomhed fra Hofselskabets Side.

Blandt de notable Fremmede var ogsaa Prinsesse Vilhelmine af Oranien, en preussisk Prinsesse, der for Tiden opholdt sig som Gjæst paa Slottet Glücksborg. Den gamle berømte Linie, hvortil hun hørte, befandt sig den Gang i den dybeste Ydmygelse, da Napoleon havde deposséderet den fuldstændigt. Men der forløb kun faa Aar, og Huset Oranien steg til kongelig Værdighed igjen.

Da Prins Kristian og hans Gemalinde traadte ind i Salen, vidnede Udtrykket i Alles Fysiognomi om, at de gjorde et fortræffeligt Indtryk. Ægteparret havde forvundet sin Sorg fra Foraaret. Prinsen var oprømt og konverserende; Prinsessen havde gjenvundet sit skjælmske Lune, der af og til gik over til Kaadhed. Efter at Prinseparret havde hilst paa Kronprinsen og Kronprinsessen og de fremmede fyrstelige Personer, begav det sig til det mecklenborgske Hertugpar, hvis Glæde det fuldt ud delte.

Da Overhofmarskallen havde givet Signalet til, at Taflet stod rede, førte Kronprinsen Hertuginden og Hertugen Kronprinsessen til Bords. Lige overfor sad Prins Kristian med Arvehertuginden af Weimar og Kurfyrsten af Hessen med Prinsesse Charlotte Frederikke. Anretningen var superb, Retterne og Vinene liflige. I den store Sal kjæmpede Lyset

fra Glaskronerne og den synkende Sols Straaler med hinanden. Et Militærorkester spillede animerede Melodier. Snart kom Stemningen op, og Konversationen fik Fart, men var just ikke aandfuld.

„Jeg beundrer Deres Højheds Statskløgt“, sagde Hertuginde Louise af Mecklenborg til Kronprinsen. „Allevegne raser Krigen, men De har forstaaet at holde den borte fra Deres Land.“

„Man har tusinde Ting at varetage, Deres Durchlauchtighed. Hæren, Munderingen, Rabatterne, Kantonnements-øvelserne, den store Politik? Hvad underhandler Kejser Alexander og Napoleon med hinanden om i Tilsit? Her gjælder det om at have Tankerne samlede. — Udnævnelsen af en Politibetjent i Skjelskør har jeg denne Gang maattet lade Kancelliet selv om!“

Dette sidste var Malabarisk for Hertugindens Øren; men hun lod sig ikke mærke dermed.

„Ja,“ udbrød hun, „her har Deres kgl. Højhed rigtignok overgaaet Dem selv.“

Man hørte et Latterudbrud fra Prinsesse Charlotte Frederikke. Kurfyrsten af Hessen havde nemlig faaet et stort Stykke Is i Munden og gjorde de skrækkeligste Grimacer. Kronprinsen laante Charlotte Frederikke et Par Øjne.

Hs. kgl. Højhed skar med febrilsk Hurtighed en Kotelet i nogle Stykker, slugte dem skyndsomst, kastede Kniv og Gaffel, støttede et Øjebik Hovedet paa den venstre Arm og mumlede ved sig selv: „Husk, Kammerassessor Weinwich skal have Fribillet til Skuespilhuset. Krigskommissær Hülpers Enke et Gratiale af hundrede Rigsdaler.“

„Donnerhagel!“ lød det fra Prins Kristian af Hessen, og kort efter sagde Fyrst Hessenstein til denne, idet han løftede sit Glas: „Gutår Krigare?“

Begge Durchlauchtigheder vare blevne animerede. Da Hessenstein havde talt om sine Krigsbedrifter og i overgivent Lune havde fortalt, at han en Gang som Landseneer havde

spiddet en pommersk Grenader paa sin Lanse som en Flue, var hint Udbrud undsluppet Prinsen.

Kurfyrsten var ikke meget talende. Han spurgte Prinsesse Charlotte Frederikke om hendes Faders Marstal.

„Deres Højhed er vel en øvet Rytterske:“

„Jeg har faaet den bedste Attest fra Nutidens største Autoritet,“ svarede hun.

„Saa, hvem er det?“

„Storhertugen af Berg, Marskal Murat.“

„Storhertug? Ha, ha, ha! Ved De, at han er Søn af en Krovært?“

„Kan være, Deres højfyrstelige Durchlauchtighed. Han er den bedste Kavalleriofficer, der findes.“

„I sin Tid har han maaske været Staldkarl.“ Ha, ha, ha! Hvor er Deres Højhed iøvrigt kommen i Forbindelse med ham?“

„Jeg blev præsenteret for ham i Düsseldorf i Fjor. Der saa han mig til Hest. Han udbrød: „En vérité, une amazone charmante!“

Kurfyrsten saa paa hende med et mistroisk Blik og rystede paa Hovedet. Prinsessen, der følte, at han betragtede det Hele som Opspind, blev malitiøs.

„Nej, saa er Marskal Bessières snarere en Mand for Deres højfyrstelige Durchlauchtighed,“ bemærkede Prinsessen.

„Hvorfor det?“

„Min Fader har fortalt mig, at han først var Parykmager, og Parykker er jo Deres Passion!“

„Zum Teufel!“ raabte Kurfyrsten forbitret. „Nok om disse Lykkeriddere med samt deres Røverkaptajn!“

Prinsessen afskyede Napoleon, fordi han havde forjaget hendes Forældre fra Mecklenborg, men for blot at drille Kurfyrsten gjorde hun Vold paa denne Følelse.

„Deres højfyrstelige Durchlauchtighed kjender den forjagne Dronning Karoline af Neapel?“

„Den ulykkelige Marie Antoinettes Søster, ja vist; det er en Perle blandt Kvinder, en ægte legitimistisk Fyrstinde!"

„Min Fader kan mange Anekdoter om hende, hun har sagt, at hun gjerne vilde rejse firehundrede Mil for at se Napoleon, da der paa Europas Troner nu kun sad Idioter."

„En hæslig Spøg af Dronning Karoline," svarede Kurfyrsten snerrende og skyllede to Glas Madeira ned.

Den følgende Dag foretog hele Selskabet om Bord i Kronprinsens Yacht en Sejltur op ad den skjønne Kielerfjord til Holtenau ved Ejderkanalens Munding. Fra nogle af Husene langs Flodens Bredder flagedes, og ved Ankomsten til Kanalen modtoges de kongelige og fyrstelige Herskaber med Kanonsalut.

Kronprinsen og hans Gemalinde vare under Sejladsen særdeles oprømte og elskværdige. Hs. kgl. Højhed havde navnlig skjænket Arvestorhertuginde Marie af Weimar Opmærksomhed. Kronprinsen udtalte sin Agtelse for den regjerende Hertug, der ved sit Hof havde samlet saa mange Skjønaander, men han følte sig alligevel mere tiltalt af Hertugens Bedrifter som Militær.

„Nu for Tiden, Deres kejserlige Højhed, maa man heller kunne føre Sablen end bruge Pennen," ytrede Kronprinsen. Han fandt sin Udtalelse aandrig og smilede tilfreds.

Yachten sejlede ad Ejderkanalen til Herresædet Knoop, hvortil Selskabets Ankomst var bebudet. Ejeren og Ejerinden, Greveparret Baudissin, modtog de høje Gjæster med den mest udsøgte Opmærksomhed. Efter at Haven var beseet og den smukke Omegn betragtet fra flere ophøjede Punkter, samledes man til The i Pavillonen.

Kronprinseparret vare jævnlige Gjæster paa Knoop, da der mellem det og det grevelige Herskab bestod et meget sympathetisk Forhold. Grev Baudissin og Grevinden bevidnede deres Stolthed og Glæde over at se et saa „illustre" Selskab samlet paa deres Enemærker.

Med den største Interesse hilste de paa Prinsesse Char-

lotte Frederikke, hvem Grevinden betegnede som „Vandalias Rose i Danias kongelige Have“. Denne sentimentale Bemærkning stemte Prinsessen humoristisk; hun lo højt og paadrog sig derved hele Selskabets forbavsede Blikke.

Hun følte, at hun ved sin Holdning havde overskredet den fine Hoftones Grænse og besluttede at redressere sin Fejl. Hun saa, at hendes Fader konverserede livligt med Grev Baudissin, hvem Hertugen havde lært at kjende i Berlin, da Greven var dansk Gesandt der. Saa snart Samtalen blev afbrudt, gik hun hen til Faderen og indhentede hos ham Oplysninger om Grevinden. Hertugen gav hende en interessant Meddelelse, som hun indprentede sig.

Derpaa vendte Prinsessen sig til Arvestorhertuginde Marie, der nærmede sig, og begav sig med hende hen til Kronprinsessen, der just nikkede til dem.

Det var henad Aften. Hs. kgl. Højhed Kronprinsen foreslog Selskabet at bryde op og tiltræde Hjemturen ad Kanalen og Fjorden. Han bragte i Alles Navn Grev og Grevinde Baudissin sin Tak for den kordiale og superbe Modtagelse. Greveparret bøjede sig i dyb Ærbødighed som Svar paa denne Hilsen,

Grevinden gik derefter hen til enhver af de kongelige og fyrstelige Damer. Da hun kom til Prinsesse Charlotte Frederikke, ytrede denne med et yndefuldt Smil og saa højt, at det kunde høres af Alle, at disse Timers Besøg paa Knoop stedse vilde høre til hendes kjæreste Erindringer.

„Deres Bekjendtskab, Grevinde“, vedblev hun, „skatter jeg højt. Ogsaa jeg forstaaer at vurdere den Kvinde, som vor store Digter Herder har besunget i de dejlige Strofer: „An Cornelia“.“

Grevinde Baudissin nejede sig rødmende. Hele Selskabet med Undtagelse af Hertug Frederik Frans, der smilede lunt, saa med Forbavselse paa Prinsessen. Hvor hun er mageløs literært dannet, tænkte de. Prins Kristian undrede sig over sin Gemalinde; han kunde slet ikke forstaa det Hele.

„Det var ta mig tusen bra det,“ sagde Fyrst Hessenstein ved sig selv.

Da Yachten i den af Halvmaanen oplyste Nat passerede Fjorden, hilstes den fra Bredderne med Raketter og Blaalys.

Komtesse Luckner, der havde deltaget i den interessante Udflugt, rejste et Par Dage efter til Paris.

* * *

I Midten af Juli Maaned 1807 vendte Hertug Frederik Frans og hans Gemalinde tilbage til deres Land, fra hvilket de vare blevne udviste af Franskmændene i Slutningen af det foregaaende Aar. Rygtet om Hertugparrets Ankomst var ilet langt forud for det. Overalt, hvor Toget skulde passere, var der truffet storartede Forberedelser til dets Modtagelse. Men det var ikke Flagene, Æresportene, Guirlanderne og Kanonsaluten, der her vare det Væsentlige; dette bestod i den sammenstrømmende Befolknings taarefyldte Øjne og i de fra Hjertet kommende Hurraraab, der blandede sig med Kirkeklokkernes Toner. Det var den største Triumf, Hertugparret nogen Sinde i sin Regeringstid havde fejret.

Ved Pampow, Syd for Schwerin, red den franske General Laval det i Møde i Spidsen for en spansk Kavalleriafdeling. Disse Ryttere med deres sydlandske Fysiognomier og lysegrønne Uniformer, gjorde et imponerende Indtryk, da de kom ridende paa deres smukke andalusiske Heste. De formerede Espalier paa begge Sider af Vejen. Generalen red frem, hilste ærbødigt med Sablen, og da Vognen havde passeret gjennem Rytternes Linier, eskorteredes den af hele Afdelingen indtil Schwerins umiddelbare Nærhed. Her modtoges Hertugparret af Borgergarden, der nu fulgte det. I Staden var der opstillet spansk Infanteri: Musketerer og Grenaderer i hvide Uniformer, hine med trekantede Hatte, disse med Bjørneskindshuer. Disse Soldater vare et talende

Vidnesbyrd om, at Landet havde befundet sig under ganske overordentlige Tidsforhold.

Hertugparret besvarede de fremmede Troppers Honneur med et nedladende Smil, hvorimod det med inderlig Bevægelse saa de fra Vinduerne viftende Lommetørklæder og hørte de brusende Hurraraab fra Mængden bag Soldaternes Linier. Foran Palæet stod en Skare hvidklædte Piger opstillet. Efter at Hertugparret her var steget ud af Vognen, overraktes der Hds. Durchlauchtighed en pragtfuld Buket, og Blomster strøedes for hende og Hertugen, da de gik ind ad Palæets Hovedindgang. Om Aftenen var Schwerin illumineret, og Befolkningens Jubel gjentog sig, da Hertugparret kjørte omkring for at bese den. Dagen efter forlagdes Residensen til det kjære Ludvigslust, hvor Modtagelsen naturligvis havde det samme hjertelige Præg. Hertug Frederik Frans var nu atter Hersker i sit lille Rige.

I August Maaneds Begyndelse indtraf Prins Kristian og hans Gemalinde igjen til Doberan for at benytte Badet. De boede atter i det gamle Slot, men som en Følge af de store Ulykker, hvoraf Danmark nu hjemsøgtes, blev dets Ophold kun kortvarigt. Prins Kristian glædede sig over, at hans Svigerfader atter var i sin „Rede“; men ellers forbitredes hans Sind af og til ved Erindringen om en Reprimande, han havde faaet af Kronprins Frederik. Hs. kgl. Højhed havde troet, at der under Kantonnementsøvelserne i Holsten skulde være blevet en Militær efter hans Hoved ud af Prinsen. Men ved en Revue i Pløens Omegn kom Kronprinsen til Erkjendelse af, at hans Forhaabninger i den Retning havde været illusoriske. Han tilkjendegav Prins Kristian i bestemte Udtryk sit Mishag med Troppernes Præstationer. Der var ikke, havde Kronprinsen i Vrede udbrudt, Fasthed i Kommandoen og hverken Hurtighed i Marschen eller Sikkerhed i Exercitsen. Det var drøje Ord for en kommanderende Officer.

Prinsen gik i de mørke Øjeblikke, han havde i den

Anledning, til Katharina Ivanovnas tidligere omtalte Portræt og betragtede det. Naar han saa paa dette Billede, kom han til at tænke paa den ulykkelige Skjæbne, hendes Børnebørn havde havt. Det ældste af dem var blevet myrdet og de øvrige holdte i mangeaarigt Fængsel. Det var Lidelser, mod hvilke en forbigaaende kongelig Unaade var for slet Intet at regne. Prins Kristian dvælede i Tanken ved, hvorledes hans egen Bedstemoder, de fangne Børns Tante, havde faaet dem udfriet og ført til Horsens. Der havde han selv besøgt den Sidstlevende af dem, Storfyrstinde Katharina. I Foraaret var hun død; hun havde indsat ham og hans Broder til sine Arvinger. Hos dem bevaredes den russiske Prinsesse i taknemmelig Erindring.

En Morgen, da Prinseparret kjørte sammen til Badet, fortalte Prinsessen, at hun om Natten havde havt en uhyggelig Drøm. Først havde hun besluttet at fortie den, men den beskjæftigede alligevel hendes Tanker saa stærkt, at hun ikke kunde det.

„Hvad drømte Du da, Charlotte?“ spurgte Prinsen spændt.

„Vi skulde holde vort Indtog i Kjøbenhavn. Men da vi nærmede os Byen, stod den i Brand, og jamrende Stemmer hørtes. Vi drog alligevel ind i den og kjørte gjennem rygende Brandtomter, mellem hvilke der laa lemlæstede Lig.“

„Det er det store Maleri af Roms Brand under Nero, som Du i Drømme har tænkt paa. Du har saa ofte betragtet det“.

„Det er muligt. Men Drømmesynet har gjort et usædvanligt stærkt Indtryk paa mig.“

Prinsessen, der efter det forfriskende Bad plejede at være meget livlig, var hele Dagen noget indadvendt, og denne Stemning meddelte sig til hendes Gemal.

XX.

I Begyndelsen af November 1807 paa en kold Graavejrsdag kjørte to store Landdauere, hver med Firspand for, i skarpt Trav henad Hovedlandevejen mellem Korsør og Kjøbenhavn. I den første sad Kronprins Frederik og hans Svoger Prins Frederik af Hessen, i den anden deres Adjudanter.

Hs. kgl. Højhed var paa Tilbagerejsen fra Holsten til Hovedstaden. Han havde forladt denne for halvtredie Maaned siden, da han ledsagede sin Fader, Kristian den Syvende, fra Frederiksberg Slot til Kolding, hvorfra Kongen senere havde begivet sig til Rendsborg. Afrejsen havde fundet Sted, medens engelske Tropper traf Forberedelser til Landgang paa Sjælland, og engelske Orlogsskibe viste sig i Beltet. Hvor mange sørgelige og ydmygende Begivenheder havde der ikke fundet Sted i det forløbne Tidsrum! Kronprinsen sad hele Tiden fordybet i Tanker og gjorde kun af og til, naar han saa ud af Vinduet, en kort Bemærkning. I Sorø, Ringsted og Roskilde, hvor der skiftedes Heste og bededes, var han ogsaa meget ordknap. Hans Svoger, der fattede Situationens Alvor i hele dens Omfang, vilde ikke gribe forstyrrende ind i Hs. kgl. Højheds Tavshed. I Ringsted vare Vognlygterne blevne tændte og kastede gjennem det tætte Mørke et klart Skjær henad Vejen.

Da Intet udefra kunde indvirke adspredende paa Kronprinsens Sind, saa formaaede Tankerne at samle sig om de Billeder, der efterhaanden dukkede op i hans Erindring. Han mindedes hin Septemberdag, da Grev Schmettau kom til ham i Kiel og bragte ham Budskabet om Kjøbenhavns Bombardement, om dets Kapitulation og om Flaadens Udlevering til Englænderne. Værdier til et Beløb af mange Millioner vare gaaede tabt, og den stolte Flaade skulde nu som Fjendens Ejendom kæmpe under engelsk Flag. Det var Tildragelser, der først skjar Kronprinsen dybt i Hjærtet

og dernæst vakte hans bitreste Harme mod de fremmede Voldsmænd.

Hs. kgl. Højhed hyldede legitimistiske Principer, hvad han under sit Ophold i Holsten havde bevidnet de forjagne Fyrster; i Efteraaret 1805 var han dragen ud sympathetisk stemt for det gamle Europa, og nu vendte han, omstemt af Hadet mod Englænderne, tilbage som „Revolutionskejserens“, Napoleons, Forbundsfælle og med en Krigserklæring fra Englands Side. Fortidsminder og Fremtidsbekymringer havde lagt Beslag paa Kronprinsens Tanker lige fra det Øjeblik, han betraadte Sjællands Grund.

Om Natten Kl. 12 passeredes Vesterports Vagt, der raabtes i Gevær, og kort efter steg Kronprinsen med Frederik af Hessen og Adjudanterne af i sit Palæ paa Amalienborg. Den følgende Morgen erfarede Kjøbenhavns Befolkning, at Hs. kgl. Højhed igjen var i dens Midte.

Saa snart Kronprinsen om Morgenen havde fuldendt sin Paaklædning, var han stegen op i sit Palæs øverste Etage, hvorfra der var vid Udsigt over Øresund. Der mødte hans Blik engelske Orlogsskibe, der havde kastet Anker udenfor Kysten. Forbitrelsens Taarer tindrede i hans Øjne.

Siden Englændernes Rømning af Kjøbenhavn og Omegn havde Halvøen og Øerne været Skueplads for uafbrudte Troppebevægelser, idet Hovedstyrken nu samledes paa Sjælland. Herhen forlagdes ogsaa fra Holsten Prins Kristian Frederiks Brigade.

Prinseparret maatte nu forlade Pløen og skiltes med Vemod fra dette Sted, hvor det havde tilbragt det første Ægteskabsaar med alle dets skiftende Stemninger; hvor det havde seet en underfuld skjøn Natur i de vexlende Aarstiders Dragt; hvor det havde samlet en Kreds af Venner om sig. Saa snart det rygtedes, at Prinseparret skulde forlægge sin Residens til Kjøbenhavn, strømmede Omegnens adelige Godsejerfamilier til Slottet i Pløen for at udtale deres Beklagelse over, at Deres Høiheder nu skulde drage bort. Skilsmissen

var tung, men, som Rumohr fra Botkamp bemærkede, det var dog ham og alle hans Standsfæller en opbyggende Tanke, at „Prinsen fremdeles skulde bruge sit Sværd i Kongens og Rigets Tjeneste.“

Prinseparret aflagde forinden Afrejsen Besøg paa Emkendorf, Rastorf, Bothkamp, Sofienhof og andre Herresæder, og overalt fik det, især Prins Kristian, Beviser paa den Sympathi, det havde vundet. Den lille By havde smykket sig med Grønt, da Afskedsdagen kom. Borgergarden paraderede i Hovedgaden, da Deres Højheder med den lille Hofstat under Kanonsalut og Befolkningens Hurraraab kjørte bort. Taarerne stod i Prinsesse Charlotte Frederikkes Øjne, og Prinsen var ligeledes bevæget. Da de vare komne et Stykke udenfor Pløen, lod de Vognen holde og saa en Stund i vemodig Tavshed tilbage paa Slottet. Det forekom Prinsessen, at hun nu skulde drage uhyre langt Nord paa, til Taagernes Land! Hun sukkede let; derpaa vendte hun sig med spillende Øjne om mod sin Gemal og udbrød: „Die schönen Tage in Aranjuez sind jetzt vorüber, Ewro Hoheit!“

„Du hast des Humors unversiegbare Quelle,“ svarede Prinsen leende.

I Dagsrejser, gjennem marscherende Troppeafdelinger, bevægede Prinseparret og dets Følge sig Nord paa til Fredericia, hvor det ankom i Stilhed og tog Bolig i Palæet. Prinsessen ønskede, træt som hun var af Rejsen, at hvile et Par Dage her. Prinsen gik saa meget hellere ind derpaa, som han da kunde begive sig forud til Kjøbenhavn for at se, om Palæet var fuldstændig rede til Modtagelsen. Hvis ikke, vilde han efter Evne bøde paa Manglerne. Han ønskede Prinsessen og hendes Hofdame, Komtesse Wedel, en lykkelig Overfart over Belterne og tilføjede, at han ikke kunde have betroet dem til en bedre Varetægt end Bülows.

Derpaa rejste Prinsen skyndsomst, ledsaget af Klauson-Kaas og to Lakajer, over Middelfart og Odense til Nyborg, hvorfra Postjagten i den friske Kuling hurtig førte dem til

Korsør. Midt i November indtraf Prins Kristian til Amalienborg, hvor han strax havde Audiens hos Kronprinsen. Efter at Hs. Højhed var vendt tilbage til sit Palæ, gik han ind i sit Arbejdskabinet, over hvilket de tændte Lamper i Forbindelse med den i Kaminen knitrende Ild bredte et hyggeligt Skjær. Udenfor ruskede Blæsten i Palæhavens Træer, men de tykke, sammenhægtede Silkegardiner holdt dens isnende Aande ude. Prins Kristian tog Plads i Lænestolen foran Skrivebordet og strakte Haanden ud efter det der henlagte Nummer af „Dagen“. Men han løb Bladet flygtig igjennem uden at skjænke nogen af dets Meddelelser synderlig Interesse. Han tænkte derefter paa, at det nu var over halvandet Aar siden, han forlod Palæet. Han fordybede sig i Minderne om de store Begivenheder, som havde udfyldt dette Afsnit af hans Liv. Da han vaagnede op af sine Fortidsbetragtninger, vendte hans Tanker sig mod hans Gemalinde, der snart maatte tiltræde Rejsen.

Prinsesse Charlotte Frederikke var paa Turen gjennem Fyen en overordentlig opmærksom Iagttager af Naturen og de Landsbyer og Stæder, hun kjørte igjennem. Hun rettede det ene Spørgsmaal efter det andet til Komtesse Wedel, der heldigvis var i Stand til at kunne give hende ret gode Oplysninger. Prinsessen fandt, at Øens Natur mindede om de frodigste Egne i Mecklenborg; men nu var den afbleget af Efteraaret, og den disede Dagsbelysning lagde lige som et Slør over den. Skjøndt Prinsessen skulde rejse ubemærket, havde der dog ved hendes Ankomst til Odense og Nyborg samlet sig en betydelig Skare Mennesker, som hilste hende i ærbødig Tavshed. Sejladsen over Beltet var urolig, hvorfor Hds. Høihed og Komtesse Wedel bleve søsyge; de vare af den Grund uimodtagelige for al den Humør, Kammerherre Bülow opbød.

I Korsør maatte der bedes om Natten paa Postgaarden. En Storm rejste sig, store Belts Bølger væltede sig i den skybedækte Halvmaanes matte Skin fraadende mod Strand-

bredden. Prinsessen betragtede et Øieblik Havet med en vis Ængstelse; det var hende, som om hun nu var skilt fra sit Fædreland ved et helt Verdenshav! Med denne Følelse gik hun til Ro.

Da hun efter en dyb Søvn vaagnede om Morgenen, skinnede Solen fra den klare blaa Himmel, Beltet laa stille, og Spurvene kvidrede. Efter at Prinsessen og hendes Følge havde spist Frokost i Postgaardens lille Sal ved et smagfuldt dækket Bord, fortsattes Rejsen. Vejret holdt sig smukt, og de vexlende Efteraarslandskaber udfoldede sig paa Turen gjennem Sjælland i hele deres Skjønhed. Prinsessen var utrættelig i sine Spørgsmaal, og heldigvis formaaede Komtesse Wedel stadig at besvare de fleste af disse. Vejen førte forbi det af Skov og Sø omgivne Sorø. Da hun gjennem en Aabning mellem Træerne fik Øje paa Kirkens Spir og Akademibygningen, ønskede hun at vide, om dette Punkt var af særlig Interesse. Med spændt Opmærksomhed lyttede hun til, hvad Komtessen fortalte hende om Absalon og Holberg, om det gamle Kloster og det adelige Akademi.

„Har min Gemal gaaet i dette Akademi?“ spurgte hun.

„Nej, Deres Højhed, men det har været besøgt af fyrstelige Herrer.“

„Afvexlingen af Skov og Sø her,“ bemærkede Prinsessen, „minder mig om Omegnen af Schwerin. Ak, mit kjære Mecklenborg,“ sukkede hun.

„Nu maa Deres Højhed udelukkende tænke paa Danmark,“ ytrede Komtesse Wedel. „Det er Deres nye Fædreland. Hvem veed, De kan maaske en Gang blive dets Dronning.“

„Ingen Mistillidserklæring til Kronprinsen!“ udbrød Prinsessen leende, trykkede sig ind i Hjørnet og gav sig til at nynne.

I Ringsted bededes en Time paa Postgaarden. Her indtog Prinsessen en Forfriskning, der bestod i Bouillon og Andesteg. Ved Synet af St. Bents Kirke med dens ejendommelige

Taarn havde hun spurgt, om der til den knyttede sig interessante Minder. Komtesse Wedel havde svaret, at der laa de store Valdemarer begravede, som i Middelalderen havde hævet Danmark til Storhed og Berømmelse. En af disse Konger, hun huskede ikke hvilken, havde besejret Mecklenborg, og siden den Tid kaldte Kongen af Danmark sig ogsaa „de Venders“ Konge.

Prinsessen erklærede, at denne Konge maatte have været en meget stor Kriger. Hun kunde ønske at se hans Grav. Hun aflagde ledsaget af Bülow og Komtessen et Besøg i Kirken og dvælede en kort Tid ved Valdemarernes Grave. Hun indprentede sig nøje Alt, hvad hun her saa.

Ankomsten til Roskilde fandt Sted ved Solnedgang. Domkirkens høje Spir lueforgyldtes af den synkende Sol, der forsvandt bag store purpurbræmmede Skyer. Den mægtige Kirkebygning tegnede sig med tydelige Omrids mod den klare Himmelgrund, paa hvilken Stjernerne dukkede frem.

„Det er Roskilde, Danmarks gamle Kongesæde, Deres Højhed,“ sagde Komtesse Wedel. „Nu er det kun de døde Kongers Residens,“ tilføjede hun.

„Jeg forstaar det,“ sagde Prinsessen; „her bisættes nu Kongerne.“

Vognen holdt ved Palæet, hvor Hds. Højhed skulde tilbringe Natten. Efter at hun havde ordnet sit Toilette og hvilet ud i en Lænestol, ytrede hun Lyst til at se Domkirken. Hds. Højhed forsikrede, at hun var et romantisk Gemyt, og det vidunderlig Mystiske ved Domkirker kom først rigtig til sin Ret, naar man saa dem i Mørke ved Fakkelskin.

„Er det virkelig Deres Højheds alvorlige Ønske at besøge Domkirken nu?“ spurgte Bülow.

„Hr. Kammerherre,“ svarede Prinsessen med Eftertryk, „det er det første Ønske, jeg ytrer paa Danmarks Grund, og saa bliver det vel opfyldt?“

„Som Deres Højhed befaler. Der skal blive givet de fornødne Ordrer.“

Bülow kaldtes ud af en Lakaj. Domprovst Hertz og Borgmester Friis havde indfundet sig og udbad sig underdanigst Tilladelse til at maatte hilse paa Hds. Højhed.

Hofmarskallen førte dem ind og præsenterede dem for Prinsessen, der rakte dem Haanden, som de kyssede. Friis havde et jovialt Udtryk i sit Ansigt; over Hertz's Personlighed hvilede et Præg af Værdighed og Mildhed. De to Herrer gjorde et godt Indtryk paa Prinsessen.

Hun saa, at Friis havde en Vorte paa den venstre Side af Næsen og spurgte ham med et skjælmsk Blik, om det var et Modermærke.

„Nej, Deres Højhed, jeg har den Ære at være dens Stamherre.“

Prinsessen lo og vendte sig mod Hertz.

„Hvor det træffer sig heldig, at Deres Højærværdighed er kommen,“ sagde hun; „jeg ønsker at se Domkirken.“

„Naar kan jeg have Æren af at være Deres Højheds Fører?“ spurgte Domprovsten. „Om Formiddagen er naturligvis Belysningen heldigst.“

„Nej, Deres Højærværdighed, endnu i Aften vil jeg se Kirken.“

Domprovsten studsede, men bukkede sig dybt.

„De, Hr. Borgmester, ledsager os,“ sagde Prinsessen til Friis.

Hds. Højhed trak sig derpaa tilbage til sit Kabinet, hvor hun iførte sig en Kaabe og satte en Pelsværkshue paa sit Hoved. Imidlertid var der i Hast truffet Foranstaltninger til Hds. Højheds Omførelse i Kirken; Kammerherre Bülow fik gjennem en Kirkebetjent Meddelelse derom.

Hofmarskallen førte Prinsessen, der fulgtes af Komtesse Wedel, gjennem den Gang, som forbinder Palæet med Kirken. Foran gik Kirkebetjenten, der i Haanden holdt en trearmet Stage med brændende Voxlys.

Ved Indtrædelsen i Domkirken modtoges Hds. Højhed af Domprovsten og Borgmesteren; bag dem stod to Kirke-

betjente med flammende Fakler, hvis røde Skjær kun svagt oplyste de høje Hvælvinger.

Domprovsten førte først Prinsessen til Frederik den Femtes Kapel, hvor hendes Svigerforældres Kister stod. Hun betragtede dem i Tavshed nogle Øjeblikke.

„Der hviler altsaa den kjære Tante Frederikke,“ udbrød hun; „jeg var en tolvaars Pige, da hun døde; jeg mindes kun svagt, at jeg har seet hende.“

„Derimod maa Deres Højheds Svigerfader staa levende for Dem i Erindringen,“ ytrede Domprovsten.

„Det gjør han; det er kun tre Aar siden, han besøgte os paa Ludwigslust. Men . . . de hvile i Fred!“ her gjorde Prinsessen Tegn til, at hun vilde videre.

„Siig mig, Deres Højærværdighed, hvad hedder det paa Latin?“

„Reqviescant in pace“, Deres Højhed.“ Han maatte gjentage disse Ord flere Gange for hende, inden hun fik sig dem rigtig indprentede. Hun vedblev i Stilhed at repetere dem paa Vejen til Højalteret.

Prinsessen lyttede vel til Domprovstens Forklaring, men syntes adspredt. Hendes Tanker gik i Halvmørket fra den ene Sarkofag til den anden. Med Et stirrede hun gjennem de høje Korvinduer ud mod den skybedække, ravnesorte Himmel. Der var indtraadt et Omslag i Vejret. Det regnede, Draaberne slog mod Ruderne; pludselig kom et Vindstød, der bragte disse til at klirre, medens den store Kirkeklokkes Slag rungede hen under Hvælvingerne.

„Borgmester,“ sagde hun til Friis, „spøger det her ved Midnatstid?“

„Man siger, Deres Højhed, at Saxo Grammaticus gaaer igjen.“

„Hvem?“ Domprovsten forklarede Hds. Højhed, hvad det var for en Mand, idet han førte hende til den berømte Munks Gravsten.

„Jeg forstaaer det,“ ytrede Prinsessen, „det var Valde-

marernes Historieskriver. Skal jeg sige Dem, hvorfor han stiger op af Graven?“

Domprovsten, Borgmesteren og Følget saa med nysgjerrig, spørgende Mine paa Prinsessen.

„Det er, fordi han vil ud af Kirken, over til sine Venner, Valdemarerne i Ringsted.“

„Ypperlig Fortolkning,“ udbrød Domprovsten med et Smil.

„Siig hellere skarpsindig, skarpsindig,“ tilføjede Borgmesteren.

„Jeg takker de to Herrer for Ledsagelsen og Forevisningen,“ sagde Prinsessen. „Lad os nu gaa tilbage til Palæet.“

„Deres Højærværdighed, hvad var det saa „de hvile i Fred“ hed paa Latin? De maa skrive mig det op!“

XXI.

Den følgende Dag regnede det stærkt. Kl. 10 forlod Prinsesse Charlotte Frederikke Roskilde. Hun kjørte i en med fire Heste forspændt Kareth og havde Komtesse Wedel ved sin Side. Hendes Gemal var reden hende i Møde til Roskilde Kro. Saa snart Vognen holdt, ilede han hen til den og sluttede den udstigende Prinsesse i sine Arme. Efter en kort Rast fortsattes Rejsen. Prins Christian tog Plads ved Siden af sin Gemalinde. I de efterfølgende Vogne kjørte Komtesse Wedel, Kammerherre Bülow og de kvindelige og mandlige Betjente. Ved Frederiksberg modtoges Prinseparret af Prins Ferdinand, der holdt til Hest i Spidsen for et Følge af Kavalerer, der vare ham tilforordnede. En Afdeling af Hestgarden paraderede. Det Hele vilde have frembudt et prægtigt Skue, hvis ikke Regnen havde strømmet ned. Prins Ferdinand og Kavalererne red foran Vognen, Hestgardisterne dannede Eskorte. Den paa Vesterbro samlede Folkemængde var alligevel ret betydelig. Den hilste Prinsessen med Hurra-

raab; men Stemningen var alligevel trykket af det daarlige Vejr, hvilket man, paa denne Prinsessens Indtogsdag, betragtede som et uheldigt Forvarsel.

Da Hds. Højhed var kommen indenfor Vesterport, saa hun sammenstyrtede Bygninger og andre Spor af Bombardementets Ødelæggelser. Dette gjorde et uhyggeligt Indtryk paa hende, og Indtrykket forstærkedes, da hun fra Amagertorv fik Øje paa Kristiansborg Slots Ruiner. Hun kom til at tænke paa sin Drøm i Doberan; i den havde hun seet Ruinhobe i en stor By. Foran Palæet paa Amalienborg var et Kompagni af Fodgarden opstillet. Paa Kronprinsens og Prinsens eget Palæ vajede Dannebrog. Under Kanonsalut og militær Honnør kjørte Prinsessen ind gjennem den østlige Pavillons Port. Prins Kristian førte sin Gemalinde op ad Trappen og til Højre ind i det store Gemak ved Siden af Havesalen. Her kyssede han hende med de Ord: „Nu, Charlotte, er Du i Dit Hjem i Danmarks Hovedstad.“ En Taare kom i Prinsessens Øjne; hun vilde gjerne være glad, men hun opfyldtes af en underlig mørk Anelse om, at hendes Hjem her ikke vilde blive varigt.

Prinsessen gik til sine Værelser. Efter at hun her havde ombyttet sit Rejsetoilette med en paillegul Robe, der klædte hende overordentlig smukt, begav hun sig ledsaget af Komtesse Wedel til den store Sal ud mod Haven i første Etage. Lysekronerne og Lampetterne vare tændte. Salen gjorde med sit mørkerøde Tapet et hyggeligt Indtryk.

Prinseparret ventede Kronprinsen og andre fyrstelige Herrer, der havde anmeldt deres Ankomst. Med militær Præcision indtraf Hs. kgl. Højhed paa det Klokkeslet, han havde fastsat. Han fulgtes af Prinserne Frederik, Kristian og Vilhelm af Hessen og af Prinsen af Holsteen-Beck. De komplimenterede Alle i smigrende Udtryk Prinsessen. Prins Vilhelm, der senere skulde blive Prins Kristian Frederiks Svoger, saa her Prinsessen for første Gang; han fandt hende charmant. Overhofmarskal Hauch karakteriserede hende endog

som henrivende. Prinsen af Holsteen-Beck hørte med en skeptisk Mine paa hans Udbrud og sagde tørt: „Ja, paa Afstand!“

Ved et Appartement, som Kronprinsen holdt et Par Dage senere i Kristian den Syvendes Palæ, kom Prinsesse Charlotte Frederikke første Gang i Berøring med det danske Hofaristokratis fineste Repræsentanter. Halvtrediehundrede Herrer og Damer vare indbudne, og Alle vare mødte, da enhver attraaede at se Prinsessen. De samledes i det saakaldte grønne Gemak. Herrernes guldbroderede Dragter og Damernes brillantbesatte Toiletter funklede i Lysekronernes Skin. Riddersalen var som et Lyshav. Prins Kristian og hans Gemalinde modtoges i Porten af Overhofmarskal Hauch og alle Kronprinsens Kavalerer og Adjudanter. Da Deres Højheder steg op ad Trappen, gik to Lakajer, hver holdende en femarmet Lysestage, foran dem. I Riddersalen ventedes de af Kronprinsen, der førte dem ind i Audiensgemakket. Derpaa traadte hele det indbudte Selskab ind i Riddersalen. Her saa man Greverne Bernstorf, Danneskjold, Holstein, Moltke, Reventlow, Rosenkrone, Schimmelmann og en Række andre Celebriteter af samme Kategori. Herrerne rangerede sig langs den ene Side af Salen, med Prinserne Frederik og Kristian af Hessen øverst. Efter dem kom de fremmede Diplomater, dernæst Greverne og endelig de øvrige Notabiliteter. Paa den modsatte Side havde Fruerne og Frøknerne taget Opstilling. Prinsesse Charlotte, der var iført en Kjole af hvidt Silkemoiré og bar et Diadem, traadte ind i Salen for at give Kur. Hun forstod at spille Rollen med Værdighed og Ynde. Under den korte Konversation, hun indledede med enkelte af Selskabet, var hun gjennemgaaende heldig inspireret, men af og til løb Fantasien af med hende.

„Hvorledes har Kejser Napoleon det?“ spurgte hun den franske Chargé d’affaires, Desaugiers.

„Hs. Majestæts Helbred har aldrig været bedre end nu. Det sidste Vinterfelttog har hærdet ham.“

„Kejseren havde en skrækkelig Hoste, da jeg sidst talte med ham.“

„Naar talte Deres Højhed sidst med Hs. Majestæt?“

„I Weimar. Kejseren var baade forkølet og gnaven. „Deres Majestæt,“ sagde jeg til ham, „drik en Kop kogende Hoppemælk; det gjorde Dschingiskhan altid, naar han havde Snue.“ Kejseren bukkede og gik leende fra mig.“

„Et tartarisk Middel,“ ytrede Desaugiers med et vantro Smil.

Prinsessen gik hen til Kammerherreinde Urne, hvis høje, noble Skikkelse havde tiltrukket sig hendes Opmærksomhed. Hun præsenterede sig for Hds. Højhed som Overpræsident Urnes Frue.

„Urne,“ udbrød Prinsessen, „et mærkeligt Navn. Er den Slægt ikke berømt?“

„Blandt min Ægtefælles Ahner, Deres Højhed, har der været fremragende Mænd, en har været Rigsmarsk, en anden Biskop i Roskilde.“

Grevinderne Danneskjold og Rosenkrone, der stod lige i Nærheden, vare skinsyge over, at Prinsessen var gaaet dem forbi, og lyttede nysgjerrig til hendes Konversation med Kammerherreinde Urne.

Udtrykket Rigsmarsk forstod Prinsessen ikke, men om Biskopper i Roskilde var hun nylig bleven belært ad praktisk Vej.

„Ah, Roskilde er mig bekjendt,“ sagde Prinsessen. „Jeg har besøgt Kongegravene der og staaet ved mine Svigerforældres Kister. Jeg blev naturligvis sørgmodig stemt og gik bort med den Tanke: Reqviescant in pace. De forstaar mig?“

„Jeg kan desværre ikke det fremmede Sprog, Deres Højhed der benyttede,“ svarede Kammerherreinden.

„Det forekommer mig,“ vedblev Prinsessen, „at man i de adelige Kredse her i Danmark ikke beflitter sig paa at lære Latin.“

Grevinde Danneskjold og Rosenkrone, der forbavsedes over Prinsessens Kundskabsfylde og Intelligens, nærmede sig. Prinsessen vendte sig mod dem; de nejede og præsenterede sig for hende.

„Jeg har nylig sagt til Kammerherreinde Urne," ytrede hun, „at Aristokratiets Damer her i Danmark burde studere Latin."

„Hvorfor, Deres Højhed?" spurgte de to Grevinder i Munden paa hinanden.

„Kjender De da ikke Saxo Grammaticus?"

Grevinderne tilstod deres Uvidenhed.

„Naadige Fruer," udbrød Prinsessen, „her maa en Fremmed beskæmme Dem; jeg veed, at han var Knud den Sjettes Historieskriver. Hs. Majestæt førte Krig med Mecklenborg; De kan begribe, at jeg interesserer mig overordentlig for ham."

Prinsessen gik videre og fortsatte sin Konversation. Baronesse Selby, Kammerherreinde Roepstorf, Komtesse Reventlov og flere andre Damer grupperede sig om Kammerherreinde Urne. Da de hørte Prinsessens Ytringer, vare de Alle overbeviste om, at Hds. Højhed var ikke blot en af de lærdeste, men ogsaa en af de aandrigste Fyrstinder, der fandtes i Europa.

Da Kuren var til Ende, spillede Prinsessen et Parti Whist med Prins Kristian af Hessen, den russiske Gesandt Lisakewitz og Kammerherreinde Urne.

Ved Souper'en havde Kronprinsen Hds. Højhed til Bords. Han opførte det derefter følgende Bal med hende. Prinsessen var Liv og Lune. Prins Kristian af Hessen svoer paa, at Hds. Højhed kunde danse en halv Snes Riddere træt.

XXII.

Prinsesse Charlotte Frederikkes Liv udfyldtes det første Par Maaneder efter hendes Ankomst til Kjøbenhavn af Hoffester, Baller og Adspredelser af forskjellig Art. Denne lette,

flagrende Tilværelse tiltalte hende, og hun tømte Nydelsernes Bæger til Bunds. Den 4. December oprandt hendes Fødselsdag, den anden siden hun havde ægtet Prins Kristian. Det var en klar, rolig Vinterdag; Jorden var bedækket af et højt Snelag. Prinsessen fyldte tre og tyve Aar, stod altsaa endnu i Livets forhaabningsfulde Foraarstid. Prins Kristian lykønskede med Hjertelighed sin Gemalinde og rakte hende en Buket Roser. Hun mindedes Kaneturen i Pløen for et Aar siden og tænkte en Stund med Vemod paa sin lille afdøde Søn. Om Formiddagen modtog hun Lykønskninger af Kronprinsen og den kongelige Familie, af militære og civile Notabiliteter. Fra Mecklenborg vare Breve indtrufne.

Om Aftenen var der i Palæet Koncert for en talrig Kreds af Indbudne og bag efter Taffel. Ved Koncerten optraadte Komponisten og Sangeren Edvard Dupuy og gjorde stormende Lykke. Han var ikke blot Theaterpublikumets erklærede Yndling, men han nød vel fortjent Anseelse i alle Samfundskredse paa Grund af det Mod og den Kvikhed, han som Livjæger havde udvist ved Udfaldene under Bombardementet. Den fem og tredive aarige Mand var velvoxen og havde en smuk Figur. Om hans velformede Pande hvælvede sig et fyldigt brunt Haar, og i hans klare blaa Øjne var der Liv og Fyrighed. Med et fuldendt Foredrag og den største Virtuositet spillede han et Par Violinsoloer. Men Koncertens Glanspunkt var dog tvende Arier af „Domherren i Milano“ og „Kalifen i Bagdad“, som han sang med sin vidunderlig skjønne Tenorstemme. Han foredrog disse Arier med en saa fin dramatisk Kunst, at hele Selskabet, men Ingen i højere Grad end Prinsessen, blev henrevet til begejstret Bifald.

Efter Koncerten blev Dupuy forestillet for Prinsessen, der bevidnede ham sin Beundring. Han erklærede, at han satte dobbelt Pris paa Hds. Højheds Anerkjendelse, da hun kom fra et musikalsk Hof. Han havde iøvrigt den udmærkede Ære

at kjende Hds. Højheds Fader, Hertug Frederik Frans, personlig.

„Min Fader,“ ytrede Prinsessen, „har De da været i Ludvigslust, Hr. Dupuy?“

„Da jeg, Deres Højhed, var Koncertmester hos Prins Heinrich af Preussen paa Rheinsberg, saa jeg Hertugen der og stiftede paa Musikkens Vegne Bekjendtskab med Hs. Durchlauchtighed. Jeg mindes hans herlige Klaverspil.“

„Ah, jeg har hørt min Fader omtale Prinsen; det var nok en snurrig Herre.“

„Hs. Durchlauchtighed var saa naadig at indbyde mig til et Besøg paa Ludvigslust, hvor jeg havde den Ære at deltage i en Koncert.“

„Naar var det?“ spurgte Prinsessen.

„I Begyndelsen af Halvfemserne, Deres Højhed.“

„Da var jeg en lille Pige,“ sagde Prinsessen smilende.

Ved Taflet udbragte Prins Kristian sin Gemalindes Skaal. Den blev drukken med varm Tilslutning.

Prinsessen var dog ikke rigtig med i Selskabet; hendes Tanker vare fraværende. Dupuys skjønne Stemme lød endnu i hendes Øren, den udøvede en betagende Magt over hende, og hun saa i Fantasien hans smukke, ridderlige Skikkelse staa foran sig. Om Natten drømte Prinsessen om Dupuy. Det forekom hende at hun var i Ludvigslust. Hertugen sad ved Klaveret og akkompagnerede Dupuy, der maskeret som Don Juan strakte Armene ud imod hende og sang Ordene til Elvira: „Reich mir die Hand, mein Leben, komm in mein Schloss mit mir; wie kannst du widerstreben, es liegt nicht weit von hier.“

„Taabelige Drømme,“ udbrød Prinsessen ved sig selv, da hun vaagnede.

Aftenen efter Prinsessens Fødselsdag gik Syngestykket „Ungdom og Galskab“ med Dupuys skjønne, stemningsrige Musik over Scenen. Hds. Højhed anmodede sin Gemal om at ledsage hende i Theatret. Da Prinsen selv fandt stor Be-

hag baade i Stykket og Musikken, opfyldte han gjerne sin Gemalindes Ønske. Hvor henreves hun ikke af Dupuy som Husarritmester Rose! En smukkere og livligere og mere gratiøs Officer kunde man ikke se. Han gik fuldstændig op i Rollen, han spillede med strømmende Lune og sang med erotisk Lidenskab. Prinsessen syntes, at hans Blik søgte hendes, da han sang: „Jeg elsker Dig, jeg Dig tilbeder! Selv Venus laante Dig sit Smil! Et Glimt af Dine Yndigheder, endnu forøge skal min Ild!“ Det var som om et Lyn slog ned i hendes Hjerte. Hun blev underlig til Mode.

Efter Forestillingen viste Prinsen sig ganske overordentlig elskværdig mod hende. Under en humoristisk, befriende Konversation med ham gjenvandt hun hurtig sin Fatning. Hun mærkede, at Jomfru Funck som Vilhelmine havde gjort et lige saa stærkt Indtryk paa ham som Dupuy paa hende, og hun slog det Hele hen i Spøg.

I Januar 1808 forkyndte Kanonskud, at en glædelig Begivenhed havde fundet Sted i Kongefamilien: Kronprinsesse Marie var i Kiel nedkommen med en Prinsesse, der i Daaben fik Navnet Wilhelmine. Kronprins Frederik rejste, ledsaget af et stort Følge over til sin Gemalinde. Under hans Fraværelse var Prins Kristians Hof paa Amalienborg Midtpunktet for Hovedstadens high life, og Prinsesse Charlotte Frederikke traadte stærkt i Forgrunden. Ved Festerne i Anledning af Kronprinsens og Kongens Fødselsdage i Slutningen af Januar spillede hun ved sin Gemals Side den repræsentative Rolle, og hun forstod at gjøre det med Anstand.

Paa den anden Side kunde hun let blive overgiven og faa kaade Indfald. Hele det kongelige Selskab med Hofkavalerer og Damer kjørte en Dag i Kaner, med Musik, til Sorgenfri, hvor der dineredes. Selskabet foretog en Spaseretur i Haven, hvis snebedækte Træer afgav et pragtfuldt Skue i Belysning af den nedgaaende Sol. Alle tilkjendegav deres Beundring. Da stak Prinsessen Prins Vilhelm af Hessen og Kammerherre Rönpstorf hver en Sneboldt i Nakken med en

saadan Kraft, at det sortnede for deres Øjne. Prinsessen brast i Skoggerlatter over, at hun havde truffet saa udmærket. Prins Kristian saa paa hende med et strængt Blik.

Kanetoget kjørte ved Fakkelskin tilbage til Byen. Om Aftenen deltog de Kongelige i et Bal hos Kammerherre Steen Andersen Bille i Bredgade. Søetaten var her talrig repræsenteret. Prinsessen var for første Gang i sit Liv sammen med Søofficerer. Hun var henrykt over deres Uniformer og flotte Væsen. Naar hun i Valsen hvilede paa deres Arm, forekom det hende, at hun i let Bølgevægelse gyngede paa Søen. Til stor Moro for Kammerherre Bille erklærede Hds. Højhed, at hun paa et Bal egentlig foretrak Havulke for Landkrabber.

I det Brunske Hus i Bredgade, hvor Prins Kristian var en jævnlig Gjæst, førtes Prinsessen ind i en Kreds, der udmærkede sig ved Rigdom og Aand. Husets Herre, Etatsraad Brun, færdedes som Forretningsmand helst blandt Kolleger, der delte hans Interesser. Man mødte derfor i hans Saloner Mænd som Peschier, de Coninck, Tutein og Duntzfeldt, alle Chefer for betydelige Firmaer. Men Husets Frue, Frederikke Münter, dyrkede selv Muserne og omgav sig med Digtere og Kunstnere. I Januar havde den ældste af Husets tre Døtre, Fødselsdag, og i den Anledning var der Aftenunderholdning og Souper. Etatsraaden havde efter sin Frues Forlangende udbedt sig den udmærkede Ære at se Prinseparret som sine Gjæster. Konstantin Brun var baade en ærgjerrig og meget loyal Mand, men han følte sig alligevel trykket ved Prinsens og Prinsessens Tilstedeværelse; hans Frue derimod omgikkes dem derimod med „kunstnerisk“ Frihed. Et glimrende Selskab var denne Aften samlet; blandt Deltagerne saaes ikke faa af det diplomatiske Korps Medlemmer.

Aftenunderholdningen havde en antik Karakter; den bestod i klassiske tableaux vivants, i mimisk-plastiske Forestillinger, hvortil Kunzen havde komponeret en stemningsfuld, melodramisk Musik. I Balsalen var der bygget et pragtfuldt Theater; midt for dette var der opstillet to store Lænestole

for Deres Højheder, to mindre for Husets Herre og Frue; bag disse vare Sæderne for den øvrige Del af Selskabet placerede; Belysningen var dæmpet saaledes, at Salen laa i et mystisk Clair obscur; Orkestret var anbragt bag Scenen. I Spidsen for Selskabet, ført af Etatsraaden og hans Frue, traadte Prinseparret ind i Salen; Alle tog Plads paa de for dem bestemte Sæder.

Ouverturen begyndte og vakte ved sine iørefaldende Melodier hos Forsamlingen en løftet Stemning, der gjorde den særlig oplagt til Kunstnydelse. Ouverturen gik derefter over til en douce Musik; Tæppet løftede sig, og et meget stærkt belyst sydlandsk Landskab med Plataner og Palmer viste sig. I Baggrunden saaes et Bjerg, omkranset ved Foden af en Olivenskov og overhvælvet af en azurblaa Himmel. Denne Staffage dannede Rammen om et Tableau, der forestillede: „Gudinden Afrodite betragtende den sovende Adonis“. Gudinden var en attenaarig Komtesse Holck, Adonis var den franske Legationssekretær; Begge udmærkede sig ved smukke Ansigtstræk og skjønne Legemsformer. Adonis var, overvældet af Træthed, under Jagten falden i Søvn. Han laa, iført en kort Kiton og kjødfarvet Trikot, paa en blomstersmykket Eng med Hovedet hvilende paa en lille græsklædt Tue. Foran ham saaes den gyldne Bue og Pilekoggeret, hvilke han havde kastet fra sig. Ned om Gudindens slanke Skikkelse faldt i smagfulde Folder et langt, hvidt, guldbræmmet Draperi. Halsen og Armene vare som mejslede i Marmor, paa det buklede Haar havde hun et Diadem af hvide Roser. Adonis smilte i Drømme. Fortryllet betragtede Afrodite ham. Den ene Haand holdt hun paa Hjertet, den anden strakte hun imod ham. Hendes hele Fysiognomi udtrykte den dybe Elskov, hun nærede til den smukke Yndling, men samtidig bar dog Skikkelsen Præget af Gudindens Højhed. Det var et plastisk Tableau, der under Ledsagelse af Kunzens betagende Musik ligefrem var en Aabenbaring fra Skjønhedens Verden.

Da Tæppet sænkede sig, udbrød Prinseparret og hele Selskabet i begejstret Bifald.

Fra det Drømmende og Smeltende gik man over til det Dithyrambiske, til det Lystige og Larmende. Da Tæppet løftedes, saaes en stor Grotte, hvis Vægge vare tæt bedækkede med Vinranker, der bar modne Drueklaser. Tableauet forestillede „Bakkus omgiven af Nymfer og Satyrer". Det var Rusens Virkninger, som her plastisk gjengaves. Bakkus var en ung Dragonofficer. Han stod paa en lav Sokkel, hvis Sider vare smykkede med Basrelieffer af Løver og Panthere; han lænede sig op mod et Laurbærtræ. Draperiet havde en blød kvindelig Karakter; paa Hovedet bar han en Vedbendkrans, i Haanden et Guldbæger. Med et Blik, der vidnede om Beruselsens salige Tilstand, modtog han Hyldest af den ene Del af Satyrerne og Nymferne, medens den anden ved den Kaadhed, der lagdes for Dagen i Miner og Stillinger, viste, at den havde presset og smagt Druen. Satyrerne, der havde Horn og Bukkefødder, stangedes enten indbyrdes eller greb efter Nymferne, der vare i korte Kitoner. Men disse Bakkantinder afviste dem med en drillende Mine, idet de holdt Thyrsusstaven løftet mod dem. Stærk Latter vakte en gammel lystig Kammerherre, der repræsenterede Silen. Han sad i et antikt Kostume, skaldet og tykmavet, paa en Vintønde i Baggrunden og stirrede med stive Øjne, tilslørede af Druesaftens Virkninger, ud i Rummet mod Tilskuerne. Skjøndt det var et plastisk Tableau, vakte dog den karakteristiske Musik og den levende Mimik den Illusion hos Tilskuerne, at det Hele bevægede sig. Tableauet berørte det Skjønnes yderste Grænselinie, men overskred den ikke. Ved Tæppets Fald lød stærk Latter.

Prinsessen gav Signalet til en Klapsalve. Hun fandt Silen uimodstaaelig komisk og lo højt over den Lighed, han havde med et Par alderstegne Kammerherrer ved Hoffet i Ludvigslust.

Musiken fik nu en patriotisk Karakter. Dæmpet spil-

lede den Variationer over Melodien til „Kong Kristian stod ved højen Mast“. Tæppet gik op, og en skjøn Dekoration viste sig for Tilskuernes Blikke. Det var et smilende sjællandsk Landskab, med Bøgeskove til Siderne og i Baggrunden en Kæmpehøj, hvorfra der var Udsigt til Øresund, hinsides hvilket Sverrigs Kyst tonede frem. Fra Højen hævede sig en firkantet Granitsokkel, til hvilken fire Trin førte op, en Sandstensobelisk med Forbogstaverne i Prinsens og Prinsessens Navn i Guld under en Fyrstekrone. Paa det nederste Trin stod, hver paa sin Side, Husets ældste og næstældste Datter. De vare iførte et folderigt hvidt Gevandt med et rødt Silkebaand om Beltestedet; en rød Silkekappe, fæstet til Skuldrene, faldt ned bagtil; paa Hovedet havde de en gylden Hjelm; den venstre Arm støttede de paa Randen af et opretstaaende Skjold med det danske Vaabens tre Løver; i den højre Haand holdt de et Spyd. Paa det øverste Trin var den yngste Datter, den femtenaarige Adelaide, opstillet; hun var klædt i en kortskjørtet hvid Dragt med gyldne Florvinger paa Ryggen; om Haaret havde hun et gyldent Baand. Hun rakte en Krans af Immorteller op mod Prinseparrets Navnetræk. De tre Kvindeskikkelsers friske, nordiske Udseende og den fine Tanke i denne Hyldest til Prinsen og hans Gemalinde vakte Forsamlingens Beundring. Da Musikken nu faldt ind med selve Melodien: „Kong Kristian stod ved højen Mast“, rejste hele Selskabet sig. Etatsraad Brun udbragte et Leve for Deres Højheder, hvilket Herrerne besvarede med tre Hurraraab. Under denne Ovation faldt Tæppet.

Ved det elegante Taffel, der holdtes efter Forestillingen, var Stemningen overordentlig oprømt. Deres Højheder udtalte sig med levende Anerkjendelse om den her ydede mimiske Kunst. Selskabet tilkjendegav sympathetisk sin Tilslutning.

XXIII.

Da den strenge Vinter 1808 afløstes af Vaaren, skete der et Tronskifte i Danmark-Norge. Kristian den Syvende

døde i sin Residens i Rendsborg, og Kronprinsregenten blev Konge under Navn af Frederik den Sjette. Næppe vare de med en saadan Begivenhed forbundne Ceremonier og officielle Modtagelser overstaaede, før Hoffet fik et ejendommeligt Besøg. Fyrsten af Pontecorvo kom med et Følge af franske Officerer. Han boede paa Frederiksberg Slot. Efter et Taffel til Ære for ham paa Amalienborg, i hvilket alle Prinserne deltog, begav han sig over til Kristian Frederiks Palæ for at hilse paa Prinsesse Charlotte. Hds. Højhed var bittert stemt mod Franskmændene, da disse havde forjaget hendes Forældre fra Mecklenborg; men hun modtog alligevel med tilsyneladende Sympathi Fyrsten. Efter at denne havde sagt et Par komplimenterende Ytringer til Prinsessen, udbrød hun:

„Deres Højhed kjender jo mit Hjem af egen Erfaring.“

„Hvortil sigter Deres Højhed?“ spurgte han.

„Til Deres Tog gjennem Hertugdømmet, da De fulgte Blücher.“

„Det gik i en saa flyvende Fart, Deres Højhed, at jeg ikke fik noget varigt Indtryk af Landet og Befolkningen.“

„Blandt alle de franske Generaler var der kun en eneste, Befolkningen satte Pris paa, og det var paa Murat, Storhertugen af Berg, Deres Vaabenfælle. Det maa Deres Højhed fortælle ham, hvis De seer ham.“

I denne Udtalelse laa middelbart en Finte til Pontecorvo; Prinsessen glædede sig i sit stille Sind over, at hun havde faaet den anbragt.

Fyrsten af Pontecorvo skulde i Spidsen for et fransk-spansk Korps hjælpe Frederik den Sjette med et Angreb paa Skaane. Danmark havde nemlig erklæret Sverrig, Englands Forbundsfælle, Krig. Men Landgangen i Sverrig opløste sig til Intet, da de engelske Krigsskibe i Store Belt hindrede Overførslen af Tropper til Sjælland. Langs Øresundets Kyst, Nord for Kjøbenhavn, samledes imidlertid en større dansk Troppestyrke. Prins Kristians Brigade, der hørte til første Division, laa i Kantonnement ved Hovedstaden, hvorfor Hs.

Højhed kunde have sit Kvarter paa Amalienborg. Det nordøstlige Sjælland lignede en Lejr. Hvorhen man saa, vrimlede det af Soldater af de forskjellige Vaabenarter. Men det Hele var blot et militært Skuespil, der ikke førte til det Allermindste.

Ved Prins Kristians lille Hof havde der allerede forinden Afrejsen fra Holsten været ymtet om en Forandring, der vel kun angik Besættelsen af en underordnet Post, men denne var dog af stor Betydning. Hs. Højheds Livkusk, gamle Ole Hansen, havde sagt, at han vilde tage sin Afsked. I sin kraftigste Alder havde han været en sjælden dygtig Mand i sit Fag. Den højsalige Arveprins havde ofte erklæret, at selv Kongens Livkusk aldeles ikke kunde maale sig med ham. Ole Hansen var, naar han først havde besteget Bukken, en Mand, der aldrig lod sig bringe ud af Fatning. Han havde et sikkert Øje og en fast Haand, han kjørte fire Heste med samme Lethed som to. Han vendte Vognen med Elegance, og gik det ned ad en stejl Bakke, følte man sig, med ham som Vognstyrer, aldeles tryg. Selv om han med en Vogn kom ind i en tæt Færdsel, forstod han ligefrem med Mesterskab at krydse sig igjennem. Naar en saadan Mand gaar af, da er det en Begivenhed, der ikke blot drøftes i Stalden, men den hører ogsaa til Konversationsemnerne i Hofsalonen.

Saa snart Rygtet udbredte sig, at Ole Hansen vilde trække sig tilbage fra sin Stilling, strømmede Ansøgninger om den ledige Post ind til Prinsen. Naar Prinsen om Morgenen satte sig ved sit Skrivebord paa Amalienborg, havde han i de sidste Dage fundet slige Dokumenter, som Lakaien havde henlagt der. Denne Dag aabnede han en Skrivelse, der strax vakte hans Interesse. Det var et Brev fra Klara Hilmer, som han, hvad vi fra det foregaaende vide, havde stiftet Bekendtskab med i Pløen for et Par Aar siden. Hun var, som man erindrer, i Huset hos Slotsgartneren og syslede stadig i Haven. Der havde Prinsen talt mange Gange med

hende efter det første Møde. Han syntes udmærket godt om hende, da hun var skjælmsk og smuk. Efter at han var vendt tilbage til Pløen som Ægtemand, holdt han sig noget tilbage fra Klara, men hun mærkede dog tydelig, at hun havde en lille Stjerne hos ham. Da Prinsen forlod Pløen havde han rakt hende Haanden og sagt, at hvis han kunde yde hende en Gunstbevisning, skulde det glæde ham. Klara Hilmer var sidste Efteraar bleven forlovet med Vagtmester Kaspar Brincker, men han havde paa Grund af flere Maaneders Sygdom maattet tage sin Afsked. Lægerne havde nemlig ment, at han aldrig fuldstændig vilde genvinde sit Helbred, men tværtimod deres Antagelse stod han nu i sin fulde Kraft igjen. Hun havde hørt, at Ole Hansen gik af, og idet hun ihukom Prinsens naadige Tilsagn, bad hun, om Hs. Højhed vilde tage Brincker til sin Livkusk. Klara Hilmers Brev var en mærkelig Blanding af Højtydsk og Plattydsk. Prinsen havde paa enkelte Punkter vanskeligt ved at komme igennem det. Han forstod dog dets Indhold til Fuldkommenhed og afficeredes især af den Meddelelse, at hun i den allernærmeste Fremtid kom til Kjøbenhavn. Hun vilde da bede Hs. Højhed om en Audiens. Prinsen tog Brevet og lagde det ned i en af Skrivebordets Sideskuffer.

Nogle Dage efter, det var ved Udgangen af April, tog Prins Kristian ud til Sorgenfri. Man begyndte nu der at træffe Forberedelser til Prinsesserne Julianes og Charlottes Sommerophold. Om Prinsen selv kom til at bo der, vilde afhænge af Krigsbegivenhederne. Han besøgte Slottet for at se, hvor langt Arbejdet var fremskredet. Vejret var meget smukt og mildt, hvorfor Svalen og Storken allerede havde indfundet sig. Prinsen spaserede en længere Tur i Haven, hvor han glædede sig over at se de prægtige Træer i Udspring, og skuede han ud over Agrene, da frydedes hans Øjne af den fremspirende Sæd.

Han gik derefter til Hovedlandevejen, skraaede over denne og foretog en Vandring i Skoven. Her dukkede

Anemoner, Primler, Forglemmigejer og Guldstjerner frem af den friske, grønne Skovbund. Prinsen slog ind paa Stien, der løber langs Lyngby Sø, og kom snart til et lille sort, straatakt Træhus, hvilket han kaldte sin „Sennhytte“. Det laa noget fra Fodstien inde i Skoven, men saaledes, at man fra de to Vinduer i dets Facade havde Udsigt over Søen. Indgangsdøren var i den ene Gavlside. For Vinduerne var der baade udvendige og indvendige Skodder. Huset indesluttede et enkelt rummeligt Værelse med lysegraa oliemalede Vægge og et højt Egepanel. Loftet var himmelblaat med hvide Ornamenter i Hjørnerne. Midt i Værelset stod et firkantet Mahognibord omgivet af Stole, ved Bagvæggen en magelig Chaiselongue, lige overfor Indgangen en Reol og mellem Vinduerne et Skab. Over Bordet var der en Hængelampe.

I denne „Sennhytte“ kom med Undtagelse af en rengjørende Lakaj ingen Anden end Prinsen. Her opbevarede han de Planter, han i Sommerens Løb samlede; her gjorde han sine botaniske Studier, og her betragtede han af og til gjennem de aabne Vinduer Søen i den nedgaaende Sols Belysning. De mange Bøger i Reolen vidnede om, at her blev læst, hvorimod den tillukkede Skabsdør ikke tillod Champagneflaskerne og Krystalglassene indenfor at fortælle, at Sysler af en anden Beskaffenhed end den rent aandelige ikke vare udelukkede herfra. Lakajen havde om Morgenen aabnet Skodderne, udluftet Hytten og indrettet alt til Prinsens Modtagelse.

Hs. Højhed er lige i Færd med at stikke Nøglen i Døren, da en mørk kvindelig Skikkelse viser sig paa Fodstien. Næppe bliver hun Prinsen vaer, før hun iler op imod ham, knæler ned for ham og udbryder med aaben Favn:

„O, Deres Højhed, hvilken uventet Lykke for mig; men kan jeg ogsaa tro, at det er Dem!“

„Tys,“ sagde Prinsen, der saa sig urolig omkring. „Annita, kom med ind i Hytten.“ De gik ind.

Annita, hvem vi her første Gang træffe paa, var en af Hs. Højheds Veninder fra Tiden, før han rejste over til Kantonnementet i Pløen. Da Prins Kristian i Efteraaret 1805 skiltes paa Toldboden fra Kammerjunker Harbou, rakte han, som vi fortalte, denne en lyserød Billet til videre Besørgelse. En Lakaj, der anvendtes til den Art Korrespondance, bragte den til Annita. Paa Billetten stod rigtignok „Hr. Kammerraad Jenner“, men Lakajen vidste, hvem dette Signalement gjaldt.

Annitas Fader beboede et lille Hus i Nærheden af Fure-Søen. Han havde været Forvalter paa en Sukkerplantage paa St. Croix i Vestindien og havde der ægtet en Mulatinde. Af dette Ægteskab var Annita det eneste Barn. Da Moderen døde, besluttede Manden, der havde samlet nogle Penge og var svagelig, at vende tilbage til Danmark. Han kunde her, sammen med Datteren, leve af sine Renter, men i al Beskedenhed. Annita lignede sin Moder fuldstændig. Hun havde sort kruset Haar, kulsorte Øjne og en brunlig Ansigtsfarve. Hun var lille af Vækst, yppig af Skabning. Hendes Ansigtstræk vare ikke smukke, men pikante. Hun var væver som en Kat, overordentlig fyrig og særdeles heftig af Temperament. Annita var en vulkansk Natur, og kom det til Eruptioner, vare de voldsomme. Hun var jævnaldrende med Prinsen. Hun havde ofte mødt ham i Skoven ved Lyngby Sø. Da han en Dag stansede og spurgte hende, om hun kendte ham, havde hun med et Knix og et Smil svaret:

„De er Hs. Højhed Prins Kristian.“

Han fik nu at vide, hvem hun var. Den Gang levede Arveprinsen, og af Hensyn til ham maatte den unge Prins være meget forsigtig. Han turde kun have Sammenkomster med Annita i „Sennhytten“, og han lokkede hende oprindelig ind i denne ved at faa hende til at bringe sig Blomster og Planter, som han betalte hende enten med Fingerringe eller med Penge. Hun skjulte ikke for sin Fader, for hvad og

fra hvem hun fik dette Sølv og Guld. Den Gamle syntes ikke om det, men han var for sløv til at forpurre det og troede fuldt og fast paa sin Datters uovervindelige Ærbarhed. Da Egnens Folk undrede sig over, at Annita paa en Gang blev saa flot udstyret, fortalte hun dristig, at hun havde arvet sin Moders Tante i Vestindien, og Faderen lod Kroniken passere uimodsagt.

Blomstersamlersken blev imidlertid Prinsens Elskerinde. „Sennhytten" var Stedet, hvor deres Lidenskab fejrede sine Orgier. Der havde Prinsen og Annita om Aftenen deres Sammenkomster. Naar Hængelampen var tændt og Skodderne tillukkede, skummede Champagnen i de høje Glas, der funklede i Lysets Straaler. Mulatinden kom op i Annita; hun hengav sig med et tropisk Naturbarns Fyrighed og Glød til Prinsen, der fra sin Side tømte den sanselige Nydelses Bæger til Bunds.

Saaledes hengik Sommeren 1805. Annita sværmede stadig med den samme Ild for den unge, smukke Prins. Men han, der i Elskovsforholdet havde en Sommerfuglenatur, og flagrede fra den ene Blomst til den anden for at suge dens Honning, han begyndte at længes efter Afveksling. Annita bemærkede, at hans Kjærlighed kølnedes. Da dette kom til at staa fuldkommen klart for hende, brast hun i en hysterisk Graad. Prinsen skiltes derfor gerne fra hende, da han i Efteraaret udkommanderedes til Holsten. Han sendte Annita den ovenfor omtalte Billet, der indeholdt en Anvisning paa et Pengebeløb, som hun kunde afhente hos den Lakaj, der fungerede som Postillon d'amour.

Halvtredie Aar vare siden hengaaede. Prinsen havde ægtet Prinsesse Charlotte Frederikke og hjemført hende til Hovedstaden. Annita var imidlertid bleven forlovet med Avlsforvalteren paa Fuglsang, en med hende jævnaldrende Mand, til hvem hun trofast sluttede sig. Hun satte sin Ære i at kunne udrette noget til Forbedring af hans Stilling. Med hans smaa Indtægter kunde han ikke tænke paa at

gifte sig. Da hørte hun, at Livkusken, Ole Hansen, havde anmodet om sin Afsked. Men hans Plads var efter hendes Overbevisning netop en Stilling for hendes Forlovede, Lars Smith, der med Dygtighed styrede et Par Heste.

Annita fik i Sinde at henvende sig til Prinsen og bønfalde ham om at give Smith Pladsen. Hs. Højhed vilde ikke kunne afslaa hende Opfyldelsen af dette Ønske. Fortidens Erindringer vilde, efter hendes Opfattelse, virke med uimodstaaelig Magt paa Prinsen.

Annita blev derfor virkelig henrykt, da hun i Skoven saa Prinsen. Nu stod hun igen overfor ham i Hytten. Han var bleven gift, hun forlovet. Hs. Højhed rakte hende venlig Haanden og indbød hende til at tage Sæde paa en Stol, som han trak frem. Selv satte han sig paa en Taburet ved Vinduet. Han var lidt forlegen, hvorimod Annita var utvungen; hans Tanker dvælede ved Fortiden, men hendes hele Hu stod til Fremtiden; hvad der var sket, interesserede hende i dette Øjeblik ikke det allermindste. Efter at hun havde meddelt Prinsen sin Forlovelse, hvilken Begivenhed synlig glædede ham, fremkom hun med sin Anmodning. Hun bad Hs. Højhed om at besætte den ledige Livkuskepost med Lars Smith og derved gjøre ham og hende lykkelige. Hun var overbevist om, at Hs. Højhed nu vilde opfylde sine tidligere Tilsagn om at fremme hendes Velfærd.

Annitas Ønske bragte Prinsen i en vanskelig Situation. Hun bad ham jo om ganske det samme som Klara Hilmer: Begge vilde de have Livkuskeposten. Men da han i sine Følelser nu hældede mod Klara, var Vagtmester Brincker den Udsete. Hs. Højhed fandt det imidlertid ubekvemt at give Annita ligefrem et Afslag, og han besluttede derfor at tage Sagen diplomatisk. Han forsikrede, at det skulde være ham uendelig kjært at opfylde hendes Ønske, men han kunde ikke gjøre det, før Ole Hansen havde indsendt sin Afskedsbegæring og faaet den bevilget. Livkusken havde nok talt om, at han vilde fratræde sin Stilling, men han havde

endnu ikke handlet. Først naar det var sket, forelaa Sagen til Afgørelse; indtil da maatte Annita vente. Han nikkede med et venligt Smil til hende.

Hs. Højhed, der hver Dag ventede Klara Hilmers Ankomst og helst saa, at Annita var borte fra Sorgenfri, medens hendes Rivalinde var i dets Nærhed, gik nu ganske fint til Værks.

„Tvivler Du, Annita, om, at jeg virkelig interesserer mig for Dig?“ spurgte han.

„Jeg troer fuldt og fast paa, at Deres Højhed vil gavne mig.“

„Du skal have en Erindring om mig, Annita.“

Med disse Ord vendte Prinsen sig mod Reolen. Han tog der et sort Skrin indlagt med Sølvornamenter. Han aabnede det. Det indeholdt flere Værdigenstande, deriblandt en Guldring, han havde faaet af sin Gemalinde. Den laa i en lille rød, rund Æske. Ved Siden af denne stod en anden af samme Størrelse og Udseende; den indeholdt ogsaa en Ring. Uagtsomt forvexlede Prinsen Æskerne: han tog den, der indesluttede Prinsessens Ring, og satte den paa Bordet.

„Jeg har“, sagde Prinsen, „ikke glemt, at Du flere Gange, Annita, har talt til mig om en Veninde, som Du havde ved Vordingborg. Hun var lykkelig gift og Du vilde gjerne besøge hende; men Udgifterne til den lange Rejse var for store for Dig.“

„Ja, Deres Højhed, jeg længes endnu inderlig efter at se og tale med hende. Havde jeg Raad til det, rejste jeg hellere i Dag end i Morgen.“

Prinsen greb i sin Lomme og tog en lille grøn Fløjlspung frem. Han rakte den til Annita med de Ord: „For dens Indhold vil Du kunne gøre Rejsen.“

Hun modtog den nejende, smilede, da hun følte Sølvmønter klinge, og udtalte sin hjerteligste Tak. „Imorgen tager jeg afsted,“ udbrød hun glad.

Hs. Højhed nikkede bifaldende.

„Jeg har en Souvenir til Dig, Annita," sagde Prinsen, idet han tog Æsken fra Bordet.

I samme Øjeblik hørte han Hornsignaler og Hovslag fra Vejen. Det var Kongen, der kom ridende i Spidsen for et Kommando af Hestgarden. Han svingede ind mod Sorgenfri Slot, hvad Prinsen kunde høre af Hovslagene.

Prins Kristian blev overrasket og befippet. Han maatte øjeblikkelig afsted. I sin Forvirring glemte han at aabne Æsken, hvilken han hurtig rakte Annita med Ordene: „Du maa strax fjerne Dig!"

Prinsen begav sig skyndsomst lil Slottet.

Annita ilede henrykt over Prinsens Gunstbevisning til sin Forlovede. „Min Hjerte Lars!" raabte hun, idet hun faldt ham om Halsen, „Du bliver Hs. Højhed Prins Kristians Livkusk, det er lige saa sikkert, som to og to er fire!"

XXIV.

I Slutningen af Maj forlagde Prins Kristian og hans Gemalinde deres Residens fra Amalienborg til Sorgenfri. Prinsesserne Juliane og Charlotte fulgte med Prinseparret. De skulde tilbringe den første Halvdel af Sommeren her, hvorefter de vilde besøge Dronning Marie i Kiel og Landgrev Karl paa Louisenlund i Slesvig. Fra Begge havde de modtaget de hjerteligste Indbydelser. Skov, Eng og Have stod ved Sorgenfri i deres første Sommerpragt og Friskhed. Dagene vare klare og varme. Syrener og Guldregn nærmede sig nu Afblomstringen, hvorimod Havens Violer, Tulipaner og Primulaer udfoldede sig i hele deres Glans. Lærkerne og Droslerne sang, og Gjøgen kukkede.

Prinsesse Charlotte glædede sig inderlig til Sommeropholdet paa Sorgenfri. Her kunde hun og skulde hun føre en stille Tilværelse i den frie Natur. Hun ventede sin Nedkomst til Efteraaret. Hun maatte undgaa enhver stærk Sindsbevægelse, og Omgivelsernes Bestræbelser maatte derfor være

rettede mod at holde hende udenfor de Kollisioner, den daglige Tilværelse kan frembyde. Det var vanskeligt nok, da Hds. Højhed var et kolerisk Temperament og i sin nuværende Tilstand dobbelt lunefuld. Hendes Gemal viste hende den mest udsøgte Opmærksomhed og fredede paa enhver Maade om hende. Af hendes to Hofdamer var som oftest Komtesse Luckner, der var retourneret fra Paris, hos hende.

En Formiddag, da Prinsen vendte tilbage fra en Ridetur, udbad Lakajen sig Tilladelse til at give ham Underretning om „Vedkommende".

Hs. Højhed tog ham med ind i Arbejdskabinettet. Lakajen fortalte, at Klara Hilmer var ankommen efter en besværlig Overrejse. Om Bord i en Jagt var hun sejlet fra Heiligenhafen i Holsten til Nysted paa Lolland. Under Vejs var Jagten bleven forfulgt af en engelsk Korvet, men de lavvandede Grunde ved den lollandske Kyst havde frelst den fra at blive opbragt. Jomfruen boede hos Skovløberen i Gelsskov, der var i Familie med hendes Kjæreste. Hun bad Prinsen om en Audiens og ønskede at vide, naar og hvor Hs. Højhed vilde have den Naade at modtage hende. Prinsen fastsatte den følgende Dags Aften ved „Hytten", efter Solnedgang.

Paa dette Tidspunkt indfandt Klara Hilmer sig ved Sennhytten, og faa Øjeblikke efter indtraf Prinsen. Lakajen havde tændt Lampen og lukket Skodderne. Paa Bordet var der henstillet en Bakke med to grønne Glas og en Flaske Rhinskvin. Klara overrakte nejende Prinsen en Buket Violer, Idet han modtog den, erklærede han, at Gjensynet glædede ham. Han aabnede Døren, de traadte ind, og efter hans Opfordring tog hun Plads i en lille Kanapé; han satte sig paa en Stol ved Bordet. Klara Hilmer, der var iført en lysegrøn Kjole med et mørkerødt Shawl løst kastet om Skuldrene, og med en rund Straahat, gjorde ved sin slanke Skikkelse og sit friske, kjønne Ansigt et overordentlig til-

talende Indtryk paa Prinsen. Hun kunde se det paa ham og var derfor frimodigere i sin Optræden overfor ham.

„Deres Højhed har læst mit Brev?“ sagde hun.

Prinsen bejaede Spørgsmaalet nikkende.

„Vil De naadigst udnævne Brincker til Ole Hansens Efterfølger?“

„Jeg har overvejet Sagen, og for Deres Skyld, Jomfru Hilmer, skal jeg gjøre det. Hansen har netop i Eftermiddag faaet sin Afskedsbegjæring bevilget. Brinckers Udnævnelse til Livkusk underskriver jeg, saa snart han ankommer. Indtil da fungerer Ole Hansen.“

Klara rejste sig og udbrød med Varme: „Tak, tak, Deres Højhed; De har gjort ham og mig til de lykkeligste Mennesker paa Jorden! Deres Højhed aner ikke, hvor henrykt jeg er. Hvormed skal jeg kunne lønne Deres Naade mod mig?“

Hun greb Prinsens Haand og trykkede et Kys paa den. Nu kom Hs. Højhed i Affekt. Han rejste sig og vilde omfavne hende, men hun unddrog sig ved en lille let Vending.

Hun var dog snild nok til at sige: „Forhaabentlig ses vi oftere paa dette Sted, Deres Højhed.“

„Ah,“ tænkte Prinsen ved sig selv, „her skal altsaa en formelig Belejring til.“

Hs. Højhed skjænkede i Glassene. Den fine duftende Rhinskvin smagte dejlig i den lune Sommeraften. Efter at et Par Glas vare tømte, kom Klara Hilmer i en animeret Stemning og talte om Minderne fra Pløen. Hun lo hjertelig, da hun i Prinsens Erindring gjenkaldte Spøgelsescenen i Slotshaven. „Det var den gale Hertug af Oldenburg,“ udbrød hun, „som der spillede Gjenfærd!“

Prinsen fyldte igjen Glassene, der tømtes til Afsked. Han aabnede Døren og lukkede den strax i Laas, saa snart han var traadt ud med Klara. Det var Maaneskin, men Himlen var skybedækket, saa Skoven laa i Halvmørke.

I samme Øjeblik, som Sennhyttens Dør gik op, kom

Forvalter Lars Smith, Annitas Kjæreste, spaserende paa Fodstien nedenfor. Han blev opmærksom paa Lysglimtet fra Lampen; han hørte en Dør blive lukket, og Lyden af Fodtrin naaede hans Øren. Han stansede sin Gang, sneg sig om bag en tætved staaende Tjørnebusk og lyttede spejdende.

„Endnu til Slutning min hjerteligste Tak, Deres Højhed; De har grundlagt min Fremtidslykke,“ sagde Klara, der nu var opildnet af Vinen.

„De kan trygt gjøre Regning paa min Beskyttelse, min kjære Jomfru Hilmer.“ Han omfavnede Klara og trykkede hende mod sit Bryst; hun gjorde denne Gang ingen Modstand.

„Iovermorgen Aften til samme Tid,“ vare Prinsens sidste Ord. Derpaa skiltes de og gik hver til sin Side.

Lars Smith blev staaende ganske rolig; han fulgte Jomfruen, hvis Navn han tydelig havde hørt, med Øjnene. Pludselig lød der Fodtrin. En Lakaj kom, aabnede Hyttens Dør, slukkede Lampen, aflaasede Døren og gik.

Smith fulgte nu hurtig efter Klara Hilmer; endelig naaede han hende, men holdt sig i Afstand. Hun bemærkede slet ikke, at hun havde nogen bag sig.

Lige i Udkanten af Gelsskov laa Skovløberhuset. Lars Smith saa, at hun gik derind. Han havde gjort en Opdagelse, der interesserede ham, og beriget med den vandrede han til Fuglsang. Han skulde ret snart erfare, at hans egen Person var med her i Spillet.

Dagen efter stod Lars Smith i Fuglsanggaardens Port, da Landpostbudet passerede forbi.

„Aa, hør, Mikkel,“ raabte han til Budet, „veed Du ikke, hvem den Jomfru er, der boer hos Skovløber Søren?“

„Det er Jomfru Hilmer fra Holsten, Forvalter.“

„Fra Holsten,“ gjentog Smith, „det var lang Vejs fra.“ Næppe havde han sagt disse Ord, før hans Kjæreste Annita viste sig paa Vejen, der netop gjorde en Svingning lige ved Gaarden.

„Velkommen, kjære Annita!“ udbrød han, gik hende hurtig i Møde og kyssede hende. „Det var en kortvarig Udflugt,“ sagde han; „Du har knap været borte i fjorten Dage.“

„Jeg kunde ikke blive længere, kjære Lars,“ svarede hun; „min Veninde og hendes Mand modtog mig nydelig, men de skulde rejse til Næstvedegnen for at besøge hans Farbroer, der holdt Sølvbryllup. Desuden havde jeg ingen Ro paa mig. Indtil Du faaer Posten som Prinsens Livkusk gaaer jeg bestandig i Spænding.“

„Men Du sagde jo, at Pladsen var saa godt som min.“

„Jeg føler mig alligevel beklemt.“

„Siden vi taler om Prinsen, saa skal Du høre, hvad der hændte mig igaar Aftes.“

Smith fortalte Annita, hvad han havde seet og hørt ved Sennhytten. Hun lyttede næsten aandeløs til hans Fortælling, hendes Blod syntes at strømme hurtigere, hun kom i Ophidselse.

„Den Scene lader det til, at Du tager Dig nær, Annita,“ sagde Smith noget underlig til Mode.

„Men har Du ogsaa hørt og set rigtig?“ spurgte hun.

„Du kan jo selv overtyde Dig derom,“ var Svaret; „i Morgen Aften skal Prinsen igjen have Stævnemøde med Jomfruen paa det samme Sted.“

Bag Sennhytten var der et Tjørnekrat med en lille aaben Plet i Midten, hvortil en Gang førte ind. Den nævnte Aften skjulte Annita sig der. Hun hørte Lakajen komme for at indrette Alt til Hs. Højheds Modtagelse. Til det Klokkeslet, Annita af Erfaring kjendte, indfandt Prinsen sig, og faa Minutter efter kom Klara, mørkt klædt og med den runde Straahat paa Hovedet. Det var maanelyst, og Annita saa tydelig gjennem en Aabning i Tjørnebusken den ranke Skikkelse og det kjønne Ansigt.

„Deres Højhed,“ sagde Klara, „jeg er tvungen til snart at forlade Dem i Aften. Min gæstfrie Værts Kone fik et Ilde-

befindende i Eftermiddag, og jeg bør hurtig vende tilbage til hende."

„Om det saa ikke var af anden Grund saa blot for Formens Skyld," sagde Prinsen; „man skal strengt opfylde Formens Fordringer. Men, Jomfru Hilmer, træd et Øjeblik ind i Hytten. De skal smage en excellent Muskatvin og nyde et Stykke Pariserkage." Prinsen lagde sin højre Arm om Klaras Liv og førte hende ind, hvorefter Døren blev lukket.

Muskatvinen perlede i Glasset, Klara Hilmers Øjne straalede, og Prinsen blev øm; men længere end til Omfavnelser og Kys paa hendes Kinder kom det ikke. Derved aftvang hun Hs. Højhed Agtelse, men ansporede samtidig hans Belejringsiver. Prinsen skulde nu vise, om han havde Talent ikke blot paa det militære, men ogsaa paa det erotiske Felt. Klara Hilmers Taktik var snild, thi hun bevægede ham derved til at gjøre stedse nye Indsatser, men foreløbig var Livkuskens Post den vigtigste Indsats. Hvorledes hun derefter vilde forholde sig, var et Spørgsmaal, hvis Besvarelse hun overlod Fremtiden.

Annita var naturligvis aldeles overbevist om, at Klaras Forhold til Prinsen var det samme, som hendes havde været. Men dette vakte ikke hendes Skinsyge, thi hun var jo en forlovet Pige, der virkelig holdt af den Mand, som havde friet til hende. Nej, hun var ikke skinsyg, men harmfuld: hun ærgrede sig over, at hun var bleven tilsidesat for en anden Kvinde, og hun forbitredes ved Tanken om, at en Anden nu skulde kunne drage de Fordele af Prinsens Venskab, som hun havde drømt om at opnaa.

I denne Stemning befandt Annita sig et Par Dage. Imidlertid begyndte Stormen i hendes Sind at lægge sig; hun havde jo Prinsens Løfte om en tryg Fremtidshavn for hendes tilkommende Mand, og det var jo store Ting.

Just som hendes hede Blod var blevet afkølet, og hun var bleven rolig, traadte hun en Dag ind til Slotsgartneren i

Sorgenfri. Hun kom for at købe en Buket Roser til en Veninde, der skulde have Bryllup. Skovløber Søren stod der i livlig Samtale med Gartneren. Pludselig løftede denne Stemmen og sagde: „Bring saa Jomfruen der hjemme i Skovløberhuset den glædelige Efterretning: Igaar blev Ole Hansen afskediget, og Hs. Højhed har udnævnt hendes Forlovede, Vagtmester Kaspar Brincker, til Livkusk.“

Da Annita hørte disse Ord, udstødte hun et gjennemtrængende Hvin og foer ud af Stuen. Hun kastede sig grædende ned paa en Bænk i Skoven.

Prinsen betragtede hun som en Forræder mod det Løfte, han havde givet hende! Hvad maatte hendes Kjæreste, Forvalter Smith, tænke om hende, maatte han ikke tro, at hun havde ført ham bag Lyset! Hvem stod bag ved? Det gjorde Klara Hilmer! Annita sitrede af Harme ved Tanken herom.

Hendes Forbitrelse fandt sit Udtryk i Udbrudet: „Hævn!“

XXV.

Den 6. Oktober 1808 indtraf ved Prins Kristians Hof den med Spænding imødesete Begivenhed: om Formiddagen Kl. 11 fandt Prinsesse Charlotte Frederikkes Nedkomst Sted: den Nyfødte var en Prins. Dette Barn skulde henved fyrretyve Aar senere bestige Danmark Trone som Kong Frederik den Syvende.

Prins Kristian var lykkelig og gav sin Stemning Udtryk i et Brev til Frederik den Sjette, der holdt Troppemønstring ved Kallundborg. „Det er en rask Dreng, som skreg strax“, skrev han. Men det var en Malurtdraabe i Faderens Glæde, at Kjøbenhavns Kommandant, Prins Frederik af Hessen, ikke vilde salutere, før han havde indhentet Hs. Majestæts Befaling. Derfor lød de 21 Kanonskud fra Voldene først den følgende Dag.

I Deres Højheders Palæ var der samme Eftermiddag

Lykønskningskur af Herrer og Damer. Saa snart Prinsessen kunde tage ud, ledsagede hun sin Gemal til en Række Fester, som Spidserne af Aristokratiet i Hovedstaden foranstaltede til Ære for Prinseparret. Hds. Højhed fejredes som Den, der havde givet yderligere Garanti for Dynastiets Bestaaen. Prinsessen maatte iøvrigt iagttage flere Forsigtighedsregler i Henseende til Kostume og ydre Optræden, da den snart frembrydende Vinter var ganske overordentlig streng.

Prinseparret var efter Sønnens Fødsel blevet mere populært blandt Kjøbenhavns Borgere. Naar det i sin Kareth kjørte gjennem Gaderne, hilstes det ikke med formel Høflighed, men med virkelig Sympathi. Mangen en Borgermand saa med Beundring op til den statelige Livkusk paa Bukken, til Kaspar Brincker.

Efter Prinsens Fødsel foregik der en Forandring i Prinsesse Charlotte Frederikkes Holdning og Væremaade: hendes Anlæg til Vægelsind udfoldede sig stærkt, og hun blev mindre og mindre i Stand til at lægge Baand paa sine onde Luner, naar disse kom over hende. Det fik især Komtesse Wedel at føle.

En Søndag i November spurgte Komtessen om Hds. Højhed ikke vilde køre til Garnisons Kirke for at høre Pastor Chemnitz.

„Troer De, jeg er præstegal?“ udbrød Prinsessen med et flammende Blik. „Sidste Søndag var jeg i Petrikirke, i den forløbne Uge har vi havt Kabinets-Prædiken her i Palæet, og nu skulde jeg igjen jagte i Kirke. Nej, Tak!“

„Deres Højhed,“ sagde Komtessen med fast Stemme, „Ingen kan gaa for ofte i Kirke.“

„De er altsaa hellig, Komtesse? Det er mærkeligt.“ Prinsessen greb Komtessens Arm, og medens hun kneb hende i den, sagde hun ondskabsfuldt: „Jeg veed nok, hvorfor De vil have mig i Kirke. Naar jeg og Luckner er borte, saa kan de mere ugenert holde Stævnemøde med Bülov her

i Palæet. Jeg gad nok vide, hvad der gaar for sig ved disse Tête-à-têter. Ha, ha, ha!“

Hds. Højhed slap Komtessens Arm og foer ud af Kabinettet.

Komtesse Wedel var først blegnet, men derefter blev hun blussende rød af Harme. Den tilføjede Krænkelse nagede hende dybt. Hun forlangte sin Afsked som Prinsessens Hofdame, og var ikke til at bevæge til at tage Begjæringen tilbage. Et Forsøg fra Hds. Højhed paa en Tilnærmelse blev afvist.

I December ægtede Komtesse Wedel Kammerherre Bülow, med hvem hun nogen Tid havde været hemmelig forlovet.

En Formiddag i Januar 1809 sad Prinsessen i det Gemak i Palæet paa Amalienborg, hvori Arveprinsen havde udaandet. Tunge Sneskyer hang paa Himlen, udenfor frøs det en halv Snes Grader, Ilden knitrede i Kaminen, Ammen havde for et Kvarter siden meddelt Hds. Højhed, at den lille Prins var falden i Søvn, efter at han med Appetit havde nydt sin Semoulevælling. Prinsessen var sysselsat med et Broderi, der forestillede et antikt Gravmonument mellem to Cypresser. Paa en Stol lige overfor hende havde Komtesse Luckner taget Sæde. Hun var beskæftiget med Gjennemsynet af en lille Stapel Noder, der laa paa en Taburet ved hendes Side. Endelig tog hun et Blad frem, som hun lagde paa en Nodestol foran sig. Derpaa greb hun Harpen, der stod i et Hjørne af Gemakket, og spillede en Arie af „Herman von Unna“.

Da Komtessen havde endt Arien, hvis Toner vare prægede af dyb Melankoli, lagde Prinsessen Broderiet fra sig.

„Det Hele forekommer mig saa trist,“ sagde hun til Komtessen; „medens jeg broderer Sorgens Symbol, aander Deres Musik et Hjertes Kval.“

„Deres Højhed har Ret,“ svarede Komtesse Luckner; „det var en af deres fine Bemærkninger; det var, hvad jeg

kalder et genialt Glimt. Ønsker Deres Højhed et pikant Nummer af „Adolf og Clara“?“

Prinsessen svarede ikke, men saa tankefuld hen for sig. Nogle Minutters Tavshed indtraadte.

Pludselig udbrød Prinsessen med taarefyldte Øjne: „Ak, Komtesse, jeg tænker paa min første lille Dreng. Tidt har jeg i Drømme hørt en Engel hviske til mig, at Himlen tog ham, fordi han var for god til denne Verden. Ak, han var sikkert bleven et Geni, hvis han havde levet!“

„Men den nuværende lille Prins bliver sikkert ogsaa et Geni, Deres Højhed,“ ytrede Komtessen.

„Ja, det gjør han nok,“ svarede Prinsessen grædende. „Ak, det lille afdøde Englebarn!“

Kammerlakajen meldte, at Hs. Højærværdighed, Hofprædikant Christiani, var i Forgemakket og ønskede at gøre Hds. Højhed sin underdanige Opvartning.

„Han er mig velkommen,“ sagde Prinsessen, idet hun tørrede sin Øjne.

Komtesse Luckner forlod Gemakket.

I samme Nu kom Prinsessen tilfældig til at se ud paa Amalienborg Plads. Hun fik der Øje paa en lille graaklædt Mand med en høj, trekantet Hat paa Hovedet. I Dragt, Ansigtstræk og Gang lignede han grangivelig den aandssvage Hertug af Oldenborg ovre i Pløen.

Prinsessen stirrede nysgjerrig paa ham. Skulde det virkelig være ham, der havde forvildet sig til København, tænkte hun. Hun glemte strax sine sørgmodige Betragtninger; Spøgelsesscenen i Slotshaven dukkede op i hendes Erindring, hun brast i Latter, og Tilværelsen forekom hende pludselig lys og morsom.

„Deres Højærværdighed kunde ikke være kommen i et heldigere Øjeblik end dette,“ yttrede Komtesse Luckner. „Prinsessen er dybt bedrøvet. Hun trænger til Trøst og aandelig Opbyggelse.“

„Da kommer jeg som ved en Forsynsstyrelse,“ sagde Hofpræsten med Salvelse.

Kammerlakajen aabnede Døren for Hs. Højærværdighed, der traadte ind, bukkede dybt for Prinsessen og med foldede Hænder begyndte saaledes:

„Opløft Hjertet, Zions Datter, lad os ikke raabe, med Bekymringer . . . . .“

„Nej,“ afbrød Prinsessen leende Præsten, „lad os ikke raabe med Bekymringer, som Skovshovedkonerne raaber med Rejer! Det er ogsaa min Mening.“

Hs. Højærværdighed blev saa forbavset, at han var nær ved at falde tilbage mod Døren.

„Tag Plads. Det glæder mig at se Dem. Den lange Frakke klæder Dem godt; Bladkraven giver Dem endog et pikant Udseende.“

Hs. Højærværdigheds Forbavselse forvandlede sig til muntert Lune, og med en homerisk Latter sank han ned paa Stolen.

„Nu er De først i det rette Hjørne,“ udbrød Prinsessen. „Danser De Tyrolervals?“

„I min Ungdom, Deres Højhed, var jeg Balkavaler, men siden“ . . . . .

„Ja, siden er De vedbleven at være det. Jeg engagerer Dem.“ Prinsessen rakte ham sin Haand, idet hun begyndte at synge Melodien til Tyrolervalsen. Han rejste sig og satte sig lige som hun i Position.

„Nu valser Hs. Højærværdighed Hofpræst Christiani med Prinsessen af Danmark!“ raabte Hds. Højhed. Tyrolervalsen begyndte; rundt gik det om Bordet.

I Forgemakket lyttede man. Komtesse Luckner forbavsedes. Det var hende klart, at baade Prinsessen og Præsten havde faaet en eller anden Paroxysme. Hun aabnede uden videre Døren. Hvilket Skuespil! Komtessen var nær ved at faa Krampelatter. Kammerlakajen stak sit Lommetørklæde i Munden.

XXVI.

Prinseparret var igen flyttet ud til Sorgenfri. Sommeren 1809 udmærkede sig ved varmt og stadig smukt Vejr, kun afbrudt af og til af den nødvendige Regn. Landluften havde den gavnligste Indflydelse paa den lille Prins Frederik; han havde god Appetit og trivedes ypperlig. Formiddag og Eftermiddag kjørte Ammen ham i en Kalechevogn omkring i Haven. Stundom afløste Prinsessen Ammen, der da med Skræk var Vidne til, at Hds. Højhed kunde faa det overgivne Indfald at kjøre Vognen hen ad de bugtede Stier med al den Fart, hun formaaede at sætte i Bevægelsen. Ofte saa det ud, som om Vognen vilde vælte, og Ammen, der stedse fulgte med, skreg da op i vilden Sky. Prinsessen overlod hende saa igjen Styret. Til bestemt Klokkeslet spaserede Prinsessen iøvrigt daglig to Gange i Haven.

Annita kjendte disse Klokkeslet. Hun besluttede at oppebie Hds. Højhed og mage det saaledes, at Prinsessen talte til hende. Annita vilde hævne sig paa Prins Kristian; men trods sit koleriske Temperament havde hun opsat Tidspunktet til at handle, indtil hun havde sikret sig en Tilbagetogslinie. Saa klog var hun. Det var ogsaa nødvendigt at vente, til en saadan aabnede sig. Prinsen var en høj og fornem Herre, tilmed General, og han kunde mulig skade Lars Smith i en Krigstid som denne, da Mistænksomheden alle Vegne var oppe, og snart En, snart en Anden blev sigtet for at staa i hemmelig Forbindelse med Fjenderne. Selv i sin beskedne Stilling havde Annitas Forlovede sporet Virkningerne af den Standsning i Handel og Vandel, som Krigen medførte. Forretningen paa Fuglsang gik kun sløjt, og Smiths lille Løn var bleven sat ned. Hver Gang Annita saa Brincker og Klara Hilmer, der nu snart kunde blive Ægtefolk, ærgrede hun sig dobbelt. Hvilken Lykke havde de ikke gjort, og hvorledes stod hun og hendes Forlovede nu ikke i Skyggen? Og dette skyldtes væsentlig Prinsen! Ja, det maatte hævnes!

Der var i de sidste Dage blevet tilbudt Lars Smith en langt bedre Forvalterplads i Nærheden af Helsingborg. Han kunde tiltræde den strax; det gjaldt blot om, hvorledes de kunde slippe derover. Danmark og Sverrig vare i Krig med hinanden; Kystvagterne paa begge Sider holdt skarpt Udkig.

En Eftermiddag tog Annita Plads paa en Bænk i Sorgenfri Slotshave ved det Tidspunkt, Prinsessen plejede at promenere. Hun vidste, at Hds. Højhed i Reglen gik forbi den Bænk, hun havde valgt. Annita var iført en sort Sirtses Kjole; paa Hovedet havde hun en lille, rund, floromvundet Straahat. I Haanden holdt hun en Buket af Roser og Nelliker; desuden medbragte hun sin Souvenir fra Prinsen. Annita var i Øjeblikket stærkt bevæget; hun aftørrede med Lommetørklædet Taarerne.

Prinsessen viste sig, hun holdt en stor rød Silkeparasol over sig; hun var ene.

Da hun naaede Bænken, rejste Annita sig, gik hen mod Prinsessen, nejede og overrakte hende Buketten.

„Deres Højhed vil ikke vredes over min Dristighed," sagde Annita. „Hav den Naade at modtage denne Buket som et Udtryk for min Hengivenhed og Beundring."

Prinsessen tog Buketten. Hun saa, at Annita havde grædt. „Hvem er De?" spurgte hun.

„Jomfru Annita S. fra Vestindien, Deres Højhed."

„Fra Vestindien? Hvorledes har De fundet paa at komme her til Danmark?"

„Jeg kommer fra den danske Koloni St. Croix."

„Dansk Koloni? Ah, pardon, jeg gaar i Taaget! Men De interesserer mig, Jomfru. Tag Plads ved min Side." Prinsessen satte sig paa Bænken; Annita fulgte hendes Indbydelse.

„De har vist grædt! har De Sorg?"

„Ja, Deres Højhed. Jeg vil skrifte aabent for Dem. De kjender ikke min Skjæbne, men den vil sikkert berøre Dem meget føleligt, naar De hører den."

„Virkelig; jeg lytter med spændt Opmærksomhed,“ sagde Prinsessen.

„Jeg ofrede mig fuldstændig for en ung, smuk og fornem Herre, Deres Højhed. Men han glemte mig for en anden Kvinde, til hvem han traadte i det intimeste Forhold, og hvis Kjæreste han gav en god Stilling hos sig, skjønt han havde givet min Forlovede Løfte derom.“

„Men hvad er dog dette for et Maskepi!“ udbrød Prinsessen og vilde rejse sig.

„Jeg skal udtale mig tydeligere,“ sagde Annita, der nu blev heftig; „den fornemme Herre er Deres Højheds egen Gemal, Prins Kristian; først var jeg hans Intime, dernæst blev Klara Hilmer det, og den Plads som Livkusk, min Forlovede havde Hs. Højheds Tilsagn om, fik hendes.“

„Men, Uforskammede!“ udbrød Prinsessen, idet hun rejste sig, „vover De at indblande min høje Gemals Navn i dette Væv af Usandhed?“

„Deres Højhed troer, jeg lyver! Men her har de Vidnesbyrdet mod Deres Gemal!“

Annita tog den lille Æske frem fra sit Bryst, aabnede den og holdt en Ring hen for Prinsessen. Hds. Højhed betragtede den og blegnede.

Det var en lille, fint forarbejdet Guldring med en Brillant i og med Indskriften: „Evig Din“. Hun havde givet Prinsen den, da han efter deres Forlovelse første Gang tog Afsked med hende i Mecklenborg.

„Evig Din!“ udbrød haanlig Annita; „den Evighed blev kun kort.“

„Vil de afstaa mig denne Ring for Penge, Jomfru Annita?“ sagde Prinsessen, der af yderste Evne søgte at beherske sig. „Jeg giver Dem hundrede Specier for den.“

„Med Glæde, Deres Højhed.“

„Nuvel, følg mig,“ ytrede Prinsessen i en bydende Tone. Efter et Par Minutters Gang traf de Komtesse Luckner.

„Vil De, Komtesse, øjeblikkelig føre Jomfruen hen til

Hofmarskal Bülow. Han har efter min Befaling at udbetale hende hundrede Specier.“

Annita nejede for Prinsessen, men denne besvarede i sin Ophidselse ikke Hilsenen. Hun fjernede sig med hurtige Skridt og forsvandt et Øjeblik efter bag Buskene. Da Annita havde faaet Pengene udbetalt, begav hun sig til Fuglsang, hvorfra Smith ledsagede hende hjem til hendes Fader. Dagen efter kjørte de nord paa, til Hornbæk. Herfra satte en Fisker dem ved Aftentid over til den svenske Kyst, paa hvilken de uhindret gik i Land.

I den østlige Pavillon af Arveprinsens Palæ paa Amalienborg boede Prins Kristians to Søstre, Prinsesserne Juliane og Charlotte, af hvilke den første paa dette Tidspunkt havde fyldt det et og tyvende Aar; den sidste var over halvandet Aar yngre. Under deres korte Besøg i Pløen havde Forholdet mellem Prinsesserne og Svigerinden været endog hjerteligt; men efter at de vare komne hinanden paa nært Hold i Kjøbenhavn, indtraadte der en Forandring deri. Skylden laa væsentlig hos Prinsesse Charlotte Frederikke, der vel ikke kunde lade sine onde Luner gaa ud over dem, men til Gjengjæld gjorde dem til Skive for sine Vittigheder. Hun sagde ikke disse, naar Prinsesserne vare til Stede, men de naaede naturligvis hurtig deres Øren. Hds. Højhed bemærkede saaledes om Charlotte, at hun havde „Katteøjne“ og gik paa „Rævekløer“. Prinsesse Juliane kaldte hun en skikkelig „Ko“, der i Dansen udmærkede sig ved sine „pas de boeuf“.

De to Prinsesser vare indtagne i Broderens lille Søn, hvem de kjærtegnede, saa ofte de fandt Lejlighed dertil. Men netop derfor søgte Moderen, der ikke undte dem denne uskyldige Glæde, at unddrage dem Barnet. Ammens Fortællinger om Hds. Højheds Behandling af Barnet vakte hyppig Prinsessernes Skræk. Moderen tog af og til Barnet fra Ammen, kastede det i Vejret og greb det med Hænderne. „Nu leger vi Himmelspræt, lille Frits!“ raabte hun leende.

I Gemakket stod paa en høj, firkantet Sokkel en Statue af Venus. En Dag greb Hds. Højhed den lille Prins, der var iført en kort Fløjlsbluse med hvide Strømper, satte ham paa et af Sokkelens Hjørner ved Gudindens Fod, klappede i Hænderne og udbrød: „Er det ikke grandgivelig den lille Gud Amor!"

Ammen, der stod bag Prinsessen, sitrede af Frygt for, at Barnet skulde falde ned og blive lemlæstet. Hun fortalte det til Tanterne, som i deres Breve til Broderen bad denne om at paalægge Prinsessen Forsigtighed.

Prins Kristian saa i denne Sommer sin Gemalinde sjældent. Han helligede sig i en forhen ukjendt Grad de militære Interesser, hvad der naturligvis vakte Frederik den Sjettes højeste Behag. Kongen havde som Tegn paa sin Naade udnævnt ham til Generalløjtnant. Hs. Højhed havde sit Divisionskvarter i Hørsholm, i Gjæstgivergaarden. Ordonnanser kom og gik. Daglig saaes Prinsen til Hest, inspicerende de kantonnerende Tropper.

Fra Dagens martialske Færd vendte Prins Kristians Tanker sig, naar Sommeraftenens Stilhed indtraadte, til den store Slotshaves Idyl. Naar han vandrede i de store Alleer, saa ud over Søen og betragtede det mægtige, pragtfulde Slot, da randt Minderne fra dette Danmarks Versailles ham i Hu. Nu stod Slottet forladt og skulde nedbrydes; men med hvilken Glans havde ikke Livet forhen rørt sig i dets gyldne, straalende Sale! Her havde Dronning Karoline Mathilde, med den aandssvage Skyggekonge ved sin Side, holdt Hof! Her havde hendes Skjønhed solet sig i Beundringsudbrud, og her havde hun havt sine Elskovseventyr. Det var disse Erindringer, der steg frem i Prinsens Bevidsthed, naar han spaserede i Slotshaven. Men han havde ogsaa her sin Amourette. En høj, tilsløret Kvindeskikkelse saaes stundom under disse Aftenvandringer ved hans Side; det var Klara Hilmer. Hun havde bemærket, at Prinsesse Charlotte Frederikke var bleven saa ondsindet mod hendes Forlovede, Kaspar Brincker. Hun

kjendte ikke Motivet dertil; men hun sluttede sig nu inderligere end før til Prinsen.

En smuk Septemberdag ankom Prins Kristian fra Hørsholm til sit Palæ paa Amalienborg. Han hilste med Hjertelighed paa sin Gemalinde og Sønnen og talte om, at dennes etaarige Fødselsdag var nær forestaaende. Hs. Højhed bemærkede, at hans Venlighed ikke fandt rigtig Gjenklang hos Prinsessen; hendes Holdning var noget kølig. Idet han pegede paa den lille Prins, sagde han:

„Du maa endelig, Charlotte, være forsigtig med ham i Din Leg," sagde Prinsen. „Udsæt ham ikke for overdreven stærke Bevægelser, og forebyg, at han kommer til Skade."

„Det er vist dine Søstre, Kristian, der taler gjennem Dig. De bilder sig maaske ind, at de ogsaa forstaar sig paa Børneopdragelse," sagde Prinsessen mut.

„Misforstaa ikke Ordene, Charlotte; de er velmente."

Prinsessen skiftede pludselig Holdning og Tone. Med et Smil og paatagen Venlighed sagde hun indtrængende til Prinsen: „Kristian, jeg vilde saa inderlig gjerne se den Guldring, jeg overrakte Dig, da vi efter vor Forlovelse første Gang skiltes i Mecklenborg. Vil Du vise mig den?"

„Med den største Glæde, Charlotte, jeg skal bringe Dig den."

Prinsessen saa efter ham med et sarkastisk Udtryk i Ansigtet. Hun følte i sin Lomme: Æsken var der.

Da Prins Kristian traadte ind i sit Arbejdskabinet, hvortil Skrinet og Bøgerne vare flyttede fra Sorgenfri, aabnede han hint og tog Æsken frem. Til sin store Forbavselse saa han, at han havde forvexlet de to Æsker med hinanden. I den Æske, han holdt i Haanden, laa den Guldring, han havde villet give Annita. Hs. Højhed beklagede i sit stille Sind sin Fejltagelse, ja, ærgrede sig over den.

Han gik ned i sin Gemalindes Gemak. Vuggen, hvori

den lille Prins laa, var bragt derind. Prinsessen sad og betragtede Barnet.

„Kjære Charlotte,“ sagde Prinsen, „jeg kan i dette Øjeblik ikke finde din Ring i mine Gjemmer.“

„Nej, det er indlysende, eftersom jeg har den.“ Prinsessen rejste sig.

„Hvorledes er Du kommen i Besiddelse af den?“

„Jeg har kjøbt den af Annita, Din Veninde.“

Prinsessen tog Æsken frem, aabnede den og pegede paa Ringen.

Prinsen studsede og blev bleg. Prinsessen blussede af Vrede.

„Vel at mærke, din tidligere Veninde; nu hedder hun jo Klara.“

„Lad os forlade dette uhyggelige Thema,“ udbrød Prinsen.

„Jeg har ikke glemt, hvad Du i sin Tid sagde til mig ved Nehmten i Holsten: Legitimitetsprincipet gjorde det til en Pligt for en Prinsesse at være sin Gemal tro, men til ham stillede det ikke den samme Fordring. Hidtil har jeg respekteret hint Princip, og Barnet der er vort legitime Afkom. Men efter hvad jeg nu har erfaret, siger jeg Legitimitetsprincippet Farvel. Jeg haaber, at Deres Højhed forstaaer mig.“ Prinsessen nejede dybt og forlod i en ophidset Stemning Gemakket.

Prinsen stod et Øjeblik som forstenet.

„Kvindeintriger!“ udbrød han ved sig selv.

Da Ammen traadte ind, gik han til sit Arbejdskabinet. „Her er et Slør,“ tænkte han, „som jeg maa se at faa løftet.“

XXVII.

Medens Prins Kristian i Divisionskvarteret i Hørsholm tilsyneladende gik fuldstændig op i Hærvæsen og taktiske Spørgsmaal, sad Prinsesse Charlotte Frederikke og kjedede

sig i Palæet paa Amalienborg. Den lille Prins og Samtalerne med Komtesse Luckner vare de eneste oplivende Elementer i hendes Tilværelse. Stundom fandt hun Opholdet ved det danske Hof utaaleligt og længtes i slige Øjeblikke tilbage til Mecklenborg. I Forholdet til sin Gemal havde hun overvundet sin Skinsyge; officielt iagttoges alle Konveniensens Fordringer; men Kjærligheden var fra hendes Side forsvunden. Hvad Prinsens Følelser angik, da var hun ham ligegyldig.

Prinsessen kom fra et musikalsk Hof; hun spillede med Færdighed paa Klaver og havde en smuk Sangstemme. Den ønskede hun at uddanne; hun kunde da, naar Tilværelsen forekom hende tom, udfylde den ved Nydelsen af et eller andet musikalsk Kunstværk. Hds. Højhed ønskede en Sanglærer, og Valget af en saadan kunde ikke være tvivlsomt; det maatte falde paa Edouard Dupuy, der ved sit Ry fordunklede alle andre. Han var bleven udnævnt til Løjtnant i Livjægerkorpset. Da Portépéen ikke maatte vise sig paa et offentligt Theater, var han bleven ansat som Synge- og Koncertmester.

Hvor ofte havde Dupuy ikke henrevet, ja bedaaret Prinsessen ved sin skjønne Sang, sin ildfulde Personlighed og sit fortræffelige Spil. Saa hun ham paa Scenen, gjorde han et saa overvældende Indtryk paa hende, at hun kun drømte om ham.

Det var i September, at Dupuy blev Hds. Højheds Syngelærer. Undervisningen fandt Sted om Eftermiddagen i et stort Gemak i Palæets Stueetage, hvor der var hensat et Klaver. Gemakket stødte op til Havesalen; dets Vinduer vendte ud mod Gaarden.

Dupuy bar Livjægeruniform, naar han sang med Prinsessen. Den grønne Trøje med de sorte Rabatter klædte ham udmærket; den fremhævede hans smukke Figur og Bygning. Han virkede elektriserende paa Prinsessen, da han kom i personlig Forbindelse med hende. En halv Time blev der sunget, enten Solo eller Duet. Dupuy akkompagnerede paa

Klaveret og gjorde det med et Foredrag, der vakte Hds. Højheds Beundring. Han udtalte sig med levende Anerkjendelse om hendes Stemme, hvad der smigrede hende.

Naar Sangen og Musikken hørte op, lyttede hun med levende Interesse til Dupuys Fortællinger. Under sit bevægede Liv havde han været Vidne til mangfoldige morsomme Træk, som han fortalte med meget Lune. I Stockholm havde Dupuy lært Bellman at kjende, og han førte nu Prinsessen ind i det Galleri af komiske Skikkelser, som „Nordens Anakreon“ har skabt. Med uforlignelig Humor sang han for hende Fredmans Epistel: „Blåsen nu alla: hør bøljorna svalla, åskan går“. Prinsessen lo hjertelig og syntes at se Ulla Winblad lyslevende for sig. Dupuy havde lige som hentryllet hende i en Fantasiens Verden. Hun glemte Virkeligheden: da han forlod hende, havde Undervisningstimen varet to Timer. Ved Afskeden vilde Dupuy kysse Hds. Højheds Haand, men hun greb hans og trykkede den med Varme. Han følte sig stolt over det Indtryk, han havde gjort paa hende.

Det var en lang Audiens, Hds. Højhed der gav, tænkte Lakajen.

Fra den Salon, hvori Prinsessen sang med Dupuy, førte en usynlig Dør i Panelet ud til en mørk, snæver Trappe, ad hvis Trin man steg op til første Sal, til det ovenover liggende Gemak. Kun Prinsessen og hendes Gemal maatte benytte denne Trappe. En Eftermiddag, da Prinsessen ventede Dupuy, havde hun befalet Kammerlakajen, at han skulde sørge for, at Gemakket ovenpaa blev opvarmet og Lysekronen tændt. Paa Bordet skulde henstilles Rhinskvin, Saint Péray og Frugt. Lakajen antog, at Hds. Højhed havde indbudt et Par af Hoffets Damer, med hvilke hun vilde underholde sig. Han gjorde Gemakket saa hyggeligt som muligt: Persiennerne bleve nedrullede og Silkegardinerne trukne for.

Dupuy optraadte, da han gav Prinsessen den anden Sangtime, med en Utvungenhed og Frimodighed, der tiltalte

hende overordentlig. Han smigrede hende; han fandt hende smuk og beklagede, at Skjæbnen havde stillet hende paa en Trones Trin og ikke paa Scenen, hvor hun ved sit Talent og sin Sang kunde have vundet Triumfer. Han sagde dette sidste med en Varme, der bragte Prinsessens Hjerte til at banke.

Hun følte allerede for ham en Sympathi, der laa Elskov nær. Hendes Stilling som Hustru og Prinsesse tvang hende til Selvbeherskelse; men gjennem sit beaandede Foredrag af en Elskovsarie af Mozart gav hun sit Hjertes hemmelige Følelse Udtryk. Dupuy blev under sit Akkompagnement slaaet af Prinsessens varme Stemning, der meddelte sig til ham selv, og hun kom med Et til at fremtræde for ham i en anden Belysning. Han fandt den fem og tyveaarige Prinsesse, som hun stod der ved hans Side, i den mørkeblaa Kjole, med Hals og Arme blændende hvide, smuk og henrivende. Han tænkte paa de mange Prinsesser, han som Ridder havde erobret paa Scenen; maaske kunde Illusionen nu blive til Virkelighed. Da Arien var til Ende, spillede Dupuy en Adagio, i hvis Toner hans Stemning lige som aandede.

Prinsessen opfordrede ham derefter til at fortælle om det svenske Hof i Gustav den Tredies Tid. Hun havde faaet Interesse for det ved at høre ham fortælle om Kongens Forhold til Bellman. Hun vilde ogsaa vide noget Mere om Djurgården, Lokatten og Grøna Lund.

„De maa synge en af Bellmans Drikkeviser for mig, Løjtnant Dupuy.“

„Med den største Plaisir, Deres Højhed.“ Dupuy vilde sætte sig til Klaveret.

„Nej, Vinen skal nu være vort Akkompagnement!“ udbrød Prinsessen.

Hun aabnede Døren i Tapetet og anmodede Dupuy om at stige op ad den snævre, oplyste Trappe.

Han blev forbauset, men adlød øjeblikkelig.

Prinsessen opfordrede ham til at aabne Døren for oven; selv lukkede hun Døren for neden. Dupuy traadte ind i det store oplyste Gemak. Prinsessen fulgte efter.

„Nu kan De jo forestille Dem, Løjtnant, at dette er „Grøna Lund“.“

„Det kan jeg,“ svarede Dupuy. „Men hvad var Ulla mod min naadige Prinsesse!“ tilføjede han leende.

Hds. Højhed pegede paa Glassene. Hun tog Plads ved Bordet; paa et Tegn af hende gjorde Dupuy det Samme. Hun anmodede ham om at skjænke Rhinskvin i tvende Glas. Da han havde fyldt dem, greb hun det ene og udbrød: „Det første Glas, for en af Kunstens store Koryfæer!“ Hun saa smilende paa Dupuy og tømte Glasset. Han rejste sig og fulgte Exemplet. Ved en Haandbevægelse forlangte hun, at der igjen skulde skjænkes i.

Nu løftede Dupuy sit Glas. „For Kunstens begejstrede, kongelige Beskytterinde!“ sagde han og bukkede dybt for Prinsessen.

Hds. Højhed hævede Glasset, men satte det strax. „Deres Anerkjendelse glæder mig,“ sagde hun. „Nu afhænger det ganske af Dem selv, hvor mange Ofre, De vil bringe Bakkus.“

Dupuy forstod Ytringen. Han lod atter Vinen perle i sit Glas. Prinsessen og Druen animerede ham, og i denne løftede Stemning sang han med Liv og Humør Bellmans: „Portugal, Spanjen, Stora Britanjen, Ack om jag ägde de kronor i kväll“.

Prinsessen applauderede ham og morede sig kostelig. „Nu et Glas St. Péray, Løjtnant Dupuy,“ raabte hun; „ovenpaa dette svulmende Vid, et Glas skummende Vin!“

Dupuy skjænkede i Glassene. Han holdt den brusende Drik op for sig. „Naar jeg seer gjennem Glasset,“ sagde han med et skjælmsk Smil til Prinsessen, „er det, som om jeg seer Venus stige op af Havets Skum.“

Prinsessen hævede sit Glas, stirrede paa Vinen og ud-

brød med Lidenskabelighed: „De bliver Prins Paris og jeg Helene!“ Da hun havde udtalt disse Ord, følte hun strax, at Ytringen var bakkantisk. Hun rejste sig hurtig og sagde med et Smil, men i en bestemt Tone: „Altsaa, næste Sangtime i overmorgen, Hr. Løjtnant.“

Dupuy bukkede og rakte efter hendes Haand for at trykke et Kys paa den. Men da hans forelskede Blik mødte hendes, kom hun i Glød. Hun aabnede sin Favn, og de sank til hinandens Bryst. I Afskedsøjeblikket følte han sig stolt, medens hun var lyksalig.

Henimod Slutningen af det her skildrede Symposion traadte Hofmarskal Bülow ind i Havesalen neden under. Kammerherren kom for at hente en Broncestatuette af Hymen, der stod blandt flere andre Figurer paa en Konsol under et af de store Spejle. I et Brev fra Hørsholm havde Prinsen anmodet ham om at afsende den snarest muligt. Bülow vidste, at Prinsessen havde Sangtime, og han blev derfor forundret over, at der var ganske stille i hendes Gemak. Men i det Fjerne lød Sang; han syntes, at Stemmen kom fra oven. Kammerherren blev nysgjerrig. Han tog med let Haand i Taget paa Døren mellem Havesalen og Kabinettet; den var ikke aflaaset og gik op. Gemakket var tomt, men paa den smalle Trappe, der fra første Etage førte ned i det, hørte han Fodtrin. Han slukkede Lysene i sin Armstage og holdt Døren paa Klem.

Prinsessen og Dupuy viste sig.

„Farvel, min elskede Thisbe,“ sagde Dupuy, idet han lagde Armen om hendes Liv.

De kyssede hinanden. „Lev vel, min Pyramus,“ svarede hun.

Idet Dupuy forlod Gemakket, tilvinkede Prinsessen ham en Afskedshilsen med Haanden.

I samme Øjeblik lukkede Kammerherre Bülow sagte Døren til Havesalen. Han var rystet af, hvad han havde seet.

Hds. Højhed gik hen til Kanapeen, satte sig, støttede Hovedet til sin højre Arm og faldt i dybe Tanker.

De følgende Sangtimer endte altid med et Symposion, ved hvilket Bægrene bekransedes af Eros; Gratierne vare dog stedse nærværende.

En Aften havde Prinsessen sunget Vilhelmines Romance af „Ungdom og Galskab“. Hds. Højhed fandt, at hun egentlig lige som Vilhelmine levede i et Slags Fængsel: Hoffet forekom hende som et saadant; men ved Dupuys Side var det, som om hun førtes ind i en Drømmenes Verden, hvori hun følte sig fri og lyksalig. Hun talte om hans glimrende Udførelse af Ritmester Roses Rolle og begejstredes af Erindringen derom. Hun dvælede ved den Scene, i hvilken Maleren leder Vilhelmine og Rose op paa Forhøjningen. Hendes Øjne lyste, Kinderne blussede.

Dupuy følte i dette Øjeblik en Ild strømme gjennem sine Aarer. Lige som han i Stykket omfattede Vilhelmines Haand, tog han nu Prinsessens og sang med lidenskabelig Glød Roses Strofe:

„For Dig alene slaar mit Hjerte
Det føler mer end himmelsk Lyst;
Dit Øje mig at elske lærte!
Ja, Glæden sprænge vil mit Bryst!“

Prinsessen istemte Strofen. De omfavnede hinanden. Amors Pagt blev beseglet!

XXVIII.

Hofmarskal Bülow talte i en Uge ikke til Nogen om sin Opdagelse. Af Klauson-Kaas hørte han, at Palæets Funktionærer og Betjente indbyrdes ymtede om, at der vistnok havde udviklet sig et intimt Forhold mellem Løjtnanten og

Prinsessen. Bülow slog det hen. Men et Par Dage efter erfarede han, at der i Byen havde begyndt at udbrede sig Rygter om Hds. Højheds mærkelige Sangundervisning. Heraf blev han meget ubehagelig berørt. Han betroede nu sin Hustru, hvad han havde seet. Kammerherreinden fandt, som rimeligt var, det hele Optrin forargeligt. Hun, der afskyede Prinsessen, erklærede, at hun skulde skaffe fuldstændig Lys i Sagen.

„Det maa ske, før Kongeparret kommer tilbage fra Kiel," sagde Kammerherreinden.

„Hvilken Skandale i Kongefamilien!" udbrød Bülow. „Det er et Sidestykke til de uhyggelige Begivenheder i Kongehuset for henved fyrretyve Aar siden."

„Alt skulde være herligt og lyst i Anledning af Deres Majestæters Indtog, men hvilken mørk Skygge i Festlighederne," bemærkede Kammerherreinden. „Det vil gjøre et skrækkeligt Indtryk paa Prinsesse Karoline."

„Og paa Hds. Majestæt Dronningen," tilføjede Bülow. „Skandalen vil ryste hende."

Hofmarskalinde Bülow skred til Handling.

I Prins Kristians Palæ paa Amalienborg laa der i første Etage ved Siden af det Gemak, hvori de ovenfor skildrede Symposier fandt Sted, et lille Kabinet, der var ubenyttet. Forskjellige gamle Sager fra Arveprinsesse Sofie Frederikkes Tid gjemtes der. Støvet laa tæt overalt, og Edderkopperne spandt deres Væv. Fra dette Kabinet kunde man høre ethvert Ord, der blev talt i Gemakket, naar man lyttede ved Døren.

Kammerherreinde Bülow henledede sin Ægtefælles, Hofmarskallens, Opmærksomhed paa Kabinettet. Han skulde give Ordre til dets Renselse og Istandsættelse. Vinduet skulde dækkes af et Rullegardin, en Hængelampe anbringes under Loftet og to Armstole sættes derind.

Men Alt dette maatte bringes til Udførelse saaledes, at Prinsessen ikke fik mindste Nys derom. Det hele Arrange-

ment maatte kun kjendes af et Par Betjente, der skulde give Løfte om Tavshed. Man vilde, hed det, berede Prins Kristian en Overraskelse, naar han kom hjem, og dertil skulde Kabinettet bruges. Alt maatte være færdigt før Prinsessens næste Sangtime.

Hofmarskallen udstedte de fornødne Anordninger, og Arbejdet tilendebragtes i Stilhed.

Prinsesserne Juliane og Charlotte boede, som tidligere berørt, i Palæets østlige Pavillon.

Om Formiddagen indfandt Kammerherreinde Bülow sig her og bad om Audiens hos den Førstnævnte. Hendes Ønske blev øjeblikkelig opfyldt. Da hun traadte ind i Salonen, kom Prinsesse Juliane hende med Venlighed i Møde.

„Hvad har De paa Deres Hjerte, Kammerherreinde?“ spurgte hun. „De seer saa højtidelig ud. Tag Plads der i Lænestolen lige overfor mig,“ sagde Prinsessen, idet hun selv satte sig.

„Deres Højhed ærer Deres Broder, Prins Kristian, og nærer levende Interesse for Alt, hvad der angaaer ham?“

„Derom behøver De ikke at spørge. Baade Charlotte og jeg omfatter ham med den oprigtigste søsterlige Kjærlighed. Men forklar Dem nærmere.“ Prinsessen betragtede hende med et forskende Blik.

„Deres Højheds Broder er maaske krænket og ulykkelig, uden at han selv veed det.“

„De gjør mig urolig, Kammerherreinde. Hvad mener De?“

„Hans Gemalinde er ham højst sandsynlig utro!“

„Et Rygte derom er kommet mig for Øre,“ bemærkede Prinsessen.

„Hun har indladt sig i et intimt, ja, et horribel intimt Forhold til Løjtnant Dupuy.“

„Men er det Sandhed, er det jo forfærdeligt!“ udbrød Prinsesse Juliane heftig. „Hvilken Mangel paa Selvagtelse, hvilken Haan mod det Exempel, kongelige Personer skal give Folket!“

„Det er min Hengivenhed for Deres Højhed og Deres Broder, der har bevæget mig til at meddele Dem Rygtet.“

„Og nu?“ spurgte Prinsessen.

„Nu,“ svarede Kammerherreinden, „maa vi have Vished. Men Deres Højhed maa selv overtyde Dem om Deres Svigerindes Færd.“

„Hvorledes det?“

„Vil Deres Højhed følge mig i Morgen Eftermiddag, naar jeg kommer her for at hente Dem?“

„Jeg skal gjøre det, Kammerherreinde.“

Dermed var Audiensen til Ende. Kammerherreinde Bülow nejede og trak sig tilbage. Prinsesse Juliane gik i en urolig Stemning til Søsteren for at meddele denne, hvad Hofmarskallens Frue havde sagt.

I Mørkningen, en halv Time før Sangtimen begyndte, stod Kammerherreinden i Prinsesse Julianes Forgemak. Hun var iført en lang sort Silkekappe og Hætte med Slør. Hun førtes ind i Salonen, hvor Kammerjomfruen kostumerede Hds. Højhed paa samme Maade. Prinsessen og Kammerherreinden gik derefter, med en Lakaj foran dem, gjennem Palæhaven hen til Porten i den vestlige Pavillon; de passerede op ad den indre Trappe til Palæets Attika, lystes gjennem den lange Gang, der løber langs Riddersalens Væg, og traadte ud paa Hovedtrappen, ad hvilken de steg ned til første Etage. Med lette Fjed ilede de gjennem det store Gemak, hvor Lysekronen endnu ikke var tændt, ind i det lille Kabinet. Den lange Omvej var bleven valgt, fordi man vilde undgaa at møde Komtesse Luckner eller nogen Anden af Prinsesse Charlotte Frederikkes Hofetat, hvad der let kunde ske, da Hds. Højhed boede i Palæets østlige Del. I Kabinettet var Alt indrettet til deres Modtagelse. Kammerherreinden aflaasede Døren indefra. Derefter afførte hun Prinsessen Yderdragten og lagde den sammen med sin egen paa et Stativ. De to Damer tog Plads i magelige Armstole og afventede nu i Spænding, hvad der vilde ske.

Nogle Øjeblikke efter hørtes der Fodtrin i Gemakket. Det var en Lakaj, der kom med en Bakke, som han satte paa Bordet. Glassenes Klang røbede, hvad der stod paa Bakken. Lakajen tændte derefter Lysekronen og forsvandt gjennem det ydre Gemak. Da Lysekronen straalede med fuld Glans, bemærkede Kammerherreinde Bülow en lille Lysstribe i Døren til Kabinettet. Det viste sig at være en Revne i Fyldningen, ved en af de forgyldte Lister. Kammerherreinden skruede Lampen ned; saa snart Lyset var blevet dæmpet, kunde man skimte, hvad der tildrog sig ved Bordet i Gemakket. Prinsesse Juliane satte sig ved Lysspalten.

Prinsessen havde denne Aften afkortet Sangtimen betydelig, da Hofmarskallen havde bedt hende om en Audiens efter den, og da hun ønskede at kunne være saa længe som muligt sammen med Dupuy.

Døren i Panelet gik pludselig op. Prinsessen viste sig leende. Dupuy, der holdt en Guitar i den venstre Haand, lukkede efter hende.

„Aldrig,“ udbrød hun, „har jeg hørt Mage til Efterligning af forskjellige Instrumenter. De repræsenterer jo et helt Orkester, Løjtnant Dupuy.“

„Da skulde Deres Højhed blot høre en rigtig Bellman-Sanger i Stockholm.“

„Den Epistel til Ulla kan ikke synges fortræffeligere. Gjentag det sidste Vers af den! Men først en lille Pokal af den skummende Saint Péray!“

„Kan Deres Højhed høre?“ hviskede Kammerherreinden til Prinsesse Juliane.

„Ja, hvert Ord,“ svarede Hds. Højhed sagte. „Jeg skimter dem Begge.“

Dupuy skjænkede i Glassene, der tømtes og fyldtes igjen. Prinsesse Charlotte Frederikke tog Plads, han satte sig overfor hende. Han greb Guitaren og sang, idet han et Par Gange i Strofen efterlignede et Valdhorn. „Valdthorn hørs i luften mumla, Och Sirener kring mig tumla, Under Apollos

ljud. Ulla Winblad kæra syster, Du er eldig, qvick och yster. Hvar dag så står du brud. Hurra! jag hør dig sjunga, Jag ser Frøjas tempel gunga, Eldar kring i luften ljunga, Full och våt, Står jag udi Charons båt."

„Det er uforligneligt, det er komisk!" raabte Prinsessen og klappede i Hænderne. Hun greb Glasset. „Modtag, min Apollo, en Hyldest fra Din Dafne, der ikke flygter for Dig!"

„Ja, Prinsesse, De er en Dafne, der rækker mig en Laurbærkrans."

„Og trykker Beundringens Kys paa Din Læbe!" afbrød Prinsessen ham. De omfavnede hinanden og drak med dobbelt Nydelse den mousserende Vin.

„Det er ikke en Prinsesse, det er en Bakkantinde, Deres Højhed, ikke sandt?" sagde Kammerherreinden i Kabinettet til Prinsesse Juliane.

„En Skandale er det," svarede denne harmfuldt; „men det gaaer maaske videre endnu."

„Prinsesse," udbrød Dupuy, „saa smuk, som De tager Dem ud i Aften i denne grønne Robe, har jeg endnu aldrig seet Dem. De minder om den skjønne Fyrstinde Pauline Borghese, saaledes som hun er afbildet paa Ballet hos den russiske Gesandt i Paris."

„Paa Ballet," gjentog Hds. Højhed. „Jeg mindes Ballerne i Ludvigslust, hvor pragtfulde, hvor henrivende!" Prinsessen tog med begge Hænder i Kjolens Nederdel, løftede den lidt op og satte den højre Fod frem.

„Hvilken Formskjønhed," ytrede Dupuy begejstret; „man skulde tro, at det var selve Terpsikores Fod!"

„Lad os forsøge os i en Pas de deux, min smukke Løjtnant; De danser vist som Galeotti."

Dupuy og Prinsessen tømte et Glas. Nynnende Melodien begyndte Begge at danse og forsvandt pludselig i den mørke Salon ved Siden af Gemakket, til hvilket den ene af Fløjdørene stod aaben.

„Hvor blev de af?“ spurgte Prinsesse Juliane i Kabinettet.

„Det er en mystisk Historie den,“ svarede Kammerherreinde Bülow.

En kort Tid hengik. Dupuy og Prinsessen viste sig igjen. Med den højre Arm om hendes Liv førte han hende til Stolen ved Bordet. Hun saa paa ham med straalende Øjne, da han, efter at han igjen havde drukket et Glas Vin, greb Guitaren og improviserede i sin Elskovsrus:

„Charlotte, Dit funklende Blik
Har tændt i mit Hjerte en Lue:
Det glødende Kys, som jeg fik,
Var som en berusende Drue.
Min Elskov til Dig er en flammende Baun.
Ja, Du er min Chloë, og jeg er Din Faun!“

Prinsessen gjentog ildfuld til hans Akkompagnement:

„Ja, jeg er Din Chloë, og Du er min Faun!“

Atter kyssede de hinanden. Da slog Uhret. Om et Kvarter skulde Prinsessen give Hofmarskallen Audiens. Dupuy maatte altsaa forlade hende.

Prinsessen traadte nogle Skridt tilbage og sagde med en Haandbevægelse: „Farvel, Hr. Løjtnant Dupuy.“

„Deres Højhed,“ svarede han med et Buk, aabnede Døren i Tapetet og gik efter hende ned ad Trappen.

„Hvad mener Deres Højhed om disse Optrin?“ sagde Kammerherreinde Bülow i Kabinettet.

„Jeg er fuldstændig overvældet af Skam og Harme,“ var Prinsessens Svar; „jeg maa hurtigst muligt tale med min Broder.“

Prinsesse Juliane og Kammerherreinde Bülow iførte sig deres Kapper og vendte ad samme Vej, de vare komne, tilbage til den østlige Pavillon.

Til det fastsatte Klokkeslet modtog Prinsesse Charlotte Frederikke Hofmarskal Bülow i Gemakket i Stueetagen. Han

overrakte hende efter Prins Kristians Befaling et Brev. Prinsessen aabnede det og saa deraf, at Prinsen vilde rejse Kongeparret i Møde til Korsør. Han meddelte hende, at hun og hendes Svigerinder vilde komme til at deltage i Galataflet efter Majestæternes Indtog i Kjøbenhavn.

Paa Hofmarskallens Spørgsmaal, om Hds. Højhed havde Noget at befale, svarede hun nægtende. Hun vilde strax skrive til sin Gemal.

Samme Aften skrev Prinsesse Juliane til sin Broder.

XXIX.

Kongen havde, da han begav sig til Holsten, udnævnt Prins Kristian til Højstkommanderende paa Sjælland, hvad der var et Vidnesbyrd om, at Hs. Majestæt vedblivende var tilfreds med Hs. Højhed som Militær. Fra Hovedkvarteret Kjøbenhavn foretog Prinsen hyppige Inspektionsrejser. Han var paa det her omhandlede Tidspunkt i Hørsholm.

Da Hs. Højhed om Morgenen havde opfyldt sine militære Pligter, saasom udstedt Parolden og gjennemlæst en Del Rapporter, traadte han ind i sit lille Arbejdsværelse for at beskjæftige sig med sine private Sager. Han fandt paa sit Skrivebord flere Breve og en Æske. Han aabnede denne og betragtede et Øjeblik den deri af Hofmarskal Bülow afsendte Broncestatuette af Hymen, Ægteskabets Gud, med Brudefaklen. Livkusken Brincker skulde have Bryllup med Klara Hilmer, og Statuetten var Prinsens Brudegave til ham. Bruden vilde han give en Pengegave. Klara fortjente iøvrigt en særlig Belønning, fordi hun havde skaffet ham Oplysning om de nærmere Omstændigheder ved Annitas Salg af Ringen til Prinsessen. Annita havde ved sin Afrejse skriftet fuldstændig for sin gamle Fader. Hun havde meddelt ham Alt, hvad vi fra det Foregaaende kjende. Faderen havde igjen fortalt det til Brincker, med hvem han havde stiftet Bekjendtskab ved

et Høstgilde. Da Brincker var „fra Hoffet“, følte den Gamle Trang til at afsløre sin Datters „Hofintriger“ for ham.

I sin Gratulation til Brudeparret udtalte Prinsen, at hvis Bruden herefter havde Noget at forebringe ham, da gik Vejen alene gjennem Hofmarskallatet. Prinsen vilde saaledes herefter være fritagen for personlige Tilnærmelser. Hs. Højhed var nemlig i Færd med at faa en ny Inklination; i Birkerød havde han seet en landlig Skjønhed med kastaniebrune Lokker, og hun havde vist sig meget modtagelig for hans sympathetiske Blikke.

Prinsen tog derefter et Brev og aabnede det. Det var hans Gemalindes Brev. Hun udtalte deri sin Glæde over, at hun nu skulde gjense Dronningen, med hvem hun ikke havde været sammen et Par Aar. Ved Galataflet vilde hun bære en Dragt, der var Mage til den, hun var iført, da hun første Gang blev præsenteret ved Kronprinsens Hof paa Amalienborg. Hun lovpriste Prinsens Beslutning om at møde Kongeparret i Korsør. Endelig klagede Prinsessen over sin Ensomhed og forsikrede Prinsen, at hun længtes inderlig efter hans Tilbagekomst.

Da Prins Kristian havde læst dette Brev, lænede han sig tilbage i Stolen. „Hun længes inderlig efter mig,“ sagde han ved sig selv; „hvor ædelt af hende. Prinsessen er stundesløs og vægelsindet, og jeg har med Rette ofte dadlet hende derfor. Hun kan være bisar i sine Paastande og stundom synde mod Takten. Men tro er hun, ja, hun er mig tro som Guld; jeg tilstaaer, at hende burde jeg vælge til mit lysende Exempel!“

Hs. Højhed tog derpaa et andet Brev og brød Lakket. Det var Brevet fra hans Søster Juliane. Han saa først paa Underskriften, og da Navnet mødte hans Blik, tænkte han ved sig selv, at nu kunde han forberede sig paa en glædelig Begivenhed, thi Juliane skrev kun, naar hun havde noget Godt at meddele ham.

Prins Kristian begyndte at læse Brevet. Dets Indhold

gjorde et overvældende Indtryk paa ham. Han skiftede Farve: først blev han ganske bleg, men derefter blussede han op i Harme. Prinsesse Juliane gav en omstændelig Skildring af hele det Optrin mellem Charlotte Frederikke og Dupuy, hvortil hun skjult havde været Vidne. Hun meddelte ogsaa, hvad Kammerherre Bülow havde seet. „Din Gemalinde,“ hed det til Slutning i Brevet, „har tre Vidner mod sig.“

Prinsen rejste sig hurtig og gik i heftig indre Bevægelse frem og tilbage. Pludselig aabnede han Døren og raabte til en Adjudant: „Sørg for, at min Kaleche strax bliver forspændt: jeg skal til Kjøbenhavn.“

En Snes Minutter senere sad Prinsen i Kalechen; han var ledsaget af sin Stabschef, Oberst Grüner. Obersten undredes over, at Prinsen hele Tiden sad fordybet i Tanker og talte kun faa Ord; han vidste ikke, at Hs. Højhed i sit Indre var i stærk Bevægelse.

Strækningen mellem Hørsholm og Amalienborg tilbagelagdes i et Par Timer. Da Prinsen var stegen af Vognen i den østlige Pavillons Port, begav han sig strax til Prinsesse Juliane, der mundtlig gjentog, hvad hun havde skrevet i Brevet. Men det levende Ord gjorde et endnu stærkere Indtryk paa Prinsen.

Prinsen gik derpaa over i Palæet. Han befalede en Lakaj at underrette hans Gemalinde om, at han ønskede en Samtale med hende om en Time. Derefter begav Prinsen sig til sit Arbejdskabinet i den vestlige Del af Palæet. Her indfandt Hofmarskallen, Kammerherre Bülow, sig. Prinsen meddelte ham Indholdet af Søsterens Brev og opfordrede ham til at sige Alt, hvad han havde erfaret. Bülow afgav sin Beretning. Hs. Højhed ønskede derefter at være alene. Han bestræbte sig for at træde saa rolig som mulig frem for sin Gemalinde.

Prinsessen sad i Gemakket Vest for Havesalen; hun var sysselsat med at hækle. Den lille Prins var falden i Søvn i en Lænestol. Komtesse Luckner øvede sig i at fange Kuglen

i en Bilboquet. Prinsessen tænkte paa den sidste Sangtime med Dupuy, og et Smil laa om hendes Læber. I Fantasien hørte hun ham synge den bellmanske Sang og efterligne Valdhornet. Hun saa ham staa som Improvisator med Guitaren, og hans lidenskabelige Ord: „Ja, Du er min Chloë, og jeg er Din Faun“, lige som lød for hendes Øren. Fra dette Optrin vendte hendes Tanker sig til Kongeparrets forestaaende Indtog, med hvilket hun satte sin Gemals uventede Ankomst i Forbindelse.

Prins Kristian traadte ind. Udtrykket i hans Ansigt var mørkt og strengt. Komtesse Luckner, der heri saa Forbudet paa et Vredesudbrud, nejede for ham og forsvandt hurtig.

„Velkommen, min kjære Hr. Gemal!“ udbrød Prinsessen og gik ham smilende i Møde. Hun vilde kysse ham, men han afviste hende og sagde med en bydende Bevægelse: „Sæt Dig, Charlotte, og svar mig ærlig paa mine Spørgsmaal.“

De tog Plads overfor hinanden.

„Charlotte,“ sagde Prinsen, „jeg er ikke Din kjære Gemal, thi Du er mig utro.“

Han saa stift paa hende.

Hans Ord og Blik gjennemisnede hende. Hun var lige ved at tabe Fatningen, men ved en fysisk Kraftanstrengelse bevarede hun den. Prinsen bemærkede hin Virkning.

„Hvorpaa støtter Du Din Beskyldning?“ spurgte hun.

„Paa Dit intime Forhold til Løjtnant Dupuy.“

Prinsessen blev forbavset. „Hvor kan Prinsen,“ tænkte hun, „vide Noget om det? Forunderligt! Vi maa være blevne belurede!“ Det var de Tanker, hun gjorde sig. Prinsessen lod sig dog ikke forbløffe, men besluttede at tage Sagen humoristisk.

„Ah, man har ledet Dig paa Vildspor,“ sagde hun leende. „Ja, vist har det seet ud, som om jeg intimt nærmede mig Dupuy; men det var Komedie, han og jeg spillede. Da der blev Tale om, at Dronningen vilde vende tilbage

hertil, syntes jeg, at man en Aften her i Palæet skulde more Majestæterne ved Opførelsen af et lille Skuespil. Dupuy skrev Librettoen, der har Titlen: „Dansen i Grønalund“. Personerne er kun to: Bellman og Ulla. Jeg vilde spille denne sidste Rolle, og Dupuy instruerede mig. Det er det Hele. Den Erotik var da ikke farlig.“

„Og hvem havde Du tænkt Dig som Bellman?“ spurgte Hs. Højhed.

„Prins Ferdinand,“ svarede Prinsessen. „Han skal nok blive god, nu har jeg lært af Dupuy, hvorledes Rollen skal spilles.“

Prins Kristian kunde her trods sin Harme ikke tilbageholde et Smil. Han forbavsedes dernæst over Prinsessens Dristighed og den Opfindsomhed, hvormed hun søgte at vikle sig ud af Snaren.

„Men efter Prøven kyssede Du ogsaa Dupuy.“

„Hvem vover at sige det?“

„Kammerherre Bülow. Han har seet det med egne Øjne.“

Prinsessen blev forlegen og kunde ikke skjule det.

„Men Du er gaaet langt, langt videre,“ fortsatte Prinsen i stigende Affekt, „Du har været ene med ham i en mørk Salon, og Du har betegnet Dig selv om hans Chloë og ham som Din Faun. Det er den sanselige Lidenskabs Sprog.“

„Men hvad er det for Krøniker?“ udbrød Prinsessen, der blev blussende rød.

„Det er ingen Krønike, men Sandhed,“ vedblev Hs. Højhed; „Prinsesse Juliane og Kammerherreinde Bülow har selv hørt og seet det.“

„Prinsesse . . . . . og Kammerherreinde . . . . . hvor?“

„De sad i det lille Kabinet ved Siden af Gemakket deroppe.“

Prinsesse Charlotte Frederikke rejste sig og vilde gaa.

„Du har tre paalidelige Vidner imod Dig, Charlotte. Men Du er naturligvis for fejg til aabent at tilstaa Din Brøde.“

Prinsessen følte sig truffen af disse Ord, og nu besluttede hun kjækt at sige hele Sandheden. Hun lagde sin højre Haand paa Hjertet.

„Jeg er ikke fejg,“ udbrød hun, „og derfor bekjender jeg, at jeg i Lidenskabens Hede har gjort mig skyldig i Ægteskabsbrud. Men Du har vist Dig fejg overfor mig, thi Du tog Flugten, da jeg nævnede Dig et Par af Dine Elskerinder. Men det forstaaer sig, for Prinser gjælder jo en anden Moral end for Prinsesser. I kan synde, lige saa tidt det skal være, mod det ægteskabelige Troskabsløfte, det gjør Ingenting, men blot en enkelt Overtrædelse fra vor Side, og vi fordømmes absolut!“

I sin Affekt talte Prinsessen med en saa høj og stærk Stemme, at den lille Prins blev vækket deraf. Han slog sine store blaa Øjne op og stirrede paa Moderen.

„I Prinser,“ vedblev Hds. Højhed, „skyder Jer ind under Legitimitetsprincipet. Dette forbyder os Prinsesser enhver som helst intim Amourette, medens I gjerne maa have saa mange Liaisons med andre Kvinder, det skal være ....“

„Aa, forskaan mig for denne trivielle Borgermoral!“ raabte Prinsen. „Her kan dog kun være Tale om Skilsmisse.“

„Nuvel, saa lad den blive fuldbyrdet jo før jo heller.“

„Sagen skal strax blive forelagt Kongen,“ svarede Prins Kristian, i hvis Sind Ophidselsen nu var bleven afløst af fuldstændig Ro.

Derimod var Prinsesse Charlotte Frederikke stærkt bevæget. Hun sank ned paa en Stol og brast i Graad, idet hun i Tankerne snart fordømte, snart forsvarede sig selv. Endelig rejste hun sig og sagde fattet og værdig:

„Jeg maa forlade dette Sted; men eet ædelt Minde efterlader jeg mig dog —: min Søn.“ Prinsessen gik hen til den lille Prins, kyssede ham og løftede ham op paa sin Arm. „Det er min Stolthed,“ sagde hun, „at jeg i Dig har skjænket

Danmark en legitim Prins og mulig en Tronarving. „Farvel, min lille, elskede Prins Frederik!“

Prinsessen rakte derpaa Barnet til Faderen, der saa paa det med et ømt Blik. Hun bøjede sig derefter for Prins Kristian, hvem hun nu ikke mere betragtede som Gemal, og sagde i en behersket Tone: „Lev vel, Deres Højhed!“

Prinsesse Charlotte Frederikke forlod Gemakket; det var sidste Gang, hun traadte over den Tærskel.

XXX.

Prinsessen holdt sig fra den Dag af indesluttet i sine Gemakker i Palæets østlige Del. Kun tidlig Morgen og i Aftenskumringen spaserede hun tæt tilsløret i Palæhaven for at indaande frisk Luft. Hun havde først besluttet, at hun ikke mere vilde gjense sin lille Søn. Men efter Prins Kristians Afrejse til Korsør gjorde Moderhjertet med stigende Styrke sit Krav gjældende, og hun ønskede nu at se Sønnen to Gange om Dagen. Naar han bragtes ind til hende, strakte hun sine Arme mod ham, kyssede ham hjertelig, og hendes Øjne lyste gjennem Taarer.

Prins Kristian var imidlertid ankommen til Korsør for at modtage Majestæterne og nedlægge sin Overkommando i Kongens Haand. Men Krigen med Storbritannien greb hindrende og forstyrrende ind i Kongeparrets Rejse. Engelske Orlogsskibe spærrede Passagen over Store-Belt. Deres Majestæter maatte da vælge Vejen over Taasinge, Lolland og Falster. Ved Vordingborg satte de Foden paa Sjællands Grund; hurtig fortsattes Rejsen over Nysø og Kjøge til Frederiksberg Slot. Allevegne ombølgedes Kongeparret af Jubel; det var især for Marie Sofie Frederikke et løftende Skue, thi for første Gang hilstes hun som Dronning i det egentlige Kongerige Danmark. Den 31. Oktober 1809 fandt Indtoget Sted i Kjøbenhavn. Fra Vesterport til Amalienborg dannede Militær Espalier i Gaderne og paa Torvene. Hestgarden i sin straalende Uni-

form red foran og eskorterede den forgyldte kgl. Karosse, der blev trukken af otte hvide Hingste og var omgiven af 36 Pager, Lakajer, Jægere og Løbere. Flaget vejede fra de offentlige Bygninger, Husene vare smykkede med Guirlander og Grønt, Foreninger sang, hvidklædte Piger strøede Blomster og Kanonerne tordnede. Om Aftenen var Kjøbenhavn illumineret. Efter et glimrende Taffel paa Amalienborg, i hvilket Kongehusets og Processionens Medlemmer deltog, kjørte Deres Majestæter omkring i Byen for at se paa Illuminationen. Overalt hilstes de med Begejstringens Varme.

Prinsesse Charlotte Frederikke førte i disse Dage et Eneboerliv i Palæet; kun Lyden af de jublende Stemmer derude naaede hendes Vinduer, men selv havde hun ikke villet se et eneste Glimt af Indtoget.

Frederik den Sjette havde øjeblikkelig givet sit Samtykke til Skilsmissen. Prinsessen fik Befaling til strax at rejse til Altona i Holsten og der afvente de endelige Beslutninger, som skulde tages med Hensyn til hendes fremtidige Opholdssted. Kong Frederik skrev et Brev til Hertug Frederik Frans, hvori han gav denne en Fremstilling af Motiverne til Skilsmissen.

I den første Uge af November forlod Prinsesse Charlotte Frederikke, ledsaget af Konferensraad Karsten Anker og et lille Følge, Kjøbenhavn. Hun drog bort om Aftenen, lydløst og stille. Rejsen gik over Korsør, gjennem Fyen og Hertugdømmerne. For to Aar siden var hun rejst lige den modsatte Vej. Den Gang fuld af Forhaabninger om en straalende Fremtid. Hvilken Modsætning mellem Datid og Nutid! Hun var sørgmodig stemt. Henimod Slutningen af Maaneden ankom hun til Altona, hvor Kommandanten modtog hende med kongelige Æresbevisninger.

Hds. Højhed opslog sin Residens i Rainevilles Hotel i Ottensen, og her forblev hun, indtil Kammerherre Eyben, der paa Frederik den Sjettes Vegne underhandlede med Hertugen, havde bragt Skilsmissesagen i endelig Orden.

En bidende kold Aften i December efter en Snestorm traadte en i en Kappe indhyllet Skikkelse med en Pelsværkshue paa Hovedet hen til Hotellets Portier og spurgte, om det ikke var der, at Prinsesse Charlotte af Danmark boede.

„De stærkt oplyste Vinduer her lige over Porten hører just til Hds. Højheds Salon,“ var Svaret.

Den Fremmede gik ud paa Gaden og stirrede nogle Minutter op mod Vinduerne. Det var den afskedigede og landsforviste Løjtnant Dupuy. Han befandt sig paa Rejsen til Paris.

Prinsesse Charlotte Frederikkes mangeaarige Internat i Horsens, hendes Overgang til Katholicismen og hendes kunstnerisk-religiøse Tilværelse i Rom falde udenfor den Tidsgrænse, Hofmanden har trukket for sine Optegnelser om hende. Disse skildre kun Prinsessen i de Aar, da hun stod paa sit Hoflivs Højde med dets Lys og Skygger.

En Foraarsdag i Aaret 1831 knælede i Kvirinalet en sortklædt Kvinde med langt Sørgeslør for Pave Gregor den Sextende. Det var Prinsesse Charlotte Frederikke, der fik den hellige Faders Absolution.

Et Blad af
Kronprins Frederiks Krønike.

I.

De Begivenheder, der paa de følgende Blade skildres, ere foregaaede for et halvt hundrede Aar siden. Vi bede Læseren om at sætte sig i sin Fantasi tilbage til Oktober 1844 og dvæle med os et Par Timer i Kong Kristian den Ottendes Arbejds-Kabinet paa Sorgenfri Slot. Fra dette Sted tager vor Fortælling sit Udgangspunkt. Kongen, der plejede at staa op Kl. 7, havde denne Morgen været tidligere paa Færde. Ved Daggry havde han ringet paa Kammertjeneren, og Paaklædningen var mod Sædvane foregaaet i Tavshed. Efter at han i den lille Spisestue havde drukket en Kop The og dertil nydt et Par Skiver ristet Franskbrød, iførte han sig en mørkeblaa Pelsværkskappe og satte en Zobelskindshue paa sit Hoved. Derpaa gik Kongen alene ned i Haven. Han spaserede her en halv Times Tid omkring i Gangene og indaandede den friske, kjølige Morgenluft. Da han traadte ind igen i sit Kabinet, knitrede Ilden livlig i Kaminen, og den milde Temperatur gjorde synlig et behageligt Indtryk paa Kongen. Kammertjener Hansen indfandt sig for at modtage hans Ordrer. Hs. Majestæt erklærede, at han denne Dag ikke vilde komme til Frokostbordet, men ønskede Kaffen med den sædvanlige lille Anretning bragt ind i sit Kabinet. Kongen satte sig derefter i den bekvemme, bløde Lænestol foran Skrivebordet. Paa dette laa i Stabler den jydske og den

slesvigske Stændertidende fra den sidste Samling. Gjennembladede man disse Tidender, vilde man finde, at der under flere Steder i de forskellige Taler var sat Blyantsstreger. Han fulgte nemlig omhyggelig med Forhandlingerne i de raadgivende Provinsialforsamlinger.

Kong Kristian den Ottende greb Pennen for at besvare et Brev fra Kejser Nikolaus af Rusland. De to Monarker havde hyppig vexlet Breve med hinanden i den forløbne Del af 1844. Dette Aar var for det danske Kongehus begyndt med glimrende Forhaabninger, der faa Maaneder efter tilintetgjordes. I Januar Maaned var i St. Petersborg det pragtfulde Bryllup blevet fejret mellem den mægtige Czars attenaarige Datter, Storfyrstinde Alexandra, og Kongens Søstersøn, Prins Frederik af Hessen. Aristokratiet i Danmark havde jublet over denne fine Forbindelse, hvorimod de Liberale levende havde misbilliget den dynastiske Tilknytning til det despotiske Czarrige.

Men Kong Kristian var overbevist om, at der ved dette Ægteskab var foretaget et statskløgtigt Skridt. Kronprins Frederik stod nemlig uden Børn. Uddøde Kongehuset paa Sværdsiden, var Prins Frederik af Hessen Arvingen. Vel havde det russiske Dynasti Arveret til en Del af Holsten; men paa hin vilde Herskeren ved Neva sikkert give Afkald til Fordel for Alexandra, hvis hun som Danmarks Dronning skulde komme til at bestige Tronen. Saaledes vilde den danske Stat forblive samlet, og det var netop dette, der laa Kong Kristian stærkt paa Sinde, især overfor Slesvigholstenernes Tendenser til at tvedele Monarkiet. Det var de statsretlige Tanker, der havde sysselsat Kong Kristian; det var hans dynastiske Drøm. Men alle de straalende Forventninger, han havde knyttet til Brylluppet i St. Petersborg, skulde briste som en farverig Sæbeboble. Den smukke Fyrstinde kom aldrig til at betræde dansk Grund; aldrig fik hun Foden sat over Tærskelen i Palæet i Bredgade, der var kjøbt og indrettet til det unge Par. I Begyndelsen af August bortreves hun af

Døden. Stor var Sorgen i Vinterpaladset og ved det danske Hof. I Badestedet Wyck paa Vesterhavsøen Føhr overbragte den russiske Friherre Meyendorf Kongeparret det tunge Budskab.

Siden korresponderede de to Monarker hyppig med hinanden; den barske og strenge Czar var en kjærlig Familiefader, der trængte til at give sit sørgende Hjerte Luft. Kong Kristians Sind var just ikke tilgængeligt for dybe og blide Familiefølelser, men i dette Tilfælde var der et dynastiskpolitisk Moment med i Begivenheden, hvilket han berørtes personligt af, og han besvarede derfor de kejserlige Breve med en vis Varme.

Kongen havde kun skrevet nogle faa Linier, da han lagde Pennen. Han støttede et Øjeblik sit smukke Hoved med det fyldige graa, krøllede Haar paa sin venstre Haand, hvorpaa han eftertænksom rejste sig. Han gik hen til Vinduet og betragtede Haven. De store Bøgetræer med de mægtige kuplede Kroner stod der i deres rødgule Efteraarsdragt. Himlen hvælvede sig blaagraa over dem; af og til hvirvlede en kold Luftning vissent Løv hen over Plænen neden for Terrassen. Der hørtes ingen Spurvekvidder, hvorimod Krager og Raager saaes flyve hen over Trætoppene. Naturen havde et vemodigt Efteraarspræg; kun Plænens kraftige, grønne Græs og dens Bede med Begonier, Asters, Heliotroper og Levkøjer, spillende i røde, hvide og gule Farver, bragte ligesom et duftende Budskab fra den svundne Sommer.

Kong Kristians Tanker fængsledes dog ikke af dette Naturskue. De svævede tværtimod om fra Sted til Sted, idet Minderne fra hans og Dronningens stærkt bevægede Sommerliv efterhaanden dukkede op. Fra Badesæsonen paa Føhr, under hvilken Virtuosen Kellermann havde ydet ham nydelsesrige Timer ved sit sjælfulde Violinspil og H. C. Andersen havde skaffet ham stemningsfulde Øjeblikke ved Oplæsning af sine humoristiske dybsindige Eventyr, vendte hans Tanke sig til

den begejstrede Modtagelse, han og Dronning Karoline Amalie havde faaet i de slesvigske og jydske Byer, de vare dragne igjennem, da de rejste fra Wyck til Boller ved Horsens. Han mindedes Troppesamlingen ved Hedensted, hvor halvfjerde Tusinde Mand Infanteri, Kavalleri og Artilleri, under Kronprins Frederiks Overkommando, havde paraderet for ham og Dronningen. Officerer og Soldater havde, inspirerede af Kongens intelligente Ydre og henrevne af Karoline Amalies majestætiske Skjønhed, givet deres Følelser Udtryk i en begejstret Hyldest. Samme Stemning havde hersket hos de Indbudne paa Boller, hvor Kongen lige efter havde fejret sin 58aarige Fødselsdag. Det var disse Minder, der nu gik gjennem Kongens Bevidsthed, og hertil sluttede sig saa Erindringerne om de Ovationer, der vare bragte ham paa Hjemrejsen i Odense og for nogle faa Aftener siden i det kgl. Theater. Særlig ihukom Kongen disse to Linier i Johan Ludvig Heibergs Velkomstsang:

„Dit Scepter med Danemarks Hjerter i Pagt
Vil skjænke dets Løver urokkelig Magt.“

Det Hele havde været skjønt og opløftende, men alligevel var Kongen nu alvorlig og mismodig stemt. Ikke blot havde hans Beregninger med Hensyn til det russiske Parti opløst sig til Intet, men han frygtede tillige for, at Kronprinsens Ægteskab med Prinsesse Karoline Mariane af Mecklenborg-Strelitz skulde briste. Kronprinsessen havde i Begyndelsen af Maj begivet sig til sine Forældres Hof og gjorde ikke Mine til at ville vende tilbage. Dette berørte Kongen højst ubehageligt.

Kort Tid efter traadte en Lakaj ind i Kabinettet, bærende en Sølvbakke, hvorpaa stod en Kaffekande, et Par Kopper og en Porcellænstallerken, hvis Indhold var skjult af et ornamenteret Pletlaag. Han satte Bakken paa et lille Bord i et Hjørne af Kabinettet. Kongen vendte sig om, idet

hans Tanker med Et forlod Fantasiens Erindringsbilleder og gik tilbage til den materielle Virkelighed.

„Stendrup," sagde han, „der er en Ting, jeg maa anke over."

„Jeg er lutter Øre, Deres Majestæt."

„I de sidste Par Nætter har Postejerne paa Bordet ved Siden af min Seng været for varme. De maa dæmpe Varmeapparatet lidt mere. Jeg er dernæst kjed af Brisler; vil De sørge for, at Postejerne bliver fyldte med Østers. De veed, at mit Natmaaltid er Betingelsen for, at jeg igjen kan falde i Søvn, naar jeg vaagner op."

„Deres Majestæts Befaling skal blive opfyldt."

„Lad mig se, hvad Tallerkenen indeholder."

Lakajen rakte den frem mod Kongen, idet han borttog Laaget. Fire Stykker Smørrebrød med fint Paalæg viste sig.

„Hvem har valgt dette Paalæg?" spurgte Kongen.

„Det har i den sidste Uge Køkkenmester Casadaban selv."

„Nuvel, Stendrup, vil de bringe Vedkommende Underretning om, at jeg ønsker mere Variation i Valget. Denne evindelige bøhmiske Fasan og dette lauenborgske Vildsvinekjød kjeder mig."

„Forhaabentlig vil Kjøkkenet herefter bedre forstaa at træffe Deres Majestæts Smag."

„Gid Casadaban maa blive heldigere inspireret. Det er jo iøvrigt en bekendt Sag, at jeg i Kjøkken-Spørgsmaalet er anlagt paa det Frugale; jeg er nøjsom."

Lakajen bejaede det, idet han dog havde vanskeligt ved at undertrykke et lille Smil.

„Men jeg maa have Forandring, megen Forandring i mit gastronomiske Klaviatur."

Kongen lo ad dette billedlige Udtryk, hvilket han med en Opfinders Selvfølelse fandt fortræffeligt.

„Er Posten kommen Stendrup?"

„Den indtraf lige i dette Øjeblik."

Lakajen fjernede sig for at hente den. Kongen skjænkede sig imidlertid en Kop Kaffe, som han forsynede rigelig med Sukker og tyk Fløde. Faa Øjeblikke efter vendte Stendrup tilbage med Aviserne og nogle Breve, som han lagde paa Mahognibordet midt i Kabinettet. Iblandt hine vare Oppositionsbladet „Fædrelandet“ og Vittighedsbladet „Korsaren“, fremdeles det konservative engelske Organ „Morning Post“ og det franske „Charivari“, Forbilledet for „Korsaren“.

„Er der Noget at bemærke om disse Breve?“ spurgte Kongen.

„Fire af dem ere blevne lagte ind hos Svejtseren; men det femte overraktes mig i Aftes af en mørkklædt, tilsløret Dame.“

Kongen afficeredes af denne Meddelelse og hørte til med spændt Opmærksomhed.

„Jeg vægrede mig først ved at modtage Brevet,“ vedblev Stendrup, „men hun bad mig indtrængende, om jeg snarest muligt vilde lade det komme Deres Majestæt i Hænde. Kongen, tilføjede hun, vilde sikkert rose mig, hvis jeg gjorde det.“

Kongen tog hurtig Brevet fra Lakajen. „De kan fjerne Dem.“

Saa snart Kong Kristian var alene, aabnede han skyndsomst Brevet. Det var fra den fyldige otte og tyveaarige Blondine, hvem han kaldte Donna Leonia. Hun erklærede i et Par Linier, skrevne med Diamantskrift, at hun med den mest brændende Lyst vilde følge efter Kongen til den paa Jægerspris fastsatte Jagt. Hun afventede Ordre i Lyngby Kro, hvor hun havde skrevet sig i Bogen med Navnet Enkemadam Dido Rejersen. Kongen smilede bifaldende, foldede Brevet sammen og trak en Skuffe i Skrivebordet ud. I denne var der et hemmeligt Rum, i hvilket han lagde Brevet. Derpaa gik han hen til det lille Bord, satte sig, og medens han drak Kaffen og spiste Tallerkenens Indhold, gennemløb han flygtig „Korsaren“ og „Charivari“. Af og til saa han

op til Uhret. Han ventede med en vis Utaalmodighed Kronprinsens Ankomst.

II.

I Kronprins Frederiks Palæ i Odense herskede der stærk Bevægelse, thi Hs. kgl. Højhed var kaldet til Kongen paa Sorgenfri, og han skulde derefter begive sig til Udlandet. Man havde travlt med Forberedelserne til Afrejsen.

Aldrig havde Kronprinsens Tilværelse været saa rig paa Omskiftelser som i dette Aar 1844. Han havde som en Fugl flagret om paa Land og Sø. I Begyndelsen af Maj havde han om Bord i Dampskibet „Ægir“ ledsaget sin Gemalinde, Kronprinsessen, til Rostock, og derfra til hendes Forældre i Neu Strelitz. Næppe var han vendt tilbage, før han indskibede sig i Fregatten „Gefion“, der førte ham til Skotland og Færøerne, fra hvilke sidste han vendte tilbage med Korvetten „Flora“. Aldrig saa snart havde denne igjen kastet Anker paa Kjøbenhavns Rhed, før Hs. kgl. Højhed atter fløj over Rostock til Neu Strelitz, hvorfra han over Brunsvig og Hannover fulgte med Kronprinsessen til Badet Pyrmont. Paa Hjemturen kjørte han ad Kristian den Ottendes Østersøbane fra Altona til Kiel, hvorfra han med „Ægir“ sejlede til Snoghøj. Nu oprandt de krigersk bevægede Dage, da han var kommanderende General under Militærmanøvrene ved Hedensted, Dage, der dog ikke alene vare viede Mars, men ogsaa Bakkus. Denne sidste klassiske Guddom havde han dyrket sammen med et skiftende Selskab af Officerer, og Templet, hvori Bakkanalierne holdtes, var Ussinggaard, hvor han havde opslaaet sit Hovedkvarter. Derefter havde han i Odense paa sin 36aarige Fødselsdag den 6. Oktober modtaget Kongen og Dronningen som Gjæster, da disse vare paa Hjemturen fra Boller. Kronprinsens Liv i Odense hengik med Udflugter til Frederiksgave og smaa Konvivier i Palæet, der i Reglen trak langt ud paa Natten.

For nylig havde Kronprinsen modtaget et Brev fra Kongen, hvori denne overdrog ham en Mission til det preussiske Hof. Men forinden Rejsen tiltraadtes, ønskede Kongen, at Kronprinsen skulde komme til Sorgenfri, da han yderligere havde Noget at tale med ham om. Hs. kgl. Højhed havde aabnet Brevet med en vis Spænding, da han var vant til at modtage faderlige Formaninger ad den Vej. Nu blev han vel beroliget af Indholdet, dog kun til Dels, thi det Noget, hvorom der yderligere skulde forhandles, kunde jo være noget Slemt. Siden Manøvrerne ved Hedensted havde han nemlig Adskilligt paa sin Samvittighed.

Det var Eftermiddag, henved Kl. 6, Mørket begyndte at falde paa. Kronprinsen ringede paa Kammertjeneren, der et Øjeblik efter indfandt sig i Kabinettet.

„Hjælp mig Kjolen af, Løjtved, og hent mig min blaa Militærfrakke og min røde Fez.“

Kammertjeneren gik ind i Soveværelset og vendte tilbage med de to Klædningsstykker. Da Kronprinsen havde faaet Frakken paa og sat Fezen paa sit Hoved, udbrød han: „Tag mig den store Merskumspibe. Stop den, tænd den, men tør Mundspidsen godt af.“

Da Løjtved havde rakt Kronprinsen Piben, kastede Hs. kgl. Højhed sig paa Chaiselonguen og udstødte store Dampskyer. Som Kronprinsen laa der med sin Fez og sin Pibe, mindede han snarere om en tyrkisk Pascha end om en dansk Tronarving.

En Lakaj traadte ind og tændte Lysekronen og Lamperne paa Skrivebordet.

Kammertjeneren sendtes ud til Adjudant Bibov, med hvem Kronprinsen ønskede at tale.

Medens Hs. kgl. Højhed laa udstrakt paa Chaiselonguen, gik hans Tanker saa vide omkring. De dvælede først ved en lystig Scene, der havde fundet Sted for nogle Aftener siden. Han havde indbudt en Del af Officererne ved Jægerkorpset i Nyborg og ved Dragonregimentet i Odense til en

lille Underholdning. Det Millerske Skuespillerselskab var netop den Gang i Byen, og ved dette fandtes to unge Piger, Amanda Vorbasse og Regine Pudelmeier, der Begge havde været Elever ved det kgl. Theaters Ballet og nu henrev Løverne i Odense ved deres groteske Dans. Disse To havde Kronprinsen tilsagt til at danse for Selskabet efter Theaterforestillingen. Havesalen, hvis Kroner og Lampetter vare tændte, straalede i det klareste Lysskjær; Selskabet, der var klædt civil, sad i en Halvkreds med Kronprinsen inderst. En af Byens Musiklærere spillede paa et Flygel, der var stillet i et Hjørne af Salen.

Paa et Vink af Kronprinsen begyndte Forestillingen. Fløjdørene til et Sidekabinet aabnedes. Musikeren faldt ind med en Hornpipe. Amanda og Regine ilede med hinanden ved Haanden ind i Salen, klædte i Matrosdragt: kort blaa Trøje og hvide Benklæder. Midt i Salen stansede de, nejede svingende med de runde, blanke Hatte for Kronprinsen og dansede nu saa drastisk som vel muligt den bekendte Matrosdans. Skjønhedslinien blev unægtelig adskillige Gange langt overskreden, men der var Humør og Fart i det Hele, og under bifaldende Latter fra hele det distingverede Publikum trak de sig tilbage med de samme Gestus som ved Indtrædelsen.

Det var denne Scene, Kronprinsen just nu kom til at tænke paa; han gav sig til at skoggerle —; men med Et holdt han inde. Et andet Billede dukkede nu pludselig, lige som fra Sjælens Dyb, op i hans Erindring. Han mindedes, hvorledes han samme Aften efter det lystige Symposion ovenpaa Balletforestillingen havde afvist al Ledsagelse og med en Armstage i Haanden begivet sig til sine Værelser. Men han tog fejl af Vejen og kom ind i sin Gemalindes Kabinet. Lyset faldt paa hendes Portræt; han stansede, det forekom ham, at Prinsessen betragtede ham med et strengt Blik og med et Udtryk i Ansigtet, som om hun vilde sige; „Frederik, jeg følger Dig i Tanken, med Sorg, her i Neu Strelitz!“

Dette Indtryk havde lige som et Lyn slaaet klarende gjennem hans omtaagede Bevidsthed. Han nærede i sit Hjertes Inderste Højagtelse for sin Hustru.

Kronprinsen havde en livlig Fantasi, i hvilken det ene Billede afløste det andet, med skiftende Stemninger. I dette Nu slog hans levende Lystighed om til Alvor. Han rejste sig i samme Øjeblik, hængte Piben fra sig og gik op og ned ad Gulvet med korslagte Arme og sænkede Blikke.

Just da dette psykiske Omslag fandt Sted, stod Kammerjunker Bibov foran Kabinettets Dør.

„De vil sikkert have Fornøjelse af at tale med Kronprinsen i Aften,“ sagde Lakajen.

„Hvorfor i Aften mere end sædvanlig?“ spurgte Bibov.

„Jo, for Hs. kgl. Højhed er i Perlehumør. For et Sekund siden hørte jeg ham le af fuld Hals.“

Bibov traadte ind i Kabinettet. Han bukkede, men Kronprinsen lod, som om han ikke bemærkede hans Ankomst. Hs. kgl. Højhed var tilsyneladende fordybet i Tanker; han gik hen til Skrivebordet, støttede sig med venstre Haand til dette og stirrede ned for sig.

Adjudanten betragtede ham med en vis Forbavselse. Efter Lakajens Udsagn havde han nemlig været forberedt paa at træffe Hs. kgl. Højhed i en helt anden Stemning.

Endelig rettede Kronprinsen sig. „God Aften, Bibov,“ sagde han; „tag Plads, medens jeg skriver et Brev til Kongen. Det skal De overbringe Hs. Majestæt; for De er en Mand, hvem jeg trygt kan betro Statssager.“

Kammerjunker Bibov takkede tavs med et Buk og satte sig. Kronprinsen tog Plads ved Skrivebordet og skrev et Par Linier til Kongen, i hvilke han meddelte denne Dag og Time for sin Ankomst til Sorgenfri. Der var den Gang Hofsorg, hvorfor han forseglede Brevet med sort Lak. Han rejste sig og rakte det til Adjudanten.

„Senest i Morgen begiver De Dem paa Vej.“ Med en mørk Mine fæstede Kronprinsen sit Blik paa Bibov og ud-

brød: „De aner ikke, hvor mange Sorger der kan ligge paa et kongeligt Hjerte.“ Her pegede Hs. kgl. Højhed paa sit Bryst. „Usigelige politiske Bekymringer og søvnløse Nætter er ogsaa en Tronarvings Lod.“

„Jeg er rigtignok ikke inde i Situationen for Øjeblikket,“ svarede Bibov; „men jeg troer alligevel at kunne føle med Deres kgl. Højhed. Deres Befaling skal blive bragt til Udførelse.“

„Jeg stoler paa Dem.“ Med et naadigt Smil rakte Kronprinsen ham Haanden til Afsked.

Da Adjudanten var gaaet, ringede Kronprinsen paa Kammertjeneren.

„Løjtved,“ sagde han, „jeg vil spise her i Kabinettet i Aften. De forstaaer mig, jeg vil ikke forstyrres af Nogen. Jomfru Louise Rasmussen souperer med mig. En lille tête a tête; det bliver kongeligt . . . gemytligt!“

„Sikkert gemytligt,“ svarede Kammertjeneren og trak sig tilbage.

Saaledes illustrerede Hs. kgl. Højhed Udsagnet til Bibov om sine søvnløse Nætter i Fædrelandets Tjeneste!

III.

Den 21. Oktober ved Morgengry forlod Kronprins Frederik Palæet i Odense. Han var ledsaget af sin Hofmarskal, Kammerherre V. Oxholm, og Adjudanten, Kammerjunker Irminger. Blandt de medfølgende Funktionærer notere vi her blot Kammertjener Løitved. Vejret var koldt og uroligt. Hestene førte i skarpt Trav Landaueren til Nyborg, hvorfra Dampskibet „Kiel“ bragte de Rejsende til Korsør. Om Aftenen ankom Kronprinsen til Kristiansborg Slot, i hvis nordlige Fløj han havde sine Værelser. I flyvende Fart og med hyppigt Hesteskifte var det gaaet gjennem Sjælland. Alt var af tidligere afrejste Betjente blevet indrettet til hans Modtagelse. Kort efter at han havde afført sig Rejsedragten, meldte Kap-

tajnløjtnant E. Suenson sig til Audiens. Han var Chef for Dampskibet „Ægir“ og ønskede at vide, til hvilket Tidspunkt Hs. kgl. Højhed havde bestemt Afrejsen. Kronprinsen modtog ham med forekommende Venlighed. „I Morgen Eftermiddag Kl. 4 letter vi, Kaptajnløjtnant,“ svarede Kronprinsen. Kort efter indfandt Kongens Adjudant, Kommandørkaptajn Zahrtmann sig. Han skulde ledsage Kronprinsen til Stettin, men vilde forinden gjøre ham sin Opvartning. Formaalet for hans Rejse vilde Hs. Majestæt selv meddele Kronprinsen. Denne vexlede høflig, men koldt et Par Ord med Adjudanten. Dermed var Audiensen til Ende. Kronprinsen lod sig derefter servere kold Andesteg og The i sit Kabinet. Efter Souperen, i hvilken kun Irminger deltog, lod han sig bringe et stort Glas varm Rødvinspunsch og tændte sig en Cigar af Mærket „Morenito.“ Saa snart Irminger havde forladt ham, gik han hen til en Sekretær, lukkede en Skuffe op og fremtog Paul de Kocks Roman „Grisetten Jenny“, i Oversættelse. Med denne Lekture fik han de sildige Aftentimer til at gaa. Endelig indfandt Søvnen sig. Hs. kgl. Højhed hørte i Nattens Stilhed Vægterne raabe ved Gammelstrand. Han lukkede Bogen, traadte hen til Vinduet og lod sit trætte Blik hvile paa det af Tranlygter svagt belyste Kjøbenhavn. Derefter begav han sig til sit Sovekabinet.

IV.

Da Kronprinsen den følgende Morgen traadte ind i sit Arbejdsværelse, forefandt han paa Skrivebordet en Billet fra Prins Bentheim. Denne udbad sig Æren af at maatte hilse paa Kronprinsen og tilføjede, at han vilde prise sig lykkelig, hvis det blev ham tilladt at ledsage Hs. kgl. Højhed til Sorgenfri. Bentheim havde den foregaaende Aften været til Spilleselskab hos Arveprins Ferdinand. Spillet var trukket langt ud paa Natten; Bentheim havde tabt mange Penge, og hans Humør var gaaet ned under Nulpunktet, skjøndt Arve-

prinsen havde søgt at holde hans gode Lune oppe ved at brænde den ene „Mutterwitz“ af efter den anden. Af Oxholm, der deltog i Spillepartiet, havde han faaet at vide, at Kronprinsen næste Formiddag skulde kjøre til Sorgenfri. Da Bentheim var kommen til sin Bolig, Kongens Palæ paa Amalienborg, havde han strax skrevet den nævnte Billet og paalagt Lakajen at besørge den tidlig om Morgenen til Kristiansborg.

Bentheim fik sin Anmodning opfyldt. Han sad ved Siden af Kronprinsen i Kalechen, der hurtig rullede hen ad Lyngby Vejen, tidlig Formiddag. Vejret var raakoldt, og Himlen overtrukken, saaledes som det skildredes i denne Fortællings Begyndelse, da vi aflagde Visit hos Kong Kristian paa Sorgenfri. Kronprinsen var længe tavs, han syntes at være i Graavejrsstemning; Bentheim havde et Par Gange forgæves søgt at indlede en Samtale.

„Prins Bentheim,“ udbrød han pludselig, „veed De, hvormed jeg har beskæftiget mig stærkt i den sidste Tid?“

„Nej,“ lød Svaret spørgende.

„Med genealogiske Studier.“

„Ah, Deres kgl. Højhed vil altsaa følge i det af Enkedronning Marie anviste Spor?“

„Netop. Enkedronningen har selv opfordret mig dertil, nej, hun har snarere indtrængende bedt mig. Hun sagde, at jeg ligefrem havde et forbavsende Talent for det Studium!“

Bentheim saa forbavset paa Kronprinsen, thi han vidste, at denne i en Aarrække ikke havde talt med Enkedronningen. „Husker Deres kgl. Højhed ikke fejl?“ spurgte han, „Var det ikke Gehejmearkivar Holten, der udtalte sig saaledes for Dem paa Kongens Fødselsdag ifjor?“ tilføjede han med et sarkastisk Smil.

Kronprinsen, der mærkede, at hans Sidemand betragtede Fortællingen som en slet og ret Plade, blev ærgerlig.

„Skal jeg egentlig sige Dem, Prins Bentheim, hvorfor jeg er bleven Genealog?“

„Nu vel da·“

„Fordi jeg vil sætte mig ind i Deres Durchlauchtigheds Slægtskabsforhold og maaske skrive Deres berømmelige Families Historie, som i det Mindste Ingen i Fyens literære Selskab har den Ære at kjende. De er baade dansk Generalmajor og Storkors og det er en stor Skam, at Deres Bedrifter er skjult for Verden.“

Bentheim lod Spydigheden gaa hen over sig og ytrede rolig: „Det skal være mig en Fornøjelse at læse Værket.“ Han gik derefter over til at omtale, at Kongen de følgende Dage skulde holde Jagt paa Jægerspris. Et stort Selskab var indbudt, deriblandt Arveprins Ferdinand, Landgreven, Prins Frederik af Hessen og Hs. Durchlauchtighed, Prins Kristian af Glücksborg. Medens Kronprinsen hørte opmærksomt paa ham, kjørte Kalechen op foran Hovedbanen til Sorgenfri Slot.

V.

„Hs. kgl. Højhed Kronprinsen!“ meldte Adjudanten Kong Kristian. Denne rejste sig, rakte sin indtrædende Søn Haanden og opfordrede ham til at tage Sæde i Sofaen. De satte sig hver i sit Hjørne. Først spurgte Kongen om, hvorledes Rejsen fra Odense til Kjøbenhavn havde været; dernæst forhørte han sig om Biskop Fabers, Stiftsamtmand Bardenfleths og flere andre fyenske Notabiliteters Befindende. Kongen havde fra sin Tid som Guvernør paa Fyen en meget talrig Kreds af Bekendte, og hver Gang Kronprinsen kom tilrejsende fra Odense, underholdt han sig med ham om flere af hine, men i Reglen fik han ganske overfladiske Svar paa sine Spørgsmaal.

„Du har af mit Brev, Frederik, seet, at jeg har tiltænkt Dig en Mission til det preussiske Hof.“

„Det har jeg, og hvori bestaaer den?“ spurgte Kronprinsen, hvis Blikke søgte flygtig ud mod Haven, hvor en

Hund just gjøende foer efter en Kat, der med lynsnar Fart klatrede op i et Træ.

Kongen bemærkede Kronprinsens Fraværelse. „Hør mig nu med udelt Opmærksomhed,“ vedblev han. „Rigets Velfærd kræver det, og næst mig har Du Forpligtelsen til at varetage hint.“

„Jeg er lutter Øre,“ var Svaret.

„Da jeg i Juni ifjor besøgte Kong Frederik Vilhelm paa Rügen, indbød jeg ham til et Besøg i Kjøbenhavn. Han modtog min Indbydelse, og vi har korresponderet derom. Han stillede sin Visit i Udsigt dette Efteraar, men gav dog ikke noget bindende Tilsagn. Imidlertid har jeg ladet Hofmarskallen indrette Kristian den Syvendes Palæ paa Amalienborg til hans Modtagelse og træffe Foranstaltninger til at faa hans Følge anbragt. Her i dette Brev“ — Kristian den Ottende rejste sig og tog fra Skrivebordet et forseglet Brev, som han viste Kronprinsen og derefter lagde fra sig — „har jeg gjentaget min Indbydelse til Hs. Majestæt og stillet „Ægir“ til hans Disposition i Tilfælde af, at han maatte behage at sejle med det. Kommandørkaptajn Zahrtmann er om Bord og skal da fungere som hans Kavaler.“

„Jeg skal da overrække Kongen Brevet — som ydre Anledning til Besøget ved Hoffet i Berlin?“ sagde Kronprinsen.

„Netop. Du ved ikke, hvor megen Vægt jeg lægger paa et venskabeligt, personligt Forhold til Kong Frederik Vilhelm i disse Tider, især siden Slægtskabsbaandet, der ved Frederiks Ægteskab knyttedes med Czar Nikolaus, bristede i August. Frederik Vilhelms Venskab er mig et Led i min Politik. Har jeg Kongen af Preussen paa min Side, vil de slesvigholstenske Separationsbestræbelser ikke kunne finde noget gunstigt Terræn ved Hoffet i Berlin. Forstaaer Du?“

„Ja, det staaer da klart for den jævneste Forstand,“ svarede Kronprinsen. „Naar Kongen af Danmark virkelig har Preusserkongen til Ven, saa ligger der deri en Modvægt

mod Hertugen af Augustenborgs Planer. Disse gaaer just ud paa at vinde Kong Frederik Vilhelm for Slesvigholsteinismen."

„Rigtigt! Jeg ønsker derfor at kunne influere nærmere paa Hs. preussiske Majestæt. Du maa da under dit Besøg i Berlin udfolde hele din Elskværdighed for at bevæge Kongen til at komme hertil, men hvor indtrængende Du fremsætter din Anmodning, maa det dog gjøres med Bevarelsen af den kongelige Anstand."

„Elskværdighed og Anstand," gjentog Kronprinsen, „er just de Egenskaber, jeg skal beflitte mig paa. Jeg vil haabe, at jeg faar nogle gode Indskydelser. Fortuna plejer at staa mig bi. Jeg haaber, at jeg skal kunne bevæge Kongen til at komme. Men Du skrev i Brevet til mig, Fader, at der foruden Rejsen til Berlinerhoffet var noget Andet, Du vilde tale med mig om. Hvad er det?"

„Det er en anden Sendelse, men af langt større Vigtighed, særlig for Dig selv, end den første. Hvad enten Du faar Hs. preussiske Majestæt til at rejse eller ikke, saa skal Du begive Dig til Neu Strelitz, for at bevæge Din Hustru, Kronprinsesse Mariane, til at vende tilbage med Dig og leve ved Din Side i Odense. Du maa bevæge hende dertil. Hvo veed, maaske kan Dit Ægteskab en Gang blive af afgjørende Betydning for Arvefølgen, en mandlig Arving vilde være det mægtigste Sammenknytningspunkt mellem Rigets Dele. Dog, herom ikke mere, vi veed jo ikke i den Retning, hvad Fremtiden kan føre med sig." Her tav Kongen.

Kronprinsen slog Øjnene ned, strøg Guldringen, Kronprinsessen havde givet ham, af sin Finger og syslede nogle Øjeblikke med den. „Jeg forstaaer Dig godt, Fader. Du rører der igjen ved en Sag, som Du i de faa, fortrolige Øjeblikke, Du skjænker mig, nogle Gange har slaaet paa. Du har sagt, at i den højere Politik gaaer Statens Interesser forud for alle andre Hensyn, som ellers Religion og Moral gjør til en bydende Pligt. Jo, det har Du sagt; og da Du

staaer langt over mig i Kløgt, saa har jeg allerede i den Retning fulgt Din Forskrift. . . . Du veed det."

„Der er sarte Felter, hvor der maa handles med den største Finhed, Diskretion og Kløgt," sagde Kongen, „hvis et heldigt Resultat skal opnaaes."

„Ja, det er rigtigt," svarede Kronprinsen. „Men jeg maa ledes af et lykkeligt Instinkt, naar jeg skal kunne optræde saaledes. Og jeg maa da helst naa mit Maal i en Fart, thi jeg kan ikke holde mig længe i Rollen. Dog, det er Statsbetragtninger, om jeg maa bruge Udtrykket. Jeg adlyder naturligvis din Befaling, Fader, og rejser til Neu Strelitz, men jeg venter mig ikke noget heldigt Udfald af den Sendelse. Jeg indrømmer, at jeg maaske ikke altid har iagttaget Dekorum overfor Kronprinsessen; men hun maa have følt, at jeg nærer Højagtelse for hende! Hun kan ikke have været blind for, at jeg har gjort mig Anstrengelser for at vinde hende; men hun er alligevel forbleven kold overfor mig."

„Saa maa Du fordoble dine Anstrengelser," udbrød Kongen. „Du maa overtale hende til at følge med Dig. Iøvrigt falder Skylden for den uheldige Vending dette Ægteskab har taget, ikke paa Dig alene; den er ikke udelukkende Resultatet af dine Brud paa den Etikette, der skyldtes Kronprinsessen blot i hendes Egenskab af Dame. Men — her taler jeg til Dig nærmest som Konge — jeg har med Beklagelse hørt, at der i en vis Kreds intrigeres mod Din Forbindelse med Kronprinsesse Mariane."

„Ja, lad os sige det rent ud, uden Omsvøb," tog Kronprinsen heftig til Orde; „Damer i Hofkredsen, der ere snedige og ildesindede mod mig, have ligefrem udtalt, at dette Ægteskab burde sprænges. Her er Kvindeintriger paa Spil. Maaske frygter de ærbare Damer for, at en eller anden Tilfældighed kunde skaffe mig en Arving, tilmed en Prins!"

Kristian den Ottende og Kronprins Frederik saa her et Øjeblik paa hinanden, hver med et fint Smil om Læben.

„Ogsaa i en anden Retning," ytrede derefter Kongen, „sætter jeg megen Pris paa, at din ægteskabelige Forbindelse opretholdes. Som Broderdatter af Preussens forgudede Dronning Louise er Mariane et Bindeled mellem det preussiske og det danske Hof. Under det spændte Forhold, hvori vi staaer til Tyskland, er hun saaledes blot ved sin Personlighed af politisk Vigtighed."

„Ja, ved vort Bryllup," svarede Kronprinsen, „blev den Sag om, at hin Dronning Louise var Prinsessens Tante, jo idelig og idelig betonet."

„Nu kjender Du altsaa Formaalene for din Rejse. Naar tiltræder Du den?"

„Jeg har i Sinde at tage af Sted endnu i Eftermiddag. Giv mig Brevet, Fader. Lakajen kan lægge det i min store Brevtaske i Vognen."

Kongen og Kronprinsen rejste sig; den Sidste fik Brevet og erklærede, at han, forinden han forlod Slottet, vilde tillade sig at hilse paa Dronning Karoline Amalie. Kristian den Ottende besvarede Meddelelsen med et bifaldende Nik og trykkede Sønnens Haand til Afsked, idet han med en vis Bevægelse i Stemmen udbrød: „Frederik, husk, at vi i Alt, hvad vi foretager os, maa have Danmarks Velfærd for Øje."

Kronprinsen fik hos Dronningen en Audiens, men den endte hurtig, da Hds. Majestæt var særdeles kølig overfor ham. Kongen kaldte imidlertid paa en Lakaj og befalede ham at aflevere i Lyngby Kro et Svar paa en Ansøgning fra Enkemadam Reiersen. I Skrivelsen meddelte Kongen, at hendes Søn kunde faa Audiens den følgende Dags Aften paa Jægerspris. Uindviede vilde ikke kunne lægge den ringeste Betydning ind i disse Ord, men det kunde den fyldige Blondine Dido Reiersen.

VI.

I flyvende Fart gik det atter ad Kjøbenhavn til for Kronprinsen. Ved Ankomsten til Kristiansborg sprang han hurtig

ud af Vognen, ilede op ad Trappen og gav Befaling til, at Alt skulde være klart til Afgang om to Timer. Han vilde kun have den nødvendige Bagage; skulde hans Ophold i Udlandet blive af længere Varighed, kunde altid det Fornødne sendes ham.

Pludselig foer den Tanke ham gjennem Hovedet, at der var „Gewerbeausstellung“ i Berlin. Den skulde han naturligvis besøge, ja, den vilde han netop besøge, thi han vidste, at han der vilde kunne glimre ved sin Sagkundskab, naar han igjen blot fik noteret sig Hovedpunkterne i et Par Artikler om Udstillingen, der stod i „Illustrierte Zeitung“, hvilke han havde læst i Odense. Han havde talt om Udstillingen til Løitved, og han havde ogsaa overfor ham berørt den smukke Skildring i Tidenden. „Gid jeg havde den ved Haanden nu, ja gid jeg havde den,“ var hans Tanke.

Han ringede paa Kammertjeneren.

„Løitved,“ sagde han, „kan De huske, at jeg i Odense talte om „Gewerbeausstellung“ i Berlin og viste Dem en Skildring af den i den tyske illustrerede Tidende?“

„Det erindrer jeg nok,“ var Svaret.

„Har De sørget for, at Artiklerne kom med; findes de i mine Kofferter?“

„Nej, jeg drømte ikke om, at Deres kgl. Højhed kunde ønske dem medtagne, eller at De kunde faa Brug for dem.“

I et Nu var ved disse Ord Kronprinsens Forventning om at blænde sine berlinske Omgivelser ved sin Sagkundskab bortblæst. Det irriterede ham, der lagde saa stærkt Vægt paa det ydre Skin. Med Et kom han, for hvis Karakter de bratte Overgange var ejendommelige, i stærk Harme.

„De drømte ikke om, hvad jeg kunde ønske, eller hvad jeg havde Brug for, skjøndt De vidste, at jeg skulde til Berlin? Løitved, De er, Fanden gale mig, en Idiot!“

„Men, Deres kgl. Højhed . . . . .“

Kronprinsen slog i Bordet, sparkede en Stol omkuld og skreg formelig: „De har her ikke havt Hjerne, men Blom-

kaal eller Boghvedegrød bag Deres Pandeskal. Ja, gu har De det!“

Kammertjeneren stod tavs.

Kronprinsen befandt sig i en Paroxysme. Han udslyngede Skjældsord mod alle sine daglige Omgivelser. Han rasede over disses grænseløse Dumhed. Han sammenlignede dem med Pukkeloxer, Næshorn og Orner paa Rejeben.

Denne sidste Sammenligning bragte Løitved til at le høit midt under denne egentlig tragiske Situation.

„Hvor Deres kgl. Højhed er glimrende vittig! Ja, Heiberg har da ogsaa kaldt Dem Danmarks vittigste Hoved!“

„Hvem? Heiberg!“

„Ja Skuespillerindens Mand.“

„Nej, virkelig? Ja, han har en skarp Opfattelse; ham respekterer jeg.“ Denne Meddelelse virkede forbavsende beroligende paa Kronprinsens Sind, der hurtig igjen kom i Ligevægt. „Lad os ikke tænke længere paa den illustrerede Tidende,“ sagde han.

„Vognen holder for Døren,“ meldte Lakajen.

Kronprinsen og Bibov steg ind i Kalechen og kjørte ad Holmens Kanal og Bredgade til nordre Toldbod, ved hvis Bolværk „Ægir“ laa. Arveprins Ferdinand og Landgreven havde indfundet sig for at tage Afsked med Hs. kgl. Højhed.

„Ja, mine høje Herrer,“ vare hans sidste Ord til dem, „nu begiver De Dem til Jagtens Glæder paa Jægerspris. Men jeg rejser, opfyldt af alvorlige Bekymringer, til Tyskland for at virke i det dyrebare Fædrelands Interesse.“

„Tak, fordi Du saaledes ofrer Dig for Danmark,“ svarede Prins Ferdinand. „Spis blot ikke for mange Berliner Pfannkuchen!“

VII.

Kl. 4, da Tusmørket var i Færd med at bryde frem, kastede „Ægir“ los og stod udenom „Trekroner“. Kron-

prinsen med Følge arrangerede sig i deres respektive Kahytter og Lukaf'er. Om Bord var, hvad der tidligere bebudedes, Kommandørkaptajn Zahrtmann, der i Tilfælde af, at Kong Frederik Vilhelm fulgte med tilbage, skulde fungere som Kavaler. Endvidere vare et Par Lakajer beordrede til at være til Tjeneste, og Kong Kristians Kok og Sølvkammerfuldmægtig vare til Stede.

Kronprinsen havde ladet Skibets Fører, Kaptajnløjtnant Suenson, og de ikke vagthavende Officerer indbyde til Taflet i Salonen. Dette holdtes Klokken 5. Lamperne kastede deres stærke Lys hen over det sirlig dækkede Bord med det straalende Sølvservice og den store forgyldte Opsats med en farverig Blomsterbuket. Skibet gik stolt og rolig gjennem Vandet, hvad der forøgede det Præg af Hygge og Komfort, der hvilede over Salonen. Til det angivne Tidspunkt mødte de Indbudne og Følgets Herrer præcis paa Pletten. Kronprinsen traadte ind fra sin Arbejdskahyt. Han var iført en lang, mørkeblaa Frakke med forgyldte Ankerknapper og en hvid Vest, hvilken Dragt klædte ham særdeles godt. Med et venligt Smil indbød han Suenson og Zahrtmann til at tage Plads henholdsvis paa hans højre og venstre Side. Man satte sig og Anretningen begyndte. Retterne bestod af Suppe, Fisk, Tunge og Lax med Gemyse, Kalkun og Vandbakkelser med Flødeskum; Vinene vare Chateau Lafitte, Hochheimer og Madeira. Det lille Herreselskab kom snart i Stemning, saa Konversationen gik humoristisk og livlig.

„Mine Herrer!“ sagde Kronprinsen, idet han tog sit Glas, „De veed nok, at Danmark er en Perle, der svømmer paa Vove; det gjør vi, der er en Del af Perlen, ogsaa. Lad os drikke et Glas for et lykkeligt Udfald af vor Expedition.“

Herrerne rejste sig og tømte i Forening med Kronprinsen Glasset.

Kronprinsen konverserede især med Suenson og dvælede ved dennes Deltagelse i Søslaget ved Navarino. Hs. kgl.

Højhed kjendte rigtignok ikke synderligt til denne Begivenhed, der havde været paa Alles Læber, da han var en nittenaarig Yngling; men han vidste, at Kampen havde staaet mellem franske, engelske og russiske Skibe paa den ene Side og tyrkisk-ægyptiske paa den anden. Han saa i Fantasien Tyrker med Turbaner og Halvmaaner, han kom til at tænke paa de ægyptiske Mameluker, og han ligesom hørte det tordnende Drøn af de Hundreder af Kanoner, hvis Ofre farvede Bølgerne røde med deres Blod. At have været virksom Deltager i et saadant mægtigt Skuespil — det forekom Kronprinsen stort og herligt; det var Noget, han, naar han var i sin Karakters anerkjendende Hjørne, beundrede højt.

„De er et brillant Element i vort Søofficerskorps, Suenson, det siger jeg ligefrem.“

„Jeg takker Deres kgl. Højhed for Udmærkelsen; men maa det ikke være mig tilladt at adressere den til van Dockum, der ogsaa var med ved Navarino.“

„Fin Bemærkning, Hr. Kaptajnløjtnant.“ Med disse Ord vendte Kronprinsen sig fra Suenson til Zahrtmann. „Vi har opholdt os ved Fortidens Bedrifter, som De har hørt, Hr. Kommandørkaptajn?“

„Ja, det behagede Deres kgl. Højhed at udmærke min Kollega,“ svarede Zahrtmann i en kølig Tone.

„Paa Fremtiden, Zahrtmann!“ Kronprinsen løftede Glasset og tømte det.

Zahrtmann bøjede sig og fulgte derpaa Exemplet. „Hvad behager Deres kgl. Højhed at mene med Fremtiden.“

„Det skal jeg sige Dem. Jeg drømte under min sidste Fart med min Lystyacht „Neptun“, at De var bleven første Deputeret i Admiralitetskollegiet.“

„Jeg drister mig til at tro, at denne Drøm ikke gaaer i Opfyldelse, skjøndt det er Deres kgl. Højhed, der har drømt den.“

„De skal se, den gjør det.“

„Men jeg hører, d'Herrer derovre,“ sagde Kronprinsen

til de Overforsiddende, „roser Kalkunen! Ja, den er delikat, det er ogsaa min Mening. Ved De, mine Herrer, at Kalkun var Kristian den den Fjerdes Livret. Jeg troer, at min Smag for Kalkun er en Arv efter ham."

„Deres kgl. Højhed kjender vel hver enkelt af Deres Forfædres Yndlingsret?" spurgte en af Kavalererne.

„Ja, jeg har jo, som hele Selskabet nok kan tænke sig, beskjæftiget mig meget med Kongehusets Personalhistorie. Veed De, hvad der var Frederik den Femtes Livret?"

Selskabet svarede benægtende.

„Det var saamænd Frikadeller med Kartoffelmos!"

„Højst interessant! Kongelig Nøjsomhed!" lød det fra alle Sider.

Da Desserten havde tilendebragt sin Rundgang, rejste Kronprinsen sig og trak sig tilbage til sin Kahyt. Selskabet drak Kaffe og røg Cigarer i Officersmessen. Man morede sig over Kronprinsens personalhistoriske Undersøgelser. „Jeg tror næppe," ytrede en af Herrerne, „at Frederik den Femte har spist Kartoffelmos. Min Fader, der var meget inde i Landbrugets Historie, fortalte nemlig, at Kartoflen endnu i dette Aarhundredes Begyndelse kun ansaaes for Svineføde her i Landet. I Frankrig begyndte man først at faa nogen Agtelse for denne Plante, da Kong Ludvig den Sextende satte en Kartoffelblomst i sit Knaphul."

Kronprinsen havde i sin Kahyt drukket Kaffe sammen med Kammerjunker Irminger. Da Meerskumspiben var røget ud, kastede han en lang, mørkeblaa Kappe om sig, satte en Kaskjet paa Hovedet og begav sig, ledsaget af den nævnte Adjudant op paa Skansen. Han spaserede her frem og tilbage i den stive Kuling. Søen fraadede om Skibets Bov, men Slingringen var ikke betydelig. Himlen var overtrukken med sorte Skyer, der hang tungt ned over Bølgerne. Kun hvor Solen var gaaet ned, skimtedes der en rødlig Farvetone. Fyrene ved Falsterbo og ved Stevns Klint glimtede i det Fjerne som Stjerner.

„Troer De, Irminger, at Vejret bliver uroligere? De er jo en øvet Sømand."

„Jeg antager det ikke. Men i modsat Fald har det jo ikke Noget at sige. Deres kgl. Højhed er jo „halvbefaren"."

„Nej, sig heller helbefaren, Irminger. Her vil jeg ikke tale om, at jeg er Viceadmiral og som saadan kommanderede Eskadren, hvormed jeg for over fire Aar siden sejlede til Mecklenborg for at holde Bryllup. Men husk paa, at jeg har gjort et Togt til Island. Man taler nok om den unge Kristian den Fjerdes Sejlads paa den oprørske Skanderborg Sø; men hvad har det været mod mine Farter med „Neptun", hvor jeg snart er bleven begraven mellem vældige Bølgebjerge, snart er bleven løftet saa højt, at jeg kunde plukke Stjerner."

„Ja, Deres kgl. Højhed har hyppig talt derom," sagde Irminger og tilføjede ironisk: „De ved ikke, hvor tidt Deres Moder, Dronning Karoline Amalie, har siddet i de dybeste Bekymringer, naar De saaledes har været ude paa Expeditioner?"

„Saa?" afbrød Kronprinsen sin Adjudant. „Troer De, at vi kan være i Stettin i Morgen Kl. 12? Lad os gaa ned!"

Kl. 9 indtog Kronprinsen i Salonen, i Forening med sine Kavalerer, en lille let Souper, bestaaende af Smørrebrød, Smaakager og The. Han havde udtalt Ønsket om at se de to yngste Officerer af „Ægir"s Bemanding hos sig i Salonen Kl. 10, da det vilde interessere ham at underholde sig med dem. Efter at Kronprinsen havde sagt Godnat til sit Følges Herrer, der begav sig til deres respektive Lukaf'er, gik han selv ind i sin Kahyt. Han lod en Lakaj fremtage et Bundt Cigarer af en der staaende Haandkuffert. Han aabnede sin store Brevtaske, hvoraf han trak et Blad frem, hvilket han lagde paa Bordet og satte en Brevpresser ovenpaa det. Kronprinsen befalede dernæst sin Kammertjener, at han skulde drage Omsorg for, at der paa Bordet i Salonen blev sat

Karaffer med Kognak, Rom og koldt Vand og stillet et Bæger Cigarer.

De to Løjtnanter indfandt sig til det fastsatte Klokkeslet. Kronprinsen traadte ind fra sin Kahyt; paa Hovedet bar han sin røde Fez og viste sig overordentlig oprømt.

„Jeg har indbudt Dem, mine Herrer, for jeg ønskede sammen med Dem at have en lille, gemytlig Collats. Tag Plads her ved Bordet.“ Kronprinsen beordrede Lakajen til at sætte Glas for de to Officerer og række dem Cigarbægeret. Da den tjenende Aand havde gjort dette, fik han Befaling til at forsvinde. Kronprinsen lavede sig et Glas Grog og tændte en Cigar. Officererne fulgte Exemplet.

„Neptuns Skaal!“ udbrød han. „Ja, vel at mærke, ikke en Skaal for min Kutter; men for Havets Gud. Ham maa man søge at stemme forsonlig, naar man, som her, sidder paa gyngende Grund og hører Hjulenes Slag mod Bølgerne.“

Kronprinsen tømte Glasset. Hans to Gjæster gjorde loyalt det samme. Glassene fyldtes paany.

„Deres kgl. Højhed forstaaer rigtignok at udtrykke Dem poetisk,“ ytrede den ene Officer.

„Ja, jeg skal sige Dem, det er Livet mellem de begede Gutter, der har vakt den poetiske Geist hos mig. En Skaal for den danske Matros.“

Kronprinsen tømte Glasset og løftede det i Vejret. Officererne fulgte Exemplet, men bøjede Hovedet for ham.

Groggens Virkninger begyndte efterhaanden at vise sig. Kronprinsen blev meget livlig og drastisk i sine Fortællinger, og hans Gjæster skjænkede ham et Bifald, der steg med Glassenes Tal.

„Ja, jeg er virkelig digterisk begavet,“ sagde Kronprinsen. „Oehlenschläger erklærede for nylig overfor mig, at man ventede sig ikke saa lidt af mig i Literaturen. Det Samme har ogsaa H. C. Andersen udtalt. De kan tro, mine Herrer, at naar Digteraanden kommer over mig, føler jeg en

voldsom Trang til at studere Folkelivet og Brokkensbod, — det er Steder, som kan levere sande Livsbilleder; der brænder de Flammer, ved hvilke Poeten kan tænde sin Praas!"

„Glimrende! Superbt!" udbrød de to Officerer.

„Ligesom den Kalif, der gik forklædt ud om Natten — hvad var det, den Kalif hed?"

„Harun al Raschid, Deres Højhed."

„Naa, lige som han forklædt studerede Folkelivet om Natten, saaledes har jeg, med rødhaaret Paryk og forlorne Bakkenbarter, iført Fiskerdragt og talende bornholmsk Dialekt, besøgt Brokkensbod ved Nattetid. Jeg var altid alene, thi saa kunde jeg bedst gjøre mine Studier. Der fik jeg Indblik i mange af Folkelivets Ejendommeligheder, der forsynede jeg, for at tale med Kunstnerne, min Palet med Farver. Snart skal der foreligge en Skildring fra min Haand."

„Nej, hvor interessant!" udbrød den ene af Officererne.

„Den skal hedde: „Baadsmandens Elskede eller Brokkenbods Mysterier". Vil De høre en Bagatel af den!"

„Med den største Fornøjelse," var det enstemmige Svar.

Kronprinsen gik ind i sin Kahyt, hvor han tog et af Bladene under Brevpresseren. Han havde for kort Tid siden fundet det i Forgemakket, paa Bordet ved Siden af en Lakaj, der var falden i Søvn. Det var Resten af et sønderrevet Blad, men der stod et Vers paa det, hvoraf Hs. kgl. Højhed havde følt sig ganske overordentlig tiltalt. Han havde klæbet det paa den indvendige Side af et lille Ark Postpapir og gjemte det som et Klenodie.

„De skal blot mærke lige som en lille Luftning af min Poesi," sagde Kronprinsen, idet han igjen tog Plads i Salonen. „Der er her Tale om Baadsmandens Elskede; han fortæller om sin Elskedes Sædvaner. Men jeg læser kun et enkelt Vers for Dem; husk, det er endnu en stor literær Hemmelighed; De skal blot sige mig, om jeg har truffet Tonen rigtigt."

„Altsaa Baadsmanden synger:

„Naar efter Dagens Daad min Skat
Har klædt sig af til Særken,
Saa kvidrer dog, skjøndt det er Nat,
For hendes Øren Lærken.
Thi Sagen er, den ædle Sjæl
Af Kümmel tager sig en Pægl;
Hun faaer den bragt af Drengen
Og tømmer den i Sengen!"

„Kalder De ikke det ægte Sømandspoesi?"

„Jo, det er den rigtige Stemning," ytrede den ene Søofficer.

„Billedet er fortræffeligt, udbrød den anden; det er grebet lige ud af Folkelivet."

„Lad os drikke en Skaal for mit literære Foretagende, mine Herrer, om hvilket De dog maa forholde Dem tavse."

Skaalen blev drukken.

„Mærkelig nok kan jeg ikke blive enig med mig selv om, hvad den Elskede skal hedde," sagde Kronprinsen.

„Maaske jeg maa tillade mig at foreslaa et Navn," ytrede den ene af Officererne, der nu befandt sig i en særdeles animeret Stemning.

„Nuvel da?"

„Saa foreslaaer jeg, at Deres kgl. Højhed skal opkalde hende efter Ole Kaninstoks Datter. Hvad siger De om Navnet: Mariane?"

„Mariane!" raabte Kronprinsen.

Som et Lyn foer en Tanke gjennem hans Hoved; hans Pande ligefrem formørkedes et Øjeblik. Han rejste sig hurtig; indtog en rank og værdig Holdning og sagde i en bestemt Tone: „Vort Collats er til Ende. Jeg takker d'Herrer for Deres Nærværelse. God Nat." Kronprinsen hilste med Haanden, vendte sig og gik ind i sin Kahyt.

De to Officerer trak sig forundrede tilbage.

Kaptajnløjtnant Suenson stod paa Kommandobroen og iagttog, hvorledes „Ægir“ i den mørke Oktobernat som en Pil skjød sig hen gjennem Østersøen.

VIII.

Op paa Formiddagen lagde „Ægir“ til ved Stettins Bolværk. Himlen var klar, Solopgangen havde været skjøn, Temperaturen var mild, og kun en let Brise rørte sig. Den største Del af Kronprinsens Følge havde tidlig været paa Dækket og gik To og To, livlig samtalende, med hinanden frem og tilbage, medens Skibet passerede det smalle Sund mellem Usedom og Wollin, og Stettinerhaff. Da „Ægir“ havde naaet Indløbet til den egentlige Oder, forlod Kronprins Frederik sin Kahyt og begav sig op paa Skansen, hvor Kavalererne og Officererne stillede for at hilse paa ham. Han fandt, at Vejret indbød til nogle Timers Ophold i Stettin. Han besluttede da, at en af Adjudanterne, saa snart Bolværket var naaet, skulde begive sig til Berlin med det første afgaaende Jernbanetog for at melde Gesandten, Grev Reventlow, hans Ankomst med Aftentoget. Kammertjeneren fik Ordre til saa snart som muligt at expedere Bagagen til Jernbanegaarden og efter sin Ankomst til Berlin at bestille Værelser i „British Hotel“, Unter den Linden. Fra det Øjeblik, Kronprinsen ved Landstigningen forlod Skibet, var hans Inkognito: Greve af Oldenborg. Da Skibet havde lagt til, bleve de givne Befalinger bragte til Udførelse. Kronprinsen spaserede derefter, iført Civildragt, med sine Kavalerer omkring i Stettin, denne de pommerske Hertugers gamle Residensstad, der forhen længe havde staaet under Sverrigs Herredømme. Han havde tidligere hørt Tale derom, og det var Grunden til, at han ønskede at tage den nærmere i Øjesyn. Han besaa Slottet, Raadhuset og Peter-Poulskirken, hvorefter han kjørte tilbage til „Ægir“. Her begav han sig strax ned i sin Kahyt, hvor

han ønskede at spise ene og forblive uforstyrret, indtil Togets Afgangstid blev ham meldt og Opbruddet maatte finde Sted.

Jernbanekjørslen til Berlin var flere af Medlemmerne i Kronprinsens Følge en hel Begivenhed: det var nemlig første Gang, de prøvede dette Befordringsmiddel, der for Nutidens Generation er bleven Reglen. Jernbaner kjendtes endnu ikke i Danmark og Slesvig. Jernbanelinien mellem Stettin og Berlin var først bleven aabnet Aaret forinden. Med levende Interesse saa Følget, hvorledes den fnysende Damphest i rivende Fart førte dem hen over Pommerens og Brandenborgs Sletter. Men Solen var i Færd med at gaa ned. De hurtig vexlende Omgivelser i Landskabet bleve stedse utydeligere, og snart indhylledes Alt i Mørke. Opmærksomheden rettedes mod de Stationer, man passerede. Lamperne, Mængden i Ventesalene, de frem og tilbage ilende Jernbanebetjente, Togsignalerne, kort hele det brogede Liv, der udfolder sig paa en Banegaard ved et Togs Ankomst eller Afgang, gjorde et stærkt Indtryk paa dem i Kronprinsens Følge, der hidtil ikke havde været Vidner til dette Skuespil. Ved Ankomsten til Stettiner Bahnhof i Berlin, var den danske Gesandt ved det preussiske Hof, Grev Reventlow, til Stede paa Perronen for at modtage Kronprinsen. Hs. kgl. Højhed vexlede nogle faa Ord med Gesandten og præsenterede Zahrtmann og sine Kavalerer for ham. Gesandten satte sig efter Indbydelse i Vognen ved Kronprinsens Side. Kort efter befandt „Greven af Oldenborg“ sig med sit Følge i „British Hotel“. Gesandten havde i Samtalens Løb meddelt ham, at Hs. preussiske Majestæt først næste Sommer vilde besøge Kong Kristian. Den følgende Morgen rejste Zahrtmann hjem med dette Budskab. Om Bord i „Ægir“ vendte han tilbage til Kjøbenhavn.

IX.

Den danske Konges daværende Repræsentant ved Hoffet i Berlin, Holsteneren Grev Eugen Reventlow, var i diplomatisk

Henseende ingenlunde noget Lys; men han var af Ydre en overordentlig nobel Personlighed, med slebne Former og fin Takt i Valget af sine Udtryk. Han var Søn af Grev Kai Reventlow, der i Overgangen fra det attende til det indeværende Aarhundrede havde været Præsident for det tyske Kancelli. Den gamle Greve havde været diplomatisk Afsending hos Kong Karl den Tredie af Spanien og hos Gustav den Tredie af Sverrig, og den Fylde af interessante Indtryk, han havde modtaget fra Hofferne i Madrid og Stockholm, meddelte han Sønnen i sine Samtaler med denne. Grev Eugen var som nittenaarig Yngling bleven Attaché ved Gesandtskabet i Berlin. Han virkede derefter som Legationssekretær i St. Petersborg, hvor baade Alexander den Første og Kejser Nikolaus viste ham særlig Velvillie. Gesandtskabsposten i Berlin havde han nu beklædt siden Slutningen af 1828, og han havde i Løbet af de femten Aar lært Forhold og Personer ved det preussiske Hof saaledes at kjende, at han kunde give en paalidelig Karakteristik af enhver af de fremtrædende Skikkelser. Grev Reventlow kunde derfor instruere Kronprinsen om, hvorledes han burde optræde, og han gjorde det paa en fin Maade. Hs. kgl. Højhed var klog nok til at lade sig instruere. Hans Udtalelser i det Følgende, for saa vidt de bar Præg af Sagkundskab, skyldtes Gesandtens Meddelelser, der saaledes erstattede ham de savnede Artikler i „Illustrirte Zeitung“.

Siden Midten af August havde Berlin været Tiltrækningspunktet for hele Tydskland som Følge af den store Industriudstilling, hvilken Kong Frederik Vilhelm havde indrømmet Tøjhuset ved „Unter den Linden“ som Lokale. Formiddagen efter Ankomsten til Berlin begav Kronprins Frederik sig i Forening med Grev Reventlow til Udstillingen og besaa i Forening med ham de udstillede Gjenstande i begge Etager. Hs. kgl. Højhed lyttede med Opmærksomhed til Reventlows Forklaringer. Men nu nærmede sig en endnu kyndigere Cicerone: Gehejmefinansraad von Viebahn, der stod i Spidsen

for Bestyrelseskomiteen og hørte til Reventlows Omgangskreds, traadte hen til de to Herrer, ærbødig hilsende. Gesandten forestillede ham for Kronprinsen. Viebahn udbad sig Æren af at maatte føre Hs. kgl. Højhed omkring. Hans Tilbud modtoges med Erkjendtlighed. Kronprinsen trættedes dog snart af de mangeartede, straalende rige Billeder, som denne Vandring gjennem Industriens forskjellige Felter frembød. Det var ham en sand Vederkvægelse, da han førtes ned til Spree, hvor der laa to Dampbaade af ny og elegant Konstruktion; her var Noget, der gjenoplivede hans Interesse. Kronprinsen begav sig tilbage til Hotellet, hvor Kong Frederik Vilhelm havde bebudet sit Besøg.

Der kan næppe tænkes to Personligheder, som aandelig talt vare mere forskjellige end Kong Frederik Vilhelm den Fjerde af Preussen og Kronprins Frederik af Danmark. „Romantikeren paa Thronen“ havde med sin videnskabelige Dannelse, sin Kunstsans og sit Sværmeri for den kristelige Middelalder egentlig ingen Berøringspunkter med Kronprinsen, der var blottet for aandelige Interesser og, fraregnet en vis overfladisk Syslen med nordiske Oldsager, kun gik op i alskens Sport. Gav han sig Mine af det Modsatte, spillede han kun Komedie, hvad han imidlertid hyppig gjorde. Naar Kongen alligevel satte Pris paa Kronprinsen, da var det, fordi der i dennes Karakter kunde vise sig Glimt af en Frejdighed, Djærvhed og Friskhed, der slog lige som Lyn gjennem den etikettesvangre Atmosfære og virkede i menneskelig Retning befriende paa kongelige Personer, der vare bundne af Konveniensens Regler. Af disse Glimt følte Kong Frederik Vilhelm sig just tiltalt. Men den væsentligste Grund til, at Kongen nærede personlig Interesse for Kronprins Frederik, var dog den, at han var gift med Onkelens, Storhertug Georgs Datter, med en Broderdatter til Kongens Moder, den forherligede Dronning Louise. Ved Brylluppet i Neu Strelitz havde paa Grund af dette Slægtsskabsforhold Kongen og hans Broder, Prinsen af Preussen, ført Kronprins Frederik til

Alteret. Hvor mærkeligt, naar man med senere smertelige Erfaringer for Øje seer tilbage til denne Fortidsbegivenhed: Kong Frederik den Syvende ledet til Brudeskamlen af Kong Frederik Vilhelm den Fjerde og Kejser Vilhelm den Første.

Kronprinsen modtog Kongen ved Hotellets Indgang. Hs. Majestæt trykkede med et særdeles venligt Smil hans Haand og gik med ham op i Salonen. Efter at de danske Herrer her vare blevne forestillede for Frederik Vilhelm, begav denne sig med Kronprinsen ind i Kabinettet.

„Det glæder mig at se Deres kgl, Højhed her igjen i min Hovedstad. Det er omtrent fire Aar siden, De var her,“ sagde Kongen.

„Ja, Deres Majestæt, jeg besøgte Dem sidst i December 1840 i Forening med mine Svigerforældre og min daværende Forlovede.“

„Hvorledes er det med Kronprinsessens Helbred? De hører vel næsten daglig fra Neu Strelitz?“

„Næsten,“ svarede Kronprinsen — han havde ikke faaet Brev fra sin Gemalinde, siden han i August forlod hende i Pyrmont.

„Deres kgl. Forældre befinder sig vel?“

„Særdeles, Deres Majestæt; men Kongeparret vil dybt beklage, at De, hvad jeg gjennem Gesandten har erfaret, ikke gjør det den Ære at besøge vort Hof endnu i Efteraaret. Den fornyede Indbydelse, jeg bringer Dem fra Kongen, vil da være frugtesløs.“ Her rejste Kronprinsen sig, tog den kgl. Skrivelse fra sit Bord og rakte Frederik Vilhelm den med Ordene: „Behag, Deres Majestæt.“

Kongen ytrede, idet han lagde Brevet i sin Brevtaske: „Jeg vil helst se den danske Natur, naar den straaler i sin Sommerskjønhed. Hvor længe har jeg og Berlin den Ære at se Deres kgl. Højhed som Gjæst?“

„Om et Par Dage rejser jeg til min Gemalinde i Neu Strelitz.“

„Begge Dage maa Deres kgl. Højhed ofre mig og Dron-

ningen en Del af Deres Tid. Modtag min Indbydelse til Dineren i det kgl. Slot i Dag og til Operaen i Aften.“

Kronprinsen takkede. Derpaa ledsagede han Kongen ned til Vognen, hvor de tog en hjertelig Afsked med hinanden.

Dineren i det kgl. Slot var glimrende. Prinsen af Preussen, de øvrige af de i Berlin tilstedeværende Prinser og Prinsesser, Statsministrene, den danske Gesandt med Frue og flere Medlemmer af det diplomatiske Korps, deriblandt den svensk-norske og den mecklenborgske Gesandt, deltog i den. Kronprinsen var iført Admiralsuniform og tog sig fortræffelig ud. Han bar den sorte Ørns Orden. Frederik Vilhelm den Fjerde udbragte en Toast for Kongen og Kronprinsen, hvad denne besvarede med en Skaal for det preussiske Kongepar.

Efter Dineren underholdt Dronning Elisabeth sig i nogen Tid med Kronprinsen. Hds. Majestæt var Søster til den kunstelskende Kong Ludvig den Første af Bayern og delte hans Interesser.

„Hvilket stort og smerteligt Tab har Kunsten i Deres kgl. Højheds Fædreland lidt ved Thorvaldsens Død i Foraaret,“ sagde Dronningen.

„Deres Majestæt maa være overtydet om, at det har ramt mig dybere end de Fleste. Jeg er nemlig Præses i det kgl. Akademi for de skjønne Kunster.“

„Min Broder, Kong Ludvig, satte saa overordentlig Pris paa Thorvaldsen som Kunstner, han omgikkes ham i Rom og korresponderede siden med ham.“

„Deres Majestæt skulde se en Buste af mig, han har udført, da jeg var et ganske ungt Menneske, det er et sandt Mesterværk.“

„Jeg har nylig stiftet Bekjendtskab med en af Danmarks fremragende Digtere. Hans Christian Andersens Roman:

„Kun en Spillemand", er bleven oplæst for Kongen og mig, og vi har Begge fundet meget Behag i den."

„Deres Majestæt maa ogsaa læse hans „Eventyr"; de har gjort ham meget berømt. Men da De har saa megen Interesse for Danmarks Kunst og Poesi, bør Deres Majestæt vise os den Ære at besøge os sammen med Deres Gemal."

„Det skulde glæde mig at se Sjællands Bøgeskove, der lovprises saa stærkt. Jeg sværmer for Blomster og Planter. Storhertuginde Marie af Strelitz har fortalt mig, at der i Dyrehaven ved Kjøbenhavn findes en Gruppe store, dejlige Hvidtjørnsbuske, der skal være enestaaende i Europa; dem kunde jeg have Lyst til at se."

Kong Frederik Vilhelm kom i dette Øjeblik med en Herre af et meget markeret, fint Ydre hen til Kronprinsen.

„Maa jeg forestille Deres kgl. Højhed min Finansminister, Hr. v. Flottwell. Han ønsker at vide, hvilket Indtryk Industriudstillingen har gjort paa Dem."

„Lad det først være mig tilladt at bemærke, at Valget af Tøjhuset til Industriudstillingens Lokale indeholder en symbolsk Hentydning, der er et nyt Vidnesbyrd om Deres Majestæts Aandrighed. De har derved villet betegne, at Industrien er Fredens Bataille."

„Ah, fortræffeligt!" udbrød Kongen og begav sig til en nærstaaende Gruppe.

Kronprinsen underholdt sig nogle Øjeblikke med Flottwell. Han berørte den Tale, hvormed Flottwell havde aabnet Udstillingen, og han ytrede sig med levende Anerkjendelse om de udstillede Gjenstande og det hele Arrangement. Pludselig fængsledes hans Opmærksomhed af en lille sorthaaret Skikkelse med et Par vældige Moustacher og et meget martialsk Udseende.

Kronprinsen betegnede ham nærmere for Flottwell, der meddelte, at det var den sachsiske Gesandt, General Minkwitz.

„Gesandten vil sætte megen Pris paa den Ære at blive forestillet for Deres kgl. Højhed."

„Det vil interessere mig at vexle nogle Ord med ham.“

Flottwell præsenterede Minkwitz.

„Kommer Deres Excellence snart til Dresden!“ spurgte Kronprinsen. Gesandten bejaede Spørgsmaalet, hvorefter Kronprinsen fortsatte: „De maa da bringe Kong Frederik August min Hilsen. Jeg var saa lykkelig at kunne være sammen med Hs. Majestæt i Hamborg i Sommer. Han vendte da just tilbage fra en Rejse i England og Skotland. Jeg havde netop selv et Par Maaneder forinden besøgt nogle af de samme Punkter i de skotske Højlande. Kongen og jeg havde derfor et rigt Stof til Samtale. Om Aftenen overværede jeg sammen med Kongen Opførelsen af en gammel græsk Tragedie: „Antigone“. Den er forfattet .... Ja, hvad er det nu, Digteren hedder?“

„Sofokles, Deres kgl. Højhed.“

„Rigtigt. Det var en mærkelig Forestilling.“

Da Kong Frederik Vilhelm i dette Øjeblik nærmede sig Kronprinsen, afbrød denne sin Konversation med Minkwitz, hvem han lagde Hilsenen til Hs. sachsiske Majestæt paa Sinde. Kongen indbød til at følge med ind i et tilstødende Kabinet, hvor han ønskede at erfare Et og Andet Kjøbenhavn angaaende. Kronprinsen ledsagede Kongen, idet han erklærede, at han nu vilde gjøre et nyt Forsøg paa at omstemme Hs. Majestæt med Hensyn til Rejsen til Danmark.

Om Aftenen overværede Kronprinsen i Forening med det preussiske Kongepar i Operahuset Opførelsen af Webers: „Freischütz“.

Da Hs. kgl. Højhed kom tilbage til „British Hotel“ følte han sig meget træt. Hele Dagen havde været rig paa stærke, vexlende Indtryk. Dernæst havde han ved Frederik Vilhelms Hof spillet Kunstven, Skjønaand og Diplomat, og det var Roller, der nok kunde tage stærkt paa hans Kræfter. Dagen efter skulde han atter være Kongeparrets Gjæst. Medens Kronprinsen havde sine Tanker henvendt derpaa, begav han sig til Hvile. Snart laa han i en dyb Søvn.

X.

Den følgende Formiddag modtog Kronprinsen de mecklenborgske Hoffers Gesandt i Berlin, Grev Hessenstein, i Audiens og underholdt sig kort Tid med ham om sit forestaaende Besøg i Neu Strelitz. Derefter satte han sig med sine Kavalerer til Frokostbordet. Hs. kgl. Højhed nød med megen Appetit en Kalvekotelette, hvortil han drak et Par Glas Rødvin. Han udtalte sig med levende Anerkjendelse om den Venlighed, det preussiske Kongepar havde viist ham. Da Kaffen serveredes, tændte Kronprindsen sig en Cigar. Han lyttede med et vist Velbehag til Kammerjunker Bibovs Fortælling om et lille Eventyr, han, Kammerjunkeren, havde havt sammen med en berlinsk Ven, Løjtnant von C., den foregaaende Aften. De to Herrer havde i Kommandanten-Strasse besøgt et Etablissement, der kaldtes Bal Mabile, hvor de havde souperet med et Par berlinske Demimonde-Damer. Han havde der truffet Regine Pudelmeier, hvem han kjendte fra den forhen omtalte Pas de deux i Odense. Kammerjunkeren havde spurgt sin Dame, hvad Regine tog sig for i Berlin. Mamsellen, havde han faaet til Svar, fører en fri, kunstnerisk Existens. Dette Svar bragte Kronprinsen til at briste ud i Latter.

„Tiden er vist fremskreden," udbrød Hs. kgl. Højhed. „Forinden jeg tager ud til Kongeparret i Sanssouci, skal jeg aflægge en Visit hos Prinsen af Preussen." Kronprinsen begav sig derefter til sit Sovegemak. Da han viiste sig igjen, var han iført Galauniform som Admiral. Han steg ind i en Karreth, og faa Øjeblikke efter holdt han udenfor Prins Vilhelms Palæ „Unter den Linden". Saa snart hans Ankomst var meldt Prinsen, gik denne skyndsomst ned ad Trappen for at modtage sin Gjæst, hvem han førte til en Salon i første Etage.

Prins Vilhelm af Preussen, den senere Kejser, og Kronprins Frederik vare grundforskjellige Personligheder. Der var

for det Første en ikke ubetydelig Aldersforskjel imellem dem, thi Preusserprinsen var elleve Aar ældre end den danske Tronarving. Prins Vilhelm var en stiv Militær, der gik fuldstændig op i Soldatervæsenet, medens det Militære hos Kronprins Frederik hovedsagelig indskrænkede sig til Uniformen, og han var derfor lige godt med, hvad enten det gjaldt Landetaten eller Marinen. Preusserprinsen var en Hader af den liberale Bevægelse, hvorimod Kronprins Frederik, der anglede efter Popularitet, stillede sig sympathtisk overfor den konstitutionelle Strømning. Prins Vilhelm var en personlig Ven af Augustenborgerne, men disse kunde Kronprinsen ikke døje alene af den Grund, at de vare Dronning Karoline Amalies Brødre. De to Prinser havde følgelig ingen virkelige Berøringspunkter med hinanden. Samtalen mellem dem var derfor kun kort og drejede sig om betydningsløse Spørgsmaal. Formelt tog de venskabelig Afsked med hinanden, men de vare i Virkeligheden hinanden fuldstændig ligegyldige.

Kronprinsen kjørte med Jernbanetoget til Potsdam, paa hvis Banegaard han modtoges af Overhofmarskallen, Friherre von Werther. En kgl. Ekvipage bragte dem til Sanssouci, Frederik den Stores berømte Slot, hvor ogsaa Frederik Vilhelm den Fjerde havde opslaaet sin Residens. Kongeparret, paa hvem Kronprinsen Dagen før havde gjort det fortræffeligste Indtryk, modtog ham med den største Elskværdighed. Kun et mindre Antal distingverede Personer vare indbudte til Dineren. Blandt Deltagerne kunne fremhæves Prinsesserne Karl og Albrecht og Kongens Brodersøn, Prins Adalbert. Kronprinsen, der kjendte Kongens varme Interesse for monumentale Bygninger fra Middelalderen og fra Reformationens Aarhundrede, gav en Skildring af Frederiksborg Slot. De nærmest Siddende lyttede opmærksomt til hans Skildring. Han kunde ikke have valgt et bedre Emne og næppe noget, hvorom han var i Stand til at tale med mere Sagkundskab. Kongeparret udtrykte sin Beundring for det skjønne Slot. Hs.

Majestæt glædede sig til, at han personlig skulde tage det i Øjesyn næste Sommer.

Efter Taflet søgte Kronprinsen hen til Prins Adalbert, hvem Arvestorhertugen af Mecklenborg Strelitz havde omtalt for ham. Kronprinsen nærede stor Interesse for dette Medlem af det preussiske Kongehus. Prins Adalbert var meget berejst, han havde endog besøgt Brasilien og ved sin Rejseskildring vundet et literært Navn. Men det var just ikke det, der egentlig vakte Kronprinsens Sympathi for ham. Nej, denne havde et andet Motiv. Prins Adalbert stod nemlig i et intimt Forhold til Danserinden Therese Elszler, og det var navnlig denne Omstændighed, der gjorde ham til en interessant Personlighed i Kronprinsens Øjne. Hs. kgl. Højhed havde jo, som vi vide, en Faible for en Danserinde. Ganske vist vare disse to Præstinder i Terpsikores Tempel skilte fra hinanden ved et umaadelig kunstnerisk Svælg. Men Kronprinsen mente alligevel, at han her havde et Berøringspunkt med Prins Adalbert, og dette gjorde denne Herre særlig tiltrækkende for ham.

„Deres kgl. Højhed har berejst Skotland?“ spurgte Kronprinsen.

„Ja, men det er nu tolv Aar siden.“

„De har maaske været paa Island?“

„Nej, til dette yderste Thule har jeg ikke vovet mig,“ svarede Adalbert. „Men Deres kgl. Højhed, det skandinaviske Nordens Søn, har vel været der?“

„Jeg besøgte Øen 1834,“ svarede Kronprinsen. Han gav derpaa en Skildring af sine Rideture gjennem Klippeorknerne. Han fortalte om de varme Kilder, i hvilke han havde kogt Æg, og han betonede med en vis Gysen, hvorledes han nær var bleven borte i den tykke Taage om Hekla.

„Det var jo næsten et livsfarligt Eventyr,“ udbrød Prins Adalbert.

„Ja, men i en langt værre Situation kom jeg dog paa

mit sidste Orlogstogt," svarede Kronprinsen. „Jeg sejlede i Juni i Aar fra Skotland til Færøerne om Bord i Fregatten „Gefion". En Aften, vi var ud for Shetlandsøerne, trak et frygteligt Uvejr op. Himlen skjultes af sorte Skyer, Lynene knitrede, og Tordenen rullede gjennem Mørket. Med voldsomme Brag slog de bjerghøje Bølger mod Skibets Sider. Farvandet er, hvad vi befarne Sømænd veed, fuldt af Klipper og Skjær. Her gjælder det om at styre sikkert, thi ved det mindste Fejlgreb gaaer Skuden til Bunds. Man maa altsaa bevare sin Ro og Fatning. Chefen var nu ganske vist en ypperlig Sømand, men det skal tilgives ham, at han stod paa Nippet til at tabe Kontenancen. Da sagde jeg til mig selv: hans Mod skal stives af. „Nu vel, Hr. Kommandør," raabte jeg, „nu tager vi fat med forenede Kræfter." Det opildnede ham. I en Haandevending sprang han op paa Vagtbænken, medens jeg afløste Styrmanden. Saaledes førte vi stolt, trods det forrygende Uvejr, Fregatten uskadt gjennem Skjærene. Hvor aandede jeg let, da Faren var overstaaet!"

„Deres kgl. Højheds resolute Optræden frelste maaske Skibet fra Undergang?"

„I det Mindste havde jeg en væsentlig Part i Krisens Overstaaelse. De vil vistnok, Prins Adalbert, erkjende, at jeg der tjente mine Søofficers-Epauletter."

Om Aftenen var Kronprinsen med Kongeparret i den italienske Opera i Potsdam, hvor han hørte Donizettis „Lucrezia Borgia". Efter Forestillingen souperede han i Sanssouci med Deres Majestæter alene. Ved Afskeden bad disse ham om at bringe den storhertugelige Familie i Neu Strelitz hjertelige Hilsener fra dem.

„Det er mig ufatteligt," sagde Dagen efter Kong Frederik Vilhelm til Dronning Elisabeth, „at vore Slægtninge i Neu Strelitz ikke føler sig tiltalte af den danske Kronprins."

XI.

I Diligencevogne kjørte Kronprins Frederik og hans Følge fra Berlin til Neu Strelitz. Rejsen, der begyndte om Morgenen tidlig, endte ud paa Aftenen. Arvestorhertug Friedrich var dragen Kronprinsen i Møde indtil Fürstenberg. De to Prinser hilste venlig paa hinanden, men uden Hjertelighed. Kronprins Frederik tog strax Plads i sin Svogers Vogn. Han spurgte til sin Gemalindes Befindende og fik til Svar, at dette ikke var godt. Hds. kgl. Højhed forlod kun sjælden sine Værelser. Arvestorhertugen ønskede at vide, hvorledes Overfarten fra Kjøbenhavn til Stettin havde været. Kronprinsen erklærede, at den havde været skrækkelig; kun paa det vildene Atlanterhav havde han været Vidne til en lignende Bølgegang. „Ægir“ havde været lige ved at blive slynget som en Nøddeskal ind mod Stubbenkammer, hvor det vilde være blevet knust.

Neu Strelitz ligger omkranset af henved en halv Snes større og mindre Indsøer, mellem hvilke der findes betydelige Skove af Eg, Bøg og Fyr. I Skoven fredes der for Jagtens Skyld om Kronvildt, Daavildt, Raadyr og Vildsvin. Paa de mange Smaaøer i Indsøerne have Skarer af Vandfugle deres Reder. Selve Staden Neu Strelitz er bygget i Form af en Stjerne med otte Straaler, idet der fra Torvet i Midten udgaa otte Gader mod alle fire Verdenshjørner. Slotsgaden fører til det af tre Fløje bestaaende storhertugelige Residensslot, foran hvilket Paradepladsen ligger, medens dets Bagside vender ud mod Slotshaven. I Tredserne blev Residensslottet ombygget, men det udmærkede sig ogsaa paa det Tidspunkt, hvorom vi her tale, ved kongelig Pragt. Storhertugdømmet Mecklenborg-Strelitz er omtrent en halv Snes Kvadratmil mindre end Fyen, og det havde den Gang ikke hundredetusinde Indbyggere, men det havde alligevel et Hof, der vilde have været fyldestgjørende for et større Kongerige. Storhertugens Hofstat talte fyrretyve Kammerherrer og et betydeligt

Antal Kammerjunkere. I Slottet vare en Mængde Lakajer og flere Jægere i Virksomhed; Personalet i Kjøkken, Konditori, Vinkjælder og Sølvkammer var talrigt, og Betjeningen i Gemakkerne og Haverne samt i Jagtdepartementet var ogsaa i nummerisk Henseende fyldig. Storhertugindens Hofstat talte 29 Personer. Ved Synet af dette lille Riges Statskalender fik man egentlig Indtryk af, at Landet betragtedes som et Slags Appendix til Hoffet. Forfatningen var aldeles middelalderlig; i de for begge de mecklenborgske Storhertugdømmer fælles Stænderforsamlinger havde Ridderskabet en knusende Overvægt, idet det tillige repræsenterede Bondestanden.

Storhertug Georg var den Gang henved fem og tredsindstyve Aar gammel og havde omtrent en Menneskealder siddet paa sit lille Storhertugdømmes Trone. Han var en hvidhaaret, høj, mager Mand, lidt døv, med et meget aristokratisk Ydre. Han var en særdeles fin Herre, idet ikke blot den danske Elefantordens, men ogsaa den svenske Serafimerordens og den russiske Andreasordens Stjerne funklede paa hans Bryst. Hs. kgl. Højheds Hovedinteresse var just ikke Politik og Statssager, hvilke sidste hans Statsminister Dewitz væsentlig besørgede. Nej, Musik og Jagt vare hans Hovedpassioner. Det storhertugelige Kapel var berømt i hele Tyskland, og i Residensslottet var Koncertsalen udstyret med særlig Pragt og Elegance. Storhertuginde Marie, en velvoxen, mørkhaaret, fyldig Dame, stod den Gang i Nærheden af sit halvtredsindstyvende Aar. Hun dyrkede som sin Hovedinteresse den skjønne Malerkunst. De, der nu besøge Neu Strelitz, ville i Stadtkirche og i Orangeriet finde Billeder, som skyldes hendes Pensel. Tonen ved det storhertugelige Hof var nobel og fin, og Etikettens Former iagttoges med Omhu.

Kronprins Frederik modtoges ved sin Ankomst ved Hovedtrappens Fod af Storhertug Georg. Efter at den første Hilsen var udvexlet, førtes han af sin Svigerfader til dennes Kabinet, hvor Storhertuginde Marie, men ikke Kronprinsesse Karoline Mariane, havde indfundet sig. Dette forbavsede

Kronprinsen; han spurgte øjeblikkelig efter hende. Storhertuginden svarede, at hendes Datter havde siden Formiddagen lidt af Migræne og var nu for medtagen til, at hun kunde vise sig, „Gjennem mig sender hun sin venlige Hilsen til Kronprinsen. I Morgen vil hun mødes med Deres kgl. Højhed.“

Storhertug Georg stadfæstede sin Gemalindes Udsagn. Det storhertugelige Par forhørte sig flygtig om Kong Kristian og Dronning Karoline Amalie, men ønskede derimod med levende Interesse at faa de mest detaillerede Meddelelser om Landgrevens i Kjøbenhavn, om Prins Kristians og den lille Prins Frederik, der nu gik i sit andet Aar. Kronprinsen, der sædvanlig opholdt sig i Odense og kun saa Hovedstaden paa kortvarige Besøg, formaaede blot at give overfladiske Svar paa disse Spørgsmaal. Han kunde ikke komme sig af sin Forundring over sin Gemalindes Fraværelse, og han var ikke i Stand til at blive Herre over en vis Distraktion. Det storhertugelige Par bemærkede det og spurgte, om han var træt af Rejsens Besværligheder. Han svarede bekræftende og udbad sig Tilladelse til at maatte trække sig tilbage til sine Værelser, hvor han, inden han gik til Hvile, vilde indtage en lille kold Souper. Hans Ønske besvaredes paa den mest imødekommende Maade. Afskeden med Svigerforældrene var venlig, men alligevel præget af en vis Kølighed. Han ledsagedes til sin Bolig af Kammerjunker Linstow, der var tilforordnet ham som Kavaler. Hans Værelser laa i den Fløj af Slottet, der var modsat den, hvori hans Gemalinde boede. To Lakajer havde allerede ordnet Alt til hans Modtagelse. En Modtagelsessalon, et Arbejdsværelse og et Kabinet vare stillede til hans Raadighed. Souperen blev efter hans Ordre anrettet i Arbejdsværelset, og han spiste alene med Linstow, i hvis joviale Væsen han fandt meget Behag. Kronprinsen var i Begyndelsen under Indtrykket af den noget afmaalte høflige Modtagelse, der var bleven ham til Del, ikke synderlig talende. Men Madeiraen bragte efter Haanden hans Lune i

Strømning, og snart gik Konversationen livlig mellem ham og Kammerjunkeren, hvem Vinen ogsaa animerede.

„De veed, Kammerjunker,“ sagde Kronprinsen, „at jeg giver mig af med Oldsager?“

„Ja, Deres kgl. Højhed har jo et Navn som Oldgransker.“

„Hvordan har Gehejmelegationsraad Reichenbach det? De veed, Direktøren for den obotritisk-vendiske Oldsagsamling. Jeg kan Pokkers godt lide ham.“

Kammerjunker Linstow svarede, at Gehejmelegationsraaden, saa vidt han vidste, befandt sig vel. Iøvrigt tilstod Linstow, at han ikke havde Spor af Interesse for Antikviteter.

„Nej, jeg kan tænke det,“ udbrød Kronprinsen skjælmsk, „De foretrækker unge Piger. Skaal for de vendiske Skjønheder!“ Glassene tømtes.

„A propos om Venderne, Kammerjunker, flyder der ikke slavisk Blod i det mecklenborgske Fyrstehus's Aarer?“

Her rørte Kronprinsen ved en Streng, der fandt den stærkeste Gjenklang hos Kammerjunkeren. Genealogi var hans aandelige Hovedinteresse. Han kjendte ikke blot menneskelige Stamtavler, men var ogsaa inde i sin Hests og sin Hunds. Medens Linstow førte Storhertug Georgs Forfædre tilbage til den vendiske Fyrst Pribislaw i det tolvte Aarhundrede og med ivrig Brug af højre Haands Pegefinger docerede for Kronprinsen, lod denne vel, som om han hørte efter, men hans Tanker vare andet Steds; de vare vandrede til hans Gemalinde, der var ham saa nær og dog saa fjern. Den Følelse paakom ham, at han egentlig var en Fremmed i sine Svigerforældres Slot.

„Det er højst interessant, hvad De der har meddelt, Hr. Kammerjunker Linstow. Jeg beundrer Deres Hukommelse. I Morgen maaske mere Stamtræ, i Aften maa jeg renoncere derpaa. Tak! Godnat, Hr. Kammerjunker!“

Linstow fjernede sig med et Buk. En Lakaj ledsagede Kronprinsen ind i Sovekabinettet. Fra dettes Vindue var der Udsigt over Zierker See. Der herskede Stilhed i Naturen.

Himlen var klar, Stjernerne og den aftagende Maane spejlede sig i den rolige Vandflade, Skoven hinsides Søen tonede sort frem, og en let Taage stod over Engen ved dens Side. Hs. kgl. Højhed betragtede nogle Øjeblikke Landskabet, hvis Fred han mulig ønskede maatte blive et heldigt Varsel for Udfaldet af hans Sendelse. Dermed var hans Dagværk afsluttet.

XII.

Den følgende Dag stod Kronprinsen tidlig op, iførte sig Infanteriuniform og drak Kaffe. Han gik derefter, ledsaget af Kammerjunker Linstow, ned i Slotshaven, hvor han spaserede et Par Gange frem og tilbage i en af Kastaniealleerne, som tog sig pragtfuldt ud i deres Efteraarsskrud. Da han kom tilbage til sit Arbejdsværelse, bragte en Lakaj ham en Billet fra hans Gemalinde. Han aabnede den hastig og læste Indholdet med synlig Glæde. Kronprinsessen bød ham i venlige Udtryk Velkommen og bad ham om at undskylde hendes Fraværelse den foregaaende Aften, men af hendes Forældre havde han erfaret Aarsagen. Hun indbød ham til sit Kabinet og overlod ham selv at vælge Tidspunktet for Mødet.

„Før mig øjeblikkelig til Kronprinsessen!“ udbrød han og fulgte efter Lakajen.

Da Kronprinsen traadte ind i Kabinettet, var hans Gemalinde just sysselsat med Broderi, hvilket hun lagde fra sig. Hun vilde rejse sig for at gaa ham i Møde, men i et Nu stod han foran hende, greb hendes Haand, trykkede den, bøjede sig over hende og kyssede hende paa Panden, idet han udbrød: „God Dag, min egen, kjære Karoline Mariane, nej, kun min Mariane; hvor det glæder mig at gjense Dig efter saa lang Tids Adskillelse!“ Paa et Vink af hende tog han Plads paa en Stol ved Siden af hendes og holdt hendes Haand i sin.

Kronprinsessen saa paa ham med et blidt Smil spørgende

ind i Øjet. „Tør jeg virkelig stole derpaa, Frederik?“ ytrede hun. „Er det mere end et flygtigt Stemningsudbrud?“

Han saa med et mildt bebrejdende Blik paa hende. Som Prinsessen sad der i sit lyseblaa Morgentoilette, med det fyldige, sorte Haar, havde hendes lille, fine Skikkelse noget Betagende ved sig. Det smagfuldt dekorerede og rigt monterede Kabinet, i hvilket Dagslyset faldt klart og stærkt ind, laante hendes Personlighed yderligere Relief. Jo længere Kronprinsen betragtede hende, desto stoltere følte han sig ved Tanken om at eje denne Kvinde. Han skulde snart komme til Erkjendelse af, at denne Følelse var en Vildfarelse.

„Jeg er kommen, Mariane, for at føre Dig med mig tilbage Danmark. Du følger med mig, ikke sandt? Saa skal vi ligesom ifjor fejre Din Fødselsdag i Odense.“

„Derpaa forbeholder jeg mig at give det endelige Svar,“ sagde hun, idet hun let trak sin Haand ud af hans.

„Maa jeg indbyde Dig til en lille Spaseretur i Haven, Mariane? Jeg ønsker at tale i Fortrolighed med Dig.“

„Det Samme gjør jeg,“ ytrede Kronprinsessen. „Efter Frokosten kan vi gaa ned til Apollotemplet.“

„Ja, ganske som Du behager,“ sagde Kronprinsen, der rejste sig og greb sin Gemalindes Haand, paa hvilken han trykkede et Kys. Med et au revoir forlod han Kabinettet.

Klokken 11 holdt Hs. kgl. Højhed Kur i den storhertugelige Audienssal, hvor han foruden Hoffets Dignitarer og Statsminister Dewitz modtog de fremmede Gesandter. Frankrig, Østerrig, Preussen, Sverrig og Brasilien stod nemlig den Gang i diplomatisk Forbindelse med det lille Storhertugdømme, idet deres respektive Gesandt i Hamborg tillige var deres Repræsentant i Neu Strelitz. Kronprinsen vexlede et Par venlige Ord med Enhver, der blev ham forestillet. Navnlig hilste han sympathetisk paa den svenske Gesandt, Grev Wrangel. Det var udsøgt Opmærksomhed mod det danske Hof, at disse Diplomater havde begivet sig til Neu Strelitz for at hilse paa Kronprinsen.

Heldigvis gjorde Hs. kgl. Højhed under Kuren et ypperligt Indtryk paa Alle. Man udtalte sig i anerkjendende Ord om hans værdige Holdning og hans friske, smukke Ydre.

I Frokosten deltog Storhertugparret, Arvestorhertugen og dennes Gemalinde, Augusta, Overhofmesterinden og Hofmarskallen, Grev Schulenburg. Kronprinsen fortalte om sit Ophold i Berlin, om det Indtryk, „Gewerbeausstellung“ havde gjort paa ham, om den elskværdige Modtagelse, han havde faaet hos Kongeparret. Selskabet fandt det Hele excellent, men saavel hans Gemalindes som de Øvriges Miner røbede, at man ikke fattede saa ganske Lid til hans Fortælling. I dette Tilfælde gjorde man ham dog Uret. Kronprinsen viste Arvestorhertuginde Augusta, en engelsk Prinsesse, megen Opmærksomhed og drog sin Gemalinde ind i Samtalen. Kronprinsparret dvælede ved sit Besøg i Hannover hos hendes Onkel, Kong Ernst August, da det sidste Sommer begav sig til Pyrmont.

En Time senere saa man Kronprins Frederik og Kronprinsesse Karoline Mariane spasere med hinanden i Slotshaven. Kronprinsessen bar et Kaschemirs Overstykke, garneret med sorte Kniplinger, hvilket sluttede sig tæt til hendes fine Taille. Hun havde en Silkekapothat paa Hovedet. Hun tog sig nydelig ud. Kronprinsen holdt Militærkappen om sig; hans Hovedbedækning var en Kaskjet. Det høje Par gik hen gjennem „Tempelalleen“. For Enden af den ligger det paa doriske Søjler hvilende „Apollotempel“, i hvis Indre der staaer en Hebe, som rækker den Indtrædende den foryngende Nektar. Himlen var i dette Øjeblik kun bedækket af nogle lette Skyer, Solen skinnede varmt og Spurvene kvidrede. Kronprinsparret gik ind i Templet og satte sig paa en elegant Havebænk med et bekvemt Rygstød.

„Dette Sted,“ sagde Kronprinsessen med et vemodigt Udtryk, „gjenkalder i min Erindring et lille Træk fra Dagene kort før vort Bryllup.“

„Hvilket Træk?“

„Du førte mig her ud, Frederik, og idet Du pegede paa Statuen, udbrød Du: „Herefter, Karoline Mariane, skal Du for bestandig være min Hebe! Det var den Gang," tilføjede Kronprinsessen med et Suk. „Der gives dog ikke et mandigt Væsen, det være nok saa prosaisk, det skal være, uden at der kan falde et lille Glimt af Poesi ind i dets Bevisthed."

„Jeg mindes, oprigtig talt ikke dette Træk," sagde Kronprinsen. „Derimod husker jeg tydelig, at vi sad sammen i „Thiergarten" under den store Ask. Du sagde, at det var den største Ask i Nordtyskland. Da kom jeg til at tænke paa, at Odin skabte de to første Mennesker af Træer. Manden kaldte han netop Ask og Kvinden Embla. Gid vi To, ønskede jeg, maatte komme til at passe for hinanden, som de gjorde det." Kronprinsen rakte her Kronprinsessen Haanden. Hun tog den, men besvarede hans Haandtryk noget køligt.

„Karoline Mariane," udbrød han, „lad det nu komme til en aabenhjertig Forklaring mellem os. Kongen og fremfor Alle jeg selv beder Dig om at vende med tilbage til Danmark. Vil Du gjøre det?"

„Denne Gang ikke. Jeg maa overveje Sagen endnu længere."

„Kan Du ikke blive fortrolig med Landet og Folket!"

„Danmark er smukt, Sjælland og Fyen staaer i Naturskjønhed over mit Fædreland. Det danske Folk har modtaget mig med megen Venlighed, men jeg er ikke kommen i nærmere Forbindelse med det; jeg har ingen rigtig Forstaaelse af det; maaske det ligger deri, at jeg kun med Vanskelighed kan udtrykke mig paa Dansk. Dog, havde jeg følt mig virkelig sympathetisk tiltrukken af Dig, var jeg snart gaaet op i det Folk, hvis Dronning jeg skulde være. Men Du har stødt mig fra Dig,"

„Hvorledes?" spurgte Kronprinsen. „Hvad er din Mening? Jeg har ikke tidligere hørt Dig tale saaledes."

„Nej. Men nu skal jeg ikke lægge mindste Skjul paa, hvad der har vakt min dybeste Forargelse.“

„Jeg er spændt paa at høre Din Udtalelse, Karoline Mariane.“

„Da vi havde været gift i to Aar, begyndte Din Fader, Kongen, at beklage sig over, at vort Ægteskab var barnløst. Hver Gang han saa mig, naar vi gjæstede Kjøbenhavn, gjentog han, paa sin slebne Maade, Klagen. Først følte jeg mig ubehagelig berørt deraf, siden pinte det mig. Men derefter forbavsedes jeg over din Optræden. Det blev mig mere og mere klart, at Du ved den Maade, hvorpaa Du omtalte din Hofmarskal for mig og fremstillede ham personlig for mig, lagde an paa at skabe et intimt Forhold mellem ham og mig. Om Du her kun optraadte som en højere Villies Redskab, eller om Du handlede af eget Initiativ, er mig Et og det Samme. Jeg blev som Hustru og Kvinde lige harmfuld. Heldigvis var jeg lige saa fast i mine Principper, som han var ridderlig og ædel i sin Tænkemaade.“

„Er Du overbevist om, at Du der har havt den rette Opfattelse?“ spurgte Kronprins Frederik.

„Det har min Finfølelse som Kvinde og Prinsesse sagt mig, og den har hidtil været min paalidelige Magnetnaal. Det er mit Grundmotiv til, at jeg har forladt Danmark. Men jeg har tillige en anden Anke mod Dig, Frederik.“

„Jeg forlanger, at Du skal sige mig Alt,“ sagde Kronprinsen i en bestemt Tone.

„Jeg maa dybt beklage din Vandel. Om Dagen helliger Du Dig ikke Interesser, der er din Stilling værdige. Aftenerne eller rettere Nætterne gaaer hen med letfærdige Løjer.“

„Jeg forstaaer Dig ikke.“

„Har Du glemt Aftenforestillingerne i Odense med de to Danserinder?“

„Hvem drister sig til at fortælle Dig Sligt? Det er fræk Usandhed!“

„Da plejer ellers ikke Landgrevindens Hofdame at fortælle Fabler,“ sagde Kronprinsessen heftig. „Hun har ogsaa refereret om dit Forhold til Jomfru Rasmussen.“

„Landgrevinde Charlottes Hofdame,“ raabte Kronprinsen meget forbauset.“

„Netop hende.“

„Men hvorledes faaer Du Meddelelser fra hende?“

„Jeg har modtaget dem gjennem min Hofdame, Frøken v. Oertzen. Hun er min Kilde.“

„Karoline Mariane,“ sagde Kronprinsen med en mørk Mine, „der er en vis Kreds, som arbejder paa at faa vort Ægteskab hævet. Der hersker nogle Misforstaaelser imellem os; men forhaabentlig lader de sig fjerne. Jeg betragter det som heldigt, at Du her har havt Lejlighed til aabent at udtale, hvad der laa Dig paa Hjerte. Skal vi gaa tilbage til Slottet?“

Parret rejste sig. Kronprinsessen, hvis Kinder under Affekten vare blevne røde, fik igjen sit blege, kolde Udseende. Hendes Gemal ledsagede hende til det Kabinet, hvor han om Morgenen havde bragt hende sin første Hilsen. Han begav sig strax tilbage til sine Værelser.

Ved Taflet havde Kronprinsen sin Gemalinde til Bords, og begge konverserede livlig med hinanden. Ingen kunde efter deres Ydre at dømme ane, at der var forefaldet et saadant Optrin mellem dem som det omtalte i Slotshaven. Om Aftenen forlod Hs. kgl. Højhed ikke sit Kabinet; han lod melde, at han ikke befandt sig vel, og indtog i Ensomhed en lille Souper. Men Kl. 10 indfandt efter Indbydelse Kammerjunker Linstow og Kardoff og et Par Kavallerikaptajner sig hos Hs. kgl. Højhed, hvis Ildebefindende nu var fuldstændig forsvundet. Der blev drukket Moselvin og røget Cigarer. Konversationen blev højrøstet, og Glassenes Klang meget lydelig. Kardoff, der havde en smuk Barytonstemme, rejste sig og sang:

„Freund versäume nicht zu leben,
Denn die Jahre fliehn,
Und es wird die Saft der Reben
Uns nicht lange glühn!
Moslerwein, der Sorgenbrecher
Schafft gesundes Blut!
Trink aus dem bekränzten Becher
Glück und frohen Muth.“

Kronprinsen udbrød i gjentagne Bravoraab og forsikrede, at dette Vers netop var Udtrykket for hans Livsfilosofi. Den følgende Formiddag leverede Kardorff Frøken v. Oertzen et Referat af Symposiet; han skildrede Kronprinsens joviale Stemning og betonede, hvor vidunderligt Hs. kgl. Højhed kunde hengive sig til Øjeblikkets Nydelse og Glæde. Frøkenen rapporterede det Hele til Kronprinsessen, der i Tavshed lyttede til hende. Hds. kgl. Højhed fik Migræne og viste sig den Dag ikke for Nogen. Tilværelsen ved Hoffet i Neu Strelitz faldt Kronprins Frederik trættende. I Formen var Forholdet mellem ham og hans Gemalinde saaledes, at Ingen kunde tage Anstød deraf; men i Virkeligheden savnede det fra hendes Side ethvert Spor af Inderlighed. Misfornøjelserne — hvis Anvendelse af dette Udtryk er tilladt — bleve ikke fjernede, men et Incident bidrog endog til at forøge dem. Storhertug Georg afholdt under Kronprinsens Besøg en stor Jagt paa Daadyr og Kronvildt i en af Omegnens Skove. Kronprinsen deltog med Iver i den, og ved Dineren diverterede han Jagtselskabet med Historier om sine Bedrifter i Dyrehaven. Han fortalte, at han havde sigtet paa en vældig Kronhjort, men Skudet havde kun strejfet den. Dyret blev rasende og rendte ind paa ham. Men resolut greb han med den højre Haand i Geviret og slyngede Hjorten med en saadan Kraft fra sig, at den i det stærke Fald knækkede hele Rygraden. Denne Jagthistorie indbragte ham beundrende Bifald, men Selskabets Fysiognomier vidnede tydelig om, at man betragtede den som en grovkornet Münchhauseniade.

Kronprinsessen hørte ham fortælle den, og hun ærgrede sig over, at han higede efter Triumfer af den Art.

Da Kronprins Frederik i Slutningen af November forlod Neu Strelitz, vægrede hun sig bestemt ved at følge med ham. Han tog en kjølig Afsked med hende og Hoffet. Tilbagerejsen gik gjennem Holsten og Slesvig. Inden Maanedens Udgang holdt han alene sit Indtog paa Slottet i Odense. Her kom han foreløbig til Ro efter de stærkt bevægede fire sidste Uger.

XIII.

Kronprins Frederik skrev Dagen efter sin Ankomst til Odense en udførlig Beretning til Kongen om sin Visit ved Berliner-Hoffet og sit Ophold i Neu Strelitz. Han havde for begge Sendelsers Vedkommende kun negative Resultater at melde. Kong Frederik Vilhelm vilde ikke gjæste Danmark før næste Sommer, og Kronprinsesse Karoline Mariane vilde foreløbig, som hun udtrykte sig, ikke vende hjem, da hun følte sig meget svag. Denne sidste Meddelelse berørte Kong Kristian pinlig. Kronprinsens Ægteskab var efter hans Overbevisning den eneste Redningsplanke for Bevarelsen af det danske Monarkis Sammenhold, thi havde det høje Ægtepar endnu ikke faaet en Arving, saa var det jo dog tænkeligt, at en saadan kunde komme, naar blot man fandt den rigtige Personlighed. Det var en Selvfølge, at Kong Kristian paa dette Tidspunkt var stærkt optagen af Spørgsmaalet om Arvefølgen, thi baade Østifternes og i den holstenske Stænderforsamling var denne Sag paa Bane, og Slesvigholstenerne fremsatte for første Gang i bestemt formulerede Sætninger deres statsopløsende Theori. Hs. Majestæt opfordrede derfor indtrængende Kronprinsen til at gjøre et nyt Forsøg paa at bevæge Kronprinsessen til at komme tilbage til Danmark. Han befalede ligefrem Sønnen, at denne skulde begive sig til Neu Strelitz i Anledning af Kronprinsessens Fødselsdag i

Januar og føre hende med sig tilbage til Odense. Hs. kgl. Højhed havde intet andet Valg: han maatte bøje sig for den kongelige Ordre.

Nytaarsdag, efter at han havde givet Kur paa Slottet i Odense, tiltraadte Kronprinsen Rejsen til Neu Strelitz. For første Gang kom han under Vejs til at staa Ansigt til Ansigt med de daværende politiske Modsætninger i hele deres Skarphed. Hans Rejse gjennem det danske Nordslesvig var et sandt Triumftog. Bønderne vare begejstrede over den jævne, ligefremme Maade, hvorpaa han forstod at omgaaes dem. Paa hans sidste Fødselsdag, den 6. Oktober, var der i Fjellumhøj blevet afholdt en Fest, bvor hans Navn var blevet hyldet paa den varmeste Maade. Hans Jespersen fra Nustrup havde fremsagt et Digt, hvori Kronprinsen berømmedes for sit danske Sind. „Han,“ hed det, „øver sig flink i Orlogsfærd og veed at bruge det gode Sværd.“ Men i det sydlige Slesvig slog den slesvigholstenske Luftning ham i Møde. Modtoges han officielt med den danske Nationalmelodi, saa lød ved Siden af den Tonerne til den oprørske Sang: „Schleswig-Holstein meerumschlungen“, og blandt danske Flag vajede hist og her det sort-rødt-gyldne Banner. Da Kronprinsen kom til Staden Slesvig, tog han Ophold paa Gottorp Slot hos Hertugdømmernes Statholder, Prins Frederik af Augustenborg, Dronning Karoline Amalies Broder. Han og Hertugen af Augustenborg, hans Broder, vare det slesvigholstenske Partis fyrstelige Førere, men i det Ydre iagttog de endnu en loyal Holdning overfor den danske Krone. Hvor skarp Modsætningen mellem Statholderen og Kronprinsen nu end var i politisk Henseende, saa mødtes de dog med hinanden i en vis Antipathi mod Huset Hessen.

„Deres kgl. Højhed,“ sagde Statholderen, „bringer vel interessante Efterretninger fra Kjøbenhavn?“

„Hovedstaden er mig næsten fremmed, Drs. Durchlauchtighed, jeg kommer der kun sjældent. Nej, min faste Residens er i Odense, men der boede jo ogsaa Odin.“

„Hvem? Odin."

„Ja, den gamle As."

„Ah, højst interessant. Har De fornylig talt med Dronningen, min Søster?"

„For henved halvanden Maaned siden. Vor Samtale er i Reglen meget kort. Næppe seer hun mig, før hun spørger, naar jeg rejser igjen."

„Ja saa. Veed Deres kgl. Højhed noget nærmere om, hvorledes det staaer til hos Landgrevens?"

„Nej, jeg søger ikke de sjældne Gange jeg sætter min Fod i Kjøbenhavn, hen til min Tante og Onkel. Jeg holder oprigtig talt ikke af dem."

„Den Følelse er Deres kgl. Højhed ikke ene om at nære."

„Men er Landgreven og hans Gemalinde mig ligegyldige, saa er jeg derimod en god Ven af Deres Svigersøn, Prins Kristian til Glücksborg. Det er en fortræffelig ung Mand. Deres Durchlauchtighed skulde se, hvilke to dejlige Børn han har. Ifjor Sommer besøgte Prinsesse Louise med sin lille Søn os paa Frederiksgave. Det er en prægtig Dreng. Fornylig blev en Datter døbt; hun fik Navnet Alexandra; Alle vare henrykte over denne lille Skabning."

„Mulig," sagde Statholderen, „venter der den Familie en stor Fremtid. Min Søster, Dronningen, fortalte mig, at den interessante Skjald og Seer, Grundtvig, havde en Vision ved Forældrenes Bryllup."

„Nej, havde han virkelig:"

„Ja, han saa Prins Kristian sidde paa Danmarks Trone. Han havde to Børn paa Skjødet; den ene bar den russiske, den anden den engelske Krone."

„Den Grundtvig er en mærkelig Mystiker, Deres Durchlauchtighed."

Den følgende Morgen brød Kronprinsen op fra Gottorp Slot. Det var en streng Frost, og han forcerede Rejsen saa meget som muligt. Vejen gik over Rendsborg, Neumünster,

Oldesloe og Lübeck. Den 9. Januar 1845 naaede han Neu Strelitz.

Den 10. Januar 1845 var en Festdag for Hoffet og det loyale Folk i Mecklenburg-Strelitz; det var Prinsesse Karoline Charlotte Marianes, Storhertugens eneste Datters og Danmarks Kronprinsesses, fire og tyveaarige Fødselsdag. Neu Strelitz var smykket med blaa-hvid-røde Flag, det mecklenborgske Vaaben: et kronet Tyrehoved med Sølvhorn paa Guldgrund, saaes omgivet af Grangrønt paa Husenes Facader; to Musikkorps marscherede gjennem Gaderne, spillende en til Ære for Prinsessen komponeret Festmarsch. Udenfor Slottet paraderede Livgarden i Gallauniform. I det kolde, klare Vintervejr havde en stor Menneskemængde samlet sig paa Paradepladsen og betragtede det Mylr af elegante Ekvipager, som kjørte op foran Slottet, hvor Hds. kgl. Højhed, med Kronprins Frederik ved sin Side, holdt Kur. Gjennem Slottets prægtige Sale bølgede en Skare af fyrstelige og adelige Herrer og Damer. Blomsten af det mecklenborgske Ridderskab var her forsamlet; de guldgallonerede Uniformer og de straalende Dametoiletter blændede næsten Øjet. Kong Frederik Vilhelm den Fjerde af Preussen var blandt Gjæsterne; det var en overordentlig Ære, denne Stormagtspotentat viste det lille Hof. Med Glæde saa Storhertugen det hannoveranske Kongepar, thi mellem Hofferne i Neu Strelitz og Hannover herskede et meget sympathetisk Forhold. Der var Feststemning; men den var ikke ublandet. Det forekom Alle, at Kronprinsessen helst burde have fejret sin Fødselsdag i sit nye Fædreland. Hds kgl. Højhed modtog smilende de Lykønskninger, der bragtes hende; men Smilet var kunstlet og røbede, at der var Mørke i hendes Sind.

Ved det hertugelige Gallataffel udbragte Storhertugen i hjertelige Ord sin Datters Skaal; men man bemærkede, at han slet ikke berørte hendes Fremtidsbestemmelse. De fyrstelige Herrer tilbragte Aftentimerne i Konversation om de Fester og Jagtpartier, hvori de havde deltaget. Damerne

beundrede de Gaver, Kronprinsessen havde faaet; det var Guld- eller Sølvsmykker, funklende af Diamanter. Festlighederne i Anledning af Fødselsdagen afsluttedes med Opførelsen af Webers Opera „Euryanthe“, i hvilken Grevinde Rossi sang Hovedpartiet. Den fejrede Kunstnerinde, der vandt Verdensberømmelse under sit Pigenavn, Henriette Sonntag, henrev ved sin fortryllende Personlighed, ved sit Foredrags Ynde og ved sin Stemmes rene Sølvklang den destingverede Tilhørerkreds til et stormende Bifald.

Kronprins Frederik beboede de samme Værelser i Slottet som forrige Gang. Daglig tilbragte han nogle Timer sammen med sin Gemalinde, enten spaserede han med hende i Slotshaven, eller han foretog, idet han selv var Kusk, en Kjøretur med hende i Omegnen. De talte venlig med hinanden; men han mærkede snart, at han var bleven hende ligegyldig. En Dag, da han fra Hofmarskal Oxholm havde modtaget nogle danske Aviser med Referat af Festlighederne paa Kronprinsessens Fødselsdag, besluttede han at gjøre et sidste Forsøg paa at bevæge hende til at komme tilbage til Danmark. Han begav sig til hendes Kabinet, tog Plads ved hendes Side og læste Beretningerne op for hende. I Odense havde der været Festforestilling i Theatret. I en Prolog var hun bleven forherliget som den, „der delte Folkets Haab og Glæde og var lykkelig ved Frederiks Kærlighed“. Publikum havde sunget en Sang, hvori udtaltes Forventningen om, at „Germaniens skjønne Blomst“ snarlig vilde vende tilbage til Danmark. I Digte var hun andre Steder bleven lovprist som Danmarks „Himmelglæde“.

Kronprinsessen hørte paa Oplæsningen uden at tilkjendegive nogen Glæde over den bragte Hyldest.

Kronprins Frederik forbavsedes over denne Kulde. „Karoline Mariane,“ spurgte han, „opfylder Du saa mit og Kongens Ønske; ledsager Du mig tilbage til Danmark?“

„Jeg har overvejet Sagen alvorlig og drøftet den med mine Forældre. Mit Svar er: Nej.“

„Det er tredie Gang, jeg er kommen for at bede Dig om at følge med mig.“

Kronprinsessen saa en Stund hen for sig; derpaa fæstede hun strængt og alvorlig Blikket paa Kronprinsen. „Du har Ret,“ sagde hun. „Den Opmærksomhed og det Hensyn, Du har vist mig, skal ingen Sinde blive udslettede af min Erindring; de Krænkelser, Du har tilføjet mig, vil jeg, en enkelt undtagen, glemme; men det er alt, hvad jeg kan gjøre overfor Dig. Jeg følger ikke med Dig tilbage; vore Veje maa nu skilles, thi vi ere ikke knyttede til hinanden ved Hjerternes Sympathi.“

„Hvad var da din Bevæggrund, da Du for fire Aar siden rakte mig din Haand? Var det Ærgjerrighed, den mulige Udsigt til Kronen som Danmarks Dronning?“

„Jeg tilstaaer, at dette Motiv var medvirkende. Men de indvundne Erfaringer ved din Side har kvalt hin Følelse.“

I disse Ytringer laa en personlig Ringeagt, der saarede Kronprinsen dobbelt, fordi han højagtede Prinsessen for hendes Ærbarhed og noble Væsen. Krænkelsen vakte hans Harme, men han beherskede sig. Han tog tilsyneladende rolig Prinsessens Haand, kyssede den og rejste sig.

„Vi sees ikke mere,“ sagde han med Fasthed og Værdighed. „Lev vel, Deres kgl. Højhed,“ tilføjede han med et dybt Buk.

Kronprinsessen, der, lige som imponeret af ham, samtidig var staaet op fra sit Sæde, svarede nejende? „Deres kgl. Højhed . . .“ Hun fik ikke sagt mere; i en saadan Skynding forlod han Kabinettet.

Det høje Par gjensaa ikke hinanden inden Kronprinsens Afrejse, og den anførte Samtale blev den sidste mundtlige Forhandling mellem Ægtefællerne. Den følgende Dag tog Kronprins Frederik en diplomatisk venlig Afsked med den storhertugelige Familie og Hoffet; han kom aldrig mere tilbage til Neu Strelitz. Tilbagerejsen gik gjennem Holsten og Slesvig. Den 16. Februar befandt Hs. kgl. Højhed sig

igjen i Slottet i Odense. Han havde nu gjort det tredie frugtesløse Forsøg paa at bevæge Kronprinsessen til at rejse med ham hjem. Hans Fader havde gjerne seet, at han gjorde nye Skridt for at overvinde hendes Modstand. Men ydmyge sig yderligere vilde Kronprinsen ikke. Efter det sidste Besøg i Strelitz stod det ogsaa aldeles klart for ham, at kun en Skilsmisse var den naturlige Afslutning af hans Ægteskab. Paa dette Tidspunkt antog Forholdet mellem ham og Kongen en meget kølig Karakter. Hs. Majestæt erklærede, at i denne Sag maatte de personlige Følelser være det rent Underordnede, Statshensynet derimod det Afgjørende. I sit stille Sind bebrejdede han Kronprinsen, at denne ikke havde formaaet at gjøre dette Sidste gjældende med den rette Effekt; thi saa havde han nok faaet Kronprinsessen med sig tilbage. Hs. Majestæt viste sig her som en svagsynet Menneskekjender: han havde altsaa ikke opdaget, at hans Svigerdatter ikke havde mindste Spor af politisk Interesse, for hende var det Personlige Alt. Kongens Uvillie pinte Kronprinsen og kastede ligesom en svag Skygge ind i hans Vinteradspredelser i Odense og hans Sommerforlystelser paa Frederiksgave. Han havde sin fulde personlige Frihed; men alligevel følte han sig som en Fugl, der var indespærret i et Bur. En Sommerdag besøgte han Korvetten „Galathea“, der gjordes sejlklar til en Verdensomsejling. Hvor vilde han ikke have prist sig lykkelig, hvis han havde faaet Befaling til at gjøre denne Tur med! Da Skoven visnede i Efteraaret og det gulnede Løv joges raslende af Sted af den barske Storm, fuldbyrdedes Skilsmissen mellem det høje Par.

Et Blad i Kronprins Frederiks Krønike var udfyldt.

UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 09 10 01 03 016 6